KURAN'IN TARİHSEL OLUŞUMU

Historical Development of the Qur'an

By

Canon Edward Sell, D.D., M.R.A.S.

www.muhammadanism.org
December 1, 2006
Turkish language

'THE FAITH OF ISLAM,' 'THE RELIGIOUS ORDERS OF ISLAM,' 'THE LIFE OF MUHAMMAD,'
'ISLAM: ITS RISE AND PROGRESS' KITAPLARININ YAZARI

Simpkin, Marshall, Hamilton, Kent & Co.
Londra, Ingiltere

4üncü Baskı

1923

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

KURAN'IN TARİHSEL OLUŞUMU

GIRIŞ

Bu yapıtın içeriği Muhammed'in yaşamı olarak tanıtılmamaktadır. Yapıt, Kuran'ın oluşumunun bir tarihçesini sunar. Ve Kuran'ın, Peygamber'in yaşadığı olaylar aracılığıyla nasıl oluştuğunun görülmesi için yazılmıştır. Kuran bu bakış açısı ile okunduğunda, Muhammed'in karşılaştığı insanlara karşı değişen davranışlarını yansıtır. Hz. Muhammed'in emirleri, özürleri ve suçlamalarının o zamanki koşullara uygunluğu aracılığıyla, bizlere bu karmakarışık vahyin İslamiyet'in gereksinimlerini nasıl yerine getirdiği açıklanır.

Sûrelerin tarihleri ve düzenleri için Nöldeke'nin *Geschicte des Qorans* kitabını kullandım, çünkü bu kitap bana göre bu konuda yazılmış olan en yetkin kitaptır. Aşağıdaki gruplarda Nöldeke, Sûreleri bir düzen içine yerleştirerek sıralamıştır. Nöldeke'nin Mekke Sûrelerini üçe ayırdığını görüyoruz: erken, orta ve geç. Ama bütün Medine Sûrelerini dördüncü bir grup içinde ayrıca düzenlemiştir.

MEKKE SŬRELERİ

Ilk Grup.— Peygamber'in Amaçladığı ilk yıldan beşinci yıla kadar. M.S. *612-17*.
96, 74, 111, 106, 108, 104, 107, 102, 105, 92, 90, 94, 93, 97, 86, 91, 80, 68, 87, 95, 103, 85, 73, 101, 99, 82, 81, 53, 84, 100, 79, 779 78, 88, 89, 75, 83, 69, 51, 52, 56, 70, 55, 112, 109, 113, 114, 1.

Ikinci Grup.— Peygamber'in Amaçladığı beşinci ve altıncı yıllar. M.S. *617-19.*

54, 37, 71, 76, 44, 50, 20, 26, 15, 19, 38, 36, 43, 72, 67, 23, 21, 25, 17, 27, 18.

Üçüncü Grup.— Yedinci yıldan Hicret'e kadar. *619-22*.

32, 41, 45, 16, 30, 11, 14, 12, 40, 28, 39, 29, 31, 42, 10, 34, 35, 7, 46, 6, 13.

MEDİNE SŬRELERİ

Hicret'ten sona kadar. M.S. *622-32*.

2, 98, 64, 62, 8, 47, 3, 61, 57, 4, 65, 59, 33, 63, 24,58, 22, 48, 66, 60, 110, 49, 9, 5

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

BÖLÜM I

MEKKE ZAMANI

İLK VAAZA ÇAĞRI

Muhammed'in yaşamının net olarak anlaşılabilmesi için, Muhammed'in yaşamı ile ilgili tarihsel gerçekler ile Kuran'ın bu gerçeklere ilişkin bazı ayetlerinin kıyaslanmaları gerekir. Bu araştırmanın eşit derecede önem taşıyan bir diğer sonucu ise, Kuran'ın nasıl adım adım oluştuğunu ve vahiylerin o anki koşullara nasıl mükemmel karşılıklar verdiğini açığa kavuşturmasıdır. Bu uyumluluk, Peygamber'in farklı eylemlerine destek ve ilahi yetki sağlamaktadır. Hz. Muhammed ancak bu şekilde zamanlar ile uygunsuzluk ve tutarsızlık suçlamalarından kendisini koruyabilir ve kendi öğretişlerindeki değişimi haklı çıkarabilirdi.

Sûrelerin, ya da Kur'an'ın bölümlerinin sıralaması zaman ile ilgili değildir. En uzun Sûreler Kuran'ın başındadır. Bu nedenle Kuran'ı alıp okumak, Peygamberin yaşamı ve işleri hakkında pek açıklayıcı bilgi sağlamaz, yalnızca okuyucunun aklını karıştırır. Maulavi Muhammad 'Ali adındaki bir Kadiyani (Qadiani) yorumcusu, Kuran'ın tümünün, Peygamberin yaşamı süresince yazıldığını ve şu anki dizilişinin, yani bölümlenmiş ve ayetlenmiş halinin, Peygamberin kendi yönetimi altında üretildiğini öne sürmektedir[1]. Bu iddia doğru ise, Kuran'ın Ebu Bekir ve Osman'ın yönetimi altında düzeltilmesine neden ihtiyaç duyulduğunu ve Zeyd'in çalışmasının tam olarak ne olduğunu açıklamak zordur, çünkü Muhammed gibi yetenekli bir adamın kendi kitabını böylesine okunulmaz bir şekilde bırakacağına inanmak güçtür. Bu nedenle Kuran'ın şu anki halinin, Ebu Bekir'in düzeltmeleriyle yeniden oluşturulan bir basım olduğunu söylemek daha doğru olur. Osman, düzeltilmiş Kuran'ını bastıktan sonra, "diğer bütün baskıların yokedilmesini sağladı"[2]. Muhammed'in kendisi gerçek ve doğru bir Kuran tasarlamış olsaydı, Osman'ın bu düzeltme eylemi gereksiz olurdu. Arap ve Fars yorumcular, Sûreleri kesin bir dizine yerleştirmişlerdir. Muir ve Nöldeke de Sûreleri kronolojik bir sıraya koymaya çalışmışlardır. Ama Sûrelerin ve sonradan eklenen bazı bölümlerin ne zaman yazıldıkları konusunda düşünce farklılıkları mevcuttur. Şimdi bu durumu anlayabilmek için hem Sûreleri hem de eklenen bölümleri bir tür zaman sıralamasına yerleştirebiliriz.

Ilerideki sayfalarda Sureler sıralanmış bir düzende ortaya konulduklarında, Büyük Arap Peygamberin öğretişlerini, politikalarını ve eylemlerini nasıl açıklığa kavuşturduklarını göstermeye çalışacağım.

Ilk vahiy olarak verilen sözler, Mekke'den 4,8 km kadar uzakta bulunan Hira dağının içindeki bir mağarada Peygamber tarafından işitilen Alâk Sûresi (xcvi) 1-3'de[3] geçen sözlerdir:—

> "Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı "alak" dan yarattı.
> Oku! Senin Rabbin en cömert olandır."[4]

---

1 *Holy Qur'an* pp.xxx-iii

2 Sir 'Abdu'r-Rahim, *Muhammadan Jurisprudence*, p.20

3 Romen rakamları Kuran'daki Sûrelerin, numaralar ise ayetlerin sayısını belirtmektedirler.

4 اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ
خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ

"اِقرا'ın buradaki kullanımı Muhammed'in okuyabildiğini gösterir, amaقرا' daha çok tekrarlama ya da bazı şivelerde duyurmak anlamına gelir. Böylece קְרָא bir Peygamber gibi ilan etmek şeklinde çevrilir. Yeşaya xl. 6'da şöyle yazılıdır: קוֹל אֹמֵר קְרָא וְאָמַר מָה אֶקְרָא

'Ses, "Duyur" diyor. "Neyi duyurayım?" diye soruyorum.' (Nöldeke, *Geschichte des Qorans*, pp.9-10). Bu **S**ûre sonradan eklenen ayetler için çok iyi bir örnektir, çünkü altıncı ayetten sonraki bütün ayetler Ebu Cehil'in, ve onunla ilgilenenlerin, gösterdikleri muhalefeti anlatmaktadır ve bu nedenle Mekke zamanına aittirler.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Zamakşari,Ibn ‘Abbas ve Mujahid’in de bu yoruma katıldığını söylüyor. Ama birçok yorumcu Fâtiha Sûresi (I)’in ilk vahiy olarak verildiği düşüncesindedir. Tabii bu görüşün aksine bazı yorumcular da Kâlem Sûresi (lxviii) ‘in ilk olarak indiğini söylerler.

Bazıları Şû’ara Sûresi (xxvi) 214’deki,

“(Önce) en yakın akrabanı uyar.”

gibi sözcüklerin ilk vaaza olan çağrıyı içinde bulundurduğunu söylerler. Bu tutuma karşı olan bazı görüşler ise şu sözler ile ifade edilir, “Mü’minlerden sana uyanlara kanatlarını indir.” (215), ya da, “Namaza kalktığında seni ve secde edenler arasında dolaşmanı gören; mutlak güç sahibi, çok merhametli olan Allah’a tevekkül et.“ (218-9) İkisi de Müslüman topluluğun var olduğunu farz ediyor. Sûre’nin yazım tarzı da en erken yazım tarzı değil, çünkü اَلعَزِيزُ اَلرحِيمُ Güçlü olan, merhametli olan, اَلسَميعُ اِلعَلِيمُ duyan ve bilen gibi kombinasyonlar daha ilerideki Sûrelere aittirler.

POLİTİKA FAKTÖRÜ

Fatra zamanı olarak adlandırılan bir zaman geldi ve bu zaman süresince hiç bir vahiy inmedi.[5] Bu zamanın üç yıl sürdüğü söylenir. Bu zaman süresince Peygamberin aklında hiçbir şey yoktu, hatta kendi ilahi çağrısının gerçekliği konusunda bile kuşku duymaya başladı. Peygamber’in üyesi olduğu Mekke’de lider bir kabile olan Kureyşler Muhammed’e aktif olarak karşı değillerdi. Kureyşler yalnızca Muhammed’in aklının başında olmadığına inanırlardı. Bunun nedeni ise doğuda, vahiy inmesinin bir delilik işareti olarak görülmesiydi. Dini konularda Mekkeliler görüşlü değillerdi ve dini tekil olarak görmezlerdi. Arabistan’da o tarihlerde kabullenilmiş olan dinlere karşı koymazlardı. Kâbe’yi de her tür tarikata mensup insanlara açık tutarlardı. Hanifelerden biri olan Muhammed’in kuzeni Varaka, Hıristiyandı, ama hiç kimse onu inancı nedeniyle suçlamadığı gibi inancına engel olmaya da çalışmadı. Mekkelilerin bu hoşgörüsü ilk başta Muhammed’e karşı hafif alaylı bir tavır takınılmasına neden oldu. Asıl muhalefet, Muhammed’in kendi öğretişininin tek yol olduğunu söylemesi ve bütün diğer dinleri kafir diye isimlendirmesi sonucunda başladı. İyi bir yaşam sürdürmek ya da Kıyamet Günü ile ilgili olaylar gibi genel öğretişler verdiği taktirde, Mekke’deki insanlar Muhammed’i pek fazla önemsemiyorlardı. Ama Muhammed Kâbe’deki putperestliğe karşı cephe almaya başladığı zaman durum değişti ve aktif muhalefet ile karşı karşıya kaldı. Bu nefretin en büyük nedeni, Muhammed’in öğretişlerinin uzun zamandır devam eden bir inancı değiştirmeleriydi. Mekkeliler, Mekke’yi Arap halkı için kutsal bir yer kılan dine karşı büyük bir saygı duyarlardı. Tabii o sıralarda Muhammed’in Arap halkının saygısını kazanmak için Kâbe’de uygulanan birçok putperest ayini İslamiyet’e katacağını Kureyş halkı henüz bilmemekteydi. Muhammed mucize yaratmıyordu. İddialarını destekleyen tek şey sözleriydi.

Muhammed’in başlangıçta milliyetçi hareketlerden etkilendiğini ve din tarafından yönetilen bir hükümet sistemi kurmak istediğini kanıtlamak hiç de zor olmaz. Ibn Işak, Muhammed’in kendisine gösterilen hoşgörünün tamamını akrabalarına borçlu olduğunu söylüyor. Kureyş kabilesinin önderi, Muhammed’in bir akrabası olarak, Ebu Talib’e, çift yönlü bir tavizde bulunarak barış sağlaması için yalvardı. Ebu Talib de bunun üzerine Muhammed’den attığı bazı adımlarını geri almasını istedi ve Kureyş’in de aynısı yapacağını söyledi.

Muhammed Ebu Talib’in bu isteğini şöyle yanıtladı: “O zaman bana Arapların hükmedeceğine ve Farsların köleleştirileceğine dair bir söz ver.”[6] Sonra şu sözleri ekledi, “Allah’tan başka Tanrı olmadığını söyle ve O’nun dışında tapındıklarını bırak.” Yani, benim öğretişlerimi kabullen, böylece Arabistan birleşecektir ve Arabistan’ın düşmanları ayaklar altına alınacaktır. Mekkeliler buradaki tehlikeyi gördüler ve yanıtları şu oldu: “Bu topraklar üzerindeki egemenliğin

---

[5] Bu vahiylerin geliş yöntemi için *“İslam dini”* (baskı 4) sayfa 71-2’ye bakın

[6] Koelle, “*Mohammed and Mohammedanism*” sayfa 74

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

bizden alınıp alınmayacağını bilmiyoruz." İslamiyet'in içine politikanın girmesi genellikle göz önünde tutulmamıştır. [7] Hicret'ten sonra 8. yılda gerçekleşen Mute savaşının sonuçları, askeri yönden dehşet vericiydi, ama Muhammed, halk tarafından ulusun koruyucusu olarak yüceltilmeyi başardı ve bu nedenle iyi bir sonuç elde etti[8]. Mekkeliler Muhammed'in öğretişlerinin kabul edilmesinin savaş anlamına gelebileceğini ve bu durumun kayıplara neden olabileceğini gördüler. Bu nedenle Muhammed'e karşı olan dirençleri doğal olarak güçlendi. Şimdi ona yalancı, büyücü, şair, kahin ve şeytan yanlısı diyorlardı. Kâbe'nin kapısında bile ona saldırdılar. Peygamber bir defasında sinirlendi ve şöyle dedi, "Dinleyin ey Kureyş, size katliam ile geliyorum!" [9] Bu söylediğini yerine getirmesi yıllar aldı. Tabii Kureyş halkı bir gün bu katliamın gerçekleşeceğini bilemezdi, bir sonraki gün ona tekrar saldırdılar. Ebu Bekir, Muhammed'in yardımına gelmek zorunda kaldı. Ibn Işak şöyle diyor, "O gün ona yalancı demeyen ve sövmeyen, özgür ya da köle sınıfından hiç bir adam yoktu". Bütün bu sorunlar karşısında Ebu Talib, yeğeni Muhammed'in sözlerine tamamen inanmadığı halde, Muhammed'in hep yanında oldu ve onu korudu. Kureyş, korumasını geri alması için Ebu Talib'e yalvardı, ama o yalnızca sorun çıkaran yeğenine itiraz etti ve şöyle dedi: "Hem bana hem de kendine acı, ve bana taşıyabileceğimden daha çok yük verme." Muhammed ise sözlerini hiç değiştirmedi ve böylece Ebu Talib Muhammed'e olan aile bağına sadık kaldı, yeğeni olduğu için, Muhammed'e şu sözleri söyledi, "Allah'ın ismiyle vaat ediyorum ki seni onlara bırakmayacağım."

AKRABALARIN ETKİSİ

Muhammed'in yoksul bir deve çobanı olduğu, kendisine direnmelerine rağmen kendi yolunu çizdiği gibi söylentiler tamamen yanlıştır. Peygamber, Arabistan'ın en seçkin kabilelerinden geliyordu, ve aşırı derecede aristokratik bir ailenin üyesiydi. Peygamberin akrabaları büyük siyasi ve sosyal yetkilere sahip kişilerdi ve bu nedenle Peygamber kendisini korumak için akrabalarını kullanırdı. Böyle bir konuma sahip olmasaydı ya da aristokrat bir aileden gelmiş olmasaydı, Muhammed karşılaştığı direnişten dolayı amacına ulaşamayabilirdi, ve bunun sonucunda da İslamiyet hiç ortaya çıkmayabilirdi.

Ebu Bekir ve Mekke'deki nüfuzlu aileler ile tanıdık olan Muhammed'in izleyicilerine, büyük nefret ile davranılmasına ve sövülmesine rağmen, peygamberin izleyicileri kişisel zarara uğramadılar. Peygamberin, kendi izleyicilerine ciddi bir şekilde sövülmesine karşı duran güçlü aile bağlarına sahip olması, bir kalkan görevi yaptı. Muhammed ve bazı izleyicileri böyle korunurlarken, köleler ve düşük sınıflardan gelen Arapları koruyacak benzer bir kalkan mevcut değildi.[10] Onlar Mekke'nin lider aileleri gibi güçlü bir koruyucuya sahip değillerdi. Hapsedildiler, zalim işkencelere maruz kaldılar. Muhammed bu konuda çok kaygı çekti, hatta bu acıları çeken kişilere Müslümanlıklarını gizlemelerini dahi ima etti. Bir gün Muhammed, 'Ammar bin Yasin' adında,

---

[7] Muhammed'in yaşamında yer alan hiç bir dönüm noktası gösterilemez. Muhammed'in yaşamında zamanla oluşan amaç değişiklikleri ve bu amaçlara ulaşabilmek için meydana gelen değişiklikler vardır. Hurgronje, *Mohammedanism* sayfa 37-8

[8] O, Arabistanı dini yönden birleştirdi, ama Mudarlı ve Yemenli tarikatlarını susturamadı. Ve böylece bu tarikatlar yüzyıllar boyunca İslamiyet'in içinde kötülükler yarattılar. (Sell, *The Umayyad ve 'Abbasid Khalifates* (C.L.S.) sayfa 2-3)

[9] (Koelle, *Mohammad and Mohammedanism* sayfa 87) Bu küçük olay siyasi güç konusundaki düşüncelerinin, en başından beri var olduklarını gösteriyor.

[10] Muhammed'in öğretişlerine Kureyşlerin nasıl karşı koyduklarını gösteren bir örnek:—

> Kavminin inkâr eden ileri gelenleri, "Biz, senin ancak bizim gibi bir insan olduğunu görüyoruz. İlk bakışta sana uyanların da ancak en aşağılıklarımızdan ibaret olduğunu görüyoruz. Sizin bize karşı herhangi bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Aksine sizin yalancı kimseler olduğunuzu sanıyoruz" dediler. Hûd Sûresi (xi) 27.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

ağlayan biriyle karşılaştı. Bu kişi, Muhammed'in sorularına karşılık şöyle dedi, "Ey Peygamber, onlar beni, sana sövüp, tanrıları hakkında iyi şeyler söyleyene kadar salıvermediler." İnancını istemi dışında inkar eden bu kişi için Nahl Sûresi (xvi) 106 verildi. Bu ayetin Muhammed'in 'Ammar bin Yasin'le olan görüşmesinden sonra indiği söylenir.[11]

"Kalbi imanla dolu olduğu halde zorlanan kimse *suçsuz olacaktır*."[12]

PEYGAMBERİN KATILIĞI

Peygamberin zihni telaş ile doluyken, bu sorunu ile ilgili olarak iki kısa Sûre indi – Duhâ Süresi (xciii)[13] ve İnşirâh Sûresi (xciv). Kâfirûn Sûresi (cix) ve İhlâs Sûresi (cxii) de teselli amaçlı olarak halka yazılmışlardı:—

Kuşluk vaktine andolsun,
Karanlığı çöktüğü vakit geceye andolsun ki,
Rabbin seni terk etmedi, sana darılmadı da.
Muhakkak ki âhiret senin için dünyadan daha hayırlıdır. (xciii) 1-4
(Ey Muhammed!) Senin göğsünü açıp genişletmedik mi?
Belini büken yükünü üzerinden kaldırmadık mı?
Senin şânını yükseltmedik mi?
Şüphesiz güçlükle beraber bir kolaylık vardır.
Gerçekten, güçlükle beraber bir kolaylık vardır.
Öyleyse, bir işi bitirince diğerine koyul.
Ancak Rabbine yönel ve yalvar. (xciv.)
De ki: "Ey Kâfirler!"
"Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk etmem."
"Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz."
"Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk edecek değilim."
"Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz."
"Sizin dininiz size, benim dinim de banadır." (cix) 1-6[14]
De ki: "O, Allah'tır, bir tektir."
"Allah Samed'dir. (Her şey O'na muhtaçtır, o, hiçbir şeye muhtaç değildir.)"

---

[11]Abdullah bin Abbas'ın yorumu ve *Khulasatu't-Tafasir*, cilt ii, sayfa 578, burada Müslümanların ilk zulümleri yazılıdır.

[12] Yorumcular italik formunda sözcükler ekliyor, çünkü bu sözcükler Arapça metinde yazmıyor, ama anlamı tamamlamak için gerekliler. Böylece, "اس غضب سے بری ہے" yani "gazaptan özgür" (*Khulasalu't-Tafasir*, cilt ii, sayfa 578) "Onun için hiç bir yargı yoktur" Nadhir Ahmad, *Translation of the Qur'an*.

[13] Tirmidi, Kureyş'in bir geleneği olan şu olayı yazıya döküyor. Kureyşliler, Allah'ın, Peygamberi terkettiğini söylüyorlar. Bundan dolayı Cebrail bu Sûre'yi getirdi:—

Saat oniki aydınlığı üzerine,
Ve de gecenin karanlığı üzerine yemin ediyorum ki,
Tanrın seni terketmedi, ne de
Sana gücendi.
Böylece Peygamber teselli edildi. (*Jami'u't-Tirmidi*, cilt ii, sayfa 469)

[14] Bu Sûre'nin açıklandığı zaman belirtiliyor ve Ebu Cehil, 'As, Walid ve diğer birçok Mekkeli liderin Muhammed'e, onun Tanrısı'na diğer tanrılarla birlikte tapınılması ima edildiği zaman indirildiğini söylüyor. Muhammed bu tuzağa düşmedi, ve bu Sûre'de eski putperestliği doğrudan reddetti. Bunu izleyen kısa bir Sûre olan İhlâs Sûresi (cxii)'de Allah'ın birliği hakkında en etkili vaazını verdi. "Din" terimi ilk olarak burada yer alır ve hem Mekke'li putperestlik hem de İslamiyet için kullanılmaktadır, daha sonraları ise yasal olarak yalnızca İslamiyet için kullanılması öngörüldü. Tarihte bu dinin tanınması artık yasaklanmıştı ve bu din – آية السّيف — kılıç ayeti tarafından iptal edilmişti. Tevbe Sûresi (ix) 5. *Tafsir-i-Husaini*, cilt ii, sayfa 476

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Ondan çocuk olmamıştır (Kimsenin babası değildir). Kendisi de doğmamıştır (kimsenin çocuğu değildir)."
"Hiçbir şey O'na denk ve benzer değildir." (cxii) 1-4

Böylece, bunalımda bulunduğu bir zamanda Peygamber kendisine doğrudan verilen vahiyler aracılığıyla teşvik edildi, öyle ki putperestliğe karşı çıkabilsin ve Allah'ın birliği hakkındaki düşüncelerine duyduğu inancı sağlamlaştırabilsin.

ONA KARŞI GELENLERİN AÇIKÇA SUÇLANMALARI

Fatra bittikten sonra devam eden dizinin ilk Sûresi, Mûddessit Sûresi (lxxiv)'ydi.[15] Bu Sûreden sonra vahiylerin arasında hiç bir duraklama dönemi yaşanmadı. Bu Sûre, Peygamber ile alay edildiği ve kendisinin yuhalandığı bir zamanda geldi, yalnızca bir şair ya da bir kahin değil, insanları büyülü sözleri ile yalnış yola saptıran biri olarak suçlandığı zamanda indirildi. Bu ona, kutsal amacına devam etmesi için kesin bir işaret olarak verildi ve vaaz vermesi için bir emir indi:—

"Ey örtünüp bürünen (Peygamber!)
Kalk da uyar.
Rabbini yücelt.
Nefsini arındır.
Şirkten uzak dur." 1-5

Mekke halkı inatçıydı ve– yorumcular Ibn 'Abbas'a ve Baidawi'ye göre- direnenlerin lideri, Mekke'nin kabile başı, Walid bin Mukara'ydı. Walid bin Mukara'dan aşağıdaki gibi kin dolu sözler ile dolu ayetlerde bahsedilir:—

"Beni, yarattığım kişiyle başbaşa bırak.
Ona bol mal ve gözü önünde duran oğullar verdim.
Kendisine alabildiğine imkanlar sağladım.
Sonra da o hırsla daha da artırmamı umar.
Hayır, umduğu gibi olmayacak. Çünkü o, bizim âyetlerimize karşı inatçıdır.
Ben onu dimdik bir yokuşa sardıracağım.
Çünkü o, düşündü taşındı, ölçtü biçti.
Kahrolası nasıl da ölçtü biçti! " (11-19)

O Peygamber'in sözlerinin sadece bir insanın lafları olduğunu ve Peygamberin bir büyünün etkisi altında bulunduğunu söyledi. Sonra Peygamber onu kötülemeye başladı:—

"Ben onu "Sekar"a (cehenneme) sokacağım.
Sekar'ın ne olduğunu sen ne bileceksin?
Geride bir şey koymaz, bırakmaz.

---

[15] Müslüman yorumcuların genel rızası, bu Sure'nin Fatra'dan sonra indirilen ilk Sure olduğudur. Ayet 1-7. Bu görüşün desteği açıkça ayet 8'de görülür. "Nefsini arındır. "(نُقِرَ فِي النَّاقُور) Yalnızca ilk Sûrelere göredir". Ama aynı zamada bu Sûre'ye pek çok ekleme yapılmıştır. Ayet on birde "Beni, yarattığım kişiyle başbaşa bırak," ifadesi, inanmayan bir düşmandan söz eder gibi görünüyor. Bu düşmanın Walid bin Mukaira olduğu söylenir. Ayet 31-4'de Medine'de direnenlerin, Yahudiler, inansızlar, ikiyüzlüler ve putperestler olduğu sezilmektedir; bu insanlardan genellikle hep birlikte bahsediliyor. Bundan dolayı bu ayetlerin Sûre'ye daha sonra eklenmiş oldukları kanıtlanıyor.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Derileri kavurur. " (26-9)[16]

Kâlem Sûresi'de (lxviii) bu aynı kişiden şöyle bahsediliyor.
"Yemin edip duran, aşağılık, daima kusur arayıp kınayan,
durmadan söz taşıyan, iyiliği hep engelleyen, saldırgan,
günaha dadanmış, kaba saba; bütün bunların ötesinde
bir de soysuz olan kimseye mal ve oğulları vardır diye,
sakın boyun eğme.
Âyetlerimiz kendisine okunduğu zaman, "Öncekilerin masalları!" der.
Yakında biz onun burnunu damgalayacağız. " (10-16)

Muhammed'in en büyük düşmanlarından biri, Ebu Leheb olarak bilinen, amcası 'Abdu'l-Uzza' ydı. Ebu Leheb'in karısı onu, Muhammed'in öğretişlerini kabul etmemesi için kışkırttı. Hem amcası hem teyzesi erken bir Mekke'li bölümde kınanıyor, Tebbet Sûresi (cxi):—

"Ebû Leheb'in elleri kurusun. Zaten kurudu.
Ona ne malı fayda verdi, ne de kazandığı.
O, bir alevli ateşe girecektir,
Boynunda bükülmüş hurma liflerinden bir ip olduğu halde sırtında odun taşıyarak karısı da (o ateşe girecektir). "[17]

Hümeze Sûresi (civ) Akanas ibn Şerif hakkındadır[18], bu ifadenin zaman sürecine uyduğu açıktır. Nöldeke, onay almadan, bazı Müslüman önderlerin bu Sûre'yi bir Medine Sûresi olarak gördüklerini söylüyor:—

"Mal toplayan ve onu durmadan sayan, insanları arkadan çekiştiren, kaş göz işaretiyle alay eden her kişinin vay haline!
O, malının, kendisini ebedileştirdiğini sanır.
Hayır! Andolsun ki o, Hutâme'ye atılacaktır.
Hutame'nin ne olduğunu sen ne bileceksin?
O, Allah'ın, yüreklere işleyen tutuşturulmuş ateşidir." (1-7)

Daha sonraki Mekke Sûrelerinde bir çok kişinin dinlemeyi reddettikleri ve cezalandırıldıktan sonra bile fikirlerini değiştirmiyecek kadar asi davrandıkları söylenir:—

---

16 Mekke Sûrelerindeki cehennem cezası Muhammed'in öğretişlerine inanmayanlara yöneliktir; yalnızca genel olarak günah konusunda verilen bir emir değildir.

17 Eğer Geleneklerin Ebu Leheb hakkında anlattıklarının hepsi doğru ise, bu Sûre, çok özel durumlarda, Muhammed'in Kuran'ın içindeki kelimeleri bile etkilediği konusu ile ilgili olarak hem büyük bir ilgi topluyor hem de büyük değer kazanıyor. Muhammed'in bir gün akrabalarını öğretişlerine kulak vermeleri için bir araya getirdiği anlatılıyor. Ebu Leheb çok sinirlenip şöyle diyor, "Sen beni bunun için mi çağırdın! Inşallah ölürsün!" Sonrasında Ebu Leheb iki eline bir taş alıp, taşı Muhammed'e doğru fırlatıyor. Öyle ki eli ölsün. Ebu Leheb'in eşi Ümmü Cemile ise, Peygamberin üstünden geçtiği yolun üzerine diken yerleştiriyor. Sonra bir gün kollarında yakmalık odun taşırken, odunu tutan ip kendiliğinden kadının boynu etrafında dolanıp onu boğarak öldürüyor. (Raudatu's Safa, bölüm ii, cilt i, sayfa 161 ve Khalasatu't-Tafasir, cilt iv, sayfa 126). Ayet dört, cehennemde, Ümmü Cemile'nin ateş için odun toplaması gerekeceğini söylüyor da olabilir. Baidawi *ad. loc.* Maulavi Muhammed 'Ali'nin eskiden ip ile bağlı dikenler topladığını, sonra bunları Peygamberin yoluna atmak için baş aşağı döktüğünü söylüyor. (*Holy Qur'an*, sayfa 1234). ذَاتَ لَهَبٍ — Data Lehebin, yani "Ateşli alev", Ebu Leheb'in ismi ile oynandığında "Alevlerin Babası" anlamına gelen bir sözcüktür. (Tafsir-i-Husaini, sayfa 477)

18 Baidawi, cilt ii sayfa 416

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

"İçlerinden[19], (Kur'an okurken) seni dinleyenler de var. Onu anlamamaları için kalpleri üzerine perdeler (gereriz), kulaklarına ağırlık koyarız. Her türlü mucizeyi görseler de onlara inanmazlar. Hatta tartışmak üzere sana geldiklerinde inkâr edenler, "Bu (Kur'an) evvelkilerin masallarından başka bir şey değil" derler.
Onlar başkalarını ondan (Kur'an'dan) alıkoyarlar, hem de kendileri ondan uzak kalırlar. Onlar farkına varmaksızın, ancak kendilerini helak ediyorlar." En'âm Sûresi (vi) 25-6

Başka bir zorlu düşman olan Ebu Cehil'e [20] Alâk Sûresi (xcvi)'nde şu şekilde değinilir:—

"Hayır, insan kendini yeterli gördüğü için mutlaka azgınlık eder." 6-7

Baidawi, Ebu Cehil'in, Peygamber dua ederken Peygamberin boynuna ayağını koyacağını söyleyerek tehdit ettiğini belirtiyor.
Hac Sûresi (xxii)'nden tekrar okuyoruz:—

"Bu, suçlular hoşlanmasa da Allah'ın hakkı ortaya çıkarması ve batılı ortadan kaldırması içindi" 8

Bu bir Medine Sûre'sidir ve bundan dolayı tarihsel olarak bilinen bir zamandan önceki zamanları kapsar. Ama bu daha sonraki Sûre'lerde ender olarak rastlanan bir şey değildir. Daha sonraki bir Medine Sûre'sinde:—

"Şımarıp böbürlenmek, insanlara gösteriş yapmak ve (halkı) Allah yolundan alıkoymak için yurtlarından çıkanlar (Mekke müşrikleri) gibi olmayın. Allah onların yaptıklarını kuşatıcıdır." Enfâl Sûresi (viii) 47

PEYGAMBER'E DİRENİŞ

Bütün bu düşmanlığa rağmen, Muhammed'e Kalem Sûresi'nde (lxviii) kendisinin Tanrı tarafından yollandığını söylemesi emrediliyor:—

"Nûn. (Ey Muhammed) Andolsun kaleme ve satır satır yazdıklarına ki, sen Rabbinin nimeti sayesinde, bir deli değilsin." 2

Bundan sonraki bir, iki yıl içinde ilahi esin teorisi gelişiyor ve Peygamber'in yanılmazlığı daha fazla ima ediliyor. Vahiylerin yalnızca Tanrı'nın sözleri olmadıkları, asıllarının Cennet'te oldukları söyleniyor.

"Hayır o (yalanlamakta oldukları kitap) şanı yüce bir Kur'an'dır."
O korunmuş bir levhada (Levh-i Mahfuz'da)dır.[21] Bürûc Sûresi (lxxxv) 21-2

Bahsedilen masa Levh-i Mahfuz- ya da muhafaza edilmiş masa- Tanrı'nın tahtı'nın yakınında tutuluyor.

---

[19] Ebu Süfyan, Nadhir, Walid, 'Utba Şaibu ve başkaları hakkında konuşuluyor. Nadhir'e Muhammed'in dediklerini anlayıp anlamadığını sordular. O da anlamadığını söyledi; yalnızca dilinin hareket ettiğini ve budalaca hikayeler anlattığını söyledi. Bir sonraki ayetteki alıntı, Müslüman olmayı yasaklayan o insanlara, ya da Muhammed'in yeğeni Ebu Talib'e, düşmanlarının kendisine zarar vermesini yasaklayan, ama kendisi İslamiyet'i reddeden insanlara yöneliktir. Baidawi, cilt i, sayfa 287
[20] Baidawi, cilt ii, sayfa 411. Ebu Cehil Bedir savaşında öldü.
[21] "anlamı ve düzeni ile tek olan." Baidawi, Cilt ii, sayfa 391

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

“O, şerefli ve sâdık yazıcı meleklerin elindeki yüksek,
tertemiz ve çok değerli sahifelerdedir.” Abese Sûresi (lxxx) 13-16

Zamakshari yorumcusu bunu şöyle açıklıyor: “Kötü ruhların elinden arındırılan ve sadece Melekler tarafından dokunulan, Korunan Masanın suretini çıkarmak.” Baidawi bu konuda şunu söyler: “Meleklerin yazdığı ya da koruduğu bu kitaba masanın suretini çıkardı, ya da vahiy ile, ya da Allah ve Peygamberi tarafından oluşturulan vahiyler aracılığıyla yazarlar bunu kağıda geçirdiler.” [22]

Artık direniş çok üst düzeye gelmişti ve erken bir Mekke Sûresi olan, Mürseşât Sûresi (lxxvii)’nde en güçlü suçlamalara rastlanmaktadır. 50 ayetlik kısa bir bölümde bu sözler en az 10 defa tekrarlanıyor:—

“O gün vay yalanlayanların haline!”

Aktif direniş otuz dokuzuncu ayette geçiyor gibi görünmekte, çünkü bu ayette bir tür meydan okuma görülüyor:—

“Eğer bir tuzağınız varsa haydi bana tuzak kurun!”[23]

Bu suçlamalar bu hiddetli bir emirle sona eriyor:—

“Biz yeryüzünü dirileri de ölüleri de toplayan (bir yurt) yapmadık mı?
Orada sabit yüce dağlar yaratmadık mı, size tatlı bir su içirmedik mi?
O gün vay yalanlayanların haline!
Onlara şöyle denecek: “Yalanlamakta olduğunuz şeye (cehennem azabına) gidin.”
Üç kola ayrılmış gölgeye gidin ki, o ne gölgelendirir ne de alevden korur.” 29-31

Bir sonraki Sûre, Nebe Sûresi (lxxviii), aynı türdeki sövgüyü devam ettiriyor:—

“Cehennem, bir gözetleme yeri olmuştur.
Azgınlar için bir barınak.
Devirlerce kalacaklardır içinde.
Ne bir serinlik tadacaklar ne de bir içecek.
Sadece kaynar su, atık su,
Çok uygun bir karşılık olarak.
Doğrusu onlar böyle bir hesap ummuyorlardı.
Ayetlerimizi pervasızca yalanlamışlardı.
Oysaki biz, her şeyi iyiden iyiye sayıp kitaplaştırmıştık.
"Hadi, tadıverin! Size azaptan başka bir şey asla artırmayacağız." 21-30

MEKKE’NİN İNANÇSIZLIĞI

[22] Cilt ii, sayfa 387 — كَتَبة مِن الملائكة أو الأنبيَاء ينتسخون الكتابَ مِن اللّوح أو الوحى أو سُفراءَ يُسْفِرون بالوحى بين الله ورُسله

[23] Yani Târik Sûresi (lxxxvi)’nde şu kelimeler var:—
“Şüphesiz onlar bir tuzak kurarlar,
Ben de bir tuzak kurarım.
Artık sen inkârcılara mühlet ver; onlara biraz zaman tanı!” 15-17
Bazı yetkililer ise bu Sûre’nin tarihini daha sonraki bir zaman, yani, Habeşistan’a ilk göç zamanı olarak belirliyorlar.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Bürûc Sûresi (lxxxv) ilk Müslümanlar'ın[24] çektikleri zulümden, ve inanlıların canını sıkanlara verilecek cezadan bahsediyor. Bu zulmü ve can sıkıntısını yaratanları cehennem işkenceleri beklemekte. Onlar için "cehennem azabı ve yangın azabı vardır". Peygamber'e karşı gelenlere yönelik olan bu sövgünün kendi sözleri olmadığı ifade ediliyor. "Yüce bir Kur'an'dır, o Korunmuş masada yazılıdır (Levh-i Mahfuz'da)" denerek, bunların, Tanrı'nın kendi sözleri olduğu hatırlatılıyor.

Tövbe etmeyenlerin gelecek zamandaki cezalarının ifadesi, bazen dünyasal bir afetin tehditi aracılığıyla dile getirilir. Tanrı geçmiş zamanlarda bir kenti yıkmadan önce kent halkını haberdar etmek için nasıl her zaman bir peygamber yolladıysa, şimdi de öyle yaptı:—

> "Biz hiçbir memleketi uyarıcıları olmadıkça helak etmedik.
> Bu bir hatırlatmadır. Biz zalim değiliz." Şu'arâ Sûresi (xxvi) 208-9
> "Helâk ettiğimiz her memleketin mutlaka bilinen bir yazısı (belli vakti) vardır.
> Hiçbir toplum ecelini geçemez ve ondan geri de kalamaz.." Hicr Sûresi (xv) 4-5
> "Onlar, farkında olmadan ansızın kendilerine gelecek olan elem dolu azabı görüp de, "Bize mühlet verilmez mi?" demedikçe, ona inanmazlar." Şu'arâ Süresi (xxvi) 201-2 (200-2)

Mekke'nin insanları, belli bir zaman sonra bile olsa, yakında gelecek olan bir afet hakkında sürekli hatırlatma yapılmasından belki biraz ürkebilirledi. Ama belirli zaman gelip geçtiğinde beklenen afet gelmeyince, meraklarının yerini daha çok inançsızlık alırdı. Muhammed'in mesajını sorguladılar ve sövgüleri ile dalga geçtiler ve ondan gücünü göstermesi için mucizeler yapmasını istediler. Onlar:—

> 'Dediler ki: "Yerden bize bir pınar fışkırtmadıkça, yahut senin hurmalardan, üzümlerden oluşan bir bahçen olup, aralarından şarıl şarıl ırmaklar akıtmadıkça, yahut iddia ettiğin gibi, gökyüzünü üzerimize parça parça düşürmedikçe, yahut Allah'ı ve melekleri karşımıza getirmedikçe, yahut altından bir evin olmadıkça, ya da göğe çıkmadıkça sana asla inanmayacağız. Bize gökten okuyacağımız bir kitap indirmedikçe göğe çıktığına da inanacak değiliz." De ki: "Rabbimi tenzih ederim. Ben ancak resul olarak gönderilen bir beşerim."' İsrâ Sûresi (xvii) 90-3
> 'İnkâr edenler, "Ona Rabbinden bir mucize indirilseydi ya!" diyorlar. Sen ancak bir uyarıcısın. Her kavim için de bir yol gösteren vardır.' Ra'd Sûresi (xiii) 7

Muhammed böyle bir armağanı olmadığını kabul etmek zorunda kaldı. Fakat öyle vahiyler getirdi ki, mucize gücü olmamasına rağmen, Tanrı'nın bu baş kaldıran Mekke halkını imana getirmek için bu vahiyleri bir anahtar olarak verdiğini gösterdi.

Böylece Peygamber hakkında yaptığı şeyleri sadece merak uyandırmak amacıyla yaptığı söylenemezdi:—

> 'Biz melekleri ancak hak ve hikmete uygun olarak indiririz. O zaman da onlara mühlet verilmez.' Hicr Sûresi (xv) 8

Onların önünden gidenlerin örneğine inanmazlarsa, ve şimdi de bilgilendirerek haberdar edenin haberini istemli olarak reddederlerse, o zaman onlara hiçbir şey yardım etmez, çünkü bu Sûre (xv)'de aynen şöyle yazılıdır:—

> 'Onlara gökten bir kapı açsak da oradan yukarı çıkmaya koyulsalar yine "Gözlerimiz döndürüldü, biz herhâlde büyülenmiş bir toplumuz" derlerdi.' 14-15

---

[24] Tabii vv. 8-11 daha sonraki bir tarihe ait değilse, bu durum geçerlidir, çünkü farklı türdeki bu yazı stili buna işaret edebilir.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

MUHAMMED ŞAİR DEĞİL

Bu konunun en güçlü bölümü, orta Mekke zamanının kapanışına doğru yer alır. Burada Muhammed'e mucize yapma gücünü vermenin yararsız[25] olduğu yazılıdır, çünkü bu gücün geçmişteki peygamberlere verilmesi hemen hemen hiç bir yararlı sonuç yaratmamıştı:—

> 'Bizi, (Kureyş'in istediği) mucizeleri göndermekten, ancak, öncekilerin onları yalanlamış olması alıkoydu. (Nitekim) Semûd kavmine o dişi deveyi açık bir mucize olarak verdik de onlar bu yüzden zalim oldular. Oysa biz mucizeleri sırf korkutmak için göndeririz.' İsrâ Sûresi (xvii) 59

Sonra göreceğimiz gibi, onlar bu konudaki düşüncelerinden vazgeçmediler. Bundan dolayı Muhammed, peygamberliğini kanıtlayacak olan tek mucizenin Kuran olduğunu ileri sürmek zorunda kaldı.

Mekkeliler vücudun dirilişi hakkındaki öğretişi yalnızca hayal olarak görüyorlardı, ve bu öğretiş hakkındaki vahiyler açıkça duyurulduğunda, Muhammed'in bu öğretişleri Mekke'deki yabancılardan aldığı bilgiyle ürettiğini düşündüler. Mekkeliler bu öğretişleri "Tarihler'in Öyküleri" ya da şiirsel hayal'in coşkusu olarak adlandırıyorlardı. Muteffifîn Sûresi (lxxxiii) [26], Peygamber'e daha erken bir dönem olan Mekke zamanında verildi:—

> 'O gün yalanlayanların; hesap ve ceza gününü yalanlayanların vay haline!
> Onu, ancak her azgın, günahkâr kimse inkar eder.
> Ona âyetlerimiz okununca, "Eskilerin masalları" der.
> Hayır hayır! Doğrusu onların kazanmakta oldukları kalplerini paslandırmıştır.
> Hayır, şüphesiz onlar, kıyamet günü Rablerini görmekten mahrum bırakılacaklardır.
> Sonra onlar muhakkak cehenneme gireceklerdir.
> Sonra da onlara, "Yalanlamakta olduğunuz işte budur" denecektir.' 10-17

Kısa bir süre sonra Muhammed, şairlik konusunda Mekke halkını caydırıyor:—

> 'Şairlere ise haddi aşan azgınlar uyarlar.' Su'arâ Sûresi (xxvi) 224. [27]

Muhammed burada yalnızca bir şair olmakla suçlanmasına şu sözcükler ile karşılık verdi:—

> 'Biz o Peygamber'e şiir öğretmedik. Bu ona yaraşmaz da. O(na verdiğimiz) ancak bir öğüt ve apaçık bir Kur'an'dır.' Yâsîn Sûresi (xxxvi) 69

Muhammed bir şair olsaydı, Kuran yalnızca bir eser olarak görülecek, yani Tanrı'nın sözü olmadığı söylenebilecekti. Bu önemli sözler böylesine haksız bir suçlamada bulunan düşmanlarını şaşırtmak için söylendi. Fakat bu sözler gizlenmeye ihtiyaç duymayan düşmanları için yeterli olmadı, çünkü daha sonra, hala Mekke'de olmasına rağmen Muhammed aynı suçlamayı Furkân Sûresi'nde de (xxv) tekrarladı:—

---

[25] Müslüman din yorumcularının Muhammed'in, Kuran bu konuda ne kadar aksini söylese de, mucizeler yapmadığına karşı olduklarını söylemeye gerek bile görmüyorum.

[26] Bazı yorumcular bu Sûrenin bir Medine Sûresi, bazı yorumcular da bir Mekke Sûresi olduğunu düşünürler, ama Muir ve Nöldeke bu Sûreyi Mekke'deki işçiliğin dördüncü yılına yerleştirirler.

[27] "Muhammed yaşamının bir noktasında kendisini ve dinini başka şairlerin yergisinden korumak için şairleri kullandı. Bu yapıtlar Okatz'daki pazarda tekrarlandı. Muhammed onları susturdu, çünkü şairler uygunsuz tartışmalara yol açıyorlardı." Rodwell's *Qu'ran*, p. 120

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

'İnkar edenler, "Bu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir. Başka bir topluluk da bu konuda ona yardım etmiştir" dediler. Böylece onlar haksız ve asılsız bir söz uydurdular.'
'"(Bu Kur'an, başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait efsanelerdir. [28] Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır" dediler.' 4-5

Muhammed'i bir Kahin[29], ya da basit bir fal bakıcısı olarak gördükleri açıktı. Lii Sûresi. 29 ve lxix. 42.

Erken Mekke Sûreleri'nde kullanılan dil çok ince, şiirsel renklerle dolu, belagata yer veren, ahenkli bir dil olmasına rağmen, yine de Peygamber'e karşı duyulan karamsar ve kuşkulu duyguları yansıtmaktadır. Burada öğretişlerini kanıtlamak için kullandığı vaatler o döneme özgü vaatlerdir. Düşmanlarına yaptığı saldırılar güçlü ve eziciydi, bu sözlerinde bazı düşmanlarını açıkça isimlendirdi. Bu saldırılar, Muhammed'in kariyerinin bu aşamasının açık bir ifadesi olarak gösterilirler. Bu Sûreler, Kuran'daki en ince Sûrelerdir ve hatta içerikleri nedeniyle haklarında Peygamber'in en ateşli ve tahrik edici Sûreleri oldukları söylenebilir.

İNCİR VE ZEYTİN

Mekkelilerin ayrıcalıkları konusunda bir uzlaşma talebinde bulunulur:—

'Rabbinin, fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi?
Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı?
Üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar atan sürü sürü kuşlar gönderdi. Nihayet onları yenilmiş ekin yaprakları haline getirdi.' Fîl Sûresi (cv) 1-5

Bu sözler, Habeşistan Kralı'nın, Muhammed'in doğduğu yılda, Kâbe'yi yok etmek için gönderdiği ordusundan Mekke halkının kurtuluşunu ifade eden bir hatırlatmadır. Doğal bir afet olan veba düşmanın çoğunu yok eder, veba kırgını, burada Tanrı'nın mucizevi bir işareti olarak gösterilir.

Kureyş Sûresi (cvi)'nde Kâbe'nin kutsallığı ve topraklarının dokunulmazlığı hakkında bir ayet bulunur:—

'Kureyş'i ısındırıp alıştırdığı; onları kışın (Yemen'e) ve yazın (Şam'a) yaptıkları yolculuğa ısındırıp alıştırdığı için, Kureyş de, kendilerini besleyip açlıklarını gideren ve onları korkudan emin kılan bu evin (Kâbe'nin) Rabbine kulluk etsin.' 1-4

Tîn Sûresi (xcv) 'nde, yemin ile kanıtlanan, benzer bir yazı bulunur:-
'Tîn'e ve zeytûn'a andolsun.
Sinâ Dağına andolsun,
Bu güvenli şehre (Mekke'ye) andolsun ki,' 1-3

Din yorumcuları Ibn 'Abbas ve Hüseyin, Zeytin ve İncir'in, Mekke'ye yakın Tin ve Zeytûn tepelerini temsil ettiğini ileri sürerler, çünkü bu tepeler ağaçları ile ünlüdürler, ya da Mekke ve Şam Camiilerini temsil ettiğini düşünürler. Baidawi ve Zamakhshari tarafından ileri sürülen gerekçe ise

---

[28] أَسَاطِيرُ الأَوَّلِينَ

[29] "Kahinler gaipten haber veren ve kutsal yerler ile bağlantılara sahip insanlardı... Bütün esrarengiz ve olanaksız şeylerin onlara özgü olduğu görülür. Onlar geleceği ve bilinmeyeni açıkladılar. Muhammed'in ilk sözleri gerçek bir Kahin'in sözleriydi ve bir Kahin ruhu ile aktarıldılar. MacDonald, *Religious Attitude and Life of İslam*, sayfa 29 ve 31, ve Sell, *Life of Muhammed*, sayfa 38

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

bu ikilinin, besleyici ve tümleyici şeylerin simgesi olduklarından temsilen kullanıldıklarıdır. Aslında bu düşünce daha mantıklı bir biçimde açıklanabilir. Maulavi Muhammed 'Ali, daha değişik ve hayal ürünü olan bir açıklamadan yanadır. İncirin artık ölmüş ve geçmiş olan Yahudiliğin simgesi olduğunu söyler, çünkü Mesih, ölü incir ağacı benzetmesinde ağaca şöyle der: (Matta xxi 19) "Artık sonsuza dek sende ürün yetişmesin!". Zeytin ise İslamiyet'i temsil eder, çünkü zeytin lambalar için yağ sağlar, yani, İslamiyet uluslar için bir ışıktır. Bu benzetme, yalnızca yazarın imgelemesinin güçlü olduğu ve kabul edilmiş yorumlara karşı çıktığı anlamına gelmektedir.

Kısa bir süre sonra Tûr Sûresi (lii)'nde şu sözler yazılır:—

> 'Tûr'a, yayılmış ince deri sayfalara düzenle yazılmış kitaba, "Beyt-i Ma'mur"a1, yükseltilmiş tavana (göğe), kabaran denize andolsun ki, şüphesiz Rabbinin azabı mutlaka gerçekleşecektir.' 1-4

Böylece Peygamber, Mekke'deki kariyerinin erken bir aşamasında Mekkeliler için önem taşıyan bir yeri övdü.

CENNET

Bundan sonra, insanların daha düşkün olduğu konulara değinilir ve farklı türde bir yaklaşımda bulunulur. Cennette bulunan cinsel zevkler, en seçkin şaraplar, ve misk kokulu parfümler, şimdi cesaretleri kırılmış olan müminler topluluğuna teşvik olarak sunulmaktadırlar. Cennette yaşanacak en büyük zevk, bu cinsellik yataklarında yatıp düşmanları hor görerek gülmek olacaktır. Bu ayetler bazı yorumcular tarafından şöyle açıklanır: "Cennet ve Cehennem arasında bir kapı açılacak ve cehennemlikler bu kapıdan geçmeye çağırılacak. Cehenneme mensup olanlar o kapıya doğru koşacaklardır, ama kapı son anda yüzlerine kapanacaktır. Cennette olanlar, cinsel zevklerine bir zevk daha eklemiş olacak ve cehennemdekilere güleceklerdir." Bu zaman süreci içinde Cennetin ve Cehennemin en canlı anlatımları verilir. Bu anlatımların amacı ilk Müslümanlara yalnızca teşvik vermek değildi, aynı zamanda Müslümanların düşmanlarını korkutmak için de kullanılırlardı. Cennetin zevkleri, sunduğu refah, ipeksi giysiler, şaraplar, güzel kokular ve bulunmaz güzellikteki hizmetçiler anlatılıyor. Orada duyulara verilen zevki arttıran ortamlar bulunacaktı. Bunların üstüne ayrıca şu yazılar eklenir:-

> 'Takva sahipleri için bir kurtuluş ve bir zafer vardır.
> Sulak bahçeler, bağlar, üzümler,
> Göğüsleri turunç gibi yaşıtlar,
> Dopdolu kadehler vardır.' Nebe' Sûresi (lxxviii) 31-4
> 'Onlar için saklı İnciler gibi, iri gözlü huriler de vardır.
> Biz onları (hurileri) yepyeni bir yaratılışta yarattık.
> Onları ahiret mutluluğuna erenler için, hep bir yaşta eşlerini çok seven gösterişli bakireler yaptık.' Vâki'a Sûresi (lvi) 22, 35-8
> 'Onlara, "Dünya'da yapmakta olduklarınızın karşılığında, sıra sıra dizilmiş koltuklara dayanarak afiyetle yiyin için" denir. Biz, onlara, iri gözlü güzel hurileri eş olarak vermişizdir.' Tûr Sûresi (lii) 19-20

Mekke zamanının ortalarına rastlayan bir döneme ait olan bir sonraki Sûrede şunlar yer alır:—

> 'Ancak Allah'ın halis kulları başka.
> İşte onlar için belli bir rızık, meyveler vardır. Onlar ikram gören kimselerdir.
> Onlar Naim cennetlerindedirler.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Koltuklar üzerinde karşılıklı olarak otururlar.
Onların etrafında cennet pınarından doldurulmuş, berrak ve içenlere lezzet veren kadehler dolaştırılır.
Onda baş döndürme özelliği yoktur. Onlar, onu içmekle sarhoş da olmazlar.
Yanlarında bakışlarını yalnızca kendilerine çevirmiş iri gözlü eşler vardır.' Sâffât Sûresi (xxxvii) 40-8

Gibbon bu konu hakkında alaycı bir yorumda bulunur, "Muhammed İnanlı erkeklerin eşleri hakkında konuşmamıştır, nedeni ya eski kocaları kıskandırmamak ya da sonsuz evlilik düşüncesi ile kocalarının mutluluklarını bozmamak olabilir." İtaatkar erkekler ve kadınlar Cennette gençliklerini yenileyeceklerdir. Adil kadınlara erkekler kadar özgürlük tanınacağının açıkça belirtilmesi gerekir, ama Muhammed öğretişlerinde açıkça belirtmesi gereken bu sonuca değinmekten kaçınmıştı.

Doğal olarak bu sözlerin simgesel olup olmadıkları sorusu ortaya çıkıyor. Kuşkusuz geleneksel olmayan Müslümanlar[30] ve filozoflar bu sözler aracılığıyla yeni anlamlar ürettiler. Böyle bir üretim, doğal olarak, standartları yüksek ahlaki bir sosyal kitleyi, İslamiyet inancının içine kabul etmiştir. Bu sözlerin, Hıristiyan düşünce ve batı kültürü tarafından etkilendiği söylenebilir, ama Muhammed'in bu sözcüklerin dinleyicileri tarafından simgesel olarak algılanmalarını istediğine inanmak zordur. Muhammed'in aklı çok pratik bir şekilde çalışırdı. Muhammed gizemle ilgilenmiyordu. Dünyanın düzeninde ve insanların yaşamlarında hiç bir gizem ya da zorluk görmüyordu. Cehennem cezaları bile yalnızca bir gerçek olarak aktarılmaktaydılar. Hiç bir ortodoks Müslüman, bu Cehennem azaplarını simgeleştirmeye çalışmaz. O zaman neden Cennet'in gerçek zevkleri başka anlamlar üretilerek bir kenara atılsınlar? Her şeye rağmen göz önünde bulundurulması gereken bir konu mevcuttur. Cennet'in bu şehvetli ön izlenimlerinin vahiy olarak inmeleri, Muhammed'in yalnızca tek bir kadın ile orta düzeyde bir yaşam geçirdiği bir zamana rastlıyor. Muhammed'in bu süreç içindeki yaşamı, simgesel anlamın geçerli oluşuna en büyük destek olarak kullanılıyor; Muhammed kuşkusuz Hatice'yi[31] seviyordu ve ona sadık kalıyordu, buna

[30] Syed Amir' Ali *Spirit of İslam*'da şöyle diyor: "Cennet ve Huriler Zerdüştilerden alınmadır, ama Cehennem azapları Musevilere ait bir inançtır. Anlatımlar çok gerçekçi bir şekilde, hatta bazı yerlerde duyguları harekete getirecek bir şekilde sunuluyor. Ama bu anlatımların şehvetli olduklarını, Muhammed'in ya da en gerçekçi kişilerin bile bu anlatımların şehvete yer verdiklerini kabul ettiklerini söylemek yalnızca bir iftiradır." sayfa 394.

Peygamber'in bu öğretişlerinde insanların yaratılışı konusundaki tavizi, Kuran'ın tamamen esin vasıtasıyla indirildiğini ve sonsuz olma öğretişini, fikirsel açıdan bütün parçaları ile birlikte bir kenara atmaktadır.

Maulavi Muhammed'Ali (Holy Qur'an, sayfa 1009) Tûr Sûresi (lii) 20 hakkındaki bir notta حُوْرٍ عِيْنٍ diyor, yani "saf güzel olanlar" ile "hem erkeklerden hem de kadınlardan bahsettiğini ifade eden çoğul kelimeler, aynı zamanda hem kalite hem de iyi hareketler hakkındadırlar" ve burada şöyle anımsanırlar "hem doğru kadınların hem de doğru erkeklerin alacağı göksel bereketler" böylece "karakterde arıtılmışlık ve doğruların güzel hareketleri" burada "kadınlar için bahsedilen bereketlerdir." Bu çok zeki bir türetme olabilir, ama ortodoks ya da inandırıcı olmadığı kesindir. "Alınan görüş" bu sapkın yazarın ahlak ölçülerini gözler önüne sermektedir.

Kabul edilen görüşler ise şunlardır:—

Tafsir Husaini bu kelimeleri şöyle çeviriyor زنان سفید روی گشاده چشم — parlak yüzlü, büyük gözlü kadınlar.

Khulasatu't-Tafasir , اور نکاح کردیا هم نے حور خوش جشم — onları güzel gözlü hurilerle evlendireceğiz. Ibn 'Abbas'ın bu konudaki yorumunu inceleyin.

Urdu çevirmenler olan, Nadhir Ahmad ve Ahmad Shah, *Maqbul Tarjuma*'da böyle yorumluyorlar, بری بري آنکهون والی حورون سی هم ان کی شادیان کردینگے — Onları büyük gözlü Hurilerle evlendireceğiz

Zamakhshari de bu konuyu şöyle yorumlamaktadır, قرّناهم بالحُور — biz onları Hurilerle birleştirdik.

[31] Hatice'ye annesi ve babasının Cehennemde olduğu söylendiğinde, ölmüş olan oğlunun da Cehennemde olabileceği kuşkusuyla telaşa kapıldığı belirtiliyor. Bu sözleri onun yeni dini çok yakından takip etmediğini göstermektedir. Ama korkuları bu bölümde dindiriliyor:—

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

rağmen Muhammed'in Hatice'nin yardımına ihtiyacı vardı. Hatice, Muhammed'in sahibiydi, Muhammed'i yoksul yaşamından çıkartarak yükselten Hatice'ydi, ona bir iş verdi, ve böylece belirli düzeyde bir güce sahip olmasını sağladı. Ama Hatice, Muhammed'in servetini kendi kontrolunda tuttu. Muhammed, istese bile, başlık parası verme imkanına sahip değildi. Bazı yorumcular, Muhammed'in ahlak ölçülerinin yükselmesinin şart olduğunu açıkça belirtirler. Bu gerçek nedeniyle, Hatice'den özgür kaldığı an, Muhammed bütün gereksinimlerini kendisi giderdi. Muhammed, Hatice'nin ölümünden sonra kendisini dışlanmış hissetti, *Raudatu' l-Ahbab* da [32], bir arkadaşı, "Neden bir daha evlenmiyorsun?" diye sorunca Muhammed'in şöyle yanıt verdiği söylenir, "Alabileceğim kim var?". Bunun üzerine arkadaşı, "Bakire istersen, arkadaşın Ebu Bekir'in kızı Ayşe var, ama eğer bir kadın istiyorsan, sana inanan Sauda var." Muhammed bu sorunu, "İkisine de sor," diyerek çözdü. Muhammed, Hatice'nin ölümünden iki ay sonra Sauda ile evlendi, ve ayrıca o zamanlar henüz altı yaşında olan Ayşe ile de sözlendi. Muhammed, aradan üç yıl geçtikten sonraAyşe ile evlendi. Doğal olarak akla şu soru gelmektedir; niye daha sonraki Sûrelerde Cennet hakkında bu tür cinsel ayrıntılar verilmiyor?[33] Açıklanan bir neden, Muhammed'in Medine'deki izleyicilerinin artık zulüm çeken bir halk olmadıkları için böyle bir teşviğe gerek duymamalarıydı. Ama farklı bir başka açıklama da verilir:—

> "Buradaki daha olası neden doymuşluktur. Ulaşamadığı zevk çok daha çekici geldi. Öyle ki Muhammed bir inanlıya Cennetten daha çok yakışan bir ödül göremedi. Tabii Muhammed açısından bu zevklere ulaşması için herhangi bir engel kalmadığında, hedefi de çekiciliğini yitirmiş oldu.

CEHENNEM

Mekke döneminin ikinci bölümünde Cehennem ve Cehennemdeki cezalar hakkında etkili anlatımlar yer alıyor: Cehenneme düşenler sürekli işkence görecek; başlarındaki etler çekilip ateşin içine atılacak, aynı zamanda boğazlarının içine kaynar su dökülecek, üzerlerine ateşten giysi giydirilecek; demirden topuzlarla dövülecekler, ve eğer kaçmaya çalışırlarsa şu sözlerle tekrar içeriye alınacaklar:—

> 'Kötülüğe batanlar ise ne mutsuz kimselerdir!
> Onlar, iliklere işleyen bir ateş ve bir kaynar su içindedirler. Ne serin ve ne de yararlı olan zifiri bir gölge içinde!..' Vâki'a Sûresi (lvi) 41-4

> 'İman eden ve nesilleri de iman konusunda kendilerinin yoluna uyanlar var ya, biz onların nesillerini kendilerine kattık. Bununla beraber onların amellerinden hiçbir şey eksiltmeyiz. Herkes kazandığı karşılığında rehindir.' Tûr Sûresi (lii) 21

Bu çok zekice yazılmış bir bölümdür. Oğlunun kurtuluşu Hatice'nin inancına bağlı olduğundan, bu durum doğal olarak Hatice'nin inancının hızla artmasını sağladı. Bu öykü Musuad tarafından anlatılmıştır ve Margoliouth, *Mohammed,* sayfa 93'te geçmektedir.

[32] Koelle tarafından alıntı, *Mohammed ve Mohammedanism*, sayfa 79

[33] Medine Sûreler'inde, Hicret'ten sonra devam eden 10 yıllık süreç boyunca kadınlar yalnızca iki kez Cennet'in zevkleri olarak isimlendiriliyor, bu hatırlatmalarda da, yalnızca cinsellik objeleri olarak değil, birer eş olarak nitelendirilmekteler,

> 'Onlar için orada tertemiz eşler de vardır.' Bakara Sûresi (ii) 25
> Onlara orada tertemiz eşler vardır. Nisâ Sûresi (iv) 57

Ya Medine'deki Yahudilerin ahlakına uygun davranılarak cinselliğe yer veren Cennet kavramı sadeleştirildi, çünkü bu kavrama Mekke'de çok büyük önem veriliyordu, ya da Müslümanların, Cennetten zevk alma beklentilerini teşvik etmek için bir neden kalmamıştı, çünkü dünyada da aynı şekilde yaşama olasılığına sahiptiler.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Mekke döneminin üçüncü bölümünde aynı tür uyarılar devam ediyor. Aşağıdaki ayetler bize, Peygamber'in, bu bölümün sonuna kadar kendi düşmanlarına karşı hissettikleri konusunda bir değişiklik olmadığını gösteriyor:—

> 'O gün başlarını dikerek (çağırıldıkları yere doğru) koşarlar. Gözleri kendilerine bile dönmez, kalpleri de bomboştur.
> (Ey Muhammed!) İnsanları, kendilerine azabın geleceği gün ile uyar. Zira o gün zalimler, "Ey Rabbimiz! Yakın bir süreye kadar bizi ertele de senin çağrına uyalım ve peygamberlerin izinden gidelim" diyecekler. Onlara şöyle denilecek:— "Daha önce siz, sonunuzun gelmeyeceğine yemin etmemiş miydiniz?"
> "Kendilerine zulmedenlerin yerlerinde oturdunuz. Onlara ne yaptığımız ise size belli olmuştu. Size misaller de vermiştik."
> Onlar gerçekten tuzaklarını kurmuşlardı. Tuzakları yüzünden dağlar yerinden oynayacak olsa bile, tuzakları Allah katındadır (Allah onu bilir).
> Sakın Allah'ın, peygamberlerine verdiği sözden cayacağını sanma! Şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, intikam sahibidir.
> O gün yer, başka bir yere, gökler de başka göklere dönüştürülür ve insanlar bir ve kahhar (her şeyin üzerinde yegâne hakim) olan Allah'ın huzuruna çıkarlar.
> O gün, suçluları zincirlere vurulmuş olarak görürsün.
> Gömlekleri katrandandır. Yüzlerini de ateş bürüyecektir.' İbrâhim Sûresi (xiv) 43-50
> 'Onlar, kitabı (Kur'an'ı) ve elçilerimize gönderdiklerimizi yalanlayanlardır. Onlar bilecekler
> O zaman onlar, boyunlarında demir halkalar ve zincirler olduğu halde kaynar suda sürüklenecekler, sonra da ateşte yakılacaklardır. Mü'min Sûresi (xl) 70-2 [34]
> Kötü işler yapmış olanlara gelince, bir kötülüğün cezası misliyledir ve onları bir zillet kaplayacaktır. Onları Allah(ın azabın)dan koruyacak hiçbir kimse de yoktur. Sanki yüzleri, karanlık geceden parçalarla örtülmüştür. İşte onlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır. Yünus Sûresi (x) 27

Bu zaman süreci boyunca Muhammed her zaman kendisinin bir uyarıcı olduğunu söyledi. Fakat Kureyş onun bu uyarılarını hiç önemsemedi:—

> 'De ki: "Gerçekten ben, apaçık bir uyarıcıyım."' Hicr Sûresi (xv) 89
> 'Kafirler, kendilerine içlerinden bir uyarıcının gelmesine şaştılar ve şöyle dediler: "Bu yalancı bir sihirbazdır."' Sâd Sûresi (xxxvii) 4
> 'Kur'an, ataları uyarılmamış, bu yüzden de gaflet içinde olan bir kavmi uyarman için mutlak güç sahibi, çok merhametli Allah tarafından indirilmiştir.' Yâsîn Sûresi (xxxvi) 5-6
> 'De ki: "Ben sizi ancak vahy ile uyarıyorum." Ama sağırlar uyarıldıkları vakit çağrıyı işitmezler.' Enbiyâ Sûresi (xxi) 45

Bu Sûreler'in hepsi Mekke döneminin ortasında verildiler. O zamanlar Peygamber Kureyşleri kazanma konusunda aşırı istekliydi. Kuran'ın tarihsel döneminin sonuna doğru verilen Medine Sûrelerinden bir tanesinde buna benzeyen bir ayet bulunur, Fetih Sûresi (xlviii) 8:—

> '(Ey Muhammed!) Şüphesiz biz seni bir şâhit, bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik.'

Bu uyarının özel bir nedeni olduğu söyleniyor, öyle ki,-'Allah'a ve Peygamberine inanasınız'. Bu ayetteki sözler, hemen hemen, sonraki Sûrelerde ilan edilen inançların tam bir birleşimidir. Muhammed Mekke'de daha alçakgönüllüydü.

---

[34] Kuran ve daha önceki peygamberlerin kitapları

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

BÜYÜLÜ SÖZLER

Ünlü olan, Felâk Sûresi (cxiii) ve Nâs Sûresi (cxiv),[35] (Mekkede geçip geçmedikleri belli olmamasına rağmen) eğer Mekke ayetlerine aitlerse, Peygamberin o zamanlarda yaygın olarak kullanılan büyüye başvurduğu ortaya çıkar. Ve aynı zamanda yaşadığı zaman ile çok uyumlu davrandığı da gözlenmektedir. Eğer bu sanı gerçek değilse, en azından, bu büyü sözlerini yalnızca kendi batıl inançlarına bağlı kaldığı için kullanıyordu. Ya da düşmanlarının kendisine zarar vermek amacıyla kullandıkları karanlık güçlerin üstünde güç sahibi olduğunu göstermek için bu büyü sözlerinin üzerinde duruyordu. Lubayid isimli bir Yahudi'nin, kızlarının yardımı ile Muhammed'i büyülediği söyleniyor. Cebrail bu iki Sûre'yi tekrarlayarak Muhammed'i o büyünün etkisinden kurtarırır [36]:—

> 'De ki: "Yarattığı şeylerin kötülüğünden, karanlığı çöktüğü zaman gecenin kötülüğünden, düğümlere üfleyenlerin kötülüğünden, haset ettiği zaman hasetçinin kötülüğünden, sabah aydınlığının Rabbine sığınırım."' Felâk Sûresi (cxiii) 1-5
>
> 'De ki: "Cinlerden ve insanlardan; insanların kalplerine vesvese veren sinsi vesvesecinin kötülüğünden, insanların Rabbine, insanların Melik'ine, insanların İlah'ına sığınırım."' Nâs Sûresi (cxiv) 1-6

Bu Sûrelere al-Ma'udhatain (المعوذتين) denir, anlamı koruyucu bölümlerdir ve bunlar kötülüğe karşı bir tıslım şeklinde ve bir muska üzerine kazınarak kullanılırlar.

GÖÇMENLERİN DÖNÜŞÜ

Cehennem'in tehdit edici zulümlerinin ve büyülerin üzerinde olan cennet zevklerinin gücü, Kureyş'in inanmasını sağlayamadı. Peygamber daha yoksul izleyicilerini koruyamadığından[37], ve onların inançtan sapma riskini göze alamadığından, kendilerine Habeşistan'a göç etmelerini önerdi. Habeşistan o zamanlarda Arabistan ile ticari iletişimini sürdüren bir ülkeydi. Göçmenler sayı olarak azdı, ama bu göç Mekkelilere İnanlıların inancının gerçek olduğunun bir göstergesiydi. Ve göç edenlerin sürgüne razı olmaları, sürgüne gitmeyi inançlarını yitirmek zorunda bırakılmalarından daha iyi olarak gördüklerinin kanıtıydı. Sürgüne yollananlardan bazıları Habeşistan'daki Hıristiyan

---

[35] Nödeke bu konuda şöyle der: "Bu iki Sûrenin tarihlerini belirlemek çok zor. Ve Hicret'ten önce getirildiklerine dair bir kanıt bulunmamakta." *Geschichte des Qorans*, sayfa 85

Fakat Mekke Sûrelerinde kesinlikle şu sözlere benzeyen sözler yer alır:—

> 'Eğer şeytandan gelen kötü bir düşünce seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.' Fussilet Sûresi (xli) 36
>
> 'Kur'an okuduğun zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın.' Nahl Sûresi (xvi) 98

Bu Sûreler'de yer alan ayetler nedeniyle, bunların büyük olasılıkla Mekke Sureleri oldukları söylenebilir. İslamiyet, Arapların batıl inançlarından kendilerini tamamen arındırmamış oldukları bir zaman dönemine aittir. Bir çok Müslüman yorumcu, Labayid'in Medine'deki bir Yahudi olduğunu söyler ve böylece onu Hicret'ten sonraki bir tarih dönemine yerleştirir. Bu Sûrelerin tarihleri hiç bir şekilde kesin değildirler.

[36] *Tafsir-i-Husaini*'nin Felâk Sûresi (cxii) konusunda yorumu. *Qur' an-i-Maijid in loco*, "Ayşe'nin, Cuma Namaz'ından sonra her kim bu Sûreleri yedi defa tekrar ederse, bir sonraki cumaya kadar bütün kötülüklerden korunacağını söylediği bildirilir." *Khulasatu't-Tafasir*, cilt iv, sayfa 132

[37] Bu zamanlarda ya bütünüyle Hıristiyan ülkelerden alınanlar ya da Hıristiyan anne- babadan doğan kölelerin hepsine İslamiyet kabul ettirildi. Muhammed'in öğretişlerine inanıyor, onu bir kurtarıcı olarak görüyorlardı ve bazıları dinleri uğruna şehit bile oldular. Nöldeke, Alâk Sûresi (xcvi)'in onuncu ayetinde, "Allah'ın kölesi dua ederken," sözlerinin bir inanlı köle için yazıldığını söylüyor. Ama bu ayetin normal yorumunun, "Allah'ın bir kulu dua ederken," olduğu ve bu sözlerin Muhammed'in kendisi hakkında söylendiği ifade edilir. Ve Ebu Cehil'e (*ante*, sayfa 13), Peygamber dua ederken boynuna ayağını koyduğu için, Muhammed'i tehdit etmiş olduğu söylenir." Nöldeke, *Geschichte des Qorans* sayfa 66; *Tafsir-i-Husaini*, cilt ii, sayfa 468; Baidawi, cilt ii, sayfa 410

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

kilisesine katıldılar. İslamiyet'in Hıristiyanlığa karşı gösterdiği muhalefet çok daha geç bir tarihte başladı[38]. Muhammed birkaç yıl sonra Medine'de bir ev bulmuş olmasaydı, Habeşistan'a gitmiş olabilirdi ve İslamiyet yerine Hıristiyanlığın içinde bir sapkınlık oluşabilirdi.

Kureyşle barış sağlanma olasılığı söz konusu olduğunda, göçmenler üç ay sonra geri döndüler. Mekkeliler çok sayıda vatandaş kaybetmek istemiyorlardı ve Habeşistan kralının, Muhammed'in amacına yönelik politik gücü sağlayarak hamilik etmesi, Mekkelilerin hiç istemedikleri bir şeydi. Öte yandan Habeşistan'ın etkisi bir süre sonra Muhammed için bile gereğinden fazla olabilirdi. Habeşistan'ın etkisi bu nedenle hem Mekke'liler hem İslamiyet için bir tehlike arz etmekteydi. Bir antlaşmaya varılabilmesi iki taraf için de bir avantaj olurdu. Anlaşabilmek için görüşmeler başladı ve Muhammed ile karşılıklı bir ödün verilmesi konusunda bir karara varılması amacıyla Mekkeli liderlerden biri gönderildi. O şöyle dedi: "Sen, kuzenim, bizim kabilemizde çok önemli bir konuma sahip olduğunu biliyorsun, ve önümüze topluluğumuzu bölen çok ciddi bir konu ile geldiğinden de haberdarsın. Bize ahmak dedin, tanrılarımıza küfrettin, dinimize sövdün ve bizden önce gelen babalarımızı inançsızlık ile suçladın. Beni dinle, sana üç öneri sunuyorum, bu öneriler hakkında düşündükten sonra onları kabul edesin." Bundan sonra Muhammed'e zenginlik ve şeref teklif edildi. Tek koşul, öbür tanrıları hor görmemesiydi. Kureyş de bundan sonra Allah'ı bir tanrı olarak görecek ve ona tapınacaktı. Bu çok cazip ve çekici bir seçenekti[39], çünkü Muhammed bu lidere benzeyen vatandaşların İslamiyet'i kabul etmelerini istiyordu. Yaptığı konuşmalar sonucunda İslamiyet'e dönen kişi sayısı yalnızca kırk ya da elliydi. Bu kişilerin bazıları da sürgündeydiler. Kureyş her zamanki sert tavrı ile ödün vermeyecek gibi görünüyordu. Herşey umutsuz ve belirsiz gibiydi. Ama karşı tarafa, barışma ve onlara Allah'ın öğretişleri hakkında, Allah'ı farklı bir biçimde, kabul etme şansı verildi. Muhammed bir gün Kabe'nin yakınlarında Mekke'nin lider gurubundan bazı insanlarla karşılaştı. Onlara iyimser bir yaklaşım ile katıldı ve Necm Sûresi (liii) 'ni tekrarlamaya başladı. Konuşmasına kendi tutumuna ilişkin çok güçlü bir ifade ile başladı:—

> 'Battığı zaman yıldıza andolsun ki, arkadaşınız (Muhammed haktan) sapmadı ve azmadı.
> O, nefis arzusu ile konuşmaz.
> (Size okuduğu) Kur'an ancak kendisine bildirilen bir vahiydir.
> (Kur'an'ı) ona, üstün güçlere sahip, muhteşem görünümlü
> (Cebrail) öğretti. O, en yüksek ufukta bulunuyorken (aslî
> sûretine girip) doğruldu.' 1-7

Kendisine açıklanan bazı gizemlerden söz etti, Mekke'li putlar hakkında konuşmaya başladı:—

> Lât ve Uzza'ya ve diğer üçüncüsü Menat'a ne dersiniz?
> 'Lât ve Uzza'ya ve diğer üçüncüsü Menat'a ne dersiniz?' 19-20

---

[38] Mâide Sûresi (v) 85'de şunu okuyoruz:—

> '(Ey Muhammed!) İman edenlere düşmanlık etmede insanların en şiddetlisinin kesinlikle Yahudiler ile Allah'a ortak koşanlar olduğunu görürsün. Yine onların iman edenlere sevgi bakımından en yakınının da "Biz Hristiyanlarız" diyenler olduğunu mutlaka görürsün. Çünkü onların içinde keşişler ve rahipler vardır. Onlar büyüklük de taslamazlar.'

Bu Sûre daha geç bir tarihe sahip olmasına rağmen içinde hala sonradan yapılmış olan eklemeler mevcuttur, bu ayetin sürgüne gönderilenlere iyi davranılmasının anısına saygı olarak A.H.3'den sonra yazılmış olması gerekir, Yahudilere karşı düşmanlık ise daha önceleri başlamıştı. Ve bu düşmanlığın tarihi A.H.8'den öncesine yerleştirilir, çünkü o tarihte hem Yahudiler hem de Hıristiyanlar kötülenmeye başlamışlardı.

[39] Muir, *Life of Mahomet*, cilt ii, sayfa 150-8

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

YANLIŞ BİR TUTUM

Kureyş'le barış sağlanması için bildiri geldi, toplananlar çok yoğun bir ilgi ile dinliyorlardı ve aniden şaşkınlık ve zevk ile, şu sözlerin söylendiğini işittiler:—

> Bunlar ulu kadınlar
> Ve onların Allah'la olan iltimas etmeleri için umulmalı.[40]

Sûre'nin kapanışında Muhammed şu sözleri tekrarlıyor:—

'Haydi Allah'a secde edin ve ona kulluk edin.' 62

Hepsi bir arada Sûrede yazılanı yerine getirdi. Şaşılası bir sahneydi. Kureyş çok mutlydu ve şöyle dedi, "Artık biliyoruz ki Allah'tır hayatı alıp veren, yaratan ve destekleyen." Fakat Muhammed yaptığı hatayı hemen anladı ve sergilediği yanlış tutumundan vazgeçti. Halkın hala putlara taptığını ve verdiği ödünün hiçbir işe yaramadığını anladı. Geleneğe göre, bundan sonra Tanrı onu teselli etmek amacıyla, geçmiş peygamberlerin de şeytanın benzer denemelerinden geçtiklerini, şu vahiyle açıkladı:—

> 'Senden önce hiçbir resül ve nebi göndermedik ki, bir şey temenni ettiği zaman, şeytan onun bu temennisine dair vesvese vermiş olmasın. Ama Allah şeytanın vesvesesini giderir. Sonra Allah âyetlerini sağlamlaştırır. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.' Hac Sûresi (xxii) 52 [41]

PUTPERESTLİĞE KARŞI TAVIR

Tanrı'nın böylece Muhammed'in kendine olan güvenini yeniledikten sonra, putlar hakkındaki gerçek vahyini Necm Sûresinde (liii) yolladığı söylenir:—

> 'Lât ve Uzza'ya ve diğer üçüncüsü Menat'a ne dersiniz?
> Erkek size de, dişi O'na mı?

---

[40] Bazı Müslüman yorumcular, bunun yalnızca Şeytan'ın dinleyici üzerinde kullandığı sihirli bir duyum olduğunu, ve aslında Muhammed'in bu sözleri, melek Cebrail [Hac Sûresi (xxii) 51] kendisine şeytanın bu işin arkasında olduğunu bildirinceye kadar bilmediğini, söylemeye çalışırlar. *Raudatu'l-Ahbab*'da, ' "Yıldız vasıtasıyla" inen Sûre, dünyanın Rab'bi kutsal dua evine gitti ve oradaki Kureyşlilere toplu olarak okudu. Ayetler arasında durdu, öyle ki halk ayetleri tamamen hatırlasın ve anlasın" der. Sonra *"'Lât ve Uzza'ya ve diğer üçüncüsü Menat'a ne dersiniz?"* sözlerine gelince şeytan kafirlerin kulaklarına şu sözleri koydu, "*Bunlar ulu kadınlar Ve onların Allah'la olan iltimas etmeleri için umulmalı.*" Kafirler bu sözleri duyunca çok sevindiler.' Bazı yetkililer bu sözlerin hiç geçmediğini söylüyor ve de bunun Zendikler (kafirler) tarafından anlatıldığını öne sürüyorlar.

[41] Bu bir Medine Sûre'sidir ve açıkça Mekke'deki yanılmanın tarihsel doğruluğunun bir kanıtıdır. Sale bu kelimeleri, إِذَا تَمَنَّى şöyle çeviriyor "ama o okuyunca" Rodwell gibi değil "isteklerinin arasında". *Tafsir-i-Husaini* bu kelimeleri şöyle çeviriyor چون تالوت كرد — yani "o okuyunca" ve Mekke'de bu bir kez bahsedilerek açıklanıyor. Şah Vali Ula tarafından yapılan Farsça bir çeviri ise آرزو بخاطر بست — "kalbinde istek tuttu" ; Baidawi bunu şöyle açıklıyor "Onun istediği sapkınlıktı" – زور في نفسه ما يهواه

Nadhir Ahmad جب اسنى تمناكى – diye çeviriyor yani "O istediği zaman".

Ibn'Abbas şu anlama geldiğini söylüyor راءة الرّسول أو حديث النّبي – yani "Allah'ın seçtiği dinsel bir liderin bir yazısı ya da bir peygamberin sözleri" Ahmet Şah şöyle çeviriyor, جب اسنے كجه جاها- "bir şeyi dilediğinde"

Bir Kadiyani yorumcu Mekke'de oluşan sözlerin bu ayetle hiç ilgisi olmadığını söylüyor. Nedeni ise, bu sözler kullanılmış olsaydı, bunun şeytanın işi olduğunu anlamak için birkaç yıl geçmesi gerekmezdi.s *Holy Qur'an*, sayfa 674

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Öyle ise bu çok insafsızca bir paylaştırmadır.
Onlar ancak sizin ve atalarınızın (ilah edindiğiniz şeylere) taktığınız isimlerdir. Allah, onlar hakkında hiçbir delil indirmemiştir. Onlar (putperestler)yalnız zanna ve nefislerin arzusuna tâbi oluyorlar. Andolsun ki, kendilerine, Rableri katından yol gösterici gelmiştir.' 19-23

Kureyş çok kızgındı ve şöyle dedi, "Muhammed Allah'ın önünde bizim tanrıçalarımızın sahip olduğu rütbeyi geri almış ve aynı şekilde onların yerine başka sözler de getirmiştir." Sonra da halkı İnanlılara karşı zulüm çektirmeleri için daha çok kışkırttılar. Bu noktada Muhammed artık sonsuza dek putperestlikten ayrıldı ve putperestlere verilecek cezayı yaymaya başladı. Böylece bu zamanın bir Sûre'sinde şu ayetler yer alırlar:—

'İbrahim şöyle dedi: "Yonttuğunuz putlara mı tapıyorsunuz?"
"Oysa Allah sizi de, yaptığınız şeyleri de yaratmıştır."
Böylece ona bir tuzak kurmak istediler. Biz de onları en alçak kimseler kıldık.'
Sâffât Sûresi (xxxvii) 95-6, 98

Musa, İsrail halkına, Tanrı'nın putperestliğe karşı olan nefretini şu sözler ile ifade ediyor:—

'Mûsâ, "Çekil git! Artık sen hayatın boyunca (hastalanıp) "Bana dokunmak yok!" diyeceksin.9 Senin için, asla kaçamayacağın bir ceza daha var. Hele şu ibadet edip durduğun ilahına bak! Biz onu elbette yakacağız ve onu muhakkak denize savuracağız.'
Tâ Hâ Sûresi (xx) 97

Muhammed'in düşüşünden sonra kendisini putperestlere bir daha buna benzer hiç bir ödün vermemesi konusunda uyarmak için bir vahiy indi:—

'Seni o yerden (Mekke'den) sürüp çıkarmak için neredeyse seni sıkıştıracaklardı. Bunu yapabilselerdi senin ardından orada pek az kalırlardı.' [42] İsrâ Sûresi (xvii) 73

Burada putların aracılığının ne kadar saçma olduğu anlatılıyor:—

'De ki: "Allah'ı bırakıp da taptığınız ortaklarınızı gördünüz mü? Gösterin bana, onlar yerden ne yaratmışlardır?" Yoksa onların göklerde bir ortaklıkları mı var? Yoksa kendilerine bir kitap verdik de, o kitaptan, açık bir delile mi sahip bulunuyorlar? Hayır, zalimler birbirlerine aldatmadan başka hiçbir şey vaadetmezler.' Fâtir Sûresi (xxxv) 40

[42] Bazı yorumcular ise bu ayetin Peygamber'e, Tâif halkı tarafından uygulanan bir deneme olduğunu söylüyor. Taif halkı, Muhammed'in istekleri üzerine, kendisinden bazı yasal amaçlar, dua zamanları ve kendi putları al-Lat'a tapınabilmek gibi bazı ödünler istedi. Ya da Tâif'in saldırı altında olduğu bir zaman ile ilgili olarak ödün istenmiş olabilir. Eğer bu doğru ise bu ayetler, Hicret'in ya sekizinci ya da dokuzuncu yılında inmiş olmalıydılar ve böylece bu bir Medine Sûre'si olmuş olurdu. (Sale'ın *Preliminary Discourse*, Wherry'den *ed*, sayfa 39 'a bakın). Zamakhshari'nin bu görüşü tercih ettiği kaydediliyor (Rodwell sayfa 198.) Palmer da bu görüşün çok sayıda yorumcunun görüşü olduğunu söylemekte. Waqidi'nin bu müzakereler hakkındaki anlatımı bu görüşe uygun. *Tafsir-i-Husaini*'de geçen bir diğer görüş ise şudur: Kureyş, 'gelip de böyle dedi, "Bizim putlarımıza, sadece parmak ucunla olsa bile, dokunana kadar (yani onlara saygı gösterene kadar) kara taşık öpmene izin vermeyeceğiz." Efendimiz, Kâbe'nin etrafını gerçekten dolaşmak istiyordu, ve böylece yüreğinde sözlerine uysam ne olur diye ciddi bir şekilde düşündü.'
قريش يه آن حضرت گفتند که نميگذاريم تراكة استلام حجر كنى تا وقتيكة مس كنى بتان ما را و اكرجة بسر انگشت باشد آنحضرت غايت شوق كة بطواف حرم داشت در خاطر مباركش خطور كرد چه شود اگر چنين كنم
Muir ise bu ayetlerin Mekke düşüşünü anlattığını düşünmektedir.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Putperestliğin akılsızlığını ortaya koymak için, Mekkelilerin bu yöntemle kulakları çekildi. Bu olayların oluşmasını sağlayan koşul, ileride Peygamberin çok daha katı bir tutum kullanabilmesine olanak sağladı.

Böylece Muhammed ani düşüşünden kalktı, izleyicilerinin arasında kendi vasiyetini korudu. Ama halkın bakış açısı her yönden değişmişti. Halk, Kuran'da anlatıldığı gibi Muhammed'in düşüşünün şeytansal bir güç tarafından sağlandığına, ve bu olayı böylesine açık bir şekilde açıklayan bir ayete inanamıyordu. Eğer Kuran gerçekten Allah'ın sözü ise, bu ayetlerin yerlerinin değişmesi ve iptal edilmeleri kesinlikle Allah'tan değildi. Bundan dolayı Peygamberin, Mekkelilere putperestliklerini bıraktırma çabalarına güldüler ve onunla dalga geçtiler. Böyle bir ayet değişimi konusunda bir suçlama yapıldığında, Muhammed ayet iptali inancı konusunda İslamiyet için çok uygun olan bir vahiy indirdi:—[43]

> 'Biz bir âyeti değiştirip yerine başka bir âyet getirdiğimiz zaman -ki Allah neyi indireceğini gayet iyi bilir- onlar Peygamber'e, "Sen ancak uyduruyorsun" derler. Hayır, onların çoğu bilmezler.
>
> Ey Muhammed! De ki: "Kur'an'ı, Ruhü'l-Kudüs (Cebrail) inananların inançlarını sağlamlaştırmak, Müslümanlara doğru yolu göstermek ve onlara bir müjde olmak üzere hak olarak indirdi."
>
> Andolsunki biz onların, "Kur'an'ı ona bir insan öğretiyor" dediklerini biliyoruz. İma ettikleri kimsenin [44] dili yabancıdır. Bu Kur'an ise gayet açık bir Arapça'dır[45].' Nahl Sûresi (xvi) 101-3

Ama Kureyş hala dalga geçip şöyle diyordu, "Ha! Ha! Allah'ın havari olarak yolladığı budur! Onlara karşı sabırlı olmasaydık, o bizi az kalsın tanrılarımızdan çeviriyordu." Eğer Muhammed Ebu Talib'in himayesi altında olmasaydı, Muhammed büyük tehlikede altında

---

[43] "Bir vahiyi geri alıp onun yerine bir başka vahiy koymak, Muhammed'in dediği gibi ancak Allah'ın yapabileceği bir şeydi. Kuşkusuz bu doğrudur, ama dost ve düşman arasında inanılmaz uzlaşmalar sağlanması da insan elinden gelebilecek bir çözüm olabilir." Margoliouth, *Mohammed*, sayfa 139.

Daha sonra, Bakara Sûresi (ii) 106'da, ayetlerin kaldırılması hakkında kesin bir açıklama mevcuttur:—

> 'Biz herhangi bir âyetin hükmünü yürürlükten kaldırır veya onu unutturur (ya da ertelersek), yerine daha hayırlısını veya mislini getiririz. Allah'ın gücünün her şeye hakkıyla yettiğini bilmez misin?' Kadiyani yorumcular iptal inancını reddederler. Onlar *Ayal* sözcüğünün üzerinde alıntı yapılan sözlerin, "ayet" olarak çevirilmeyip, "mana" olarak çevirilmesi gerektiği, ve "Musa'nın Yasası" anlamına geldiğini söylüyorlar. Ama Muhammed Musa'nın yasalarını hiç öğrenmediği için onları unuttuğu da söylenemez. Büyük İmamlar arasında olan Baidawi, Jalalain, Jalau'd Din, Hüseyin gibi bir çok İmam iptal inancına inanmaktadırlar. Profesör MacDonald hiç bir yazarın, metinlerinde, "Kuran'ın bir bölümünün diğer bir bölüm tarafından iptal edildiğini kabul etmeyen bulunamıyor" der.Bu İslamiyet'in baştan beri anlaşılan (Icma') konusudur." (*The Moslem World,* October 1917, sayfa 620) Böylece ayetlerin kaldırılması hakkındaki geleneksel görüşler açıkça yerlerinde durmaktadırlar.

Nöldeke bu konuda şöyle yazıyor:—

> "Her şeye egemen Allah'ın kendi hükümlerini geri alması Muhammed'e hiç de tiksindirici gelmiyordu. Kuran'da putperestlere nasıl davranılacağı konusunda, duruma bağlı olan farklı emirler bulunmaktadır." *Encyclopaedia Britannica,* cilt xvi, sayfa 599.

Baidawi bu değişken olayları şöyle anlatıyor (حسب الحواديث) *Tafsir*, cilt i, p533

Bütün konu için ise, *The Faith of İslam* (dördüncü baskı) sayfa 101-9'u inceleyin.

[44] Zamakhshari ve Baidawi bu konunun Farslı Salman hakkında olduğunu söylüyor, ama başka isimler de veriyorlar.

[45] "Bunun anlamı, Kuran'ın çok belagatlı bir biçimde yazıldığıdır. Bir yabancı bu tür yazı stilini bilemez ve bu nedenle bu biçimde konuşamaz." Nadhir Ahmad

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

kalabilirdi. Ama cömert yürekli Ebu Talib, yeğeninden her zaman memnun olmamasına rağmen,[46] daima Muhammed'in yanında oldu ve ona destek verdi. Kötü hareketlerden kuşku duyulduğu zamanlarda, Ebu Talib yeğeni Muhammed'e şöyle dedi, "Allah üzerine yemin ediyorum ki, eğer onu öldürmüş olsaydın, aranızdakilerden hiç biri hayatta olmazdı."

ALLAH'IN PEYGAMBERLERE BAKMASI

Muhammed'in bu dönemde Mekke'deki durumu şöyle açıklanabilir. Kureyş kendisine her zamankinden daka kötü davranıyordu. İzleyicilerinin kalpleri kırılmıştı, genelde halk peygamberi hor görüyor ve önemsemiyordu ama, o yine de akrabaları sayesinde tehlikeden uzaktı. Bu zorlu zamanlarda Muhammed iki konuda tartışmaya başladı. İlk olarak ondan önce gelen Peygamberlere de bu şekilde davranıldığını ve bu zıt davranışların onun ilahi amacının kesin kanıtları olduklarını söyledi:—

> 'Ey Muhammed! Andolsun, senden önceki topluluklara da peygamber gönderdik.
> Onlar kendilerine gelen her peygamberle alay ediyorlardı.
> Aynı şekilde (onların tutumlarına uygun olarak) biz onu suçluların kalbine sokarız.
> Önceki milletlerin (helakine dair Allah'ın) kanunu geçmiş iken onlar buna (Kur'an'a) inanmazlar.' Hicr Sûresi (xv) 10-13

Diğer tartışılan konu ise, kendi ilahi çağrısınınve vahiylerinin gerçekliğini devamlı tekrar ettiği iddiasıdır. Bu dönemde Muhammed'in iddialarına itiraz edenlere karşı çıktığı görülüyor.

Bu ayette ise geçmişte peygamberlere nasıl davranıldığını göstermekle, Muhammed kendi peygamberliğini kanıtlamaya çalışıyor:—

> 'Onlardan önce de Nûh kavmi, Âd kavmi, kazıklar sahibi Firavun, Semûd kavmi, Lût kavmi ve Eyke halkı da Peygamberleri yalanlamışlardı.' Sâd Sûresi (xxxviii) 12

Enbiyâ Sûresi (xxi)'deki sekizinci ayetin Medine zamanına ait olduğu söylenmesine rağmen, ayet Mekke zamanının ortasında veriliyor. Mekkelilere, Tanrı'nın başka yerlerde sergilediği davranışları aracılığıyla kentlerinin ne büyük bir tehlike altında olduğu anlatılıyor:—

> 'Biz zulmetmekte olan nice memleket kırıp geçirdik ve onlardan sonra başka başka toplumlar meydana getirdik.' 11

Tanrılarına da meydan okunuluyor:—

> 'Yoksa yerden, ölüleri diriltebilecek bir takım ilahlar mı edindiler?' 21
> 'Yoksa ondan başka ilahlar mı edindiler? De ki: "Haydi getirin delilinizi! İşte benimle beraber olanların kitabı ve işte benden öncekilerin kitabı (Hiçbirinde birden fazla ilah olduğuna dair hiçbir delil yok). Şüphesiz çokları hakkı bilmezler de bu sebeple yüz çevirirler."' 24

Bunlardan sonraki alıntılar ise Tanrı'nın, Zekeriya'ya kadar, eskilerin resüllerine ve peygamberlerine nasıl baktığını gösteriyor. Tanrı'nın Bakire Meryem konusundaki olumlu görüşü

---

[46] ' "Araplar hakkımda ne der? Kendi yeğenim beni dinimden saptırdı."
Muhammed şöyle dedi, "Ey amca, dini bana söyle, öyle ki Allah ile senin için uğraşayım."
Ebu Talib şöyle cevap verdi, "Hayır, çünkü duyanlar tarafından yayılır. İkiden fazla kişi tarafından bilinen bir sır, herkes tarafından bilinir." Jalalu'd-Din, *Mathnavi.*

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

ise Isa Mesih'in[47] mükkemmel ve mucizevi doğuşu ile anımsanarak öğretiliyor. Böylece bu eski dönemlerin adamları Cennet'in favorileri oldularsa Muhammed, en büyük Peygamber olarak Tanrı'nın lütfu'nun özel alıcısıydı. Onlar nasıl hor görüldüyse o da aynı şekilde hor görülüyordu.

PEYGAMBERLERİN HİKAYELERİ

Kamer Sûresi (liv)'nde peygamberlerin öyküleri tekrarlandı ve direnişler anlatıldı. Bu genel tutum şu ayette veriliyor:—

> 'Peygamberi yalanladılar, nefislerinin arzularına uydular' 3

Nuh bir sahtekar olarak isimlendirip reddedildi. Lut halkı Nuh'un uyarısını yalan kabul ederek ona inanmadı. Firavun'un halkına da bu tehditler geldi, ama onlar gösterilen mucizelerin gerçekliğine inanmayıp bu mucizeler sahteymiş gibi davrandılar. Muhammed Mekke halkına dönüp şöyle dedi:—

> '(Ey Mekkeliler!) Sizin kafirleriniz onlardan daha mı hayırlı? Yoksa sizin için kitaplarda bir berat mı var?' 43

---

[47] وَالَّتِى أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ

'Irzını korumuş olan kadını da (Meryem'i de) hatırla. Ona ruhumuzdan üflemiştik. Kendisini de, oğlunu da âlemlere (kudretimizi gösteren) birer delil yapmıştık'. Enbiyâ Sûresi (xxi) ayet 91

Nadhir Ahmed Urdu çevirisinde, "Ona ruhumuzdan üflemiştik," kelimelerinin, "koca olmadan hamile kaldı," anlamına geldiğini açıklıyor."İşaret" kelimesini de "Allah'ın mükemmel gücü," olarak belirtmekte. Zamakhshari şöyle diyor: 'Bu metinin anlamı şudur, "onun içindeki İsa'ya ruhunu üfledik," yani Meryem'in rahminde ona hayat verdik.'

معناه نفخنا الرّوح فى عيسى فيها أيْ أحييناه فى جوفها

Zamakhshari "işaret"'in Meryem'in kocası yokken doğum yapması- (غير فحلٍ)

Bu zamanlarda geçen Meryem Sûresinde (xix), Meryem hakkında şunu okuyoruz:—

> '(Ey Muhammed!) Kitapta (Kur'an'da) Meryem'i de an.Hani ailesinden ayrılarak doğu tarafında bir yere çekilmiş ve (kendini onlardan uzak tutmak için) onlarla arasında bir perde germişti. Biz, ona Cebrail'i göndermiştik de ona tam bir insan şeklinde görünmüştü.
>
> Meryem, "Senden, Rahmân'a sığınırım. Eğer Allah'tan çekinen biri isen (bana kötülük etme)" dedi.
>
> Cebrail, "Ben ancak Rabbinin elçisiyim. Sana tertemiz bir çocuk bağışlamak için gönderildim" dedi.' 17-19

Bazı yorumcular ayet 18'i şöyle çeviriyor:—-

> Senden Merhamet Tanrısına kaçarım. Ondan korkuyorsan, *benden uzak kal.*
>
> Italik formunda olan kelimeler anlamı tamamlamak için gerekli oluyor.

Baidawi, غلاماً زكيّاً kutsal oğul'un anlamının günahsız — طاهراً من الذنوب — olabileceğini söylüyor.
Zamakhshari "kutsal oğul"u — غلاماً زكيّاً as وَلَداً سوياً — olarak ayırıyor, yani üzerinde hiç bir iz ya da fiziksel bir kusur olmayan. Bu ayetlerde ruhun insanın biçimini aldığı söyleniyor. En'âm Sûresi (vi) 9'da bir melek yollanırsa insanın biçimine gireceği söyleniyor; ve böylece Meryem'e yollanan meleğin Cebrail olduğuna inanılıyor. Maulavi Muhammad'Ali bu olayın bir meleğin yollanması değil bir rüya olduğunu söylüyor.

Geç bir Mekkeli Sûre'de böylece mükemmel olarak doğduğu yazılıyor:—

> 'Fakat Allah onlara iyi ve sağlıklı bir çocuk verince de, Allah'ın kendilerine verdiği çocuk konusunda ona ortaklar koşarlar. Allah onların ortak koştukları şeylerden yücedir.' A'râf Sûresi (vii) 190

Meryemin ilahi bir şekilde gebe kalması erken bir Medine Sûresinde tekrar söz konusu ediliyor:—

> 'Şüphesiz Allah katında (yaratılışları bakımından) İsa'nın durumu, Adem'in durumu gibidir: Onu topraktan yarattı. Sonra ona "ol" dedi. O da hemen oluverdi'.
>
> Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 59

Arapça'sı söyle, إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِندَ اللهِ كَمَثَلِ آدَمَ yani, ne Adem ne de Mesih'in bir insan babası vardı. Baidawi şöyle bir yorum yapıyor, إنَّ شأنَه الغريب كشأن آدم — "O'nun doğası (veya rütbesi), Ademinki gibi, olağanüstüydü."

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

‘Yüzüstü ateşe sürüklendikleri gün kendilerine, “Cehennemin dokunuşunu tadın!” denecek.’ 48

Şu’arâ Sûresinde (xxvi) Musa, Nuh ve Lut ve diğer bütün peygamberlerin hor görüldükleri ve sahtekar olarak isimlendirildikleri anlatılıyor. Bu öyküler uzun uzun anlatıldılar ve onlardan alınan sonuç da Mekkelilerin Muhammed’e karşı olan karşıt tavırlarının, tarihi açıdan incelenildikleri takdirde gerçek bir peygamberden beklenecek türde bir karşı koyma olduğudur. Ancak bu Mekkelilerin davranışlarını doğrulamıyordu ve bu nedenle kulakları ciddi bir şekilde şu sözler ile çekildi:—

‘Şeytanların kime ineceğini size haber vereyim mi?
Onlar, her günahkâr yalancıya inerler.’ 221-222

Ama böyle dalga geçip, alay edenler, geçmiş dönemlerde peygamberlerin düşmanlarına gelen cezaları uyarı olarak görmelidirler. Çünkü zamanı gelince düşman ceza görür:—

‘İnkar edenler, yüzlerinden ve sırtlarından ateşi savamayacakları ve hiç bir yardım da görmeyecekleri vakti bir bilseler!
Şüphesiz o (tehdit edildikleri azap) onlara ansızın gelecek de kendilerini şaşkınlıktan dondurup bırakacak. Artık ne onu geri çevirmeye güçleri yetecek, ne de kendilerine göz açtırılacak.
Andolsun, senden önce de birçok peygamberle alay edildi de içlerinden alay edenleri, o alaya aldıkları şey kuşatıverdi.’ Enbiyâ Sûresi (xxi) 39-41

KUREYŞ’İN AZARLANIŞI

Şâffât Sûresi (xxxvii) direnişin daha pasif olduğu, yani kinin yerine, vurdumduymaz ilgisizliğin hüküm sürdüğü bir zamanda verilmiş görünüyor. Mekkeli düşmanların Nuh’u, Musa’yı, Harun’u, Eliyas’ı, Lut’u ve Yunus’u daha önceki dönemlerde reddeden halkların izinde oldukları uzun uzun anlatıldı. Mekkeliler kendilerini şöyle savunuyorlardı:—

“Eğer yanımızda öncekilere verilen kitaplardan bir kitap olsaydı, elbette biz ihlâslı kullar olurduk.” 168-9

Peygambere onlardan dönmesi, çünkü onların sonlarının yaklaşmakta olduğu söyleniyor.

‘Ey Muhammed! Bir süreye kadar onlardan yüz çevir.
(Bekle ve) gör. Onlar da yakında görecekler.’ 179-80

Aynı konu ve aynı tür intikam geç döneme ait bir Mekke Sûresinde geçmektedir. Içeriğinde tövbe için bile bir yer olmayacağı da belirtilmiştir:—

‘Peygamberleri onlara apaçık deliller getirince, sahip oldukları bilgi ile şımardılar (ve onları alaya aldılar). Sonunda alaya almakta oldukları şey kendilerini sarıverdi.
Azabımızı gördükleri zaman, “Yalnız Allah’a inandık; O’na ortak koşmakta olduğumuz şeyleri inkâr ettik” dediler.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Fakat, azâbımızı gördükleri zaman inanmaları, kendilerine fayda vermedi. Bu, Allah'ın kulları hakkında eskiden beri yürürlükte olan kanunudur. İşte orada inkârcılar hüsrana uğradılar.' Mü'min Sûresi (xl) 83-5 [48]

Bu kadar direniş olmasına rağmen Muhammed geçmiş peygamberlere nasıl yardım edildiğini anlatıyor:-

'Andolsun, peygamber olarak gönderilen kullarımız hakkında şu sözümüz geçmişti
"Onlara mutlaka yardım edilecektir."
"Şüphesiz ordularımız galip gelecektir."' Şâffât Sûresi (xxxvii) 171-3

Benzer bir yöntemle amacını o da başaracaktı.

Orta döneme ait dikkat çeken bir başka Sûre ise Sâd Sûresi (xxxviii). Bu Sûre'nin ilk on ayeti Ebu Talib'in Muhammed'i korumaktan vazgeçmesi için yalvaran, ama bu konuda Ebu Talib'i etkileyemeyen Kureyş ile ilgilidir. Bu yalvarışı daha önce, M.S. 615 yılında yine denemişlerdi. Başka gelenekler ise Kureyş'in Ebu Talib'in ölümüne yakın zamanlarda yine yalvarmış olduğunu (M.S. 620) gösteriyorlar. Daha erken verilen tarihin daha gerçekçi olduğu düşünülür. Hangi tarih olursa olsun, Kureyş'in geçmişteki alaycı kuşakların kaderinden ders almış olması gerektiği söylenir. Kureyş bu bölümde güçlü bir şekilde azarlanır:—

'Sâd. O şanlı, şerefli Kur'an'a andolsun (ki o, Allah sözüdür).
Fakat inkar edenler bir büyüklenme ve ayrılık içindedirler.
Biz onlardan önce nice nesilleri helak ettik. Onlar da feryat ettiler, ama artık kurtuluş zamanı değildi.
Kafirler, kendilerine içlerinden bir uyarıcının gelmesine şaştılar ve şöyle dediler: "Bu yalancı bir sihirbazdır."
"İlahları bir tek ilah mı yaptı? Gerçekten bu çok tuhaf bir şey!"
İçlerinden ileri gelenler, "Gidin, ilahlarınıza tapmaya devam edin. İşte bu istenen şeydir. Biz bunu son dinde[49] (en son dinî inanışlarda) duymadık. Bu ancak bir uydurmadır. O zikir (Kur'an) içimizden ona mı indirildi?" diyerek kalkıp gittiler. Hayır, onlar benim Zikrimden (Kur'an'-dan) şüphe içindedirler. Hayır, henüz azabımı tatmadılar.' 1-8

KURAN

---

[48] Başka Peygamberlerden söz ederken Muhammed'in değindiği noktalar genellikle peygamberlik nitelikleri değil. Bunun yerine peygamberleri putperestliğe ve kötülüğe karşı bir uyarı olarak kullanıyor.

[49] مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الآخِرَةِ

Muhammed konuşmasını çoktanrıcıların ağzına yerleştirdi ve bu nedenle, iki anlama çekilebilecek olmasına rağmen, Hıristiyanlığın çoktanrılı bir inanç olduğunu söyledi.

Tafsir-i-Husaini'de bu sözün Hıristiyan dini hakkında söylendiği anlatılıyor. Müslümanlıktan önceki din olduğu için, yalnış kabul edildiği belirtiliyor ve üçlü Tanrıya inanıldığına, ama onların bir olduklarına inanılmadığını söylüyor.

صلت عيسى كة آخرين صلت است چه ايشان بتثلبث قائل اند نه بتوحيد

Baidawi geçmiş olan kuşakların dinini, ya da Hıristiyan dinini son din olarak nitelendirdiğini söylüyor.

Ibn 'Abbas şöyle diyor, "Ne Hıristiyanlardan, ne de Yahudilerden Tanrı'nın bir olduğunu duymadık."–

لم نسمع من اليهود والنّصارى أنّ الله واحدٌ

Zamakhshari bu konuda şöyle diyor, "Bu ayet Hıristiyanlar hakkında. Onlar üçlü Tanrılı kişiler ve üç Tanrı'nın bir olduğuna inanmıyorlar. Ya da bu ayet Kureyş hakkında da olabilir."

Mujahid bu ayetin Kureyş'in dini hakkında olduğunu söylüyor. *Khulasatu-t-Tafasir*, cilt iv, sayfa 44

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Bu vahiyler, yani bu orta Mekke dönemine ait olan vahiyler, sürekli Kuran'ın ilahi doğasını öne sürerler. Burada Kuran'a bereketli Kitap, aydın Kitap, şerefli Kitap denir. Bu Kitap'ın Tanrı'dan geldiği söylenir. Ve Allah'ın yolladığı en iyi anlatımın, göklerden bir mektup olduğu bildirilir:—

> 'Bu Kur'an, âyetlerini düşünsünler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır.' Sâd Sûresi (xxxviii) 29

Muhammed'e üzülmemesi söyleniyor, onun dinleyicilerine kalplerinin kapalılığı ve bu mesajın Tanrı'dan olduğu hatırlatıldı. Kolay anlaşılır Kitap'ın işaretleri şunlardı:—

> Bunlar, apaçık Kitab'ın âyetleridir.
> Ey Muhammed! Mü'min olmuyorlar diye adetâ kendini helak edeceksin!
> Biz dilesek, onlara gökten bir mucize indiririz de, ona boyun eğmek zorunda kalırlar
> Rahmân'dan kendilerine gelen her yeni öğütten mutlaka yüz çevirirler. Şu'arâ Sûresi (xxvi) 3-6

Bu Sûre'nin yüz doksan ikinci ve ondan sonraki ayetlerinde bu Kitabı Cebrail'in cennetten indirdiği güçlü bir şekilde ileri sürüldü. Ama bu iddia Yahudilere yönelik olduğundan, Jalalu'd-Din as-Syuti tarafından bu bölümün bir Medine Sûre'si olduğu öne sürülür ve bu nedenle bu Sûre'den şu anda alıntı yapmıyorum. Bu Sûre'nin başka yerlerinde daha önceki peygamberlerden beş tanesinin, şöyle dedikleri anlatılır, "Artık Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin." Ve sonuç olarak Kureyş'in de Muhammed'e uyması gerekiyordu, aksi takdirde itaatsizliklerinden dolayı acı çekeceklerdi. Onlar Muhammed'e itaatsizlik gösterdikleri takdirde, Muhammed de o zaman onlara Tanrı'nın adına şöyle diyebilirdi,

> 'Eğer sana karşı gelirlerse, "Şüphesiz ben sizin yaptığınız şeylerden uzağım" de.' 216

Bu vahiylerin parçalı doğaları Peygamber için yararlıydı. Peygamber onların bu doğasından dolayı sözde Allahtan aldığı akılla her günkü olaylar hakkında yorum yapabiliyordu. Fakat kendisini haklı kılmak için biraz yetkiye sahip olması da gerekiyordu:—
Ve bu yetki bu ayette bulunuyor:—

> 'Biz Kur'an'ı, insanlara dura dura okuyasın diye âyet âyet ayırdık ve onu peyderpey indirdik.' İsrâ Sûresi (xvii) 106 [50]

Tûr Sûresi (lii)'nde uydurma suçlamasına yanıt getiriliyor ve Kuran'ın doğaüstü olduğu ileri sürülüyor:—

> 'Yoksa, "O Kur'an'ı kendisi uydurup söyledi" mi diyorlar? Hayır, (sırf inatlarından dolayı) iman etmiyorlar.
> Eğer doğru söyleyenler iseler, haydi onun gibi bir söz getirsinler!' 33-4
> 'Yoksa, gayb ilmi onların yanında da ondan mı yazıyorlar?' 41
> 'Şüphesiz zulmedenlere bundan başka bir azap daha var. Fakat onların çoğu bilmezler.' 47

---

[50] Baidawi 'peyderpey' (تنزيلاً)'i 'duruma göre' olarak açıklıyor – على أنَّها حسب الحوادث. Bu çok uygun bir teoriydi, çünkü yalnızca ayetlere gereksinim duyulduğunda açıklanmalarını sağlıyordu. 'Dura dura' ve 'peyderpey' sözleri, dinleyen halk için çok uygun olabilir. Furkân Sûresi (xxv) 34'de bu nedenle bir vahiy yönteminin doğrudan Peygamber'in aklında oluşmuş sorunları yanıtlamak için kullanıldığı söyleniyor.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Erken Mekke dönemine ait olan Hâkka Sûresi (lxix) Kuran'da, uydurma konusunda yer alan en güçlü redleri içerir:—

> 'Görebildiklerinize ve göremediklerinize yemin ederim ki, o (Kur'an), hiç şüphesiz çok şerefli bir elçinin (Allah'dan alıp tebliğ ettiği) sözüdür.
> O, bir şâirin[51] sözü değildir. Ne de az inanıyorsunuz!
> Bir kâhinin sözü de değildir. Ne de az düşünüyorsunuz!
> O, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmedir.
> Eğer (Peygamber) bize isnat ederek bazı sözler uydurmuş olsaydı mutlaka onu kudretimizle yakalardık.
> Sonra da onun şah damarını mutlaka keserdik.
> Hiçbiriniz de bu cezayı engelleyip ondan savamazdı.' 38-47

Başka bir deyişle: sizin (Kureyş) Peygambere herhangi bir zarar vermenizi engelleyen gücü hiç vermedik (Tanrı) . Muhammed, kendisinin yalnızca bir şair olduğunu iddia eden ve Kuran'ın sadece kendisine ait bir eser olduğunu söyleyenlere karşı koyma konusunda o kadar sabırsızdı ki, bu Sûre'de Tanrı'ya Kuran'ın Muhammed'in eseri olmadığını söyletti. Kuran'da bulunan, Kuran'ın Allah verisi olduğuna dair en duygulu bölüm budur. Bu ayetin içindeki içtenlik ve güç, Muhammed'in zihninde bir kuşkunun oluştuğunun bir işaretidir. Burada kendi sözlerine inanan bir adamın verdiği yetki bulunmuyor. Peygamber'in sakin soyluluğundan bu ayette eser yoktur. Bu ayette geçen çok sayıda benzer bölümlere bir kaç örnek sunalım:—

> Andolsun, bir görünüp bir sinenlere, akıp gidip kaybolanlara,
> Andolsun, yöneldiği zaman geceye,
> Andolsun, aydınlandığı zaman sabaha ki,
> O (Kur'an), şüphesiz değerli, güçlü ve arşın sahibi katında itibarlı, orada (meleklerce) itaat edilen, güvenilir bir elçinin (Cebrail'in) [52] getirdiği sözdür.
> (Ey Kureyşliler!) Sizin arkadaşınız (Muhammed) bir deli değildir. Tekvîr Sûresi (lxxxi) 15-22
> (Kur'an'ı) ona, üstün güçlere sahip, muhteşem görünümlü (Cebrail) öğretti. O, en yüksek ufukta bulunuyorken (aslî sûretine girip) doğruldu. Necm Sûresi (liii) 5-7
> Yıldızların yerlerine yemin ederim ki, -eğer bilirseniz, gerçekten bu, büyük bir yemindir-
> O, elbette değerli bir Kur'an'dır.
> Korunmuş bir kitaptadır.
> Ona, ancak tertemiz olanlar dokunabilir. Vâki'a Sûresi (lvi) 75-9
> Şüphe yok ki, Kur'an'ı sana elbette biz indirdik biz. İnsan Sûresi (lxxvi) 23
> Hâ Mîm.
> Apaçık Kitab'a andolsun ki, iyice anlayasınız diye biz, onu Arapça bir Kur'an yaptık.

---

[51] "Şairler" isimli olan Şu'arâ Sûresi (xxvi) 221-5'in içinde, Muhammed kendisine karşı yazan şairlerin deli olduklarını söylüyor:—

> 'Şairlere ise haddi aşan azgınlar uyarlar.
> Görmez misin ki onlar, her vadide şaşkın şaşkın dolaşırlar ve yapmadıkları şeyleri söylerler.' 224-5

Ama aynı anda Muhammed kendisini ve dinini korumak için şairleri işe aldı. Böyle şairlerin suçlanmaması gerekirdi. Baidawi'ye göre Muhammed onlara şöyle hitab eder:—

> 'Ancak iman edip salih amel işleyen, Allah'ı çok anan ve haksızlığa uğratıldıktan sonra öçlerini alanlar başka. Zulmedenler hangi akıbete uğrayacaklarını göreceklerdir.' 228

Sonraki söz Mu'alim'e göre, "Peygamber'in düşmanları konusunda":—

یة اشارة هی رسول الله کی هجو کرنے والوں کی طرف

Khulasatu-Tafasir, cilt iii, sayfa 388

[52] Yorumcular Cebrail olduğunu söylüyor

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Şüphesiz o, katımızdaki ana kitapta (Levh-i Mahfuz'da) mevcuttur, çok yücedir, hikmetlerle doludur. [53] Zuruf Sûresi (xliii) 1-3

İnkar edenler, "Bu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir. Başka bir topluluk da bu konuda ona yardım etmiştir" dediler. Böylece onlar haksız ve asılsız bir söz uydurdular.

"(Bu Kur'an, başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait efsanelerdir. Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır" dediler.

(Ey Muhammed!), De ki: "O kitabı göklerin ve yerin sırrını bilen indirmiştir. Şüphesiz O, bağışlayandır, çok merhamet edendir."

Peygamber, "Ey Rabbim! Kavmim şu Kur'an'ı terkedilmiş bir şey haline getirdi" dedi. Furkân Sûresi (xxv) 4-6,30

Yoksa "Onu Muhammed uydurdu" mu diyorlar? Hayır o, kendilerine senden önce hiçbir uyarıcı gelmemiş olan bir kavmi uyarman için, doğru yolu bulsunlar diye Rabbin tarafından indirilmiş gerçektir. Secde Sûresi (xxxii) 3

Ey Muhammed! De ki: "Kur'an'ı, Ruhu'l-Kudüs (Cebrail) inananların inançlarını sağlamlaştırmak, müslümanlara doğru yolu göstermek ve onlara bir müjde olmak üzere hak olarak indirdi." Nahl Sûresi (xvi) 102

Zümer Sûresi (xxxix) büyük olasılıkla Habeşistan'a ilk kaçıldığı dönemde vahiy olarak indi. Kuran'ın doğrudan Allah'tan geldiği konusu yoğun bir ifade ile vurgulanır ve böyle bir vahyin korkutucu sonuçları yazılıdır:—

(Ey Muhammed!) Şüphesiz biz o Kitab'ı sana hak olarak indirdik. Öyle ise sen de dini Allah'a has kılarak O'na kulluk et. 2

Allah sözün en güzelini; âyetleri, (güzellikte) birbirine benzeyen ve (hükümleri, öğütleri, kıssaları) tekrarlanan bir kitap olarak indirmiştir. Rablerinden korkanların derileri (vücutları) ondan dolayı gerginleşir. Sonra derileri de (vücutları da) kalpleri de Allah'ın zikrine karşı yumuşar. İşte bu Kur'an Allah'ın hidayet rehberidir. Onunla dilediğini doğru yola iletir. Allah kimi saptırırsa artık onun için hiçbir yol gösterici yoktur. 23 [54]

---

[53] أمّ الكتاب Kitab'ın annesi. Hüseyin diyor:—

در اصل همة كتب سماوي يعنى در لوح محفوظ كه ايمن است از تغيير

"Göksel kitapların orijinallerinin hepsi korunmuş masanın içinde güvende tutulmaktadır."

Tafsir-i-Husaini, cilt ii, sayfa 300

Baidawi onu şöyle nitelendiriyor أصل الكتب السّماويّة — "göksel kitapların orijinalleri". Bize orijinali'nin hangi dilde olduğu açıklanmıyor, yalnızca çok "göksel ve bilge" oldukları söyleniyor. Böylece Kuran'ın en yüce kitap olduğu ve sözlerinin tekrarlanmasında bilgelik bulunduğu açıktır. Kuran'ın herhangi bir kitap tarafından hükümsüz kılınamayacağı bellidir.

[54] مَثَانِي'ın anlamı (edebi açıdan çifter ya da ikişer anlamına geliyor) Sale'in çevirisinde "devamlı olarak (tembih veya kulak çekme) içerikli"; "Palgrave ve Palmer tarafından yapılan çeviride "devamlı olarak çeviriliyor," Rodwell Hicr Sûresi (xv) 87 ve Rodwell'in *Qur'an*(sayfa 126) kitabının bu konu hakkındaki notunu inceleyin. Urdu dilinde bir çeviri şunu kullanıyor ايكث مدعا كئى طرح تقرير كيا — " farklı yollarda anlatılan bir davacı". Hicr Sûresi (xv) 87'de kullanılan o kelimeler, "Andolsun, biz sana tekrarlanan yedi âyeti ve büyük Kuran'ı verdik." (مَثَانِيَ). Burada Fâtiha Sûresi'nde bir çok defa tekrarlanacak olan yedi ayetten bahsediyor. Yorumcu Hüseyin Farsça'da bu yazının içindeki bütün bölüm hakkında كِتَاباً مُتَشَابِهاً مَثَانِيَ şöyle bir yorum yapıyor:—

كتابى مانند يكديگر يعنى قرآن كه بعضى از مشابة بعضى ست در اعجاز يا در جودت لفظ وصحت معنى يا برخى ازان مصدق برخى ديگر ست ودر آن تناقض و اختلاف نيست

مثانى ... دوبارة ودو تو كردة بعنى مشتمل است برزوجات جون امر و نهى ووعد ووعيد وذكر وفكر ورحمت وعذاب وبهشت ودوزخ وصوصن وكافر

Bu sözler şöyle çevrilir:—

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Verilen bu ayetler, Muhammed'in kendisini korumak için kullandığı örneklerdi. Diğer peygamberlere ve kendisine uygulanmış olan benzeri davranışlar ve Kuran'ın ilahi bir vahiy olduğunu her zaman ileri sürmesi, bu konuda söylenenlerden yalnızca bir kaç tanesidir. Bu sözlerin tekrarlanma sıklığı, Kuran okuyucusunun aklında genel bir kuşku oluşturur. Bu kuşku,Muhammed'in aklından bir rahatsızlık duyulmasından kaynaklanmaz; Muhammed sürekli kendi sözlerini güçlendirip tekrarlamakla düşmanlarını susturma amacını gütmektedir. Amaç Muhammed'in kendisine biraz daha iman sağlamak, ve izleyicilerinin imanını denetlemektir.

KURAN'IN BENZERSİZLİĞİ

Muhammed'in Mekke'deki kariyerinin erken safhasında, Peygamber Kuran'a benzeyen bir kitabın üretilmesi için halka meydan okur:—

> Yoksa, "O Kur'an'ı kendisi uydurup söyledi" mi diyorlar? Hayır, (sırf inatlarından dolayı) iman etmiyorlar.
> Eğer doğru söyleyenler iseler, haydi onun gibi bir söz getirsinler! Tûr Sûresi (lii) 33-4

İsrâ Sûresi (xvii); Mekke Sûrelerinin ikinci döneminin en geç Sûrelerinden olan bu Sûrede meydan okuma devam eder:—

> De ki: "Andolsun, insanlar ve cinler bu Kur'an'ın bir benzerini getirmek üzere toplansalar ve birbirlerine de destek olsalar, yine onun benzerini getiremezler."88 [55]

Biraz sonra aynı ifadeyi tekrar buluruz:—

"Kuran'ın, bazı yerlerinde mucizeler, metnin kelimeleri ve sesleri birbirlerine benzerler. Kuran'ın bölümü diğeri ile uyuşuyor ve içeriğinde herhangi bir çelişki ya da farklılık bulunmamakta. Mathani'nin, iki anlam ya da çifter sözler demek istediği ima ediliyor. Yani, Kuran'ın içinde çifter sözler bulunmakta, örneğin: emir ve yasak, vaat ve tehdit, konuşma ve düşünce, merhamet ve kızgınlık, Cennet ve Cehennem, inanlı ve düşman." *Tafsir-i-Husaini,* cilt ii, sayfa 262

Zamakhshari Kuran'ın çifte vahiylerinin emirlerini ve yasaklarını, vaatleri ve tehditlerini, böyle bir söz ile ifade etmekte.. أوامر ونواهي، ووعد ووعيد

Nadhir Ahmad Urdu çevirilerinde şunu veriyor ایکث هی بات سمحهانے کے لئے بار بار دوهرائی کئی هین "Her konu, anlaşılsın diye, sürekli tekrarlanıp duruyor."

Bir notta Muhammed, Kuran'ın inişinin belirli zamanlarda gerçekleştiğini, ve bu tür olayların Kuran'ın kutsalığının ve yüceliğininin bir kanıtı olduğunu gösteriyor.

Haham Geiger bu konudaki karışıklığın, bu sözün Arapça kökenli olduğunun düşünülmesinden kaynaklandığını ve bu sözün kökeninin araştırılmamış olduğunu söylüyor משנה. Yahudilerin yasası iki ayrı bölüme ayrılmaktadır: yazılı yasa ve sözel yasa. Sözel yasa Mişnah diye geçer ve zamanla bütün sözel öğretilere ve geleneklere, Mişnah denmeye başlanmıştır. Sonra etimolojik bir hatadan dolayı Mişnah kelimesi "tekrarlanma" anlamını kazandı. Bu nedenle, bu kelime toplu bir gelenek yerine, yazılı öğretişlerin tekrarlanması anlamında kullanıldı. Arap kökenli Yahudiler de aynı hatayı yaptılar, ve bize mathani kelimesini ulaştırdılar. Bundan sonra eğer Muhammed kelimeyi doğru kullandıysa, Kuran'ı bütün Yahudi öğretişlerinin, yani Mişnah'nın, yerine koyuyor, ve tekrarlama hakkından hiç söz etmiyor. Bu konuyu en azından bir Arap yorumcu kabul ediyor. Haham Geiger'e göre, Ta'us şöyle konuştu, " Bütün Kuran mathanidir" – قال طاووس: القُرْآن كلّه مثاني

Geiger'dan, *Judaism ve İslam* (S.P.C.K, Madras) sayfa 43

Vahiyler nedeniyle insanların yüreklerine yerleşen korkuya şaşmamalı. Bu inançların sonucu, Cennet'te وحي tabiatın şiddetle sarsılmasıdır. Melekler kendilerinden geçer, ve ilk önce Gabriel kendine gelir. Daha çok ayrıntı için *Khulasatu-t-Tafsir* ,cilt iv, sayfa 75'a bakın.

[55] Bu Sûre'nin içinde eklemeler var. 75-82 arasındaki ayetler Medine'ye ait olmalı.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> Yoksa "onu (Kur'an'ı) uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Eğer doğru söyleyenler iseniz, haydi Allah'tan başka gücünüzün yettiklerini de (yardıma) çağırıp, siz de onun gibi uydurma on sûre getirin." Hûd Sûresi (xi) 13

Bu söz öylesine inandırıcıydı ki, aynı sözü Medine ayetinde de görüyoruz:—

> Eğer kulumuza (Muhammed'e) indirdiğimiz (Kur'an) hakkında şüphede iseniz, haydin onun benzeri bir sûre getirin ve eğer doğru söyleyenler iseniz, Allah'tan başka şahitlerinizi çağırın (ve bunu ispat edin). Bakara Sûresi (ii) 23

Bu çok tehlikeli bir oyundu. Fars'ı dolaşmış olan Nadhir ibn Harise bu meydan okumayı kabul etti ve ya Kuran kadar iyi ayetlenmiş, ya da kafiyelendirilmiş olarak sunulan, ancak Farslı Kralların öykülerine yer verdiği Kuran benzeri bir kitap yaratmaya koyuldu. Firdausi bu kitabı dört yüz yıl kadar sonra sonsuz bir üne kavuşturdu. Muhammed'in yaydığı Kuran ayetlerine benzer bu hikayeler, toplantılarda okundu ve geç döneme ait bir Mekke Sûresinde bu konuda şöyle bir vahiy geldi:-

> İnsanlardan öylesi vardır ki, bilgisizce Allah yolundan saptırmak ve o yolu eğlenceye almak için, eğlencelik asılsız ve faydasız sözleri satın alır. İşte onlar için aşağılayıcı bir azap vardır. Lokmân Sûresi (xxxi) 6

Nadhir Bedir savaşında tutsak alındı. Fidye ödenerek özgür bırakılma talebi kabul edilmedi ve Nadhir sonunda öldürüldü. [56]

Müslümanlar ise bu meydan okumanın hiç bir zaman karşılık görmediğini, ve hiç bir Arap'ın o zamandan sonra buna eşit bir kitap yaratamadığını söylüyorlar. Fakat bu iddia gereğinden fazla vurgulanmakta, çünkü bu meydan okuma, Kuran'la eşdeğer bir şairlik ve retorikle ilgili olmayıp ana konunun eşi olmakla ilgilidir. Tanrı'nın birliği, gelecek zamanların cezalarını kapsayan bir kitabın olmaması.[57] Bu olayın doğasından dolayı Kureyş bu meydan okumaya karşılık veremezdi, çünkü putperestlikleri Tanrı'nın birliğine aykırıydı. Benzeri bir kitap yaratmaya çalışsalardı bu yalnızca Kuran'ın bir kopyası olurdu ve kopya orijinaliyle asla aynı olamazdı. Muhammed böylece kendisini korumuştu. Muhammed'in, Kuran'daki orijinalliğini hiç kimse taklit edemediği için Muhammed istediği herkese çekinmeden meydan okuyabiliyordu. İddia edilen üstün anlatım ve yazı türü konusunda ise, Baron de Slane'in doğru bir yorumu mevcuttur. Baron de Slane şöyle diyor, "Kuran'ı Müslüman Kolejlerinde öğretildiği gibi etkili söylevcilik ve yorumlama kurallarına göre incelersek, Kuran bu konularda kuşkusuz mükemmel bir örnek olarak karşımıza çıkar. Çünkü etkili söylevciliğin kuralları Kuran'ın içinden alınmaktadır." Palmer diyor ki: "Arap yazarların en iyisinin bile Kuran'a eşit değerde bir kitap yazamadığına şaşmamalı. Daha yazmaya kalkışmadan önce zaten yazılamaz olduğuna karar vermiş bulunmaktalar ve Kuran'ın yazılış stilini en mükemmel örnek olarak kabul ediyorlar. Ve Kuran'ın yazım türünden yapılan herhangi bir sapma bu nedenle bir hata olarak görülür[58]. Kuran'ın ilahi bir ifade olduğunun kabul edilmesi ,

---

[56] Baidawi, cilt ii, sayfa 112 Margoliouth, *Mohammed*, sayfa 135, 266

[57] Maulavi Muhammed'Ali şöyle diyor, Kuran'ın benzersiz üstünlüğü hiç bir kitabın yaratmadığı, ve yaratamayacağı bir etkiden kaynaklanıyor. Böylece Kuran'ın her kelimesi Kuran'a hiç bir kutsal kitabın ulaşamadığı kadar büyük bir ilahi heybet ve görkem veriyor (Holy Qur'an sayfa 19). Bu Kadiani yorumcu o kadar abartılmış sözlere yer vermiş ki, bu sözlerin yüksek derecedeki kullanımlarının hiç bir anlamları kalmamış.

[58] "Kendisine karşı gelenlerin Kuran'ın şairliğine ya da retoriğine eşit bir kitap yaratmalarını asla istemiyor. Eğer istemiş olsaydı, kendi izleyicilerinin düşüncelerinde ortaya çıkan ilk şiir tarafından utandırılmış olurdu.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

herhangi bir Müslümanın Kuran'ın yazı stillini eleştirmesini imkansız kılıyor. Böylece, edebi yazıların yargılama ölçütlerinde bir karşıtlık oluştu. Dil bilimcileri, sözcük bilimcileri ve söylev bilimcileri Kuran'ın yanılamaz olduğunu düşünmeye başladılar ve böylece mükemmeliyet, Kuran'ın stiline az da olsa başarılı bir şekilde benzeyen stiller ile ölçülmeye başlandı."[59]

Buna rağmen Müslümanlar arasında bu "üstünlüğün" ne tür bir üstünlük olduğu hakkında bir anlaşma mevcut değildir. Bazıları bu üstünlüğün Kuran'ın etkili ve güzel sözlerinden, ya da içeriğinden, veya içeriğinin tutarlı olmasından (kitaban Muteşabiha) kaynaklandığını düşünüyor.[60] Mu'tazililer tarikatı, Tanrı'nın izin vermiş olması halinde, insanların, Kuran'ın etkili, güzel sözlerine ve onların dizilerine eşit bir Sûre yazabileceklerini öne sürüyor.[61]

Hicaz'ın, yani Kuran'ın mucizevi doğasının sonsuz doğasına dayanmamasından (bu çok tartışılmakta) ötürü, bütün Müslüman tarikatların, Kuran'ın mucizevi doğruluğu öğretişini kabul ettikleri öne sürülüyor.

Geç bir Mekke Sûresi olan Şûrâ Sûresinde (xlii), Mekkelilerin bu sahtecilik suçlamalarını Peygamber'in Mekke'deki son günlerine kadar sürdürdükleri görülmekte:—

> Yoksa "Yalan uydurup Allah'a iftira etti" mi diyorlar. Eğer Allah dilerse senin kalbini mühürler. Allah bâtılı yok eder, hakkı sözleriyle gerçekleştirir. Şüphesiz O, göğüslerin özünü (kalplerde olanları) hakkıyla bilendir. 24 [62]

YAHUDİLER VE HIRİSTİYANLAR

Peygamberin kariyerinin bu safhasında, Peygamber'in izleyicileri ve Yahudi inancının taraftarları arasında bir bağlantı ortaya çıktı. Muhammed'in Mekke zamanında Hıristiyanlığı ve Yahudiliği İslamiyet ile eşit dinler olarak gördüğü açıkça ortadadır. Muhammed bu dinlere mensup olanların dinleri aracılığıyla kurtulacaklarını açıkça söylüyor. İlerde, Medine'de, Muhammed şöyle diyor:—

> Şüphesiz, inananlar (Müslümanlar) ile, Yahudiler, Hristiyanlar ve Sâbiîlerden (her bir grubun kendi şeriatında) "Allah'a ve ahiret gününe inanan ve salih ameller işleyenler için Rableri katında mükafat vardır; onlar korkuya uğramayacaklar, mahzun da olmayacaklardır" (diye hükmedilmiştir). Bakara Sûresi (ii) 62

En geç döneme ait Mekke Sûrelerinden birinde, Yahudilerin Peygamber'in vahiylerini duyduklarında çok sevindiklerini söylüyor:—

Buna rağmen Kuran'ın öğretişlerinin benzersiz stili ve sözlerinin mükemmelliğine meydan okunduğu öğretişi tamamıyla bir yalnış anlaşılmadır." Nöldeke, *Encyclopaedia Britannica,* cilt xxi, sayfa 601.

[59] *Sacred Books of the East,* cilt vi, sayfa lxxvi

[60] Muir, *Beacon of Truth*, sayfa 26

[61] Şahrastani, *al-Millal wa'n-Nihal*, sayfa 39 ve Nöldeke *Geschichte des Qorans,* sayfa 44

[62] Bu ayetin yorumu kolay değil. Büyük olasılıkla bunun anlamı, Muhammed böyle bir şey yaptığı takdirde, Tanrı isterse, onun peygamberlik amacını elinden alabileceğiydi. Ya da eğer bu suçlama yanlış ise, kalbini kapama, kalbini güçlendir, ki bu yersiz iftiraya tahamül edebilsin gibi bir anlam da taşıyabilir. Hüseyin "kalbini kapat," يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ şöyle açıklıyor:—

مهر نهد بر دل تو اگر افترا کنی یا مهر نهد بر دل تو بصبر وشکیبائی تا از آزارو جفای ایشان متضرر نشوی

"Yalan türetirsen, O senin kalbini kapatacak. Ya da, O kalbini sabırla ve uzun zaman dayanma gücüyle kapatacak, öyle ki onların gazabı ve kızgınlığı tarafından yaralanmayasın" *Tafsir-i-Husaini*, cilt ii, sayfa 295

"O senden, Kuran'i ve vahiy'i (esin), esirgeyebilir. Ya da, onların sorun yaratmaları seni endişelendirmesin diye, O sana sabır verebilir." *Baidawi*, cilt ii, sayfa 230

Nadhir Ahmad yüreğin kapatılmasını, Peygamber'in böyle bir şey yapamayacağı anlamında düşünerek açıklıyor.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Kendilerine[63] kitap verdiğimiz kimseler, sana indirilen Kur'an ile sevinirler. Ra'd Sûresi (xiii) 36

Mekke zamanında Yahudilerle tam bir barış içinde yaşanmasına rağmen, Muhammed, Yahudiliğin alt düzey bir din olduğunu daha o tarihlerde göstermeye çalışmıştı. Muhammed bu konudaki ince ayrıntıları Medine'deki öğretişlerinde daha düzgün bir şekilde bir araya topladı. Buna rağmen Mekke zamanının orta döneminde İslamiyet'in daha kesin doğası hakkındaki iddialardan vazgeçilmedi:-

Şüphesiz bu (İslâm) tek bir din olarak sizin dininizdir. Ben de Rabbinizim. Öyle ise bana karşı gelmekten sakının. Mü'minûn Sûresi (xxiii) 52

Şüphesiz bu (İslâm), tek ümmet (din) olarak sizin ümmetiniz (dininiz)dir. Ben de Rabbinizim. Onun için sadece bana kulluk edin. Enbiyâ Sûresi (xxi) 92

Şimdi ise Eski Antlaşma (Kitabı Mukkades) tarihinden çeşitli ve çok sayıda alıntılar yapılıyor. Kuran'ın amacının yalnızca kendi ilahi köklerini kanıtlamak değil, daha önce olanları da doğrulamak olduğu söyleniyor.

Bundan önce bir rehber ve bir rahmet olarak Mûsâ'nın kitabı da vardı. Bu ise, onu doğrulayan ve zulmedenleri uyarmak, iyilik yapanlara müjde olmak üzere Arap diliyle indirilmiş bir kitaptır. Ahkâf Sûresi (xlvi) 12

Muhammed'in Mekke'de yakın olduğu Yahudilerin, Muhammed'e, Tanrı'nın Tevrat'ın ilk beş kitabı boyunca sık sık Lütuflü olan (ar-Rahman) olarak nitelendirildiğini söyledikleri iddia ediliyor. Yahudiler Muhammed'in bu terimi hiç kullanmadığını farkettiklerini söylediler. Sonra bu ayet indi:—

De ki: "(Rabbinizi) ister Allah diye çağırın, ister Rahman diye çağırın. Hangisiyle çağırırsanız çağırın, nihayet en güzel isimler O'nundur." Namazında sesini pek yükseltme, çok da kısma. İkisi ortası bir yol tut. İsrâ Sûresi (xvii) 110

Ama daha sonraki Sûrelerde ar-Rahman kullanılmadı,[64] belli ki Allah ve ar-Rahman'ın iki ayrı Tanrı olma düşüncesini oluşturmasından korkulduğu için bu isim kullanımdan kalkmıştı. Bu konudaki tehlikeli ifadelere şu ayette rastlanır:—

Allah şöyle dedi: "İki ilah edinmeyin. O, ancak tek ilahtır. O halde yalnız benden korkun." Nahl Sûresi (xvi) 51

Kureyş de bu ifadenin kullanılışına karşı geldi ve Kuran hakkında şöyle konuştular:—

Onlara, "Rahmân'a secdeye kapanın denildiğinde "Rahmân da nedir? Senin bize emrettiğine mi secde edeceğiz?" derler ve bu onların nefretini artırır. Furkân Sûresi (xxv) 60

[63] Daha doğrusu, Muhammed'in kariyerinin bu safhasında, Yahudiler kendi Kutsal Yazılarına ve tarihlerine karşı gösterilen eğilim ve saygıdan ötürü sevinçliydiler. Bu sevinçleri, daha ilerdeki Mekke Sûrelerinde gösterilmektedir. Rodwell *Qur'an,* sayfa 427

Baidawi bu sözleri daha kesin bir şekilde yorumluyor. O buradaki bölümün Müslümanlığa dönen Hıristiyan ve Yahudilerden söz ettiğini söylüyor. Müslümanlığı kabul edenler ise, Abdullah ibn as-Salam ve Najashi ile birlikte toplam seksen erkek olarak gösteriliyor. Bu Müslümanlığı kabul eden kişilerden kırk tanesi Najran'dan, sekiz tanesi Yemen'den ve otuz iki tanesi de Habeşistan'dandı. Onlar öğrendiklerinin, kendi kitaplarıyla uyum sağladığını görmekten hoşnut kaldılar. Cilt i, sayfa 483

[64] Böylece ar-Rahman teriminin kullanımı Sûrenin tarihini içeriğinden belirleyen bir işaret oluyor.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

OKUMAMIŞ PEYGAMBER

Kureyşler: “Tanrılarımızı bu delirmiş şair için mi bırakalım?” dediklerinde aldıkları yanıt şudur: “Hayır! O doğrulukla geliyor ve geçmişte yollananları doğruluyor.” Yorumculara göre Muhammed’den önce gelen peygamber:—

> Andolsun biz, İsrailoğullarına kitap, hükümranlık ve peygamberlik verdik…..
> Sonra da seni din işi konusunda açık bir yola koyduk. Sen ona uy, bilmeyenlerin heva ve heveslerine uyma. Câsiye Sûresi (xlv) 16-18

Muhammed’in Yahudilerin tarihi hakkında genel bir bilgiye sahip olduğunu kanıtlayan birçok ayet var. Fakat hiç bir zaman Tevrat, Zebur ve İncil’i öne çıkardığını kanıtlayan ayetler yok.[65]

Onun anlatığı öyküler Tevrat, Zebur ve İncil’e uymuyor, amaYahudi efsaneler ve Hahamlar ile ilgili masalları doğruluyor. Onun bazı Yahudi tanıdıklarından bilgi topladığı ve sonra bu bilgileri birleştirerek Kuran’ı oluşturduğu açıktır. Muir bu konuda şöyle diyor, “Gerçeğin ve uydurmanın karışımı,” “Hem canlı bir anlatım, hem de çocuksu bir saflık ile aynı öykü klişeleşmiş bir halde sürekli tekrarlanıyor. Devamlı olarak, o günün konuşma diline uygun bir şekilde kendine sözde karşı gelenleri örnek olarak kullanıp, kendisi ve geçmiş peygamberlerin arasında bir bağlantı kurmak amacını güderek, ayrıntılı ve gizleyemediği bir çaba ile, Kuran’ın sabırlı okuyucusunu yorup, sıkıyor.” [66]

Bu kadar bilginin amacı ise Kuran’ın ilahi vahiy olduğuna dair kanıt olarak kullanılmasıdır:—

---

[65] Muhammed’in kendisinin Yahudi veya Hıristiyan kitaplarını okumadığı kesindir. Kuran’daki Eski Antlaşma gelenekleri bundan dolayı, orijinaliyle karşılaştırılınca, daha çok abartılmış Haggada öykülerine benziyorlar. Yeni Antlaşma’nın gelenekleri ise gerçekten efsanevi ve apokifraya kitaplara (yani Kitabı Mukkaddes’e kabul edilmemiş bazı kitaplara) çok benzemekteler. (Nöldeke, *Geschichte de Qorans*, sayfa 6). “O ümmî peygambere” النَّبِيِّ الأُمِّي [A’râf Sûresi (vii) 156, 158] terimi, yani “okuma yazma bilmeyen Peygamber” burada ortaya çıkıyor. Bakara Sûresi (ii) 78’de şöyle okuyoruz وَمِنْهُمْ أُمِّيُّون “Bunların (Yahudilerin) bir de ümmî takımı vardır,” daha doğrusu Kitap (Tevrat’ın ilk 5 kitabı) ile ayrıntılı bilgisi olmayan Yahudiler vardır. Yani, bu terim sadece Eski ve Yeni Antlaşmaları bilmeyenler için geçerliydi. Böylece bu terim الأمِّي yalnızca Muhammed’in İncil ya da Eski Antlaşma’yı hiç okumadığı anlamına geliyor. Bu terimin manası, Müslümanların söylediği, Muhammed’in okumamış bir adam olarak, Kuran gibi bir kitabı yazamayacağı ve bu yüzden Kuran’ın Allah tarafından indirildiği değildir. (*Faith of İslam*, (dördücü baskı) sayfa 18-21). Burada Peygamberin okuyabilme gücü sorgulanmıyor, ya da daha genel bir anlamda Peygamberin “cahil” bir adam olduğu da söylenmiyor. (Nöldeke, *Geschichte des Qorans*, sayfa 11). Geiger, *Judaism and İslam*, sayfa 20’yi inceleyin.

Kuran’da Eski Antlaşma’dan alınan tek ayet şudur:—

> Andolsun, Zikir’den (Tevrat’tan) sonra Zebûr’da da, “Yere muhakkak benim iyi kullarım varis olacaktır” diye yazmıştık. Enbiyâ Sûresi (xxi) 105

Bu Mezmur xxxvii. 29’dan alınmıştır: “Doğrular ülkeyi miras alacak.”

Kadiani yorumcu, Muhammed ‘Ali, bu terimi üç şekilde veriyor-(1) okuma yazma bilmeyen; (2) Arapların arasından biri; (3) Mekkeden biri- Ummu’l Qura yada Arapların büyük kenti (*Holy Qur’an*, sayfa 361). Ankebût Sûresi (xxix) 47’de Muhammed’in okuyup yazamadığı söyleniyor. Bu, Muhammed ‘Ali’ye göre, “onun öğretişlerinin ilahi olduklarını gösteriyor, onu diğer tüm peygamberlerden ayırıyor ve onlardan üstün kılıyor.” *Op. cit* sayfa 781. Muhammed’i ayrı bir konuma yerleştirdiği kabul edilebilir, ama cahilliğinin onu nasıl üstün kıldığını anlamak biraz zordur.

[66] Muir, *Life of Mahomet*, cilt ii, sayfa 185

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

"Aralarında tartıştıkları sırada, yüce topluluğa (ileri gelen melekler topluluğuna) dair benim hiçbir bilgim yoktu."
"Bana ancak, benim sadece bir uyarıcı olduğum vahyediliyor." Sâd Sûresi (xxxviii) 69-70

İnsanın yaratılışı hakkındaki öykü büyük olasılıkla Yahudiler tarafından Muhammed'e aktarıldı. Ama bu bilgi onun ilahi havariliğinin kanıtı olarak gösteriliyor. Bu ayette Yusuf'un tarihi ve bu tarihin Tanrı'dan bir esin olduğu yazılı:—

Sana bu Kur'an'ı vahyetmekle kıssaların en güzelini anlatıyoruz. Halbuki daha önce sen bunlardan habersiz idin. Yusûf Sûresi (xii) 3

Bundan sonra Yusuf'un öyküsü , Yahudi efsanelerindeki gibi, anlatılıyor. Ama bu anlatım için ilahi kaynak veriliyor:—

İşte bu (kıssa), gayb haberlerindendir. Onu sana biz vahiy yolu ile bildiriyoruz. Yusûf Sûresi (xii) 102

KUREYŞ'İN SUÇLAMALARI

Mekke halkı bu olayların doğaüstü kaynağı olduğuna inanmadı ve şöyle dedi:—

Andolsunki biz onların, "Kur'an'ı ona bir insan öğretiyor" dediklerini biliyoruz. Nahl Sûresi (xvi) 103

Bu suçlamaya karşı Peygamber aynı kafiye ile, ima ettikleri insanın dilinin yabancı olduğunu, ama Kuran'ın Arapça olduğunu söylüyor.[67] Bu sözler, Mekke halkının itirazına verilen çok kolay bir karşılık oldular. Muhammed kullandığı sözleri bir araya toplayıp, Arapça olarak insanlara sundu. Muhammed sürekli olarak burada geçen sözlere benzer sözler ile karşılık vermek zorunda kaldı:—

"(Bu Kur'an, başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait efsanelerdir Furkân Sûresi (xxv) 5

Kureyşliler inançlarından kopmadılar ve bu sözleri Yahudi tarihi olarak adlandırmaya devam ettiler. Ve böylece bir sonraki ayette şu sözler yazılıdır:—

Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır" dediler. 5

TÂİF'E YOLCULUK

Kureyşliler artık yeni bir davranış sergilemeye başladılar. Muhammed'in ailesini her tür sosyal ortamdan dışladılar, daha modern bir ifade kullanacak olursak, Muhammed'in ailesini boykot ettiler. Bir süre Muhammed ve akrabaları bulundukları ortamdan ayrılarak, kendi başlarına, Mekke'nin başka bir kısmına geçtiler. Bir süre sonra Kureyş bu fikri dışlamaya başladı. Ancak, bu

---

[67] Hüseyin أعجَميّ, sözünün anlamını, "güzel sözü olmayan," olarak veriyor. Ve sonra şunu ekliyor, "Şimdi Peygamberin konuşma tarzı, hem konu hem stil bakımından, güzel sözlere yer verirdi (در فصاحت وبلاغت), bu nedenle böyle bir adamdan Kuran'ı nasıl öğrenmiş olabilir?"

Ibn 'Abbas أعجَميّ sözünün "Yahudi" anlamına geldiğini söylüyor. Bu ayetin içeriği konusunda Wherry'nin çok ayrıntılı bir notu var. (Wherry, *Commentary on the Qur'an*, cilt lii sayfa 45)

111,119-20, 125 numaralı ayetler, çok belirgin olarak Medine ayetleridir, ve böylece Nahl Sûresi (xvi) içinde ekleme bulunan bir Sûredir.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

dönemde, Muhammed'in koruyucusu Ebu Talib öldü. Bundan beş hafta sonra, Muhammed'in zeki ve sevgili karısı, Hatice de öldü. Bu koşullar tüm olayları bir krize dönüştürdü. Peygamber kayıplarından dolayı üzülmüştü, yalnızdı ve kalacak yeri yok gibiydi. Mekke halkının dışladığı bir adamı belki Taif halkı kabul eder düşüncesiyle Muhammed, itaatkar Zeyd ile, Mekkenin 120 kilometre doğusunda bulunan Tâif kentine gitti. Muhammed ve Zeyd kentten içeri girdiler ve önderleri ziyaret ettiler. Muhammed amacını anlattı, ama onlarhem Muhammed'i kabul etmediler hem de inancını reddettiler. On gün sonra Tâif halkı Muhammed'i taşlamaya başladıklarında, Muhammed kaçtı. Dönüş yolununun yarısına vardığında, Nakhla vadisi denen yerde durdu. Başından geçen olaylardan heyecanlandığı ve inancının kabul edilmemesinden dolayı üzüldüğünden, Muhammed orada sürüler halinde cinler gördü. Bu cinleri hemen kendi inancı ile bağdaştırdı:-.

Böylece Cin Sûresi (lxxii) Muhammed'e vahiy olarak indirildi[68]:—

> (Ey Muhammed!) De ki: "Bana cinlerden bir topluluğun (Kur'an'ı) dinleyip şöyle dedikleri vahyedildi: "Şüphesiz biz doğruya ileten hayranlık verici bir Kur'an dinledik de ona inandık. Artık Rabbimize hiç kimseyi asla ortak koşmayacağız." 1, 2
>
> "Allah'ın kulu (Muhammed), O'na ibadet etmek için kalktığında cinler nerede ise (Kur'an'ı dinlemek için kalabalıktan) onun etrafında birbirlerine geçiyorlardı." 19

Cinlerin onun mesajını coşkulu bir şekilde kabul etmeleri Peygamber için çok büyük bir avuntu oldu, ona insanlar tarafından gösterilen kin dolu ilgisizlikten sonra.bu olay kendisini teselli etmişti. Bu olay en geç döneme ait Mekke Sûrelerinde geçmektedir:—

> Hani Kur'an'ı dinlemek üzere cinlerden bir grubu sana yöneltmiştik. Onlar, onun huzuruna gelince birbirlerine, "Susun!" dediler. Kur'an'ın okunması bitince de uyarıcı olarak kavimlerine döndüler. Ahkâf Sûresi (xlvi) 29

Buna rağmen yolculuk başarısızlık ile son buldu. Büyük ve dikkat çekici bir hareketti, ama temelde başarılı değildi. Muir'in dediği gibi, "Muhammed'in Tâif'e yaptığı yolculuğunda görkemli ve kahramanca bir şeyler var. Kendi halkı tarafından reddedilmiş ve nefret edilen bir adam, Tanrı'nın adında, cesaretini yitirmeden devam ediyor. Yunus'un Nineva'ya günahkar halkı tövbeye veTanrı'nın amacına çağırmaya gitmesi gibi. Bu yaptığı yolculuk, kendi çağrısının tanrısal olduğuna kesinlikle inandığının bir kanıtıdır." Muhammed Mekke'ye döndüğünde Kureyş'in düşmanlığının hiç değişmemiş olduğunu gördü, ve bu nedenle Mekke'den tamamen ayrılmak düşüncesi, Peygamberin zihnine iyice yerleşmeye başladı.[69] Mekke'deki başarızlık kesindi. Peygamber,

---

[68] Rodwell, *Qur'an,* sayfa 157, not 3. Bu yolculuğun ayrıntılı anlatımı için Muir'in, *Life of Mahomet*, cilt ii, sayfa 200-7'i okuyun.

[69] Geç döneme ait bir Mekke Sûre'sinde bu konuya gizlice dokundu , Ankebût Sûresi (xxix) 56:—

Ey iman eden kullarım! Şüphesiz ki benim arzım (yeryüzü) geniştir. O halde ancak bana kulluk edin.

Rodwell bu konuyu böyle yorumluyor: "Daha doğrusu, kendi kentinden kovulursan Tanrı'yı yüceltmek için dünyanın başka yerlerinde bir sığınak bulabilirsin. Bu ayet geç dönem Mekke zamanına ait olduğunu açıkça belli ediyor. Mekke'den göçün yakın bir tarihte gerçekleşeceği belliydi, Muhammed'in böyle yazmasının nedeninin bu olduğu açıktır." Rodwell, *Qur'an*, sayfa 329

Hüseyin "geniş dünya"'yı — أَرْضِي وَاسِعَةٌ —şöyle çevirir:

زمین گشاده است هجرت کنید از موضع خوف بمنزل امن

"Dünya geniş bir yer, zarar verici bir yerden kaç ve güvenli bir yere git" *Tafsir-i-Husaini*, cilt ii, sayfa 173

'Abbas bu sözün Medine'ye yönelik bir deyiş olduğunu düşünenlerin olduğunu söylüyor, başkaları ise bu konuda şöyle düşünmektedir: "Bu söz Mekke'deki İnanlılara, onlara zulmedildiği bir zamanda, teselli

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

yanında yer alan aile bireyleri ve Kâbe koruyucularıyla sağlam bir ilişkiye hala sahipti, Peygamber birçok kişilik meziyetlerine de sahipti: sonsuz sabır, değişmeyen korkusuzluk ve ateşli belağat. Tüm bu iyi koşulların varlığına rağmen Mekke'de yalnızca çok az sayıda izleyici bulabildi. Mekke'deki amacı başarısızlık ile sonuçlanmıştı. Başka bir yere gidip, amacını orada denemesinin zamanı gelmişti.

MEDİNE'NİN ÖNEMİ

Yesrib kenti Muhammed'in yabancısı olmadığı bir yerdi. Muhammed'in dedesi ve dedesinin annesi oranın yerlilerindendi, hatta Muhammed'in babası öldüğünde orada gömülmüştü. Yesrib ve Mekke arasında büyük bir rekabet vardı. Bir yerde nefret edilen bir adam, öbür yerde dezavantajlı değildi. Yesrib'in iki büyük kabilesi arasında yüz yıldır süren bir kan davası vardı. Yesrib'de, bu kötü olaya son vermek için yeni bir kral ya da yönetici olarak birini seçme isteği duyulmaktaydı. "Bu nedenle Yesrib toprakları İslamiyet için hazırdı. Mekke'deki gibi sağlıklı bir halk arasında bir sonuç alınamamıştı. Ama iç sorunlardan dolayı sorunlu olan bu halk arasında, İslamiyet rahatça yayılabilirdi." [70] Orada dini yeniliklere yol açmış olan güçlü bir Yahudi topluluğu bulunuyordu. Mekke halkı yaşamın tamamen maddesel yönü ile ilgileniyordu ve bundan dolayı Peygamber'in dini öğretişlerine uyanamıyorlardı. Yesrib'de ise herşey tamamen farklıydı. [71] Yahudilerle uzun süre bağlantıda olduklarından, Tanrı'nın birliği, peygamberler aracılığıyla bildirilen vahiy ve ölümden sonraki yaşam gibi kavramlar artık kent sakinleri tarafından az çok biliniyorlardı. İslamiyet'in Yesrib'e olan borcu az değildir. Yesrib, Muhammed'i sadece hararetle karşılamakla kalmadı, onu aynı zamanda kendi halkı tarafından dışlanıp sahiplenmemiş bir adam olarak anılmaktan da kurtardı. Yesrib, "İslamiyet'in gerçek doğum yeri, siyasi beşiği ve Arabistan'daki savaşlarının başkumandanı oldu." Böylece Yesrib'in al-Madinatu'n-Nabi, yani "Peygamber'in kenti"diye adlandırılmayı hak ettiğini söylememiz gerekir. Oranın İslamiyet'i seçen halkına haklı olarak Ensâr[72] ismi verilir, yani İslamiyet'in yardımcıları. Medine'deki düşünceler ve genel siyasi duygu Peygamber'in umutsuz havasını değiştirmek için ona sunuldu. Muhammed hüzünlüydü. Mücadelelerinin boşa çıkması ve Kureyş'in devam eden düşmanlığı keyfini kaçırıyordu. Bundan dolayı yerleşim yerini değiştirme düşüncesinin aklından çıkmamasına şaşmamalı. Bu düşünceler o tarihlerde yazılan bir Sûrede bulunurlar[73]:—

---

bulabilmeleri için verildi. İmansızlara saldırmak için yüce emir daha verilmediğinden (فرضيت), bu bir kaçış emridir." *Khulasatu-t-Tafasir*, cilt ii. Sayfa 471.

Yukarıda yazılanlardan, Muhammed ve izleyicilerinin kaçmaya hazırlandıkları belli oluyor.

[70] Marglіouth, *Mohammed*, sayfa 198.

[71] "Bu arada Muhammed'in Mekke'de görmediği zorluklarla Medine'de karşılaştığını söyleyelim. Kureyş'in cahilliği, Muhammed'e, okuduğu Sûrelerde istediği anlatımı verebilmesini imkan tanıyordu. Nuh, İbrahim ve başkaları hakkındaki abartılmış hikayelerini, en yüce melek Cebrail'den aldığını ve bu hikayelerin Yahudi Kutsal Kitaplarındaki benzer hikayeler ile aynı olduğunu Mekkedekilere anlattığı zaman, Mekkeliler Muhammed'in hatasını kanıtlamak için yeterli bilgiye sahip değillerdi. Ama Medine'de Muhammed'in kendi amacını kanıtlamak için söz ettiği halk ve o halkın Kutsal Kitapları onu sorguladılar." Osborn, *İslam under the Arabs*, sayfa 43

[72] Bazı din bilginleri bu adın (1) Kıble'nin yönü değiştirilmeden önce Müslümanlığa dönenlere; (2)Hudeybiye antlaşması'na katılanlara verildiğini ileri sürerler.

[73] Bu Sûre bazı Medine ayetlerini içermektedir. Çünkü ayet doksanbirde Yahudilerin kendi Kutsal yazılarının bir bölümünü gizledikleri suçlaması mevcuttur. Bu Mekke'den yapılan bir suçlama değildir, ama Medine'de bu tür suçlamalar sık sık tekrarlandı. Ayet doksanikide Kuran'dan şu ayet'i okuyoruz:—

> İşte bu (Kur'an) da, bereket kaynağı, kendinden öncekileri (ilahi kitapları) tasdik eden ve şehirler anasını (Mekke'yi) ve bütün çevresini (tüm insanlığı) uyarasın diye indirdiğimiz bir kitaptır.Ahirete iman edenler, ona da inanırlar.Onlar namazlarını vaktinde kılarlar. En'âm Sûresi (vi) 92

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Ey Muhammed! Sen, Rabbinden sana vahyedilene uy. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. Allah'a ortak koşanlardan yüz çevir. En'âm Sûresi (vi) 106

Yukardaki ayetin son sözleri Hicret'ten , yani Mekke'den kaçıştan bahseder ve böylece Peygamber'in kişisel duyguları dışa yönelik bir vahiy aracılığıyla onaylanmış olurlar.

MEDİNE'DEKİ YAHUDİLER

M.S. 620'de putperest Arapların her sene Mekke'ye yaptıkları hac zamanında, Muhammed Medine'den gelen küçük bir topluluk gördü. Onlara kim olduklarını sordu. Onlar da Medine'nin lider kabilelerinden biri olan Hazrecliler olduklarını söylediler. "Biz halkın arasında kötü istekler ve düşmanlık ruhlarının bulunduğu bir yerden geliyoruz. Belki Tanrı onları senin vasıtan ile *çağırır.* Biz onları şimdi sahip olduğumuz inanca çağıracağız. Tanrı onları senin etrafında *birleştirirse* hiç bir adam onlar üzerinde senden daha etkili olamaz," sözlerini eklediler. Başka bir soruya yanıt olarak, Yahudiler'in arkadaşları olduklarını söylediler, ve bunun üzerine Muhammed İslamiyet'in öğretişlerini anlatıp, onlara Kuran'dan bazı ayetler okudu. Medine topluluğundan gelenlerin bazılarının Yahudi[74] oldukları açığa çıktı. Çünkü geç döneme ait bir Mekke Sûresi olan Yûnûs Sûresinde (x) şöyle yazılıdır:—

Hayır öyle değil. Onlar, ilmini kavrayamadıkları ve kendilerine yorumu gelmemiş olan bir şeyi yalanladılar. Kendilerinden öncekiler de (peygamberleri ve onlara indirilen kitapları) böyle yalanlamışlardı. Bak, o zalimlerin sonu nasıl oldu. 39

Böylece geç döneme ait bir Mekke Sûresi olan Akhâf Sûresi'nde (xlvi) şu sözleri okuyoruz:—

De ki: "Ne dersiniz? Şâyet bu, Allah katından ise ve siz onu inkâr etmişseniz, İsrailoğullarından bir şâhit[75] de bunun benzerini (Tevrat'ta görerek) şahitlik edip inandığı halde, siz yine de büyüklük taslamışsanız (haksızlık etmiş olmaz mısınız?). Şüphesiz Allah zâlimler topluluğunu doğru yola iletmez." 10

Yahudiler, Hazrecliler tarafından zulüm gördüklerinde Mesihlerini bekleyerek şöyle konuştular: "Bir peygamberin gelişi yaklaştı, biz onu takip edip, onun yardımıyla sizleri yok edeceğiz." Muhammed'in peygamber olduğuna dair iddialarını duyunca, Medine halkı Muhammed'in Yahudilerin beklediği peygamber olduğunu, ve böylece onu bekleyip kendi yanlarına

---

Sale أُمَّ القُرى bunu — şehir'in anası — büyük kent Mekke olarak çeviriyor, bazı yorumcuların da aynı fikirde olduklarını bir hak kabul ederek, ama yazıya dayanarak Medine olarak kullanmaları daha iyi bir seçenektir. Hangisi olursa olsun, Muhammed Tâif'e yaptığı başarısız yolculuğu dışında (*ante,* sayfa 61), Mekke'nin çevresinde oturanlara öğretişve uyarı vermedi.

Artık erken döneme ait Sûrelere daha sonra açıklanan ayetleri eklemek normal bir tutum haline geldi. Wherry'nin *Commentary on the Qur'an*, cilt ii sayfa 182'i ve Muir'in, *Life of Mahome,t* cilt ii, sayfa 268'e bakın.

[74] Bu olay, ayet kırkın ya da bütün Sûrenin Medine Sûresi diye görülmesini sağladı

[75] "Bu olayı gören insanın ve Muhammed'in diğer Yahudi öğrencilerinin Muhammed'in Mekke'de açıkça belirlenmiş izleyicileri olup olmadıklarını söyleyemeyiz. Onlar belki köleydiler, ya da Yahudi kabilelerden geliyorlardı, belki de Medine'nin (Peygamber bu şehrin yerlileriyle dostça bir ilişkiye girmek üzereydi) Yahudilerindendiler." Muir, *Life of Mahomet,* cilt ii, sayfa 185.

Mu'alim bu görgü şahitinin, Medine'de İslamiyet'i kabul eden 'Abdu'llah bin Salam isminde eğitimli bir Yahudi olduğunu söylüyor. Kabir bu ayetin Medine'ye ait olduğunu ve bundan dolayı görgü tanığının bir Yahudi olması gerektiğini söylüyor. *Khalasatu't-Tafasir,* cilt iv, sayfa 201.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

çekmenin yararlı bir siyasi hareket olacağını düşündüler. Böylece Muhammed'i dinleyip, İslamiyeti kabul ettiler. Muhammed sığınmak için Medine'ye başvurduğunda, Medine halkı kendi aralarında anlaşmazsızlık olduğunu anlattı. Ve dönüp halkı inanca çağırdıktan sonra gitmesinin daha iyi olacağını söylediler. Eğer Tanrı halkı birleştirirse, o zaman Mekke'ye yapılacak olan yıllık hac ziyaretinde Muhammed'e sonucu söyleyeceklerdi.[76] Jalalu'd-Din as-Syuti'ye göre, Muhammed Medine'deki yeni İnanlılara Sûre Yusuf'u açıkladı. Bu Sûre Kuran boyunca yalnızca bir konuda yazılmış olan tek Sûredir. Medine halkı, Yahudi komşularından dolayı, Yusuf'un öyküsünü az çok biliyordu. Muhammed burada Tanrı tarafından kendisine geçmiş ile ilgili bilgi verildiğini göstermek için Yakup'un hikayesini uzun uzun anlatır. Muhammed'in anlattığı hikaye, ağızdan ağıza anlatılan tarihi hikayenin cahil insanlar tarafından katledilmiş hali olduğuna ilişkin izler taşımaktadır. Fakat geleneksel hikayelerle az çok bir bağlantısı bulunur.

İLK AKABE YEMİNİ (BEY'ATI)

Bu yıl boyunca Medine'de bulunan az sayıdaki inanlı grubu inanmaya devam etti. Böylece bir dahaki Mekke hacına on iki tane Ensâr[77] katıldı. Peygamberle tanışıp Ensâr olanlar Muhammed'e ve öğretilerine şu yemini ettiler:—

"Biz tek Allah haricinde herhangi bir ilaha tapmayacağız. Hırsızlık yapmayacağız, zina etmeyeceğiz, çocuklarımızı öldürmeyeceğiz, herhangi bir konuda iftirada bulunmayacağız. Ve, doğru olan herhangi bir konuda, Peygambere itaatsizlik etmeyeceğiz." Bu "İlk Akabe Yemini" olarak biliniyor, çünkü içinde Peygamber'i korumak hakkında herhangi bir söz geçmiyor. Başka bir ismi de "Kadının Yemini", çünkü yalnızca kadınlar bu yemini ediyorlar. Sonra bu yemini edenler itaatkar öğrenciler olarak Medine'ye döndüler. Medine'de öyle büyük sayıda bir imanlı topluluğu oluştu ki özel bir eğitmen getirtmek zorunda kaldılar. Medine'deki İnanlılara Mus'ab [78] yollandı ve İslamiyet Medine'de kök salmaya başladı. O yıl sabırlı bir bekleyiş ile geçti. Peygamber Mekke şehrinde bir ilerleme kaydetmeyi artık gönlünden çıkartmış gibi görünüyordu. Artık Peygamber'in umudu Medine'deki yeni İnanlılardı. Kureyş'i terk etmeyi ciddi bir şekilde düşünüyordu. Bunun üzerine de Mekke'deki son Sûre'den bir önceki Sûre'de kendisine şu kesin talimatlar verildi:—

> Ey Muhammed! Sen, Rabbinden sana vahyedilene uy. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. Allah'a ortak koşanlardan yüz çevir.
> Allah dileseydi ortak koşmazlardı. Biz seni onların başına bir bekçi yapmadık. Sen onlara vekil (onlardan sorumlu) da değilsin.
> Onların, Allah'ı bırakıp tapındıklarına sövmeyin, sonra onlar da haddi aşarak, bilgisizce Allah'a söverler.En'âm Sûresi (vi) 106-8

Artık saldırgan bir tutumla karşılaşılmamasına rağmen, Mekke'nin katı inadı üzerinde bir zafer kazanılacağından hiç kimsenin kuşkusu yoktu:-

> İnkar edenler peygamberlerine, "Andolsun, ya sizi yurdumuzdan çıkaracağız, ya da bizim dinimize dönersiniz" dediler. Rableri de onlara şöyle vahyetti: "Biz zalimleri mutlaka yok edeceğiz."
> "Onlardan sonra sizi elbette o yere yerleştireceğiz. Bu, makamımdan korkan ve tehdidimden sakınan kimseler içindir."
> Peygamberler Allah'tan yardım istediler ve her inatçı zorba hüsrana uğradı. İbrâhim Sûresi (xiv) 13-15

---

[76] Mirkhund, *Raudatu's-Safa*, bölüm ii, cilt ii, sayfa 220
[77] "yardımcılar" Medine'deki İnanlılara verilen isim
[78] Mus'ab zulme dayanmış olan bir inanlıydı. Mus'ab Peygamber'in amacına çok sadıktı ve Peygamber de Mus'ab'ı çok severdi.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Bu sessiz ve belki de reddedilmiş görünen kentin içinde, 13 yıl sonunda sürgüne gönderilmekten başka bir şey gerçekleşmemiş gibi görünüyordu, en azından imgeleme şeklinde bile olsa Muhammed bir rüya gördü. Rüyasında Muhammed, Kudüs'teki Tapınağa geçti. Orada onu melekler, atalar ve peygamberler karşıladı, ve onu en kutsal Cennet'e götürüp Tanrı'nın huzuruna getirdiler:—

> Kendisine âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye kulunu (Muhammed'i) bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya götüren Allah'ın şanı yücedir. Hiç şüphesiz o, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir. İsrâ Sûresi (xvii) 1
>
> Hani sana, "Muhakkak Rabbin, insanları çepeçevre kuşatmıştır" demiştik. Sana gösterdiğimiz o rüyayı da, Kur'an'da lanetlenmiş bulunan o ağacı da sırf insanları sınamak için vesile yaptık. 60[79]

Bu olay, şairler ve gelenekçiler için Peygamber'in ne gördüğüne ve duyduğuna dair canlı anlatımlar[80] yaratılması için büyük fırsat sağladı. Bu abartılı anlatımların gerekli bir inanç olmasına inanmak büyük bir haksızlıktır. Modern Hintli Müslüman okullarının en zeki öğrencileri, Mirac'a rüya gözü ile bakarlar. Ama tutucu İnanlılar böyle bir inancı tamamen reddederler.[81]

İKİNCİ AKABE YEMİNİ

Bir sonraki hac zamanı geldiğinde, Mus'ab Medine'de karşılaştığı büyük başarıların tamamının raporunu yanında getirdi. Bu hacın son gecesinde Muhammed Medine İnanlılarıyla tanıştı.Bu İnanlılar yetmiş üç adam ve iki kadından oluşuyorlardı. Muhammed onlara vaaz etti ve kendisini koruyacaklarına dair yemin etmelerini istedi. Bu yemini ettiler; bu yemin "Ikinci Akabe yemini" olarak bilinir. Bu yeminin doğası ilerdeki yazılarda açıklanacaktır. Muhammed şöyle dedi,[82] "Kendi eşinizi ve çocuklarınızı koruyacağınız şeylerden beni de koruyacağınıza yemin edin." Liderlerden biri şöyle cevap verdi, "Ey, doğru Peygamber, biz seni vücudumuzla koruyacağız: bizim sadakatimizi kabul et, ey Tanrı'nın Peygamberi! Biz savaşın oğullarıyız ve silahlı adamlarız, silahlarımız biz yiğitlere, önceki yiğitlerden aktarıldı." Bir başkası da şöyle dedi, "Ey Tanrı'nın havarisi, bizimle başkaları arasında bir bağ var ("yani Yahudiler ile") biz şimdi bu bağı koparıyoruz. Ama biz bunu yaparsak ve Tanrı bize zafer verirse sen bizi tekrar bırakıp evine dönecek misin?" Muhammed şöyle cevap verdi, "Sizin kanınız benim kanım. Sizin döktüğünüzü ben de dökeceğim. Siz bana ben de size aitim. Siz her kime karşı savaşıyorsanız ona karşı ben de savaşıyorum. Ve her

---

[79] Muhammad 'Ali bu Cennet'e olan yükselişin fiziksel değil ruhsal olduğunu söylüyor. Lannetlenmiş Ağaca, Sûre xxvii 60'da Zakkum deniyor. Zakkum Cehennemdeki günahkarların yemeğidir. Bu yorumcu sözü geçen konuda farklı bir yorum yapıyor. Bu görümün İslamiyet'in zaferini ve düşmanlarının yenildiğini gösterdiğini söylemekte.

[80] Bu olayların tam anlatımı için, Koelle'nin, *Mohammed and Mohammedanism* sayfa 304-14'ü; ve Deutch, *Literary Remains*, sayfa 99-112'yi görün

[81] "Müslümanların hepsinin Mirac konusunda, Peygamberin, rüyasında kendisinin Mekke'den Kudüs'e götürüldüğüne ve orada gerçekten Tanrısının en büyük işaretlerini gördüğüne inanmaları gerekir." Syed Ahmad, *Essays*, vi sayfa 34.

Muhammad 'Ali'nin bu konudaki yorumu, bu olayın Mekke'den kaçıştan söz ettiğidir. Daha doğrusu Kâbe'den Medine'de kurulacak olan Camii'ye olan kaçıştan bahsettiğidir. *Holy Qur'an* sayfa 561.

Muhafazakar görüş ise şudur:

Her kim Mekke'den Kudüs'e olan fiziksel geçişi reddederse, o kimse bir Kafirdir, çünkü o kişi نص gibi açık bir sözü yani Kuran'da açıkça yazılan bir yazıyı reddediyor. Her kim Cennete yükselişi ve gelenekteki anlatımları reddederse, Müslüman kalmasına rağmen, bir فاسق yani günahkardır. *The Faith of İslam* (dördüncü baskı), sayfa 309'u görün.

[82] Mirkhund, *Raudatu's-Safa*, Bölüm ii, cilt i, sayfa 229

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

kim ile barış yaparsanız ben de onunla barış yapacağım."[83] Bu olay, Peygamber'in aklındaki dini-siyaset sisteminin bir adım daha ilerlemiş olduğunu açıklıyor. Ve yine aynı olayın Muhammed'in Arap halkını uzun zamandır siyasi bir birlik haline getirme planına bir adım daha yakınlaştırdığı görülmekte. Bu antlaşma uygar ve siyasi bir antlaşmaydı, hem savunma hem saldırı ile ilgili olarak, putperestliğin reddedilmesi üzerine kurulmuştu, İslamiyet'in kabul edilmesi ve Peygamberin itaatini amaçlayan bir antlaşmaydı. "Ilk hacda Medine'deki İnanlılar yalnızca kadınların ettiği yemini etmek zorundalardı. Ikinci hacda, gelenlerin sayısı yetmişi aşınca onlar da erkeklerin ve savaşçıların yeminini etmek zorunda kaldılar." [84] Bu bir antlaşma farklılığı olmayıp yalnızca İslamiyet'in baştan beri gelişen kurallarının somutlaştırılmış bir haliydi. Ulusal ve uluslararası fetihlerin başlama noktasını kesin olarak ifade etmektedir.

MEKKE'DEN GÖÇ

Mekke'de son inen Sûre Ra'd Sûresidir (xiii). Bu Sûre yalnızca Kureyş ve Peygamber'in aralarındaki son sözlerine değinmektedir. Buna "Müdafi Bölüm" deniyor, çünkü Peygamber'in neden mucize yapmadığı ile ilgilenmektedir. Bir işaret istendiğinde ondan şöyle söylemesi dilendi, "Sen sadece bir uyarıcısın". İmansızlar Tanrı tarafından bir işaret yollanmadıkça inanmayacaklarını söylediler. Hiç bir işaret yollanmadı, ama şu mesaj indi:—

> De ki: "Şüphesiz Allah dilediğini saptırır, kendisine yöneleni de doğru yola eriştirir." 27
> Allah kimi saptırırsa artık onu doğru yola iletecek yoktur.
> Onlara dünya hayatında bir azap vardır. Ahiret azabı ise daha ağırdır ve onları Allah'ın azabından koruyacak kimse de yoktur. 33-4

"Allah'a ortak koşanlardan yüz çevir." En'âm Sûresi (vi) 106) Bu sözlerin Muhammed'e Mekke'den gitmesi için verilen emiri içerdiği söyleniyor.

Böylece, Peygamber uyarıcı sözler, sonsuz ateş ve sonsuz cezalandırılma ile tehdit ederek, on üç uzun sene boyunca vaaz ettiği, ama çabalarının boşa çıktığı kenti bırakıp gitti.

Bundan birkaç gün sonra, Muhammed izleyicilerine şu emri verdi, "Mekke'ye doğru yola çıkın, çünkü Tanrı o kentte size kardeşler ve sığınabileceğiniz evler verdi." Iki aylık bir süre sonunda hemen hemen bütün İnanlılar Medine'ye göç etmişlerdi. Kureyş gelişen bu olaylar nedeniyle doğal olarak endişeliydi, Muhammed'in orada kalmasından dolayı şaşkına dönmüşlerdi. Şimdi ne olacağını merak ediyorlardı. Temsilci heyetinin onunla ilgilenmesine karar verdiler, ama Peygamber bir entrikanın çevirildiğinden korkarak evinden kaçtı. Muhammed kaçtıktan sonra EbuBekir'e katıldı ve akşam çökerken kenti terk etti. Erken döneme ait bir Medine Sûresinde Kureyş'in bu hareketi hatırlatılır:—

> Hani kafirler seni tutuklamak veya öldürmek, ya da (Mekke'den) çıkarmak için tuzak kuruyorlardı.[85] Onlar tuzak kuruyorlar. Allah da tuzak kuruyordu. Allah tuzak kuranların en hayırlısıdır. Enfâl Sûresi (vii) 30 [86]

---

[83] Ibn Ishaq'ın Koelle tarafından aktırılmış bir sözü, *Mohammed and Mohammedanism*, sayfa 325

[84] Koelle, *Mohammed and Mohammedanism*, sayfa 107.

[85] Sale bazı Gelenekçilerin anlatımına gore, Kureyşliler'in Peygamberi öldürmeyi planladıklarını söylüyor, ama bu ifadede Gelenekçilerin ayetten uzaklaşarak kendi yorumlarını ekledikleri seziliyor. "Böylesine ölümcül bir azim kesinlikle zaman içinde kararlaştırıldı, hem Kuran'da hem Geleneklerde, ve olacak olan bütün çarpışmaların nedeni olarak bu büyük azim ileri sürüldü." Wherry, *Commentary on the Qur'an*, cilt i, sayfa 84. Bir de Muir, *Life of Mahomet*, cilt ii, sayfa 125'e bakın.

[86] Geç bir döneme ait Mekke Sûresi'nde Muhammed Salih, peygambere karşı olan entrikadan söz ediyor:—

> Onlar bir tuzak kurdular. Farkında değillerken Allah da bir tuzak kurdu.
> Bak onların tuzaklarının sonucu nasıl oldu: Biz onları ve kavimlerini topyekün helak ettik.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

HİCRET

Ebu Bekir ve Muhammed üç gün boyunca, arandıkları bu süre içinde, bir mağaraya sığındılar. Bundan bir kaç yıl sonra Kuran, Peygamber'in Tanrı tarafından korunmasına ilişkin mucizevi bir konudan söz eder:—

> Eğer siz ona (Peygamber'e) yardım etmezseniz, (biliyorsunuz ki) inkar edenler onu iki kişiden biri olarak (Mekke'den) çıkardıkları zaman, ona bizzat Allah yardım etmişti. Hani onlar mağarada bulunuyorlardı. Hani o arkadaşına, "Üzülme, çünkü Allah bizimle berâber" diyordu. Allah da onun üzerine güven duygusu ve huzur indirmiş, sizin kendilerini görmediğiniz bir takım ordularla onu desteklemiş, böylece inkar edenlerin sözünü alçaltmıştı. Allah'ın sözü ise en yücedir. Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Tevbe Sûresi (ix) 40

"Ikinin ikincisi" –thani athnain- Ebu Bekir'in şerefli isimlerinden biri haline geldi[87]. İslamiyet'in Gelenekleri bu üç gün içerisinde geçen birçok mucizeyi kaydederler. [88] Mağarayı terk ettikten sonra yolcular Medine'ye vardılar. Hicret diye kaydedilen bu göç artık tamamlanmıştı. Bu göç Peygamber'in Mekke'deki çalışmalarının başarısızlıka sona erdiğini ifade eder. Mekkeliler Muhammed'in yönteminin kullanılmasının din üzerine kurulu bir istibdat yaratacağını gördüler ve böylesine bir istibdatı kabul etmeyeceklerine karar verdiler. Medine bu yüzden, Peygamber'in gözünde daha verimli bir kent olacak gibi görünüyordu. Yahudiler'in bir Mesih beklentisi olması, bir peygamber'in geleceğine dair olan inancı yaygınlaştırmıştı. Kabileler arası davalar ve ayrılmalar halkı yorup yıpratmıştı. Bundan dolayı otoriter birinin egemenliği eline alması oradaki halkı gerçekten çok memnun edecekti. İzlenilecek yol Peygamber tarafından çok düşünülmüş ve çok da istenmişti. Din üzerine kurulu bir siyaset hazırlanmıştı. "Muhammed'in Mekke'deki başarısızlığı bir peygamber oluşundan kaynaklanıyordu, ama Muhammed'in Medine'deki başarısı onun bir kabile reisi ve fetihçi olmasıydı."

Bu zamana kadar gördüğümüz Kuran, putperestliğin reddedilmesine ilişkin tartışmalardan ve Mekke halkının ateşli uyarılarından oluşuyor. Ama bu uyarılara mantıklı hiç bir yanıt verilmiyor. Bunun nedeni Muhammed'in kendisini peygamberliğe özgü bir soyluluk içinde tutması, ve Allah'ın ismiyle düşmanlarına lanetler edip, onları Cehennem'de yanacak mahkumlar olarak yollamasıdır. Mekke'de Muhammed Tanrı'nın her şeye yeten gücü, Alimi mutlaklığı ve birliği hakkında konuşur. Cehennem'in acıları ve Cennetin güzellikleri canlı bir şekilde anlatılır. Muhammed'den önce gelen

---

> İşte zulümleri yüzünden harabeye dönmüş evleri! Şüphesiz bunda bilen bir kavim için bir ibret vardır.Neml Sûresi (xxvii) 50-2

Bu kuşkusuzca onun acımasız düşmanı olan Kureyş'e karşı bir uyarıdır.

[87] Ebu Bekir'a karşı çok saygı gösteren Sünniler, geç döneme ait bir Mekke Sûresi olan Ahkâf Sûresinin (xlvi) on dördüncü ayetinin Ebu Bekir hakkında olduğunu söylerler:—

> Biz insana anne babasına iyi davranmayı emrettik. Annesi onu ne zahmetle karnında taşıdı ve ne zahmetle doğurdu! Onun (anne karnında) taşınması ve sütten kesilme süresi (toplam olarak) otuz aydır. Nihayet olgunluk çağına gelip, kırk yaşına varınca şöyle der: "Bana ve anne babama verdiğin nimetlere şükretmemi, senin razı olacağın salih amel işlememi bana ilham et. Neslimi de salih kimseler yap. Şüphesiz ben sana döndüm. Muhakkak ki ben sana teslim olanlardanım."

Yorumcu Hüseyin'e göre, Ebu Bekir İslamiyet'i otuz sekiz yaşındayken kabul etti, ve böylece annesi ve babasını da imana getirdi. Kırk yaşına girdiğine şöyle dedi "Ya Rab bana esin ver ki minnettar olayım." Bu istekler İslamiyet'in bir nimeti olarak gösteriliyor. *Tafsir-i-Husaini*, cilt ii, sayfa 321

Rodwell ayetin bu yorumunun Ebu Bekir Halife olmaya başladıktan sonra ortaya çıktığını düşünmekte, Nöldeke ise bu konuda kuşku duymaktadır.

[88] Koelle, *Mohammed and Mohammedanism,* sayfa 315-21'i inceleyin

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

peygamberlerin inanılmaz hikayeleri, kendisinin güçlü savunmaları, ve Kuran'ın ilahi doğası Mekke için anlatılıyor. Olumlu ahlak kuralları burada çok az sayıda bulunmaktadırlar ve bu kurallar şunlardır: dua vakitleri, yemek hakkındaki belirli kurallar,[89] Kâbe'nin etrafında dolaşmak [90] (ancak bu dolaşım henüz ayrıntılı olarak açıklanmamıştır). Sosyal sistem ve İslamiyet'in yasaları henüz kesinleşmemişti. Medine Sûreleri inançtan çok, gündelik yaşamlarını nasıl sürdürmeleri gerektiğini açıklıyordu. Kuran bir bütün olarak biçimlenmiş bir şekilde oluşmuyordu, ama o günün gereksinimlerini ve önerilerini, o zamanın geçerli koşulları içerisinde barındırıyordu. Vaizcinin coşkulu ifadesi artık yoktu; düzenli bir hükümdar bu vaizin yerini almıştı. Peygamber şimdi sosyal yaşam hakkındaki sorunlar, iç işlerindeki ayrıntılar ve savaş ile barış konusunda ilgileniyor. Kuran'ın diğer bölümleri ile karşılaştırıldığında, Medine için Kuran'ın hukuki bölümü denebilir. Genellikle üçüncü Mekke zamanı ile aynı stil kullanılıyor ve birkaç istisna dışında belagatlı konuşma kullanılmamakta. Sûreler uzun yazılmıştır ve büyük olasılıkla kısa öğütleri ve zaman zaman deyimsel sözleri içermektedir. Sonradan bir Sûre haline getirilmiş olması mantıklıdır, ama incelendiğinde herhangi bir biçimlenmiş şekle sahip değildir.[91]

---

[89] Tâ Hâ Sûresi (xx) 130, Rûm Sûresi (xxx) 17, Hûd Sûresi (xi) 114, En'âm Sûresi (vi) 151-2 ve Nahl Sûresi (xvi) 115 (bu son ayet bir Medine ayeti olabilir)

[90] A'râf Sûresi (vii) 27-33

[91] Kuran'daki çeşitli nüshaların anlatımı ve içerdiği "çeşitli metinler" için Sell, *Recension of the Qur'an* (C.L.S), sayfa 1-10 ve 15-19'i inceleyin

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

BÖLÜM II

MEDİNE ZAMANI

M.S. 622 yılının büyük olasılıkla Haziran ayında, Muhammed, yaklaşık yüz elli kişiyi yanına alıp Medine'ye girdi[92]. Bu insanların hepsi, onu bir peygamber olarak kabul etmeseler bile aralarına almayı kabul ediyorlardı. Onların kabileci ruhları ve davalarından dolayı Muhammed akıllıca davranıp kendisini bütün davacılardan üstün tuttu, sözde ilahi yardım ile, evi için tarafsız bir yer buldu.[93] Oraya daha sonra bir Camii yaptırdı ve böylece orası İslamiyet'in merkezi oldu. Tabii bundan sonra o yer siyaset ve birçok askeri buyrukların verilmesi için kullanıldı.

Müslümanlar iki gruptan oluşuyorlardı. Birincisi, Mekke'den gelen Göçmenler, onlara Muhajirun denirdi. İkincisi Medine'deki İnanlılar, bunlara Ensâr ya da Yardımcı denirdi.

Muhajirun hakkında olduğu söyleniyor Nahl Sûresi (xvi),[94] 41, 110:—

Zulme uğradıktan sonra Allah yolunda hicret edenlere gelince, elbette onları dünyada güzel bir şekilde yerleştiririz. Ahiret mükafatı ise daha büyüktür. Keşke bilselerdi... 41

Sonra şüphesiz ki Rabbin, eziyete uğratıldıktan sonra hicret eden, sonra Allah yolunda cihad edip sabreden kimselerin yanındadır. Şüphesiz Rabbin bundan sonra da çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. 110

Medine'nin iklimi göç edenlere uygun değildi. Kendi ülkelerinin iklimini özlemişlerdi. Ve böylece Ensârlarla daha büyük bir birlik yaratarak orada kalmalarını sağlamak şart oldu. Bir kardeşlik ziyafeti verildi. Muhajirun ve Ensâr arasında, iki taraftan ellişer erkek seçildi ve aralarında kardeşlik bağı kuruldu. Bu bağ o kadar güçlüydü ki, bir kardeş öldüğünde, ölenin seçilmiş olan kardeşi, ölenin mirasçısı oluyordu. Bu töre yaklaşık bir buçuk yıl kullanıldı, sonra bu tür bağlara gerek kalmadığından normal mirasçılık yasaları kullanıldı.

YAHUDİLER'İN DURUMU

Şimdi atılacak adım, bir anayasa yaratmaktı. Saldırgan olunsa da bir antlaşma yaratılmalıydı (savaş amaçlı olarak bu antlaşmayaYahudiler de katıldı) [95]. Yapılan antlaşmanın basitleştirilmiş hali,

---

[92] Bir çok yıl sonra İmam Malik ve diğerleri Medine'nin Mekke'den üstün olduğunu savundular. Ibn Khaldun, Cilt ii sayfa 270 'e bakın.

[93] Ensârlar ondan, devesinin dizgininden tutup yanlarında kalmasını rica ettiler. O şöyle dedi: "Bırak deve devam etsin yoluna, çünkü o Tanrı'nın emirini uygulayacaktır." Mas'udi, *Muruju'dh-Dhahahab,* cilt iv, sayfa 139

[94] Bu Sûre, geç döneme ait bir Mekke Sûresidir, yani söz ettiği konu doğruysa, bu ayetler Hicret'ten sonra yerleştirildiler. Bu ayeti reddedenler ise, sözü edilen bu kişilerin Habeşistan'a sürgün edilenler olduğunu söylerler (*ante,* sayfa 30) Yorumcu Hüseyin ayet kırk birde söz edilen kişilerin Habeşistan'a sürgüne gidenlerden söz ettiğini, ama, "iyi ev"in Medine olduğunu ve ayet yüz onda söz edilen sürgünün de Hicret olduğunu söyler:—

لِلَّذينَ هَاجَرُوا : مر آنانرا كة هجرت كردند بسوى مدينة

Bu Sûrede geçen bazı diğer ayetler, örneğin 115-17, 119 numaralı ayetlerin Medine ayetleri oldukları açıktır.

Mühajirûn'a Anfal Sûresinin (viii) yetmiş üçüncü ayetinde, akrabalık haklarından söz edilir. Ama o zamana gelindiğinde artık bunun gereği kalmamıştı ve o yüzden yetmiş altıncı ayette o haklar yok sayılır, çünkü Müharjirûn ve Ensâr karşılatırıldığında gerçek bir kan bağının tercih edildiği görülür. Yorumcu Hüseyin bu ayet için şöyle diyor:—

اين آيه ناسخ توارث آن جماعت است بسبب هجرت ونصرت ميراث ميگيرند

"Hicretin ve zaferin hak ettiği mirası, bu ayet iptal eder ve miras almalarını fesheder" Cilt i, sayfa 246

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

birbirlerine yardım etmekti, bir inanlının ölümüne bir başka inanlı neden olsa bile bu cinayeti işleyenin öcünü almak, kendi paralarıyla savaş gereksinimlerini karşılamak, Medine'yi kutsal ve dokunulmaz tutmak, koruması altında olanlara ayrıcalık tanımak, ve her tartışmada Peygamber'in kararına boyun eğmek, antlaşmaya dahil olan konulardı. Yahudiler dinlerine tutunabilirlerdi, ama Muhammed'in doğrudan izni olmadan savaşa gidemezlerdi. Böylece Muhammed bu erken dönemde din sosyal ve savaş içerikli tüm konularda diktatör oldu.Yahudileri de savaşta yardımcı asker olarak kullandı. Ama bu zaman içinde Muhammed elinden geldiğince onların gönlünü kazanmaya çalıştı. İslam uzman Margoliouth, İslamiyet liderlerinden bir çok örnekler verir.[96] Benî Naccarların reisi öldüğünde Yahudiler Muhammed'e gelip ondan yeni bir lider atamasını istediler. O da, "Siz benim dayılarımsınız, ben size aitim, ben sizin reisiniz olurum," dedi.[97]

Muhammed Medine'de yolunu sezgilerine göre bulmaya çalışırken, ünlü, "Dinde zorlama yoktur"[98] ayeti açıklandı. Bu ayetin Medine'de oturan putperest ya da Yahudilere yönelik olduğu kesin değildi, ama Medine'de daha erken bir zamandan kalma olduğu açıktı. Ayetin tarihinin Bedir savaşından sonra olmadığı kesindir, çünkü o dönemde bu tür düşünce tamamen bir yana itilmişti.

MEDİNE İNANLILARI

Medine'deki durumlar tarihçi Ibn Ishaq tarafından şöyle anlatılır, "Muhammed Medine'de, kalacağı güvenli bir yer bulduğunda, arkadaşları olan göçmenler çevresinde olduklarından ve Ensâr düzen içinde yer aldığından, İslamiyet iyice kök salmaya başladı. Açıkta dualar edilmeye başlandı, oruçlar ve fakirler için yardım vergisi toplanmaya başlatıldı. Ceza kanunları kullanıma girdi, yasa içi ve dışı şeyler kararlaştırıldı, ve İslamiyet Ensâr kabilesi arasındaki hükmünü güçlendirdi."[99] İslamiyet şimdi gerçekten Medine'deki en büyük güç haline gelmişti. Müslümanları her durumda yöneten ve kendilerinin İslamiyet'ten daha üstün olduklarını düşünenlerin hepsi İslamiyet'ten güçlü bir şekilde etkileniyorlardı.

İslamiyet'in bütün üyeleri içten ve ciddi inanlılar değillerdi. Eskiden kalma davalar sözde unutulmuştu. Ama gerçekte bu doğru değildi ve uygulanmıyordu. Bir çok sözde inanlı yakın geçmişte yaşadıkları zorluklar tarafından hala etkilenmekteydiler. Buna rağmen açık bir muhalefet yoktu, ama bir çok insanın kalbinde kuşku ve korku mevcuttu. Bu insanlar Ibn Ishaq tarafından, "gerçekte atalarının putperestliklerinden ve gerçek dini reddetmekten uzak değillerdi" ifadesi ile tanımlanırlar. Yalnızca İslamiyet'in zaferiyle etkisiz hale gelmişlerdi, çoğunluğu zaten İslamiyet

---

[95] Bakara Sûresi (ii) 78'in o olay hakkında olduğu söylenir.

[96] *Mohammed,* sayfa 226

[97] Koelle'nin Ibn Ishaq'tan alıntısı *Mohammed and Mohammedanism* sayfa 123

[98] Bakara Sûresi (ii) 256. لاَ إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ bu ayet ise okunuşunda görülen içeriğinden çok daha açıktır. Bu ayet yalnızca Yahudiler, Hıristiyanlar, Zerdüştler ve Sabâlılar içindi, ama yine de bu durum kişiler, Dhimmiler ünvanını kabul edip Cizye ödedikleri takdirde geçerliydi. Arap putperest kabileler için bu ayet iptal ediliyor ve yerine, ايتِ قتال yani "ölümün ayeti," veriliyor. Bakara Sûresi (ii) 191. Onlar Müslüman olmazlarsa öldürülecekler. Yorumcu Hüseyin'in bu bölümde (cilt i. Sayfa 48) dediği gibi:—

اکراه بة باید کرد هیجکس را از یهود ونصاری ومجوس وصابیان ببرآوردن اسلام بشرط قبول جزیة گفته اند حکم این آیت بآیت قتال منسوخ است از تمام قبائل عرب جزدین اسلام قبول نبود اما با دیگران قتال باید کرد تا مسلمان شوند

Khulasatu't-Tafasir de şunu okuyoruz:—

جهاد وقتال اسلئے نهین ہیں کة خواه صخواه لوگ مسلمان بنائں جائین بلکة اسلام نة لائین تو صطیع بنین

"Cihad ve öldürmek, insanlar gönüllü ya da gönülsüz olarak Müslüman olsunlar diye değil, ancak İslamiyet'e tutunmadıkları takdirde onları itaate zorlamak içindir."

Ve yine, كافر اسير يا مرتد كا قتل كرنا عقوبةٌ هے — "Bir kafirin öldürülmesi ya da İslamiyet'e sırt çeviren birinin öldürülmesi bir cezadır." *Khulasatu't- Tafasir,* cilt i, sayfa 202.

Böylece herhangi bir ayette dinsel özgürlük olmadığı ya da özgür düşüncenin temel oluşturmadığı açıkça belli oluyor. Ölümden kurtulmak için vergi ödeyerek Medine'nin oluşmuş dinine zorla itaat etmek gerektiği görülüyor.

[99] Koelle'nin *Mohammed and Mohammedanism* kitabı'nın 124'üncü sayfasından alıntı

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

yanlısı olduğundan Müslüman olmuştu. Onlar kendilerini ölümden kurtarmak için, İslamiyet'i, yalnızca diğer insanlara dışardan Müslümanmış gibi görünerek, zorla kabul ettiler. Ama gerçekte hainlerdi ve bunu gizliyorlardı. Peygamberi kabul etmemişlerdi, yürekleri Yahudiliğe aitti.[100]" Böylece bu erken dönemde *İslamiyet'i* seçmek, kaba kuvvet ve "*ölüme karşı bir kalkan"* olarak uygulandı. Bu insanlara Münafikûn, yani iki yüzlüler, dendi ve bir süre muhalif bir etki yarattılar. Bir kaç yıl sonra Muhammed'in gücü çoğaldığında, bu kişileri açıkça suçladı. Münâfikûn Sûresi (lxiii)'nin H.S. 6 yılından sonra indirildiği söyleniyor ve Peygamber'in onlara karşı son suçlamasını içeriyor:—

> (Ey Muhammed!) Münafıklar sana geldiklerinde, "Senin, elbette Allah'ın peygamberi olduğuna şahitlik ederiz" derler. Allah senin, elbette kendisinin peygamberi olduğunu biliyor. (Fakat) Allah o münafıkların hiç şüphesiz yalancılar olduklarına elbette şahitlik eder.
>
> Yeminlerini kalkan yaptılar da insanları Allah'ın yolundan çevirdiler. Gerçekten onların yaptıkları şey ne kötüdür! 1-2
>
> Onlar, "Allah Resûlü'nün yanında bulunanlara (muhacirlere) bir şey vermeyin ki dağılıp gitsinler" diyenlerdir. Halbuki göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Fakat münafıklar (bunu) anlamazlar.
>
> Onlar, "Andolsun, eğer Medine'ye dönersek, üstün olan, zayıf olanı oradan mutlaka çıkaracaktır" diyorlardı. Halbuki asıl üstünlük, ancak Allah'ın, Peygamberinin ve mü'minlerindir. Fakat münafıklar (bunu) bilmezler. 7-8

YAHUDİ GELENEKLERİNE UYMAK

Medine'deki Yahudiler halkın önemli ve büyük bir bölümünü oluşturuyorlardı, Muhammed başlangıçta Yahudiler için büyük umutlar taşıyordu, çünkü onlar kendisi için esin kavramı gibiydiler. Muhammed, İslamiyet'in, Yahudi ve Hıristiyan dinlerinin kökündeki tek kaynağı – Cennetteki Kitaplar- olduğu düşüncesini muhafaza etti. Yahudilerin İslamiyet'in ilahi yanını hemen kabul edip, en azından Arap halkı için bile olsa, Allah tarafından seçilmiş bir Peygamber olduğunu kabul edeceklerini sandı. Gördüğümüz gibi Yahudilere bazı ayrıcalıklar verildi: onlar müttefik olarak kullanıldılar ve dini özgürlüğe sahip oldular. Nöldeke geç döneme ait bir Mekke Sûresi olan, Ankebût Sûresinin (xxix) kırk beşinci ayetinin, Medine Sûresinden geldiğini söylüyor ve bu zamana uygun olduğunu düşünüyor.[101] Şöyle yazılmıştır:—

> İçlerinden zulmedenler hariç, Kitap ehli ile ancak en güzel bir yolla mücadele edin ve (onlara) şöyle deyin: "Biz, bize indirilene de, size indirilene de inandık.[102]

---

[100] Koelle'nin *Mohammed and Mohammedanism* kitabı'nın 12'inci sayfasından alıntı

[101] Nöldeke, *Geschichtes des Qorans*, sayfa 116

[102] لا تُجَادِلوا أهْلَ الكِتَابِ إلاّ بِالّتى هِىَ أحْسَنُ إلاّ الّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُم

Bu ayet Müslüman yorumcular için büyük zihinsel zorluklara neden oldu. Hüseyin, Muhammed'e antlaşma ile bağlı ya da İslamiyet'e bağlı olanlardan, yani Dhimmiler'den söz ettiğini söylüyor. O şöyle yazıyor:— يا أهل الكتاب يعنى كسانيكة در عهد همند يا جزية قبول كردة اند

"Kitab'ın halkı ile, yani sana antlaşmalı olanlar ya da sana Cizye ödeyenler ile." Bazı Arap yorumcular bu bölümün ciddiye alınmamasından ötürü bu bölümü Yahudilere karşı duyulan bir korkunun kanıtı olarak yorumlarlar. Ve:— كانَ أهل الكتاب يقرؤون التوراة بالعبرانية ويفسرونها بالعربية لأهل الإسْلام فقال رسول الله صلعم لا تصدّقوا أهل الكتاب ولا تكذبوهم وقولوا آمنا بالله وما أُنزل

"Eski ayetlerin sahipleri (Yahudiler) yasayı İbranice okuyup Müslümanlara Arapça olarak açıklıyorlar: Peygamber de şöyle dedi 'Ne eski ayetlerin sahipleriyle anlaşın, ne de onlara yalancı deyin. Deyin ki, "biz Allah'a ve O'nun indirdiklerine inanıyoruz."'

Başka bir anlatım ise, yeni ölmüş bir vücudun yanından geçmiş bir Yahudi'nin gelip Peygambere şöyle konuşmasıdır:—

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Farklı düşüncelerine rağmen, Peygamberin, Yahudilerin sadakatini kazanmak için sabırsızlandığı kuşkusuzdu, bir çok yönteme baş vurarak Yahudileri kazanmaya çalıştı. Onlar Kudüs'e doğru dönerek dua ettiler, o da öyle yaptı. Yahudiler ayın onuncu gününde oruç tutarak ve kurban keserek Kefaret Bayramı'nı anarlardı. Peygamber izleyicilerine Yahudilerin yaptıklarını yapmalarını buyurdu. Böylece Muhammed Yahudiler'in İslamiyet'e geçmesini kolaylaştırdı. Bu insanlar çok yararlı oldular. Çünkü Eski ayetler hakkında bilgi verebiliyorlardı ve Muhammed'in gelişi hakkında ayetler bulunduğuna inanmasını sağladılar.

YAHUDİLERE KARŞI ŞİKAYET

Yahudiler'den sürekli Peygamber'in "tanıkları" olarak söz ediliyor. Ama Yahudilerin büyük bir kısmı ne onu, ne de onun söylediklerini kabul etti. Onların aradığı peygamberin Davut'un soyundan gelmesi gerekiyordu. Böylece Yahudiler Eski Antlaşma'da Muhammed'in yer almadığını söylemeye başladılar. Ama İslamiyet geliştikçe Yahudiler ile sürdürülen olumlu ilişkiler önemlerini kaybettiler. Putperest Arapların çoğu ve bazı Yahudiler Medine'den kaçtılar. Ibn Ishaq bu konuda şöyle diyor, "Bu ortamda Yahudiler'in hahamları Muhammed'in düşmanı oldular. Onlar kıskançlıkla doluydular, çünkü Tanrı, elçisini Arap halkının arasından seçmişti." Bazı Yahudiler ise, korku nedeniyle Muhammed'i ve yeni dini kabullendiler. Onlar Arap tarihçiler tarafından, "kalplerinde ikiyüzlü olmalarına rağmen İslamiyeti kabul edenler," olarak nitelendirilirler. Böylece hem Yahudiler hem Putperestler arasında Münafikûn vardı. Yahudilerin düşmanlığı putperestlerin düşmanlığı kadar tehlikeliydi. Bunun nedeni ise, Yahudilerin, putperestler gibi, yalnızca savaşta ve politikada düşmanca davranmaları değil, aynı zamanda yüreği yaralayan ve İslamiyeti açıkça denetleyen ifadeler ile katı eleştiriler yapmalarıydı. Muhammed Yahudileri tamamen imana getirmenin imkansız olduğunu görünce, Yahudileri imansızlık ve ayetlerle oynamakla suçladı.

En'âm Sûresi (vi) hemen hemen en geç döneme ait Mekke Sûresi'dir, ama bu Sûrenin doksan birinci ayetinin Medine'de eklendiği açıktır:—

> Allah'ın kadrini gereği gibi bilemediler. Çünkü, "Allah hiç kimseye hiçbir şey indirmedi" dediler. De ki: "Mûsâ'nın insanlara bir nur ve hidayet olarak getirdiği, parça parça kağıtlar haline koyup ortaya çıkardığınız, pek çoğunu ise gizlediğiniz; (kendisiyle) ne sizin, ne babalarınızın bilmediği şeylerin size öğretildiği Kitab'ı kim indirdi?" (Ey

---

فقال محمد هل تتكلم هذه الجنازة، فقال رسول الله صلعم إنْ حدثكم أهل الكتاب فلا تصدقوهم، ولا تكذبوهم ولكن قولوا آمنا بالله وملائكته وكتبه ورسله؛ فإن كان باطلاً لم تصدقوهم، وإنْ كان حقاً لم تكذبوهم

Ama onlara karşı 'biz Allah'a, O'nun meleklerine, O'nun sözlerine ve O'nun havarilerine inanıyoruz. Yahudilerin dediği boş ise onu kesinleştirmeyin, doğru ise onlara yalancı olduklarını söylemeyin' yani her koşulda tarafsız bir tavır alın." Geiger, *Judaism and İslam*, sayfa 15-16.

Baidawi (cilt ii, sayfa 98), Kuran'daki en geç Sûreden bir önceki Sûre olan, Tevbe Sûresinin (ix), beşinci ayet tarafından hükümsüz kılındığını, ve bu ayetin Yahudilerle ayırım tamamlandığı zaman iptal edildiğini kabul etmektedir. Böylece:— فَاقْتُلُو الْمُشْرِكِيْنَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ

Haram aylar çıkınca bu Allah'a ortak koşanları artık bulduğunuz yerde öldürün. Tevbe Sûresi (ix) 5

Buna آية السيف, yani "kılıcın ayeti" deni. Bu ayet putperestlere veya çoğul tanrıya inandıkları düşünülen Hıristiyanlar için yazıldığındanYahudiler'e karşı doğrudan yazılan bir ayetin nasıl iptal edildiğini anlamak zordur.

'Kılıcın ayetinin', Peygamber'in daha az güçlü olduğu bir zamanda geçen, erken döneme ait bir Mekke ayetini, iptal ettiği söyleniyor. Muhammed, o zamanlarda uzlaşmak isteyen insanlara şöyle konuştu, "Sizin dininiz size, benim dinim de banadır." - Kâfirûn Sûresi (cix) 6. Böyle bir mantığın İslamiyet'in güçlü olduğu bir dönemde kullanılması imkansızdı. Bu tür bir mantığın kullanılamayacağı, böylesine aydın bir ayetin iptal nedenidir. *(Ante,* sayfa 9)

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> Muhammed!) “Allah” (indirdi) de, sonra bırak onları, içine daldıkları batakta oynayadursunlar. 91

Bu sözler, Muhammed’in, Yahudileri, yazıları değiştirmekle suçlamadığını, ama kendisiyle doğrudan bağlantısı olan sözleri sakladıkları için suçladığını gösteriyor.[103] En erken Medine Sûresi olan Bakara Sûresi (ii), Hicret’nin ikinci yılının erken safhalarında açıklanmıştır,[104] ve Yahudilere karşı bir çok vahiy içeren bir Sûre’dir. Bakara Sûresi (ii), üzerinde ayrıntılı bir şekilde çalışamayacak kadar uzundur, ama bu konuyu açığa kavuşturmak için, hem o Sûreden, hem de birkaç ayrı Sûreden alıntı yapacağız:—

> Ey İsrailoğulları ! Size verdiğim nimeti hatırlayın. Bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki ben de size verdiğim sözü yerine getireyim. Yalnız benden korkun.
> Elinizdeki Tevrat’ı tasdik edici olarak indirdiğimize (Kur’an’a) iman edin. Onu inkâr edenlerin ilki olmayın. Âyetlerimi az bir karşılığa değişmeyin ve bana karşı gelmekten sakının.
> Hakkı bâtılla karıştırıp da bile bile hakkı gizlemeyin. 40-2

Bu ikinci Sûrenin içinde çöldeki Musa’nın, Tanrı’nın halkı Yahudiler’e karşı duyduğu merhamet anlatılıyor. Bu Sûre büyük tartışmaya yol açmış olan bir ayet içerir:—

> Şüphesiz, inananlar (Müslümanlar) ile, Yahudiler, Hıristiyanlar ve Sâbiîlerden (her bir grubun kendi şeriatında) “Allah’a ve ahiret gününe inanan ve salih ameller işleyenler için Rableri katında mükafat vardır; onlar korkuya uğramayacaklar, mahzun da olmayacaklardır” (diye hükmedilmiştir). Bakara Sûresi (ii) 59[105]

Bu ifade sanki bütün dinler eşitmiş gibi bir izlenim veriyor, ama genelde yorumlanış şekli bu değildir. Çünkü bazı yorumcular[106] “Allah’a ve ahiret gününe inanan ve salih ameller işleyenler”

---

[103] “Muhammed Yahudileri veya Hıristiyanları metinleri değiştirme konusunda ender olarak suçladı, ama bu kişilerin metini yalnış yorumlamalarını her zaman suçlardı. Bu yalnış yorumun gerekçesi Muhammed’in iddialarını engellemekti. Ama onun suçlamaları belirsiz bir ifade ile söylendiler. Muhammed’in bu konudaki sözleri, Kutsal Yazılar’ın inanılmaz doğruluğunun çok önemli bir tanıklığıdır. Muhammed hem Yahudiler’in hem de Hıristiyanlar’ın yazılarını bildiği kadarıyla onayladı.” Rodwell, *Qur’an,* sayfa 434

Kuran’ın Kutsal Yazılara verdiği tanıklık için, *The Testimony of the Qur’an to the Jewish and Christian Scriptures* (Agra, 1856) ve bu kitabın Farsça çevirisini, *Shahadut-i-Qur’ani bar Kutub-i- RabBenî* ‘i inceleyin.

[104] Bu Sûrenin birkaç bölümü Mekke’ye aittir. Özellikle ondokuzuncu ayetinden otuzyedinci ayetine kadar olanlar Mekke’ye ait ayetlerdir. Bunun kanıtı, bu Sûrenin içinde geçen konular ve on dokuzuncu ayette bulunan “ يا أيها النّاس” yani, “Ey İnsanlar” sözcüğüdür. Bu ifade Medine’deki halkla konuşurken kullanılmazdı. Yani, Medine’de daha çok “يا أيها الذين آمنوا” “ey İnanlılar” sözcükleri kullanılırdı.

[105] Yorumcuların bu konudaki genel düşüncesi Sabâlıların, Yahudilik ve Hıristiyanlık arasında bir inanca sahip olduklarıdır. Sabâlılar tek bir Tanrı’ya taparlar, ama bazıları bu fikire karşıdır, Mezmurları okuyup, Mekke’ye yönelerek dua eder ve meleklere taparlardı. Bütün bölümün anlamı ise şöyledir:—

کوئی جو مسلمان یا کتابی یا غیر کتابی جب ایمان لائی اور اجهی کام کری اس سی خوف نهین

“Müslüman ya da Kitabi (yani Yahudi veya Hıristiyan) ya da Kitapsız olan kişi kim olursa olsun, inanıp iyi işler yaparsa, kurtulacaktır ve korkmaya neden yoktur.” *Khalasatu’t-Tafasir,* cilt i, sayfa 40. Rodwell Sabâlıların Mandeanlar olduklarını, onların bir diğer adının da “Hz. Yuhanna’nın Hıristiyanları” olduğunu söylüyor. Rodwell, *Qur’an,* sayfa 437. Sabâlıların eksiksiz anlatımı konusunda, S.Lane-Poole’, *Studies in a Mosque* sayfa 252-88’i inceleyin.

[106] “Salih emeller işleyenler” Baidawi’ye göre İslamiyet’e ciddi olarak tutunanlar anlamına gelir- دخل في الإسْلام دخولاً صادقاً Baidawi, cilt i, sayfa 64. Wherry, *Commentary on the Qur’an,* cilt i sayfa 312’yi de inceleyin.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

sözlerinin Müslüman olmayanlara hitap ettiğini ve Müslüman olmaları için bir çağrı olduklarını düşünüyorlar. Bazıları ise bu ayetin şu ayet tarafından iptal edildiğine inanırlar:—

> Kim İslam'dan başka bir din ararsa, (bilsin ki o din) ondan kabul edilmeyecek ve o ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 85[107]

YAHUDİLER İKİYÜZLÜLÜKLE SUÇLANIYOR

Müslümanlığı tercih eden bazı Yahudiler'in ikiyüzlülüğü hakkında şöyle deniyor:—

> Onlar iman edenlerle karşılaşınca, "İman ettik" derler. Birbirleriyle baş başa kaldıklarında da şöyle derler: "Rabbinizin huzurunda delil olarak kullanıp sizi sustursunlar diye mi, Allah'ın (Tevrat'ta) size bildirdiklerini onlara söylüyorsunuz? (Bu kadarcık şeye) akıl erdiremiyor musunuz?" [108]
> Onlar bilmiyorlar mı ki, Allah onların gizli tuttuklarını da bilir, açığa vurduklarını da.
> Bunların bir de ümmî takımı vardır; Kitab'ı [109] (Tevrat'ı) bilmezler. Onların bütün bildikleri bir sürü kuruntulardır. Onlar sadece zanda bulunurlar.
> Vay o kimselere ki, elleriyle Kitab'ı[110] yazarlar, sonra da onu az bir karşılığa değişmek için, "Bu, Allah'ın katındandır" derler. Vay ellerinin yazdıklarından ötürü onların haline! Vay kazandıklarından dolayı onların haline!
> Bir de dediler ki: "Bize ateş, sayılı birkaç günden başka asla dokunmayacaktır." Sen onlara de ki: "Siz bunun için Allah'tan söz mü aldınız? -Eğer böyle ise, Allah verdiği sözden dönmez-. Yoksa siz Allah'a karşı bilemeyeceğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?"
> Evet, kötülük işleyip suçu benliğini kaplamış (ve böylece şirke düşmüş) olan kimseler var ya, işte onlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedi kalacaklardır. Bakara Sûresi (ii) 76-81

Yahudiler başka yöntemler de kullanarak kendilerini güçlü bir konuma getirdiler. Baidawi Ebu Bekir'in, "Kim Allaha borç verir?" diye sorarak, bir Yahudi'den para istediğini yazıyor. Yahudi bu soruya şöyle yanıt verdi, "Tanrı'nın borç almaya ihtiyacı varsa, Tanrı yoksul olmalı." Ebu Bekir ona vurdu. Yahudi hemen bu olayı Muhammed'e şikayet etti, ama karşılaştığı haksızlık hiç bir şekilde tazmin edilmedi. Bu olaydan sonra şu ayet indi:—

> Allah; "Şüphesiz, Allah fakirdir, biz zenginiz" diyenlerin sözünü elbette duydu. Onların dediklerini ve haksız yere peygamberleri öldürmelerini yazacağız ve, "Tadın yangın azabını!" diyeceğiz. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 181.

Bu ayette, Yahudilerin bir peygamberlik işareti için bulundukları talep geçmektedir:—

---

[107] وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الإِسْلام دِيناً فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ
Bu ayetin geçmişteki ve gelecekteki bütün dinleri iptal ettiği söylenir:—
Khalasatu-'t-Tafasir, cilt i, sayfa 271 — اس نے ان تمام دبنون کو منسوخ کردیا جو گذر گئے یا بیدا کئے جائین
Bu yazı kendininkinden başka olan bütün dinlerin kabulünü reddediyor. Baidawi cilt i, sayfa 164

[108] Yahudilerin bir bölümü, diğer Yahudileri Kutsal Yazıların Muhammed'e yararlı olan bölümlerini verdikleri için azarlarlar. Baidawi ve Jalalu'd-Din ,"size bildirdiklerini", sözleri'nin "Muhammed'le ilgili olarak Tevrat'ta açıklanan" anlamına geldiğini söylüyor. Bundan sonraki ayetler, Muhammed'in, Yahudileri, Muhammed'le ilgili olan ayetleri değiştirmek ile değil, o ayetleri saklamakla, suçladığını ifade ediyor. Ama Muhammed hakkında herhangi bir ayet bulunmamaktadır.

[109] Kitabı Mukaddes'te Eski Ahit'in ilk beş kitabı

[110] Muhammed'e karşı olan başka bir grup Yahudi ise geleneksel ya da hahamlara ait kitaplardan ayetler yazıp Kutsal Yazılar olarak kabul ettirmeye çalıştılar. Onlar yazıyı değiştirmekle suçlanmıyorlar.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> Onlar, “Allah bize, ateşin yiyeceği bir kurban getirmedikçe hiçbir peygambere inanmamamızı emretti” dediler. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 183

Yahudiler Cennet’ten Tapınağın (Levililer 9: 24) üzerine inen ateşin, ve daha sonra Süleyman’ın Tapınağı’nın (2. Tarihler 7:1) adanışında sunakta yakılan ateşin Kildaniler Tapınağı yıkana kadar, sürekli canlı tutulduğunu söylüyorlar. Yahudiler sanki gerçek bir peygamberin o ateşi tekrar yakacağını düşünmekteydiler.

Muhammed hemen bir sonraki ayette onların taleplerine şöyle bir yanıt veriyor:-

> De ki: “Benden önce size nice peygamberler açık belgeleri ve sizin dediğiniz şeyi getirdi. Eğer doğru söyleyenler iseniz, niçin onları öldürdünüz?” Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 183

Yorumcular burada Hz. Zekeriya ve Hz. Yahya’dan[111] söz edildiğini söylerler. Tartışmaya bu yönden yaklaşan yorumcular şöyle diyor, ‘mucize yapan peygamberler öldürülmüşse Muhammed niye mucize yapsın?’ Yani, Muhammed neden onların isteklerini yerine getirip gökten ateş inmesini sağlasın?

YAHUDİLERE KARŞI SUÇLAMA

Kutsal Yazılarda Muhammed hakkında bir yazı olmadığını iddia edenlere şöyle denir:—

> Yoksa siz Kitab’ın (Tevrat’ın) bir kısmına inanıp, bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz?[112] Artık sizden bunu yapanın cezası, dünya hayatında rezil olmaktan başka bir şey değildir. Kıyamet gününde ise onlar azabın en şiddetlisine uğratılırlar. Çünkü Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir. Bakara Sûresi (ii) 85

Kuran’ı yetkisi olan bir kitap olarak görmediler. Bu inatçılıkları Peygamber’in ağzından şu sözlerin çıkmasına neden oldu:—

> Allah’ın lâneti inkarcıların üzerine olsun. Bakara Sûresi (ii) 89

Bundan sönra sözlerine şöyle devam ediyor:—

> Karşılığında nefislerini sattıkları şeyi kıskançlıkları sebebiyle Allah’ın, kullarından dilediğine lütfuyla indirdiği vahyi inkar etmeleri ne kötüdür! Bu yüzden gazap üstüne gazaba uğradılar. İnkâr edenlere alçaltıcı bir azap vardır.[113] Bakara Sûresi (ii) 90

---

[111] Baidawi, ‘Abdu’llah bin ‘Abbas ve Hüseyin

[112] Seçkin iki Yahudi kabilesi arasında bir tartışma vardı. Her ikisi de kendi hareketleri için Kutsal Yazılardan yetki aldıklarını iddia ediyorlardı. Muhammed onlara karşı konuşarak Kutsal Yazılar’ının tamamını yerine getirmelerini buyuruyor. Bu Kuran’ın Eski Antlaşma’nın bütünlüğünün yetkisi üzerine olan tanıklığı konusunda göze çarpan bir örnektir.

[113] “gazap üstüne gazap” بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ yorumcu Mujahid tarafından şöyle açıklanıyor: Birinci gazap Kutsal Yazılar’ın ilk beş kitabını reddedenlerin üzerine, ikincisi ise Muhammed’i reddedenler üzerinedir. *Khalasatu’t-Tafasir*, cilt i, sayfa 51.

Yorumcu Hüseyin, ilk gazab’ın İsa Mesih’ ve İncil’i reddedenin üstüne olduğunu, ikicisinin ise Muhammed’i ve Kuran’ı reddedenlerin üstüne olduğunu söylüyor. Cilt i, sayfa 16.

خشمی به انکار عیسی وانجیل وخشمی به انکار محمد وقران

Baidawi, Muhammed’e ve İsa Mesih’e inansızlık, ya da ‘Uzair ‘in (Ezra) Tanrı’nın Oğlu olduğunu söylemek. Cilt i, sayfa 72

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Muhammed'e, kendisine sırt çevirenlerin hepsine karşı, Allah'ın koruması vaat ediliyor:—

> Eğer onlar böyle sizin iman ettiğiniz gibi iman ederlerse gerçekten doğru yolu bulmuş olurlar; yüz çevirirlerse onlar elbette derin bir ayrılığa düşmüş olurlar. Allah onlara karşı seni koruyacaktır. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Bakara Sûresi (ii) 137

> Muhammed'den söz eden Kutsal Yazılar'ın gizlendikleri suçlaması şurada yazılıdır:—

> Allah tarafından kendisine ulaşan bir gerçeği[114] gizleyen kimseden daha zalim kimdir? Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir. Bakara Sûresi (ii) 140

Bir sonraki Sûre, Beyyine Sûresidir (xcviii). Burada da aynı suçlamaya tekrar değinilir:—

> Kitap ehlinden inkâr edenler ile Allah'a ortak koşanlar, kendilerine apaçık delil gelinceye kadar (küfürden) ayrılacak değillerdi.
> Bu delil, tertemiz sahifeleri okuyan, Allah tarafından gönderilen bir peygamberdir.
> O sahifelerde dosdoğru hükümler vardır.
> Kendilerine kitap verilenler, ancak kendilerine o apaçık delil geldikten sonra ayrılığa düştüler. 1-4[115]

> Sonraki ayetler bu suçlamaları devam ettirir:—

> Onlardan (Kitap ehlinden) bir grup var ki, Kitab'dan olmadığı halde Kitab'dan sanasınız diye (okudukları) Kitap'tanmış gibi dillerini[116] eğip bükerler ve, "Bu, Allah katındandır" derler. Halbuki o, Allah katından değildir. Bile bile Allah'a karşı yalan söylerler. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 78

YAHUDİLER VE KUTSAL YAZILAR

En son inen Sûre'de şöyle yazılıdır:—

> "Biz Hristiyanız" diyenlerden de sağlam söz almıştık. Ama onlar da akıllarından çıkarmamaları istenen şeylerden önemli bir kısmını unuttular. Mâide Sûresi (v) 14
> Ey kitap ehli! Artık size elçimiz (Muhammed) gelmiştir. O, kitabınızdan gizleyip durduğunuz gerçeklerden birçoğunu sizlere açıklıyor, birçoğunu da affediyor. İşte size Allah'tan bir nur ve apaçık bir kitap (Kur'an) gelmiştir.

---

[114] Baidawi anlamını "İbrahim'in bir Hanif, bir Yahudi ya da bir Hıristiyan'dan üstün, olduğunun ilahi tanıklığını gizlemek." olarak veriyor. شهادة الله لإبراهيم بالحنيفيّة والبراءَة عن اليهوديّة والنصرانيّة

Başkaları ise Muhammed hakkında şahadetin gizlendiğini söylüyorlar. Buradaki suçlama ise ayetleri *gizlemektir, değiştirmek* değil.

[115] پیش از بعثت انحضرت همه مجتمع بودند بر تصدیق وی وبعد ازانکة مبعوث شد مختلف شدند بعضی گرویدند بوی وبرخی کافر شدند

"Muhammed'in zamanından önce, hepsi gelecekte takip edilecek bir peygamber bekliyordu. Ama o gelince terredüt edip aralarında düşünce ayrılıkları yaşadılar; bazıları onu takip etti, bazıları ise etmedi." *Tafsir-i-Husaini*, cilt ii, sayfa 470

[116] Baidawi'nin yorumu ise, "onları okumaktan ve vahiy sözlerinden saptır ki bu sözler değiştirilmesin" يفتلونها بقراءته فيميلونها عن المنزل إلى المحرف

Ama yine de burada yazının değiştirilmesi hakkında bir suçlama bulunmamaktadır.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> Allah onunla rızası peşinde olanları selamet yollarına iletir ve onları izniyle, karanlıklardan aydınlığa çıkarıp kendilerini dosdoğru bir yola iletir. Mâide Sûresi (v) 15-16 [117]

Bütün bu ayetlerde yer alan suçlamalar, Kutsal Yazıları değiştirmekle değil, onların gerçekliğini saklamakla ilgilidir. Burada söz edilen gizlenmiş ayetler ile kast edilen, Muhammed'in Kutsal Yazılar'ın içinde olduğunu iddia ettiği yazılardır.
Burada Kutsal Yazıların gerçekliğini yok edecek hale gelecek kadar değiştirildikleri yazılmamıştır. Bütün kanıtlar bunun tam aksinedir:—

> Şüphesiz Tevrat'ı biz indirdik. İçinde bir hidayet, bir nur vardır. Mâide Sûresi (v) 44

ESKİ VE YENİ ANTLAŞMALAR

Bu sözün yalnızca Yahudiler ve Hıristiyanlar için olduğu ve Müslümanlar için diğer bütün dinlerin bu ayet tarafından iptal edildiği söyleniyor:—[118]

> Kim İslam'dan başka bir din ararsa, (bilsin ki o din) ondan kabul edilmeyecek ve o ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 85

Böylece tutucu Müslümanlar Kuran'da açıkça onaylanan kitaplara dikkatlerini vermekten kendilerini alıkoymayı aşarmaktadırlar. Mâide Sûresinde (v) şuna benzer sözler geçer:—

> Eğer kitap ehli iman etseler ve Allah'a karşı gelmekten sakınsalardı, muhakkak onların kötülüklerini örterdik ve onları Naim cennetlerine koyardık.
> Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i ve Rableri[119] tarafından kendilerine indirileni (Kur'an'ı) gereğince uygulasalardı elbette üstlerinden ve ayaklarının altından (bol bol rızık) yiyeceklerdi. 65-66
> De ki: "Ey Kitap ehli! Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirileni[120] (Kur'an'ı) uygulamadıkça hiçbir şey üzere değilsiniz." 68

---

[117] Yahudilere karşı yapılan suçlama şudur: "Kutsal Yazılardaki ilk beş kitapta bulunan Muhammed'i ve taşlama ayetini öven ayetleri gizlemek. Ahmet, Hıristiyanların İsa tarafından İncil'de verilen peygamberliğini gizlemekle suçlanıyor." "gizleyip durduğunuz gerçeklerden birçoğunun" tümceciği مِّمَّا كُنتُمْ تُخْفُونَ Hıristiyanlar ve Yahudiler hakkında biraz önce yazılanı açıklamak için kullanılıyor.
از آنجهت هستيد كة آن راينهان ميداريد من الكتب از تورات چون نعت محمد مصطفى وآيت رجم واز انجيل جون بشارت عيسى بة احمد
Tafsir-Husaini, cilt i, sayfa 140. Baidawi, cilti, sayfa 251.

[118] وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الإِسْلام دِيناً فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ

[119] Bu ayetin genel yorumu Kuran hakkında olduğudur.Ama bu ayet diğer ilahi kitaplar hakkında ise, Muhammed'in gelişi ile ilgili olduğu söylenir ve bu nedenle bu ayeti okuyan Müslümanlığa dönmelidir. Genelde Hıristiyanların ve Yahudilerin yalnızca Eski ve Yeni Antlaşma'yı kabullenip kurtulabilmelerinin mümkün olmadığı düşünülüyor. *Khalasatu't-Tafasir*, cilt i, sayfa 549

Buradaki asıl konu, Eski ve Yeni Antlaşmaların Kuran'dan söz edip bir olduklarını ima etmesidir. Mantık yürütenbir Müslüman'ın bütün bu yazıları kabul etmesi gerekir. Ama aslında bunlardan hiç biri gerçekleştirilmez. Bu ayetin büyük bir önemi vardır, ama en son Sûrede olduğu için hiç bir iptal edilme riski bulunmaz, ve bu nedenle Kutsal Kitap'ı kabul etmeyen Müslümanlara karşı gerçek bir suçlama olarak durmaktadır.

[120] *Kuran*.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Burada hem Eski hem Yeni Antlaşma'ya ve Kuran'a itaat emrediliyor. Bu daha önceki Kitaplar değiştirilmiş olsalardı böyle bir sonuca varılmazdı. Hatta Muhammed'in Kuran'da olan kendi tanıklığına göre hiç bir kitap bu kitaplar kadar iyi korunmamıştır:—

> (Ey Muhammed!) Sana da o Kitab'ı (Kur'an'ı) hak, önündeki kitapları doğrulayıcı, onları gözetici olarak indirdik.[121] Mâide Sûresi (v) 48

"Sana Kutsal Yazıları, *öncesinde gelen Kutsal Yazıları doğrulayıp onu güvende korumak için,* Biz yolladık," Mâide Sûresi 5:48 Yusufali'nin çevirisi (Italikler sonradan eklenmiştır)

Kutsal Yazıların Muhammed'in zamanından önce değiştirilmedikleri çok açıktır, çünkü Kuran onları onaylamaktadır. Böylece bir Müslüman Kutsal Yazıların değiştirildiğini iddia edemez, çünkü Kuran onların muhafızı, onların 'güvenilir koruyucusu' olarak verilmiştir. Böylece bu konuda düşünmeden yorum yapan Müslümanlar, Kuran'ın içeriği hakkındaki bilgisizliklerini kanıtlamakla kalmayıp, Kuran'ın yerine getirmesi gereken en önemli görevi (yani Kutsal Yazıları korumayı) yerine getiremediğini öne sürüyorlar. Bu Kuran'a karşı yapılan en yüksek seviyede olan bir saygısızlıktır.

Kutsal Yazılar değiştirilmiş ise, Kuran *amacını yerine getirememiştir, yani Kutsal Yazılar'ın muhafızı olamamıştır.* Muhammed aslında Kutsal Yazılar'ın doğruluğunu hiç bir zaman sorgulamamıştır, ama Muhammed'in şimdi Yahudiler'e ihtiyacı olmadığı için Yahudiler'in güvenilmeye layık olmadıklarını kanıtlamak ve onları kötülemek için bir yol bulması gerekliydi.[122] Kutsal Yazılar'ın anlamının değiştiğine ve içindeki peygamberliklerini saklayışına dair bütün suçlamaların *Medine'de geçtiğini* bilmek de yararlıdır.

KIBLE'NİN DEĞİŞTİRİLMESİ

Yahudiler böylece işe yaramayacakları düşünülüp bir kenara atıldıktan sonra, Yahudilerin geleneklerini ve göreneklerini İslamiyet içerisinde çoğaltmak için bir neden kalmadı. Kıble (yani duaların edildiği yön) bundan dolayı tekrar[123] Kudüs'ten Mekke'ye geri alındı ve, her zamanki gibi, bu değişikliğe yetki veren bir vahiy geldi.

---

121 وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِناً عَلَيْهِ

Hüseyin tarafından نگاهبان kelimesi مُهَيْمِناً yani "koruyucu" olarak çeviriliyor.

Böylece:— مُهَيْمِناًعليةِ : نگاهبان است بر كتب كة محافظت آن ميكند از تغير

"Kitapların koruyucusu onların değişmesini engelliyor." *Tafsir-i-Husaini* cilti, sayfa 148.

Baidawi ise "bütün kitapların üzerinde bir koruyucu" olduğunu söylüyor— رقيباً على سائر الكتب

Başka bir yorumcu ise şöyle diyor:—

إس آيت مين قران كى فضيلت تمام كتب آسمانى بر ثابت هى اس لئى كة اسے محافظ ـ أمين ـ شاهد ـ أمانت دار تمام كتابون كا قرار ديا بس قران جامع وشامل هى اور هدايت مين كامل

"Bu ayette Kuran'ın bütün göksel Kitaplar'ın üzerindeki üstünlüğü kanıtlanıyor, çünkü Kuran'a onlara koruyuculuk, vekillik, tanıklık, ve güvenilir bakıcılık görevi veriliyor. Ama Kuran anlatım ve yön vermekte mükemmeldir. *Khalasatu't-Tafasir,* cilt i, sayfa 529.

Bir Qadiani yorumcu, koruyuculuğun yalnızca sürekli değeri olan şeylere dair olduğunu söyler ve Kuran' ın içindekilerden başka olayların sağlam olmadığını söyler. Bu yorum Müslüman yorumcular tarafından kabul edilen yoruma karşıttır, modern zamanların, Qadiani liderleri onları dinlemez ve dikkate almazlar.

122 Bukhari tarafından kaydedilmiş bir Gelenek veriliyor: 'Bu Kitap'ın insanlarına hiçbirşey sormayın.'

لا تسألوا أهل الكتاب عن شيء

Bir gün, Ömer bir Hıristiyandan ya da bir Yahudiden bir kitap alıp peygambere okudu, peygamber kızdı ve okumamasını buyurdu' *Faidu'l-Bari,* Bölüm 30 sayfa 29.

123 Kıble'nin ilk kez Mekke'den Kudüs'e geçmesi Kuran'da yer almaz. Bir takım kendini bilmez insanlar, "Onları (müslümanları) yönelmekte oldukları kıbleden çeviren nedir?" diyecekler. De ki: "Doğu da, Batı da Allah'ındır. Allah dilediği kimseyi doğru yola iletir." Bakara Sûresi (ii) 142

[Bakara Sûresi (ii) 142]'nin bu konu ile ilgili olduğu söyleniyor.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Kıble'nin değişiminden hemen öncesinde bulunan ikinci Sûrede uzun bir bölüm yer almakta. Bu bölümde Kâbe'nin ve İbrahim'in dininin, Yahudilerin ve Yahudiliğin Kıblesi'nden daha iyi olduğu belirtiliyor. İslam'ın,İbrahim'in dininin dirilişi olduğu açıklanıyor. Hıristiyanlara, "Allah'ın vaftizini aldık" ("Biz Allah'ın boyasıyla boyanmışızdır.")[124] sözünde, İslam'ın kabulünün, insanın gerçek tekrar doğuşundan ibaret olması anlamı bulunuyor. Sonra da Kıble'nin değişimi konusu, şu ayetlerde açıkça veriliyor[125]:—

> Böylece, sizler insanlara birer şahit (ve örnek) olasınız ve Peygamber de size bir şahit (ve örnek) olsun diye sizi orta bir ümmet yaptık. Her ne kadar Allah'ın doğru yolu gösterdiği kimselerden başkasına ağır gelse de biz, yönelmekte olduğun ciheti ancak; Resûl'e tabi olanlarla, gerisin geriye dönecekleri ayırd edelim diye kıble yaptık. Allah imanınızı boşa çıkaracak değildir. Şüphesiz, Allah insanlara çok şefkatli ve çok merhametlidir.
>
> (Ey Muhammed!) Biz senin çok defa yüzünü göğe doğru çevirip durduğunu (vahiy beklediğini) görüyoruz. (Merak etme) elbette seni, hoşnut olacağın kıbleye çevireceğiz. (Bundan böyle), yüzünü Mescid-i Haram yönüne çevir. (Ey Müslümanlar!) Siz de nerede olursanız olun, (namazda) hep o yöne dönün. Şüphesiz kendilerine kitap verilenler, bunun Rabblerinden (gelen) bir gerçek olduğunu elbette bilirler. Allah onların yaptıklarından habersiz değildir. Bakara Sûresi (ii) 143-144

Gelenekselciler birçok olayı bu hikayeye bağlar ve Peygamber'in yaşamı boyunca gerçekleşen, birçok olayı anlatırlar. Bu olaylardan bir tanesi şöyledir, 'Yahudilerin direndiğini görünce Muhammed Cebrail'e şöyle dedi, "Keşke Allah Kıble'yi Kâbe'ya değiştirse;" Cebrail şöyle yanıtladı, "Sen en iyisi kendin Allah'a sor, çünkü sen O'nun gözünde çok büyüksün." Peygamber bundan sonra Kıble'nin değişiminden haber bekleyerek sürekli göğe baktı.'

Orijinali şudur مَا وَلاَّهُمْ عَن قِبْلَتِهِمُ الَّتِي كَانُواْ عَلَيْهَا Bu konu hakkında Jalalu'd-Din şöyle diyor:—
لمّا هاجر أمر باستقبال بيت المقدس تألفاً لليهود ستة أو سبعة أشهر

'Hicretten sonra Muhammed, izleyicilerine Kudüs'deki tapınağa dönmelerini buyurdu (בֵּית הַמִּקְדָּשׁ). Bu dönüş,Yahudilerin gönlünü almak amacıyla yapıldığı için ancak 6 ya da 7 ay sürdü ve sonra Muhammed bu değişikliği geri aldı.' Geiger, *Judaism and İslam* sayfa 14

[124] Bakara Sûresi (ii) 138'deki orijinali yalnızca صِبْغَةَ الله 'Allah'ın vaftizi'. Sale 'alıyoruz' kelimesini, Rodwell de 'İslam' kelimesini ekliyor ve böylece ayet 'İslam Allahın vaftizidir' olarak okunuyor. Palmer ise bu sözlerin 'Allah'ın boyası' anlamına geldiğini söylüyor. Kumaş boyamanın mecazi bir anlamı olduğunu söyleyip bunun vaftizle karıştırılmaması gerektiğini söylüyor. Yorumcuların bu konudaki yorumları birbirinden farklı oluyor. Bazısı bu sözlerin sadece **دين الله** yani, 'Allah'ın dini' anlamına, bazıları ise 'sünnet' anlamına geldiğini düşünüyor. Hıristiyanlar için vaftizin, sünnetin yerini aldığını söylemek amacıyla yazıldığı söylenmektedir. Müslümanlarda bu nedenle arınmak isteyeni temizlemek amaçlı bir tören var. Bu yorumu benimseyenlere صِبْغَةَ الله sözlerini şöyle açıklıyor:— ختان است وآن تطهير مسلمان باشد

'Müslümanları arındıran sünnet' *Tafsir-i-Husaini* cilt i sayfa 23

Bu kelimenin diğer bir anlamı ise renktir, ve böylece bazıları bir insan Hıristiyan kilisesinin içine alındığında, giysileri sarı renk alır der. Bazısı ise o insanın çocuklarının sarı su içinde vaftiz olduğunu söyler. Bunları dedikten sonra şöyle diyorlar, bir insan Müslüman olunca, bu insan putperestliğin kirliliğinden arındırılıp, mecazi boyasını (yani bir tür ruhsal vaftizi, alacaktır. Bu farklı yollar aracılığıyla, Hıristiyanların İslam'ın töreleri üstünde, gerek Kıble'de gerekse vaftizde, töreleri bulunmadığını gösteriyor. *Khalasatu't-Tafasir,* cilt i, sayfa 80. Baidawi bu söylenenler ile genelde aynı fikirdedir.

Jalalu'd-Din Rumi (*Mathnavi,* Kitap ii) şöyle der: "Allah'ın vaftizi, Allah'ın doğasının boyasındandır': bütün gelenek ve törenler içerisinde bir renk olur.'" Bu Sufilere ait bir anlayıştır. Bu Birlik içerisinde boğulup yok edilmek ima edilir, yani bütün herşey ve her varlık bu Birlik içerisinde tek renkte ve birdir.

[125] Muhammed'in Mekke'de bile Kudüs'e doğru dönüp dua ettiğine dair, Nöldeke birkaç kanıt veriyor. Ama bu ayetlerin Medine'deki İnanlıların bu töreyi sevmediklerini ifade ettiğini düşünüyor. Bu, mantık yürütüldüğünde, Kudüs'e doğru edilen duaların büyük olasılıkla bir yenilik olduğu anlamındadır. *Geschichtes des Qorans*, sayfa 129

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Ramazan orucu[126], geçmişte Yahudi orucu ile aynı anda tutulan oruç yerine verildi.

> (O sayılı günler), insanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur'an'ın kendisinde indirildiği Ramazan ayıdır. Öyle ise içinizden kim bu aya ulaşırsa onu oruçla geçirsin. Bakara Sûresi (ii) 185

YAHUDİ YASALARI YASAKLANIYOR

Yahudilere burada çok ciddi bir uyarı veriliyor:—

> İndirdiğimiz apaçık delilleri ve hidayeti Kitap'ta açıklamamızdan sonra onları gizleyenler var ya, işte onlara hem Allah lanet eder, hem de bütün lanet etme konumunda olanlar lanet eder. Bakara Sûresi (ii) 159. [127]

Ya yukarda yazılanlardan ya da daha genel nedenlerden dolayı, Yahudilikten İslamiyet'e geçiş yapmış olan bazı İnanlılar Yahudilerin yasasına uymak istediler. Hüseyin, Ibn Salam ve arkadaşlarının İslamiyet'e geçiş yaptıklarını, ama hâla Kutsal Yazıların yasalarını yerine getirmek istediklerini söylüyor. Onlar şöyle azarlanıp, uyarılıyorlar:—

> Ey iman edenler! Hepiniz topluca barış ve güvenliğe (İslam'a) girin. Şeytanın adımlarını izlemeyin. Çünkü o, size apaçık bir düşmandır.[128]
> Size apaçık deliller geldikten sonra, eğer yine de yan çizerseniz, bilin ki Allah, gerçekten mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.
> İsrailoğullarına sor; biz onlara nice açık mucizeler verdik. Kendisine geldikten sonra kim Allah'ın nimetini[129] değiştirirse, (bilsin ki) şüphesiz Allah, cezası pek çetin olandır. Bakara Sûresi (ii) 208-9, 211

Muhammed ve Yahudiler arasında oluşan bu düşmanlık gayet doğaldı. Nedeni ise yalnızca Muhammed'in iddialarını kabul etmemekle kalmıyorlar, aynı zamanda çok önemli bir temel üzerinde karşıt bir düşünce paylaşıyorlardı. Muhammed, ilerde göreceğimiz gibi, eski Arap geleneklerini korumaya çalışıyordu, hatta bazı putperest geleneklerin İslam içerisinde kalmalarına bile izin verdi. Yahudiler ise vahiy ile gelen kendi Yasaları'nın, ayrıca onların bu Yasa üzerine kurulu kültürlerinin ve yorumlarının muhafazakar koruyucularıydılar. Yahudilerden ayrılmanın zamanı gelmişti. Muhammed bu konuda değişiklikler yaptı, Arap yazarların yazdıklarına göre, bu konuşulan değişikliklerin tek amacı,Yahudiliği İslam'dan tamamen yok etmekti.[130]

---

[126] 'Bütün ay boyunca, güneş ufuğun üzerinde olduğu zamanda, oruç tutmak zorunludur, hem içmek hem de yemek yasaktır. Doğudaki sıcaklarda bunun uygulanması çok zordu. Bundan dolayı akşam üstü gelene kadar, İnanlıların çoğunun Allah ve cennetten daha çok, akşam tadacakları zevkleri düşündüklerine, rahatça inanılabilir.' Nöldeke, *Sketches from Eastern History,* sayfa 65.

[127] Söz edilen kitap Kutsal Yazıların ilk beş kitabıdır. Onların anlamlarını gizleyenler Allah tarafından lanetlenmişlerdir. Ve 'lanetleyenler' yani melekler, cinler ve insanlar onlara lanet edeceklerdir-- *Tafsir-i-Husaini,* cilt i, sayfa 26. *Tafsir-i-'Abdu'llah ibn 'Abbas,* sayfa 29.

[128] Yorumcular 'gerçek din' ile İslam'ın kastedildiğini söylerler. Yahudilere *geçmişte* feshedilmiş olan yasaları tanıtmakla, 'Şeytan'ın adımları' ile Şeytan'ın aldatmacaları kastediliyor— وسواس شيطاني باحكام منسوخة *Tafsir-i-Husaini*, cilt ii, sayfa 35.

[129] Bazıları نِعْمَةَ الله yani 'Allah'ın hediyesi' sözlerinin Muhammed'e ait olduğunu söylüyor. Yine bazıları tarafından tutulan daha doğru bir yorum ise, bu sözlerin Kuran'dan bahsetmeleridir. Wherry, *Tafsir-i-Raufi*'ye dayanarak, Yahudilerin Kutsal Yazılarından bahsettiğini söylüyor. *Commentary on the Qur'an*, cilt i, sayfa 315.

[130] كراهة لموافقة النفي التشبية باليهود Haham Geiger tarafından *Judaism and İslam sayfa* 157 'de alıntı yapılıyor. Bilge Haham, Muhammed'in yaptığı o değişikliklerin ince ayrıntılarını anlatıyor. Başka konuların yanı sıra

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

MEKKELİLER İLE BARIŞ

Yahudilerin reddi ile aynı tarihlerde Mekkelilerle barış yapmak için çalışmalar başlamıştı. Başlangıç olarak Kâbe'ye ziyarete izin verildi:—

> Haccı da, umreyi de Allah için tamamlayın. Bakara Sûresi (ii) 196

Safa ve Merve tepelerinin etrafını dolanmak gibi putperest bir tören için ilahi izin alındı:—

> Şüphesiz, Safa ile Merve Allah'ın (dininin) nişanelerindendir. Onun için her kim hac ve umre niyetiyle Kâ'be'yi ziyaret eder ve onları da tavaf ederse bunda bir günah yoktur. Her kim de gönlünden koparak bir hayır işlerse şüphesiz, Allah onu bilir, karşılığını verir. Bakara Sûresi (ii) 158.

Ne var ki, bu ayetler aslında sonradan, ilk hacın yapıldığı zamanlarda, indirilip eklenmiş olabilirler.

Bakara Sûresi'sinde, Muhammed'in Medine'deki erken safhalarda geçen, siyasi düşüncelerini değiştirdiğine dair açık örnekler bulunmaktadır. Bu değişimler orada belirtilen tarih ile açıklanırlar. Bu Sûre Peygamber'in ve amacının yarattığı, değişken sosyal ve siyasi sorunların, ilahi vahiylerle karşılanma zamanlarına ait açık örneklerden biridir. Medine'deki erken safhalarda bile kendi halkıyla savaşın kaçınılmaz olacağını anladığı bu Sûre'de açıkça görülür. Bunun anlamı ise Muhammed'in izleyicilerinin zihinlerini bu tür dertlere hazırlamaları ve Yahudi tarihini kullanıp izleyicilerini heves ve korkusuzluk ile doldurmaları gerektiğidir:—

> Yoksa siz, sizden öncekilerin başına gelenler, sizin de başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Peygamber ve onunla beraber mü'minler, "Allah'ın yardımı ne zaman?" diyecek kadar darlığa ve zorluğa uğramışlar ve sarsılmışlardı. Bakara Sûresi (ii) 214
>
> Binlerce kişi oldukları halde, ölüm korkusuyla yurtlarını terk edenleri görmedin mi? Allah onlara "ölün" dedi, sonra da onları diriltti. Şüphesiz Allah insanlara karşı lütuf ve ikram sahibidir. Ama insanların çoğu şükretmezler.
>
> Allah yolunda savaşın ve bilin ki şüphesiz Allah hakkıyla işitendir ve hakkıyla bilendir. Bakara Sûresi (ii) 243-4

Bu teşvik verici sözlerden sonra Musa ve Saul'un savaşlarının anlatımına yer verilir. Muhammed, Saul'u ve Gidyon'u karıştırarak, Eski Antlaşma hakkında çok bilgili olmadığını

---

yemekten sonra edilen duaların Talmud yasalarına göre edilen dualardan ne kadar ayrı oldukları.hakkında yorum yapıyor (صلاة العشاء).

Kadınları ilgilendiren yasalar daha çok Arap kullanımına eğimlidirler, yani Yuhudi kullanımından çok farklı bir şekilde uygulanırlar. Bakara Sûresi (ii) 187'deki izin, Talmud'un yasalarına tamamen zıttır.

Bakara Sûresi (ii) 230 'da yazılan yasanın tamamı iğrençtir. Bu yasa o kadar iğrençtir ki, Syed Amir 'Ali bu yasanın bir sonraki ayet tarafından iptal edildiğini iddia ediyor (*Life of Muhammad,* sayfa 248). Ama bu yazılar hala İslami yasaların içinde geçmektedir. Sör 'Abdu'r-Rahim şöyle diyor, 'Bu yasanın eklenmesinin tek amacı bu tür boşanma davalarını engellemektir.' *Muhammadan Jurisprudence,* sayfa 337. Bu yasa, Syed Amir 'Ali'nin bilge yazısında, *Personal Law of the Muhammadans,* sayfa 335'de yorumlanıyor. Syed Amir 'Ali bir tarihçi olarak Kuran'da bulunan bu emirden pişmanlık duyuyor ve hükmünden kuşkulanıyor. Ama eğitilmiş ve mantıklı bir avukat olarak bu yasanın zorunluluğunu kabulleniyor. Bu konuda var olan yasa Baillie'nin *Imameea* kitabının 120'inci sayfasında ve Baillie'nin *Hanifeea* kitabının 292'inci sayfasında yer alıyor. Bu yasa halen Yahudilerin, Yasa'nın Tekrarı 24:1-4 'de yazılanlar ile çok zıttır. Muhammed'in bu yasa ileYahudiliği İslam'dan ayırma çabası içinde olduğu açıktır.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

gösteriyor. Muhammed'in bu hatasına rağmen bu eski insanların hikayeleri izleyicilerinin azmini çoğaltmakta etkili oluyorlardı.

YAHUDİLERE KARŞI ZULÜM

Böylece Bedir savaşından sonra, kazanılan zaferin sevinciyle, Yahudilere karşı olan antipati çoğaldı. Muhammed Benî Kaynuka (Kaynukaoğulları) Yahudileri İslam'a inanmaya çağırdı. Öyle ki Allah Kureyş'e karşı savaştığı gibi Yahudilere karşı da savaşmasın.[131] Yahudiler zamanında savaşta kolay yenilmeyeceklerini ve Müslümanlar ile kolaylıkla başedebileceklerini iddia etmişlerdi. Bu nedenle bir vahiy indi:—

> (Antlaşma yaptığın) bir kavmin hainlik etmesinden korkarsan, sen de antlaşmayı bozduğunu aynı şekilde onlara bildir. Çünkü Allah hainleri sevmez.
> İnkar edenler, asla yakayı kurtardıklarını zannetmesinler. Çünkü onlar (sizi) aciz bırakamazlar. Enfâl Sûresi (viii) 58-9

Yahudiler İslam'ı reddettiler. Bu yüzden ülkelerinden atıldılar, mallarına ve topraklarına el kondu. Benî Nadir (Nadiroğulları) halkı çok zengin bir halktı. Onların önemli Hahamlarından biri, Ka'b b. Eşref, Kıble değişene kadar Muhammed'e karşı dostça davranmıştı. Kıble değiştikten sonra Ka'b b. Eşref, Muhammed'e düşman oldu. Muhammed'in isteği üzerine, Ka'b b. Eşref M.S. 624 yılının temmuz ayında öldürtüldü. Uhud savaşından birkaç ay sonra, 625 yılının Haziran ayında bütün kabileye şöyle dendi: "Allah'ın peygamberi şöyle diyor, benim topraklarımı yedi gün içerisinde terk edeceksiniz; her kim bu süreden sonra bu topraklarda bulunursa öldürülecektir." Onlar bunu kabul etmediler ve "Biz gitmeyeceğiz" dediler. Ne yazık ki Yahudilerin bu cesur davranışları uzun sürmedi. Yahudiler isyan etmeye kalkıştılar ve bu nedenle tutsak edildiler. Konu ile ilgili ayrıntılar şu ayette yer alırlar:—

> Onlar müstahkem kaleler içinde veya duvarlar arkasında olmadan sizinle toplu halde savaşmazlar. Kendi aralarındaki çekişmeleri şiddetlidir. Sen onları toplu sanırsın. Halbuki kalpleri darmadağınıktır. Bu, onların akılları ermez bir topluluk olmalarındandır. Haşr Sûresi (lix) 14

Müslümanlar artık güçlenmişlerdi, Yahudileri topraklarından etmişler, verimli toprakları ve varlıklarını Muhajirun arasında dağıtmışlardı. Şimdi haklı olarak Yahudileri hor görmekteydiler. Bu hareketleri onaylamak için çıkarılan ilahi izin Haşr Sûresinde (lix) şöyle yazılmıştır:—

> O, kitap ehlinden inkar edenleri ilk toplu sürgünde yurtlarından çıkarandır. Siz onların çıkacaklarını sanmamıştınız. Onlar da kalelerinin, kendilerini Allah'tan koruyacağını sanmışlardı. Ama Allah'ın emri onlara ummadıkları yerden geldi. O, yüreklerine korku düşürdü. Öyle ki, evlerini hem kendi elleriyle, hem de mü'minlerin elleriyle yıkıyorlardı. Ey basiret sahipleri ibret alın. [132]

---

[131] Margoliouth, *Mohammed,* sayfa 231'de, Geleneklerdeki (*ante,* sayfa 86) kayıtlara göre Ebu Bekir *bu* Yahudilerden "Allah'a kim borç verir?" diyerek borç istemiş. Azariah oğlu Pinehas şöyle yanıt veriyor, "Allah bir borç istiyorsa, O fakir olmalı" bu söz bir darbe ile karşılık görüyor. Ebu Bekir bu sözleri söylemediğini savunarak, Yahudi'yi Muhammed'e şikayet ediyor. Muhammed Yahudilere karşı yapılan bu davranışı savunma şansını değerlendirdi, Cebrail ise şu vahiyi uygun bir zamanda indirdi:—

> Allah; "Şüphesiz, Allah fakirdir, biz zenginiz" diyenlerin sözünü elbette duydu. Onların dediklerini ve haksız yere peygamberleri öldürmelerini yazacağız ve, "Tadın yangın azabını!" diyeceğiz. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 181

[132] Benî Kaynuka

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Eğer Allah, onlar hakkında sürülmeye hükmetmemiş olsaydı, muhakkak kendilerine dünyada azap edecekti. Ahirette ise, onlar için cehennem azabı vardır.

(Savaş gereği,) hurma ağaçlarından her neyi kestiniz, yahut (kesmeyip) kökleri üzerinde dikili bıraktınızsa hep Allah'ın izniyledir. Bu da fasıkları rezil etmesi içindir. Haşr Sûresi 2, 3, 5

Arap savaşlarında hurma ağaçlarına zarar verilmedi, bu davranış Musa'nın yasasına karşıydı (Yasanın Tekrarı 20:19). Bu yüzden Muhammed gerçekleşen bu olaydan sonra şu vahiy ile kendisini savundu. Bunun yanı sıra Muhammed'e, Muhajirun'a karşı yapılan savaştan arta kalanları vermesini buyuran, özel bir peygamberlik sözü verildi[133]:—

Bu mallar özellikle, Allah'tan bir lütuf ve hoşnudluk ararken ve Allah'ın dinine ve peygamberine yardım ederken yurtlarından ve mallarından uzaklaştırılan fakir muhacirlerindir. İşte onlar doğru kimselerin ta kendileridir. Haşr Sûresi (lix) 8

İman edip hicret eden ve Allah yolunda cihad edenler ve (muhacirleri) barındırıp (onlara) yardım edenler var ya; işte onlar gerçek mü'minlerdir. Onlar için bir bağışlanma ve bol bir rızık vardır.

Daha sonra iman edip hicret eden ve sizinle birlikte cihad edenlere gelince, işte onlar da sizdendir. Allah'ın kitabınca, kan akrabaları birbirlerine (varis olmaya) daha layıktırlar. Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Enfâl Sûresi (viii) 75-6

Yahudiler de bu şekilde suçlanıp, şu acımasız sözlerle uyarılıyorlar:—

Şüphesiz âyetlerimizi inkar edenleri biz ateşe atacağız. Derileri yanıp döküldükçe, azabı tatmaları için onların derilerini yenileyeceğiz. Şüphesiz, Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Nisâ Sûresi (iv) 56

Yorumcu Hüseyin (cilt ii, sayfa 396), ikiyüzlülerin bazılarının (Münafikûn), Ibn Ali, Ibn Bautal'ın ve başkalarının Benî Nadir'e yardım etmeye söz verdiklerini, ama sözlerinde durmadıklarını söylüyor. Onlar Şeytan'ın bir insanı kafir olmaya ikna edip de sonrasında, **"İnkar et" der; insan inkar edince de, "Şüphesiz ben senden uzağım. Çünkü ben âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım"** demesiyle bir ediliyor. Münafıkûnlar'ın durumu ise tıpkı Şeytan'ın durumu gibidir. [Haşr Sûresi (lix) 16] Böylece Muhammed bu adamları arta kalan paylarından madur etti:—

Kitap ehlinden O inkar eden kardeşlerine, "Yemin ederiz ki, siz (Medine'den) çıkarılırsanız, muhakkak biz de sizinle beraber çıkarız. Sizin hakkınızda asla kimseye boyun eğmeyiz. Eğer size karşı savaşılırsa size mutlaka yardım ederiz" diyerek münafıklık yapanlara bakmaz mısın? Halbuki Allah onların kesinlikle yalancı olduklarına şahitlik eder. Haşr Süresi (lix) 11

BANİ KURAYZA (KURAYZAOĞULLARI) KABİLESİ

Hicret'in beşinci yılında büyük bir Yahudi kabilesi olan Benî Kurayza kabilesi, kökünden silindi. Medine'nin Mekkeliler tarafından kuşatıldığı tarihte, Muhammed'in düşmanlarının tarafına

[133] Muhajirun gelecek yaşamda büyük bir ödül sahibi olacakları beklentisine sahipti:—

Hicret edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda eziyet görenler, savaşanlar ve öldürülenlerin de andolsun, günahlarını elbette örteceğim. Allah katından bir mükafat olmak üzere, onları içinden ırmaklar akan cennetlere koyacağım. Mükafatın en güzeli Allah katındadır." Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 195

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

geçmesi için bir çok teklifler yapılmaktaydı. Kuşkusuz o zamanki bütün Yahudiler gibi, onlar da durumları nedeniyle hüzünlüydüler ve mutlu değillerdi. Aslında onlar kuşatanları kollamadılar, hatta hiç birşey yapmadılar. Benî Kurayza kabilesi, Benî Nadir kabilesine yardım etmeyi de reddetti, ama bu onların lehine kullanılmadı. Kendi halklarının yanında durmuş olsalardı, saldırıya uğradıklarında bu Yahudiler büyük olasılıkla Muhammed'le daha iyi bir anlaşma yapabilirlerdi.

Bu Yahudilerin Medine'de bulunmaları siyasi bir tehlike oluşturmuş olabilirdi, ama hiçbirşey onlara karşı işlenen o zalimce davranışları haklı çıkartamazdı. Bu kabile göç etmeyi bile teklif etti, yaşamları için yalvardı, ama hepsi boşunaydı. Bu kabile, onların Umeyne ile aralarına girmeleri için Arap arkadaşları ve müttefikleri olan Benî Evs'a başvurdular. Benî Evs bu başvuruyu çok ciddi ye aldı. Muhammed bu güçlü Arap kabilesini yandaşı olarak almak amacıyla o halktan birini bu konuda karar vermesi için seçti. Böylece bu sorumluluğu kendi üzerinden kaldırmış oldu. Ama bu "hakem"'in Yahudilere karşı bir tutum sergilememesi için çok uğraştı. Muhammed, Sa'd bin Mu'adh[134] diye birini seçti. Kendisi eskiden Yahudileri seven biriydi, ama bu savaşta yaralandıktan sonra içinde Benî Kurayza Yahudilerine karşı bir kin oluştu. Çünkü bu Yahudiler Mekkelilere karşı suskun kalmışlardı. Ayrıca bu konuyu Muhammed'e bir şikayet olarak sunmuştu. Yani, karar sorulmadan önce bile açıkça belliydi. Sa'd yetişkin erkeklerin öldürülmesine; kadınların ve çocukların köle olarak satılmasına karar verdi. Muhammed bu yargıyı "Allah'ın yargısı" olarak nitelendirdi. Yetişkin erkekler daha sonra Medine'ye götürüldüler ve beşer ve altışar kişilik gruplar halinde Muhammed'in önünde kanlı bir şekilde öldürüldüler. Pazar yeri yaklaşık 800 yetişkin erkeğin kanıyla ıslanmıştı. Peygamberin kişisel isteği üzerine pazar yerinde çukurlar kazıldı. Sonra tutsaklar o çukurların önüne getirilip diz çöktürüldüler ve kafaları kesildi. Daha sonra vücutları bu çukurların içine atılıp, üzerleri örtüldü. Bazı kadınlar Müslümanlar arasında paylaşıldı, geri kalanları köle olarak satıldılar. Peygamber'e düşen pay beşte birdi ve bu 200 kadın ve çocuk ediyordu. Bu pay, Bedevi atlar ve silahlar için satıldı. Kocası daha yeni öldürülmüş olan güzel bir dul Yahudi kadın, Muhammed'in kişisel haremi için saklandı. Böylece iki kabileden bir tanesi tutsak edilip diğerinin kökü kazınınca, Medine'deki Yahudilerin gücü sonsuza kadar kırılmış oldu. Muhammed böylece gelecek için yeni fetihler aramak için özgür kaldı. Bir zamanlar Muhammed Yahudilerin arkadaşlığını istemişti. Her savaş kazanıldığında, ve ganimet alındığında, onlara olan ekonomik ihtiyacı azaldı. "Mantıksal güçten, askeri güce olan değişim yavaş bir şekilde gelişti, ama sonunda tamamen başarıldı." [135]

Ahzâb Sûresinin (xxxiii) 9'dan 27'e kadar olan ayetleri Medine'yi kuşatanların "Hendek savaşı" 'nda nasıl yenilgiye uğradıklarını anlatmaktadır. Bu ayetlerin son ikisi Yahudilerin katledilmesinden Allah'ı sorumlu tutar:—

> Allah kitap ehlinden olup müşriklere yardım edenleri kalelerinden indirdi ve kalplerine büyük bir korku saldı. Siz onların bir kısmını öldürüyor, bir kısmını da esir ediyordunuz.[136] Allah sizi onların topraklarına, yurtlarına, mallarına ve henüz ayak basmadığınız topraklara varis kıldı. Allah her şeye hakkıyla gücü yetendir. Ahzâb Sûresi (xxxiii) 26-7

---

[134] Mirkhund, *Raudatu's-Safa*, bölüm ii, cilt ii, sayfa 475.

[135] Maroglіouth, *Mohammed*, sayfa 334.

[136] Bu ayet hakkındaki yorumda Baidawi, Mekkeliler yenildikten sonra, Cebrail'in Peygamber'e sabahın erken saatlerinde geldiğini ve Muhammed'e, melekler çıkarmadığı halde, zırhını neden çıkardığını sorduğunu anlatır. Bundan sonra Cebrail,Muhammed'e Benî Kurayza'nın peşinden gitmesini söyleyip, Yahudilerin bulunduğu o topraklarda akşam duasını yapabilene kadar akşam duası yapmamasını emretti (cilt ii sayfa 126). Bukhari de bu aynı hikayeyi, Cebrail'in açıkça Yahudilere karşı olan savaşı yönettiğini göstererek anlatır. Müslümanlar ise bu olayı başka bir şekilde açıklarlar (*Khalasatu'l-Tafasir* cilt iii sayfa 544). Bu nedenle ilk Müslümanlar'a bu zalim katliamın doğrudan Allah tarafından yönetildiğini düşünmeleri öğretildi.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Muhammed'in kendine ayırdığı güzel Yahudi kadın, Reyhana, onunla evlenmeyi reddetti,ve şöyle dedi:"Hayır, ey peygamber, senin kölen olarak kalmama izin ver: bu hem benim için hem senin için daha kolay olacaktır." Bu kadın inancından vazgeçmeyi de kabul etmedi. Mantıksal olarak düşünüldüğünde, kocasının ve sülalesinin geri kalanının öldürülmesine izin veren, ve o katliamı izleyen adamla evlenmek istememesi doğaldır. Buna rağmen köle olmayı reddetmeye hakkı yoktu. Böylece Muhammed onu kendi cariyesi olarak aldı, şu ayette kendi hareketlerini doğrular:—

> Ey Peygamber! Biz sana mehirlerini verdiğin eşlerini, Allah'ın sana ganimet olarak verdiklerinden elinin altında bulunan kadınları; seninle beraber hicret eden, amcanın kızlarını, halalarının kızlarını, dayının kızlarını ve teyzelerinin kızlarını sana helal kıldık. Ahzâb Sûresi (xxxiii) 49 [137]

SAVAŞÇIL SEFERLER

Hadîd (lvii), Haşr (lix), Saff (lxi), Cum'a (lxii) ve Teğâbun (lxiv) Sûreleri övgü ilahileridirler. Bu ilahiler Yahudilerin ve kafirlerin ezilmesini kutlamak için o tarihte indirildiler.

Peygamber tarafından en önemli sayılan askeri manevralardan bahsetmek için biraz gerilere gitmemiz gerekiyor. Bedir savaşı, ilk savaş olmamasına rağmen, o zamana kadar yapılan en büyük manevraydı.[138] Bedir'deki savaştan önce Peygamber kişisel olarak dört tane soygun operasyonu yönetti, sonra üç tane daha benzer amaçlı operasyonu teğmenleri yönettiler[139]. Bu operasyonlar amaçlarına ulaşamadı, çünkü Kureyş çok az zarar gördü ve Müslümanlar hemen hemen hiç ganimet alamadılar. Başarılı sayılabilecek olan tek bir sefer vardı. Bu sefer Recep ayında gerçekleşti – kutsal olan bu ay boyunca barış ve diğer kabilelere dokunulmazlık söz konusuydu. Bu zaman sürecinde Kureyş'in bir kervanı Nakhla'da saldırıya uğradı, yağmalandı ve bazı kişiler tutsaklar alındılar. Bu zafer bir Arap geleneğinin kırılması sonucu Müslümanlarda uyanan korkuyu bastırmaya yetmedi. Muhammed önce o ay içerisinde bir saldırı yapılması için emir verdiğini reddetti, ama, halk arasındaki korku hala sürdüğünden bu saldırıya izin vermeyiamaçlayan bir vahiy geldi:—

> Sana haram ayda savaşmayı soruyorlar. De ki: "O ayda savaş büyük bir günahtır. Allah'ın yolundan alıkoymak, onu inkar etmek, Mescid-i Haram'ın ziyaretine engel olmak ve halkını oradan çıkarmak Allah katında daha büyük günahtır. Zulüm ve baskı ise adam öldürmekten daha büyüktür. Bakara Sûresi (ii) 217

Ibn Ishaq bunun şu anlama geldiğini söylüyor, "Eğer kutsal ay içerisinde savaş yaparsan, onlar seni Allah'ın yolundan alıkoyarlar, onlar kafirdir ve kutsal tapınağa girmenizi engellerler. Bu Allah'ın gözünde öldürdüğünüz birkaç adamdan daha ciddi bir konudur." Kureyş çok kızdı ve şöyle

---

[137] Syed Amir 'Ali şöyle diyor: "Ben Reyhana'nın Peygamber'in eşi olmasını bir uydurma olarak görüyorum" (*Life of Mohammad* Sayfa 114). Syed Amir 'Ali gibi yüce karakterli bir yazarın bu suç hakkındaki inkarı, bu olayın ciddiyetini gösteriyor' der. Çok titiz ve dikkatli bir yorumcu olan Hüseyin, bu bölümün köle kadınlar hakkında olduğunu yazar, "Safiyye, Reyhana ve onların durumundakiler." Hüseyin bu kelimeleri ile açıkça şunu der:— چون صفية وريحانة وأمثال أيشان — *Tafsir-i-Husaini,* cilt ii, sayfa 204.

[138] Muhammed zengin bir kervanın Suriye'ye doğru yol aldığını duydu ve izleyicilerine bu kervanın dönüşünde onu tutsak etmelerini emretti. Muhammed savaş isteyen bir şekilde davrandı ve bundan dolayı savaşı başlatan kendisi oldu. Sell, *The Life of Muhammad* (C.L.S.), sayfa 115; Tabari, *Tarikhu'r-Rasul*, (De Geoge's ed.) seri i, cilt iii, sayfa 1495.

[139] Muhammed'in Medine'de geçirdiği 10 yıllık süre içinde, Muhammed otuz-sekiz tane askeri harekât düzenledi, bunların yirmi-yedisinde kendisi, İslam'ın ilerlemesi için Başkomutanlık yaptı. Koelle tarafından *Mohammed and Mohammedanism,* sayfa 324'de Ibn Ishaq ve Ibn Hisham'dan alıntı yapılmıştır.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

dedi, “Muhammed ve onun yandaşları, kan döktüler, onlara ait olmayan mala el koyarak ve bunun tutsaklar alarak kutsal ayı kirlettiler.” Kutsal aya karşı işlenmiş olan bu saygısızlığa rağmen, Muhammed hiç taraftar kaybetmedi, çünkü bu olayı gerçekleştirenler yağmanın beşte dördünü kendilerine almışlardı.

Bu küçük savaş seferleri Müslümanların çok fakir olduğu bir dönemde, onlara gerekli parayı sağlıyordu[140]. Bu seferler daha büyüdüklerinde, inen vahiylerin içeriğinde öç alma ve askeri bir azim ruhunun canlandırılması yer alır. Ra’d Sûresi (xiii) en son Mekke Sûresidir, ama bu Sûrenin kırk birinci ayeti Medine zamanına aittir ve bu Sûreye ya Muhammed’in kendisi ya da Kuran’ın hazırlayanları tarafından eklenmiştir. Bu ayette, Müslümanlar’ın putperest Araplar’a ait olan toprakları aldıkları anlatılır:—

> Onlar, bizim yeryüzüne (kudretimizle) gelip onu etrafından eksilttiğimizi görmediler mi? Allah hükmeder. Onun hükmünü bozacak hiçbir kimse yoktur. O, hesabı çabuk görendir. Ra’d Sûresi (xiii) 41

SAVAŞÇI RUH

Hac Sûresi (xxii) muhtemelen Mekke’de geçen bir Sûredir, buna rağmen bazı ayetleri açıkça daha geç bir tarihe ait olup Medine’de geçmektedirler, örneğin şu ayet:—

> Kendilerine savaş açılan müslümanlara, zulme uğramaları sebebiyle cihad için izin verildi. Şüphe yok ki Allah'ın onlara yardım etmeğe gücü yeter.
>
> Onlar, haksız yere, sırf, "Rabbimiz Allah'tır" demelerinden dolayı yurtlarından çıkarılmış kimselerdir. Hac Sûresi (xxii) 39-40

Muhammed, Medine’deki ikinci yılında yurttaşlarıyla açık bir şekilde savaşın kaçınılmaz olduğunu anladı. Baraka Sûresi’nde (ii) şöyle yazar:—

> Savaş, hoşunuza gitmediği halde, size farz kılındı. Olur ki, bir şey sizin için hayırlı iken, siz onu hoş görmezsiniz. Yine olur ki, bir şey sizin için kötü iken, siz onu seversiniz. Allah bilir, siz bilmezsiniz. Baraka Sûresi (ii) 216
>
> Allah yolunda savaşın ve bilin ki şüphesiz Allah hakkıyla işitendir ve hakkıyla bilendir. Bakara Sûresi (ii) 244

Bu Sûrede aynı türden ayetler bulunmaktadır, ama bunlar büyük olasılıkla daha sonraki bir tarihe aittirler. Bu ayetlerin büyük olasılıkla, H.S. 7 yılında, Mekke’ye yapılan ilk hac’a ait oldukları düşünülmektedir.Eğer bu ayetler o sürece aitlerse, o zaman bu ayetler yalnızca Mekke halkından söz etmektedirler. Bu ayetler Mekke halkı hakkındalarsa, bu konu yalnızca Hudeybiyeh antlaşması çiğnendiği taktirde söz konusu edilen sürece aittir[141]. Yukarıda söz edilen ayetler şunlardır:—

---

[140] Onlar ağaç kesenler ve su toplayanlardı. Ebu Bekir giysi Osman meyve satardı, diğerleri ise uşak olarak çalışıyorlardı. Bu sözlerin gerçek kaynakları için, Margoliouth, *Mohammed,* sayfa 234-8’i okuyun.

[141] H.S. 6 yılında, Mekke’ye karşı yapılan ilk seferde, Muhammed ve Mekke arasında bir anlaşma yapıldı. Bu anlaşmaya göre on yıl süreyle barış olacaktı, ve kabilelere istedikleri tarafa katılmaları için izin verildi, kaçaklar ve hainleri ilgilendiren yasalar kondu. Müslümanların o anda gitmeleri gerekiyordu, ama bir yıl sonra silahsız bir grup Müslümanın hac’a gitmesine izin verilecekti. Bu Fetih Sûresi (xlviii)’in birinci ayetinde geçer:—

> Şüphesiz biz sana apaçık bir fetih verdik. Fetih Sûresi (xlviii) 1

Hudeybiye’de geçen olayların hepsini bilmek ve orada şekil alan antlaşma hakkında bilgi edinmek için Mirkhund, *Raudatu’s-Safa,* bölüm ii, cilt ii, sayfa 494-504’e kadar okuyun.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda siz de savaşın. Ancak aşırı gitmeyin.[142] Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez.

Onları nerede yakalarsanız öldürün. Sizi çıkardıkları yerden (Mekke'den) siz de onları çıkarın. Zulüm ve baskı adam öldürmekten daha ağırdır. Yalnız, Mescid-i Haram yanında, onlar sizinle savaşmadıkça, siz de onlarla savaşmayın. Sizinle savaşırlarsa (siz de onlarla savaşın) onları öldürün. Kâfirlerin cezası böyledir. Bakara Sûresi (ii) 190-1

Eğer onlar (savaştan ve küfürden) vazgeçerlerse, (şunu iyi bilin ki) Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Hiçbir zulüm ve baskı[143] kalmayıncaya ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Onlar savaşmaya son verecek olurlarsa,[144] artık düşmanlık yalnız zalimlere karşıdır. Bakara Sûresi (ii) 192-93

Halk arasında, İsrailoğullarının ve Saul'un savaşları ile savaşçı bir ruh yaratılıyor. Muhammed'in eski ayet ile ilgili bilgisinin çok karışık olduğu belirgindir, çünkü bir seferinde Saul, Gidyon'un yerine konuyor. Burada İsrail halkının şöyle dediği söyleniyor.-

Onlar, "Yurdumuzdan çıkarılmış, çocuklarımızdan uzaklaştırılmış olduğumuz halde Allah yolunda niye savaşmayalım" diye cevap vermişlerdi.

"Allah'ın izniyle büyük bir topluluğa galip gelen nice küçük topluluklar vardır. Allah sabredenlerle beraberdir".

İşte bunlar Allah'ın âyetleridir. Bakara Sûresi (ii) 246, 249, 252

Böylece, Gidyon, nasıl küçük bir orduyla Midyanlıları yendiyse, Müslümanlar da aynı şekilde Mekkelileri küçük bir orduyla yeneceklerdi, ve bu zaferleri Allah'ın işaretleri ya da peygamberlerin öğrettikleri gerçeklerin görgü tanıkları olarak adlandırıldı. Bu düşünceler ve öğretişler aracılığıyla Muhammed kendi izleyicilerini yüreklendirdi. Böylece şu emiri savundu:—

Kendilerine savaş açılan Müslümanlara, zulme uğramaları sebebiyle cihad için izin verildi. Şüphe yok ki Allah'ın onlara yardım etmeğe gücü yeter. Hac Sûresi (xxii) 39

KUTSAL BİNALARIN KORUNMASI

Başka dinlerdeki insanlar nasıl kutsal binalarını savundularsa, burada Müslümanların da ayin için kullanılan binaları korumaları gerektiği iddiası bulunmaktadır:—

---

[142] Müslümanlar'ın çadır kurdukları yer, Hudeybiye'da, askeri yönden biraz tehlikeli olan bir yerdeydi. Böylece Müslümanlara savunucu olarak kalmalarını emretmek taktiksel açıdan çok iyiydi. Bu alıntı tamamen yerel bir olaydan kaynaklanmaktadır ve genel amacı, ilerleyen ayetler aracılığıyla açıkça etkisiz bırakılmaktadır.

[143] Baidawi'den sonra Rodwell bunun şu anlama geldiğini söylüyor, "Onlar sizi Mekke'den atıyor, ya da putperestliğin ayartılmasından atıyor" Sale "putperestliği, ayartılma" olarak çeviriyor ve yorumcu Hüseyin'in yorumuna katılıyor. Hüseyin حَتّى لاَ تَكُونَ فِتْنَةً, 'hiç uygar bozuşmalar kalmayana kadar' sözünün şu anlama geldiğini söylüyor:— تا آن غايت كة فتنة نباشد يعنى أز شرك أثر نماند

"Ta ki kargaşa olmayana kadar (yani hiç putperestlik kalmayana kadar)." Baidawi'de bunu "İslamiyetten ayrılmak" veya "putperestlik" olarak çeviriyor.

Başka yorumcular ise bu sözlere daha geniş çaplı olarak bakmaktalar ve şöyle çeviriyorlar, "onlar Müslüman olana ya da cizye ödeyene kadar, kılıcı kılıfına koymayın. Cihad kıyamet gününe dek sürecektir"—

جب تكث مسلمان نهون يا جزية ندين تلوار ميان مين نكرو الجهاد منفى الى يوم القيامة — *Khalasatu't-Tafasir*, cilt i, sayfa 132

[144] Baidawi عن الشرك yani "çoklu tanrılıktan" ekleme yapıyor.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> Onlar, haksız yere, sırf, "Rabbimiz Allah'tır" demelerinden dolayı yurtlarından çıkarılmış kimselerdir. Eğer Allah'ın, insanların bir kısmını bir kısmıyla defetmesi olmasaydı, içlerinde Allah'ın adı çok anılan manastırlar, kiliseler, havralar ve mescitler muhakkak yerle bir edilirdi. Şüphesiz ki Allah kendi dinine yardım edene mutlaka yardım eder. Şüphesiz ki Allah çok kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir. Hac Sûresi (xxii) 40[145]

Düşmanca hareketleri savunmak için kullanılan neden şuydu: Kureyş, Müslümanları Mekke'den hemen hemen atmış gibiydi. Ama şimdi emir bundan daha ileriye gitti, "yapılan tek tapınma Allah'a olacak", yani savaş Mekkeliler İslam'ı seçene kadar devam edecekti. Gerçek din kılıç aracılığıyla kurulacaktı. Başka herhangi tür bir din kabul edilmeyecekti. Halk, buna rağmen biraz korkuyordu ve "ikiyüzlü" olanlar bu savaş politikasına karşı geliyorlardı. Kısa bir süre sonra Muhammed Sûresi (xlvii) açıklandı. Bu Sûre'de İnanlılar savaşmaları için teşvik ediliyorlardı. Muhammed "Ikiyüzlüleri" ve korkanları cehennem korkuları ile tehdit ediyordu. Böylece:—

> (Savaşta) inkâr edenlerle karşılaştığınız zaman boyunlarını vurun. Nihayet onları çökertip etkisiz hale getirdiğinizde bağı sıkı bağlayın (sağ kalanlarını esir alın). Artık bundan sonra (esirleri) ya karşılıksız ya da fidye karşılığı salıverin. Savaş sona erinceye kadar hüküm budur.[146] Eğer Allah dileseydi onlardan öc alırdı. Fakat sizi birbirinizle denemek

---

[145] Bu bölüm, bazen cihad'ın, yani kutsal savaşın, yalnızca bir savunma mekanizması olduğunu göstermek için kullanılır, ama bu ayet aslında yerel olaylar için de geçerlidir. Muhammed'in amacı başka dinlerin mensupları aracılığıyla Kureyş'e karşı olan direnişini haklı çıkarmaktır, sonsuza kadar sürecek olan bir hoşgörü yasası koymak değil. Bu, yorumcuların görüşüdür.

مقصود یهی هی کة یهودی کی زمانی مین ان کی مسجدین اور نصاری کی وقت مین ان کی مسجدین اور اب هماری مسجدین مراد هین نة کة سب کی هر وقت مقصود هی

"Anlamı, Yahudiler'in zamanındaki havralar, Hıristiyanlar'ın zamındaki kiliseler ve şimdiki camiilerdir, burada bütün zamanların binalarından bahsedilmiyor." (*Khalasatu'Tafasir,* cilt iiiü sayfa 249.) Bu bölümün tümünün, "cihad'ın sonsuz mecburiyetini" kanıtladığı söyleniyor— هم بر دائمی فرض هی

Tekrar okuyoruz, "Bir dinin iptal edilmesinden sonra o dinin kutsal binalarını kullanmaya çalışmak boşunadır." (*Ibid,* sayfa 218). بعد منسوخی دین ان کی عبادتکاة کا بتا عبث هی

İslam bütün dinleri iptal ediyorsa, kiliselerin de havraların da yok edilmesi gerekir. Bu ayetin yansıttığı hoşgörü böylece açıkça siliniyor. Bu Sûre'nin geç bir Mekke Sûresi olmasına rağmen, Nöldeke, 39-42 arasındaki ayetlerin, büyük olasılıkla Bedir savaşından hemen öncesine, yani Medine'ye ait olduğunu düşünüyor.

[146] Nöldeke, Muhammed Sûresinin Bedir savaşından sonra indiğini düşünüyor. Bu tutanak savaş bitene kadar öldürmenin genel bir emir olduğuna inanan yorumcuların düşüncesini savunmakta. "Cihad kıyamet gününe dek sürecektir," geleneği ile tutarlı olarak bu savaş İsa Mesih'in ikinci gelişi ve İmam Mahdi'nin dönüşüyle bitecektir.

Başkaları ise bu ayetin iptal edildiğini söylüyorlar, ya da Bedir savaşından önce açıklandığını, yani yalnızca yerel olduğundan sınırlı bir anlamı bulunduğunu söylüyor. Bu görüş,Hanifilere aitmiş gibi izlenimler veriliyor (Baidawi, cilt ii, sayfa 321), Şiiler'in ise daha genel görüşü doğru kabul ettikleri söyleniyor. (*Tafasir-i-Husaini,* cilt ii, sayfa 362; *Khalasatu't-Tafasir,* cilt iv, sayfa 213.) "Savaş silahlarını bırakana kadar,"— حَتّٰى تَضَعَ الْحَرَبُ أوْزَارَهَا sözünü 'Abbas şöyle açıklıyor, "kafirler putpereslikleri bırakana kadar"— حتّى يترك الكفّار شركهم — ama Abbas, Bedir'deki dördüncü ayete yorum yaptığı için, beşinci ayete yöresel ya da daha genel bir kullanış verip vermediği belli değil.

Zamakhshari, "bütün putperestler öldürülene ya da tutsak alınarak silahlarını bırakana kadar," savaşın süreceğini söylüyor, bunun yöresel mi yoksa genel olarak mı kullanılacağı belli değildir. *Tafasir-i-ahmade'*de bu sözler iptal ediliyor.

*Maqbul Tarjuma'*nın içinde İmam Ja'fa Sadiq'ın bir sözü bulunmakta:' öyle ki onlar putperest kalırsa, İmam onların kafalarının kesilmesine ya da elleri ve ayaklarının kesilip kanlar içinde ölmelerine izin verebilir.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> için böyle yapıyor. Allah yolunda öldürülenlere[147] gelince, Allah onların amellerini asla boşa çıkarmayacaktır. Muhammed Sûresi (xlvii) 4
>
> Baskı ve şiddet kalmayıncaya ve din tamamen Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Eğer (küfürden) vazgeçerlerse şüphesiz ki Allah onların yaptıklarını hakkıyla görendir. Enfâl Sûresi (viii) 39 [148]

ÜRKEK OLANLARIN AZARLANMASI

Ürkek olanlardan şu ayette söz ediliyor:—

> İnananlar, "Keşke bir sûre indirilse!" derler. Fakat hükmü apaçık bir sûre indirilip de onda savaştan söz edilince; kalplerinde hastalık olanların, ölüm baygınlığına girmiş kimsenin bakışı gibi sana baktıklarını görürsün. O da onlara pek yakındır.
>
> Sakın za'f göstermeyin. Üstün olduğunuz halde barışa çağırmayın. Allah sizinle beraberdir. Sizin amellerinizi asla eksiltmeyecektir. Muhammed Sûresi (xlvii) 20, 35

Böylece zemin hazırlandı; Medine halkı ilk kez şiddetli bir savaşa katılmaya hazırdı. Bu dönemde Medine'de çok acı çekiliyordu ve erzak toplanması gerekiyordu[149]. (M.S. 624) Bedir savaşının başlamasının o anki nedeni Muhammed'in Suriye'den Mekke'ye[150] giden zengin bir kervanı soymak istemesiydi. Bu kervanı kırk tane silahlı adam koruyordu. Muhammed izleyicilerine şöyle dedi: "Bu kervana baskın yapalım, belki bu ganimeti bize cennet verdi." Bu yağma seferine üçyüzkırkyedi kişi katıldı. Ensâr halkının savaşmak konusunda herhangi bir sorunu yoktu, çünkü Muhammed'in ilk Medine'ye davet edildiği zamanda edilen ilk Akabe yemininde, savaşa ilişkin herhangi bir koşul konmadı. Ama şimdi Muhammed'in amacına olan bağlılıkları, kişiliğine olan adanmışlıkları ve ganimetten bir pay istemeleri nedeniyle birçok Ensâr Muhammed'in hizmetine girdi. Bu kervanın içinde bulunduğu tehlike duyulunca, kervanı korumak için Mekke'den bir çok asker yollandı ve Bedir savaşı işte bu askerler ile yapıldı. Muhammed'in yaptığı bu gereksiz sataşma, Mekkelilerin Medine'ye karşı saldırmaları ile haklı çıkarılıyor. Ama aslında gerçekleşen bu değildi. Mekkeliler yalnızca kendi mallarını korumak için asker gönderdiler. Savaştan önceki akşam yağmur yağdı ve Muhammed rüyasında askerlerin sayısının az olduğunu gördü. Kuran'da hem yağmur yağdığından hem de Muhammed'in rüya gördüğünden söz edilmektedir:—

---

[147] Savaş (قَاتَلوا), için bir diğer okunuş (قُتلوا) yani 'savaşıldı ya da öldürüldü'dür. Kufa'dan Qaris 'Asim ve Ebu Ömer bu okunuşu benimsiyorlar, ama geri kalan herkes bunu reddediyor, daha doğrusu bu konuda yetkili olan çoğunluk — قاتلوا — yani 'öldür ya da savaş'ı benimsemekte.

[148] قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لاَ تَكُونَ فِتْنَةٌ - "Onlara karşı savaşın ta ki bütün çekişmeler sona erene kadar," Hüseyin'e göre, "Ta ki putperestler, Hıristiyanlar ve Yahudiler arasında çoklu tanrıya tapanlar hiç kalmayana kadar." *Tafasir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 239

Baidawi şöyle yorumluyor, "Onlarda çoklutanrılık bulunmayana kadar." 'Abdu'llah ibn 'Abbas bu konunun Mekkelilere karşı savaş ile ilgili olduğunu söylüyor. *Khalasu't-Tafasir*, "Kalıcı cihad için emir veriyor" — دوام جهاد کا حکم هی — diyor, ama sonra bu emirin fard-i-kifaya olduğunu, yani her Müslüman için mecburi olmadığını söylüyor. Bu ayetin muhkam olduğu da söyleniyor ve bu nedenle iptal edilemiyeceği öne sürülüyor.

Bu çok sert bir yorum, çünkü Müslüman olmayanlarla savaşın mecburi olduğunu öne sürüyor, bu savaşın sürekli olacağını ve bu savaşı haklı kılıyor, ta ki "din'in tamamı Allah'ın olunca" — وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لله

[149] Bu konuda asıl yetkili olanlar için Margoliouth'ın *Mohammed* kitabı'nın, 234-8 sayfasını okuyunuz.

[150] Mekkelilere karşı olan bu savaşçı hareketlerin haklı olduğunu kanıtlamak için şu vahiy indi:—

> Allah sizi, din konusunda sizinle savaşmamış, sizi yurtlarınızdan da çıkarmamış kimselere iyilik etmekten, onlara âdil davranmaktan men etmez. Şüphesiz Allah âdil davrananları sever. Mümtehine Sûresi (lx) 8

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Hani (Allah) kendi tarafından bir güvenlik olarak sizi hafif bir uykuya daldırıyor; sizi temizlemek, sizden şeytanın vesvesesini gidermek, kalplerinizi pekiştirmek ve ayaklarınızı sağlam bastırmak için üzerinize gökten yağmur yağdırıyordu.

Hani Allah sana onları uykunda az gösteriyordu. Eğer sana onları çok gösterseydi elbette gevşerdiniz ve o iş hakkında birbirinizle çekişirdiniz. Fakat Allah (sizi bunlardan) kurtardı. Çünkü o, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) hakkıyla bilendir. Enfâl Sûresi (viii) 11,43

SAVAŞTA KAZANILANLARIN PAYLAŞILMASI

Kureyş tamamen yenilmişti ve tutsak alınan çok sayıda kişi Müslümanlar tarafından zalimce katledildi. Yağma çok olduğundan paylaşılması sırasında birçok tartışma çıktı. Görkemli bir kırmızı dini giysi kayboldu, bu paylaşma yapılırken bazı Münafikûn, giysiyi Muhammed'in aldığını iddia etti, ama Tirmidhi'ye[151] göre bu yargı şu özel vahiy ile doğrudan yanıtlanarak iptal ediliyor:—

Hiçbir peygamberin emanete hıyanet etmesi düşünülemez.[152] Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 161

Gelenekçi Rawi[153], Peygamber'in üstüne atılan bu suçtan kurtarılarak aklanması için bu ayetin indiğini söylüyor:—

Allah'ın rızasına uyan kimse, Allah'ın gazabına uğrayan ve varacağı yer cehennem olan kimse gibi midir? O ne kötü varılacak yerdir! Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 162

Yağmanın paylaşımı sırasındaki şikayetleri susturmak için Allah'ın isteği o zamanlar inen ayetlerde belirtildi:—

(Ey Muhammed!) Sana ganimetler hakkında soruyorlar. De ki: "Ganimetler Allah'a ve Resûlüne aittir. O halde, eğer mü'minler iseniz Allah'a karşı gelmekten sakının, aranızı düzeltin, Allah ve Rasûlüne itaat edin." Enfâl Sûresi (viii) 1

Böylece yağmaya olan ilahi hakkını belirttikten sonra, Peygamber şimdi hakkına düşeni biraz değiştiriyor:—

Bilin ki, ganimet olarak aldığınız herhangi bir şeyin beşte biri mutlaka Allah'a, Peygamber'e, onun yakınlarına, yetimlere, yoksullara ve yolculara aittir. Eğer Allah'a; hak ile batılın birbirinden ayrıldığı gün,[154] (yani) iki ordunun (Bedir'de) karşılaştığı gün kulumuza

[151] Tirmidhi bir Gelenek'te bu ayetin, halk, "Belki peygamber almış," dediğinde açıklandığını söylüyor. *Jami'u't-Tirmidhi,* cilt ii, sayfa 341.

[152] وَمَا كَانَ لِنَبِيّ أَنْ يَغُلَّ Qaris, yani Kuran okuyucuları, Nafi', Ibn Amir, Hamza, Yakub ve al-Kisa'i başka bir tutum içindedirler, ama— أَنْ يُغَلَّ yani, fiil pasif oluyor ve "Peygamber'i üç kağıtçı bulmak doğru değildir." Baidawi, cilt i, sayfa 182.

[153] *Tarikh-i-Waqidi*, sayfa 242, 15

[154] Bütün yorumcular bu sözü Bedir savaşı ile bağdaştırıyor ve يَومَ الفُرقان olarak adlandırıyorlar. Bu sözler, "lütuf günü," "zafer günü," "yıkım günü," ve "iyiliğin kötülükten ayrıldığı Bedir günü," olarak çevriliyorlar:— روز بدركة جدا شدن حق أز باطل در او بود

Haham Geiger فُرقان 'ın Hahamlara özgü Aramice kelime olan פֻּרְקָן'den geldiğini gösteriyor ve anlamının, "kurtuluş" ya da "kefaret" anlamına geldiğini söylüyor. Bu sözün Bakara Sûresi (ii) 185'de Ramazan ayı ile ilgili olduğunu söylüyor ve bu sözün günahtan bir kurtuluş olduğunu ifade ederek, Kuran'la ilgili olmadığını

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

indirdiklerimize inandıysanız (bunu böyle bilin). Allah her şeye hakkıyla gücü yetendir. Enfâl Sûresi (viii) 41

Bu yasa, bu güne kadar İslami yasanın içeriğinde mevcuttur.

MUCİZEVİ YARDIM

Bedir savaşı Muhammed'in Medine'deki gücünü çok olumlu etkiledi, çünkü önceki seferlerindeki başarısızlığı Muhammed'in gücünü iyice azaltmıştı. Şimdi Allah'ın bu savaşta mucizevi Bedir savaşını mucizevi olarak kazandırdığını halka inandırmak için mümkün olan herşey yapıldı. Bu nedenle:—

Hani Rabbinizden yardım istiyor, yalvarıyordunuz. O da, "Ben size ard arda bin melekle yardım ediyorum" diye cevap vermişti. [155]

Allah bunu, sadece bir müjde olsun ve onunla kalpleriniz yatışsın diye yapmıştı. Yoksa yardım ancak Allah katındandır.[156] Şüphesiz Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Enfâl Sûresi (viii) 9-10

Daha sonra bu ilahi yardım Peygamber'in peygamber olduğunun kanıtı ve aynı zamanda da izleyicilerine bir teşvik ve bir uyarı olarak kullanılmakta.

Şüphesiz, karşı karşıya gelen iki toplulukta sizin için bir ibret[157] vardır: Bir topluluk Allah yolunda çarpışıyordu. Öteki ise kâfirdi. (Onları) göz bakışıyla kendilerinin iki katı görüyorlardı.[158] Allah da dilediğini yardımıyla destekliyordu. Basireti olanlar için bunda elbette ibret vardır. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 13

(Savaşta) onları siz öldürmediniz, fakat Allah onları öldürdü. Attığın zaman da sen atmadın, fakat Allah attı. Enfâl Sûresi (viii) 17

Allah'ın amacı uğruna yaşamlarını yitirenlere şehitlik ünvanı veriliyor.

Allah yolunda öldürülenlere "ölüler" demeyin. Hayır, onlar diridirler. Ancak siz bunu bilemezsiniz. Bakara Sûresi (ii) 154 [159]

---

belirtiyor, yani 'ışık veren ve ayrım yapan' olarak açıklamıyor. Geiger, *Judaism and İslam* (S.P.C.K. Medresesi), sayfa 41 ve Rodwell'in *Translation of the Qur'an,* sayfa 176, not ii 'yi inceleyin.

Hüseyin فُرقان kelimesini şöyle çeviriyor:— الفُرقان ـ أز حدود وسائر شرائع دين كة جدا كنندة است ميان حق وباطل yani, "Yasalar, kurallar ve din yasaları, kötüyü iyiden ayırır." *Tafsir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 30.

155 Daha sonraki bir Sûrede bu rakam üçbine çıktı – Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 124

156 Baidawi bunun Kureyş'e, Yahudiler'e, ya da Medine'deki İnanlılara yönelik olup olmadığının kesin bilinemeyeceğini söylüyor. Abbas, Mekke ya da Medine halkına yönelik olduğunu bildiriyor..

157 Yani, Bedir savaşında Muhammed'in peygamberliğine dair açık bir işaret mevcuttu. Böylece Hüseyin — كَانَ لَكُمْ آيَةٌ — "size bir işaret" sözlerinin şu anlama geldiğini söylüyor:— شما را علامتى و نشانى درست بر نبوتِ محمد

"Muhammed'in peygamberliğine dair bir belirti, bir işaret verildi size." *Tafsir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 71

158 Enfâl Sûresi (viii) 46'da Müslümanların Mekkelilerin gözünde küçüldüğü anlatılır. Yorumcular bu çöküntüyü kabul eder ve bunu düzeltmek için Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 11'i o ayetten sonra gelen bir yere yerleştirmeye çalışırlar. Wherry, *Commentary,* cilt ii, sayfa 7

159 وَلاَ تَقُولُواْ لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبيلِ اللهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاء — Bu ayetin Bedir savaşı mı yoksa Uhud savaşıyla mı ilgili olduğu belli değildir. Yorumcu Hüseyin şöyle der:— دو روز بدر جان شيرين بداد واز نعمت حيات ولذت نصيب دنيا محروم شد

"Bedir gününde onlar tatlı hayatlarını yitirdiler, hayat hediyesinden ayrıldılar ve bu dünya'nın güzel tadından da ayrıldılar."

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

BEDİR SAVAŞININ KAZANILMASININ SONUÇLARI

Savaşta, Mekke'den aile ve arkadaş kaybeden Muhajirunların bazıları, tutsakların arasındaki bazı akrabalarının üzüntülü olduklarını gördü. Bu üzüntüyü yaşayanlar özellikle kadınlardı. Bu nedenle şu tepki indi:—

> Ey iman edenler! Eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman[160] olabilecekler vardır. Onlardan sakının.Teğâbun Sûresi (lxiv) 14

Bedir savaşından sonraki hafta, en çok sorun çıkaran iki adam, Ebu'Afak ve Ibn 'Auf öldürüldüler. Halk kendi arasında şikayet edip duruyordu, ama bu tür şikayetler başladıktan kısa bir zaman sonra yasaklandılar:—

> Gizlice konuşmaktan menedilip de, menedildikleri şeyi işleyen ve günah, düşmanlık ve peygambere isyanı konuşanları görmedin mi? Mücâdele Sûresi (lviii) 8

Güçlü taraf daha güçsüz bir rakip tarafından yenilgiye uğratıldı, Kureyş'de Muhammed'in sonuna kadar düşmanı olan bazı adamlarını kaybetti, ve bu nedenle ilahi yardım çok doğal bir açıklama olarak öne sürüldü. Bu ilahi yardım Peygamberi, bir süre için, güvenli bir konuma getirdi. Böylece Yahudi kabileleri ve diğer ihtiyaç duymadığı halkları dize getirmek için, Bedir savaşından sonra, daha tamamen gelişmemiş olan bu politikasını yerine getirmesi için Muhammed'e izin verildi. Yağmanın değeri ve tutsaklara karşılık verilen para Muhajirun için tamamen tatmin edici oldu. Çünkü bu ganimetten ve tutsaklara karşı verilen paradan dolayı Muhajirun, Ensâr'dan özgür kılınmıştı. Para ile fidye ödeyemeyen tutsaklar, fidyelerini, Muhammed'in bu zamana kadar değerini takdir etmiş olduğu yazı yazma sanatı dersleri vererek ödediler. [Sura Al-Baqarah (ii) 282-3] Bu zafer Bedevi kabilelerin üzerinde de çok büyük bir etki yarattı. Bedevi kabileleri Muhammed'in zaferli bir askeri güce sahip olduğunu anlayınca, antlaşma yapmaya daha büyük eğilim gösterdiler. Muhammed'in peygamber olması onların ilgisini pek çekmedi, ama başarılı bir savaşçı olması Bedevi kabilelerinin ilgisini çekmiş ve ona saygı duymalarına neden olmuştu. İlahi destek Peygamber'in saygınlığını ve gücünü arttırdı. Ama bu politikayı ya da sözü sonuna kadar sürdürmek çok tehlikeli bir oyundu. Çünkü eğer bir savaş kaybedilecek olursa, doğal olarak halk Allah'ın Muhammed'i bıraktığını düşünecekti. Bu olay daha sonra gerçekten oldu.

UHUD SAVAŞI

Bedir savaşından bir yıl sonra Kureyş, Bedir'in onlara vurduğu darbenin acısını hissetmeye devam ederken, düşmanlarına karşı bir saldırı daha düzenledi. Kureyş, büyük sayılacak bir askeri güç toplayıp M.S. 625 yılının ilkbaharında Medine'ye yaklaştı. Bu saldırının gerçek nedeni ise Muhammed'in yağmalama saldırılarına devam ediyor olmasıydı. Mekkeli tüccarlar ticaretlerinin büyük bir tehlikenin içine girdiğini fark etmişlerdi. Suriye'ye gitmek için daha çok kullanılan batı

'Abdu'llah ibn 'Abbas "Allah'ın yolunda öldürülmek" teriminin anlamının "Allah'ın sözü içinde, (Allah'a itaat ederek) Bedir gününde katledilmek" olduğunu söylüyor — في طاعة الله يوم بَدْر. Müslümanların yetkisine göre kaydedilmiş bir Gelenek şöyle diyor: "Şehitlerin ruhları Allah'ın varlığında yeşil kuş vücutlarına girip Cennet'in içinde gezinir ve Allah'ın tahtının yakınlarında olan fenerlerin yanına konarlar." (*Khalasatu't-Tafasir,* cilt i, sayfa 96.) Bu Gelenek Ibn 'Abbas'ın yetkisiyle şehitlerin bereketli durumu hakkında ayrıntılar *Tarikhu'l-Waqidi,* sayfa 242'de kaydetmektedir.

[160] Baidawi, bunu Allah'a karşı itaatkar davranmaktan ve dinin gereksinimlerinden kaçınmak olarak açıklıyor. Bazı yorumcular bu ayetin Mekke'den ayrılma konusunda olduğunu söylüyor, çünkü Mekke'den ayrılmak bazı İnanlıların aileleri arasında iyi karşılanmadı.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

yolu artık güvenli değildi ve böylece Mekkeli tüccarlar zengin bir kervanı doğu yolundan gönderdiler. Bu yol değişimi konusundaki haber hemen Muhammed'in kulağına geldi. Muhammed hemen yüz atlıyı bu kervanın peşinden yolladı. Yağmalama başarılıydı. Böylece mallar ve kervanı yönetenlerin tümü Medine'ye getirildiler. Artık iki seçenek vardı, ya Müslümanlar barış istemiyorlardı ya da Arap halkının yağmalama tutkusu kontrol edilemiyordu. Mekkelilerin ticari bir toplum olarak ayakta kalabilmeleri ve günlük işlerini devam ettirebilmeleri için savaşmaları gerekiyordu. Mekkeliler artık ciddi bir yanıt verme konusunda tamamen haklıydılar. Bedir savaşının gerçek nedeni Muhammed'in bir kervanı yağmalamaya çalışmasıydı; Uhud savaşı'nın asıl nedeni ise Muhammed'in bir kervanı başarılı bir şekilde yağmalamasıydı. Muhammed bilgece davranarak savunmaya yatkın bir konumda kalmak istedi. Ama Muhammed'in daha genç ve tutkulu izleyicileri, Muhammed'in gücünden daha yeni yeni etkilenmeye başlamış olan Bedevi kabilelerin, savunmada kalmanın korkakça olacağını düşüneceklerini belirterek zor anlarda ilahi yardımın gelip gelmeyeceğine dair bir kuşkunun doğmasına yol açacağını söyledi. Bu ilahi yardım Muhammed'in görevi için o kadar çok kullanılmıştı ki, bu ilahi yardımın tekrar gelmeyeceğine dair en ufak bir hareket Muhammed'in prestiji için büyük bir tehlike oluşturuyordu. Bu nedenle Muhammed şöyle diyerek Kureyş'e karşı savaşmaya hazırlandı, "Eğer siz sadık olursanız, Allah size zafer verecektir."

Karşılıklı bir çok mücadele oldu, ama iki taraf da gerçekten çarpışmaya başlayınca Müslüman güçler için büyük bir kayıp verdiler. Peygamber bile çok ciddi yaralar aldı. Peygamber bu yaralardan dolayı sinirlendi ve şöyle dedi, "Böyle davranan halk onları Allah'a çağıran Peygamberlerine bu şekilde davranırsa nasıl büyüyüp gelişir? Allah'ın kızgınlığı O'nun Havarisinin yüzüne kan sıçratanlara yansın."[161] Kureyş Uhud savaşının verdiği zaferden hoşnut kaldı ve zaferlerini devam ettirmeyip, Mekke'ye döndüler.[162] Böylece Uhud savaşı bitti.

Gelenekler Uhud savaşında ölen Müslümanları şehit olarak anmaktadır. Ama bu savaşın kaybının ilk aşamadaki sonucu bir felaketti.[163] Bedir'deki zaferde ilahi desteğin payının büyük olduğu o kadar çok yansıtıldı ki, Uhud'da uğranılan kayıp, halka Allah'ın amacını bırakmış olduğunu belirttiğini düşündürmeye başladı. Yahudiler bu konuda zekice konuştular: "Muhammed *krallık* makamından daha büyük bir amacı olduğunu nasıl ima edebilir? Hiç bir gerçek *peygamber* savaş alanında yenilmemiştir, ya da Muhammed gibi kendi kişiliğinde ve izleyicilerinde böyle

---

161 Waqidi, *Life of Mahomet,* cilt iii, sayfa 175'de geçen bir alıntı.

162 Maulavi Muhammad 'Ali, "*Sonra o kederin ardından (Allah) üzerinize içinizden bir kısmını örtüp bürüyen bir güven, bir uyku indirdi*". (Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 154) ayeti hakkındaki yorumunda (sayfa 185) Mualavi Muhammad 'Ali "güven" kelimesini (نُعَاساً) "bir sakinlik" olarak çeviriyor. Bunun nedeni ise düşmanların geri çekilmesiydi; yani Müslümanlar gerçekten yenilmemişlerdi. Ama bu geri çekilme ne Müslümanların gücünden ne de Kureyş'in korkusundan dolayı olmuştu. Mekkeliler kervanlarını koruyabildiklerini anlayınca memnun olmuş ve bundan dolayı geriye çekilmişlerdi. Yani Müslümanları daha çok cezalandırmak gibi bir amaçları yoktu.

Wakidi'ye göre Mekkeliler Muhammed'in ölü olduğunu duymuşlar. Bu haberi alınca, "Muhammed öldüğüne göre, biz de evlerimize dönelim," demişler. Mekke'ye geri çekilmelerinin nedeni Kureyş'in amacının gerçekleşmiş olmasıydı.

163 Kureyş bu zaferinin Müslümanlarda yarattığı moral bozukluğunu kullanarak Müslümanları Peygamberden saptırmaya çalıştı. Ama Peygamber'in buna vereceği karşılık hazırdı:—

> Ey iman edenler! Siz eğer kâfir olanlara uyarsanız sizi gerisin geriye (küfre) çevirirler de büsbütün hüsrana uğrarsınız. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 149

Hüseyin, Münafikûn halkının, 'Peygamberin zamanı bitmiştir, kafirler egemenliği tekrar ele geçirmişlerdir ve Müslümanların eski dinlerine dönmeleri gerektir' diyerek gerçek Müslümanları ayarttığını söylüyor.

منافقان مومنانرا می گفتند کة این زمان پیغمبر کشتة شد ورایت دولت کفار استیلا یافت شمارا دیگرباره بدین خود رجوع با ید کرد — *Tafsir-i-Husaini,* sayfa 75

Baidawi bu yazının, şöyle konuşan Münafikûn hakkında olduğunu söylüyor:— ارجعوا إلى إخوانكم ولو كان مُحَمّد نَبيّاً لما قُتل

"Kardeşlerinize ve dininize dönün. Muhammed bir peygamber olsaydı ölmezdi." Cilt i, sayfa 179.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

kayıplar vermemiştir."[164] Yahudilerin suçlamalarını ve kendi izleyicileri arasındaki bazı kuşkuları dindirmesi için Peygamberin bütün hitabet yeteneğini kullanması gerekti. Peygamber burada hünerli şekillerde inen bir çok vahiy ile Uhud savaşının kaybedilme nedenini açıklıyor. Bu kaybın nedenini Peygamber kendi izleyicileri arasındaki uyuşmazlık, İnanlıların söz dinlemezliği ve izleyicilerinin kişisel güvene duydukları olarak açıkladı. Şöyle yazılıyor:—

> Andolsun, Allah, izniyle, onları (müşrikleri) kırıp geçirdiğiniz sırada size olan vadini gerçekleştirdi. Nihayet sevdiğiniz şeyi (zaferi) size gösterdikten sonra, za'f gösterdiniz. (Peygamber'in verdiği) *emir konusunda tartıştınız ve emre*[165] *karşı geldiniz.* İçinizden dünyayı isteyenler de vardı, ahireti[166] isteyenler de. Sonra sizi denemek için onlardan yüzünüzü çevirdi. (Kaçıp hezimete uğradınız. Buna rağmen) sizi bağışladı. Allah mü'minlere karşı çok lütufkârdır. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 152

Bu kaybın, İnanlıların imandaki ciddiyetini ve gerçekliğini denemek için gerçekleştiği söylendi. Böylece:—

> Eğer siz (Uhud'da) bir yara aldıysanız, şüphesiz o topluluk da (Müşrikler de Bedir'de) benzeri bir yara almıştı[167]. İşte (iyi veya kötü) günleri insanlar arasında (böyle) döndürür dururuz. (Bazen bir topluma iyi ya da kötü günler gösteririz, bazen öbürüne.) Allah, sizden iman edenleri ayırt etmek, sizden şahitler edinmek için böyle yapar. Allah, zalimleri sevmez.[168] Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 140
>
> İki topluluğun (ordunun) karşılaştığı günde başınıza gelen musibet Allah'ın izniyledir. Bu da mü'minleri ortaya çıkarması ve münafıklık yapanları belli etmesi içindi.Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 166[169]

YAHUDİLERİN ALAYI

Yahudilerin alay etmesi ile ilgili olarak, geçmişteki peygamberlerin çektikleri zıtlıkların aynısını Muhammed'in de yaşayacağı konusunda bir vahiy indi:—

> Muhammed, ancak bir peygamberdir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Şimdi o ölür veya öldürülürse gerisin geriye (eski dininize) mi döneceksiniz? Kim gerisin geriye dönerse, Allah'a hiçbir zarar veremez. Allah şükredenleri mükafatlandıracaktır.
>
> Hiçbir kimse Allah'ın izni olmadan ölmez. Ölüm belirli bir süreye göre[170] yazılmıştır. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 144-5

---

[164] Wakidi'nin, Muir'in kitabı *Life of Mahomet,* cilt iii, sayfa 189'da geçen bir alıntısı.

[165] حکم رسول کی یا حکم سردارکی عبد الله بن جبیر — "Peygamberin emri ya da kabile ağası 'Abdu'llah bin Jabir'in emri." *Khalasatu't-Tafasir,* cilt i, sayfa 311.

[166] "Bazıları yağma için görevlerini bıraktılar; bazıları ise Peygamberin sözünü yerine getirerek, görev başında kaldılar." Baidawi, cilt i, sayfa 180.

[167] "Onlar sizi Uhud'da yendilerse, siz de onları Bedir'de yendiniz." Baidawi, cilt i, sayfa 177

[168] "İnansızlara Allah yardım etmez yalnızca inansızları ayartmak ve İnanlıları denemek için bazen inansızlara zafer verir." Baidawi, cilt i, sayfa 177

[169] Baidawi bu ayeti şöyle açıklıyor: "Uhud günü; Müslüman ve Mekke orduları: Allah'ın isteği, ferman ya da İnanlıları serbest bırakmak: bunların hepsinin nedeni gerçek İnanlıları iki yüzlülerden ayırmaktı." Baidawi, cilt i, sayfa 183.

[170] Bu ayetler Muhammed'in Uhud savaşında sözü geçen ölümünden bahsediyor. Bu ayetlerde, Muhammed ölmüş olsaydı bile, İnanlıların İslamdan ayrılmamaları gerektiği yazılıdır. Başka havarilerde ölmüşlerdi, ama onların dinleri devam etmişti. Gelenekçiler Muhammed'in yaralanarak yere düştüğü an, İnanlıların, "Ya Muhammed ölmüşse! Allah ölmez ve havarisi görevini tamamlamıştır. Inancın için savaşmaya devam,"

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> Nice peygamberler var ki, kendileriyle beraber birçok[171] Allah dostu çarpıştı da bunlar Allah yolunda başlarına gelenlerden yılmadılar, zaafa düşmediler, boyun eğmediler. Allah sabredenleri sever. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 146

Bu savaşın kaybedilmesinin nedenlerinin kader ve şeytan eli olduğu öne sürülüyor:—

> Allah size yardım ederse, sizi yenecek yoktur. Eğer sizi yardımsız bırakırsa, ondan sonra size kim yardım edebilir? Mü'minler, ancak Allah'a tevekkül etsinler. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 160

Baidawi'e göre bu ayetin anlamı, Allah size Bedir'de yardım ettiği gibi yardım ederse zafer sizin olur, ama O sizi Uhud'daki gibi bırakırsa yenilgiye uğrarsınız.

> Hiçbir kimse Allah'ın izni olmadan ölmez. Ölüm belirli bir süreye göre yazılmıştır[172]
>
> İki topluluğun karşılaştığı gün, içinizden yüz çevirip kaçanları, şeytan ancak yaptıkları bazı hatalardan dolayı yoldan kaydırmak istemişti..Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 145, 155[173]
>
> Yeryüzünde ve kendi nefislerinizde uğradığınız hiçbir musibet yoktur ki, biz onu yaratmadan önce, bir kitapta (Levh-i Mahfuz'da) yazılmış olmasın. Şüphesiz bu, Allah'a göre kolaydır. Hadîd Sûresi (lvii) 22[174]

---

dediklerini söylüyor. Ama Münafikûn, gelenek yanlılarının"Muhammed ölü olduğuna göre hep beraber evlerimize dönelim," dediklerini söylüyor. (Wakidi'nın, Muir'ın, *Life of Mahomet,* cilt iii, sayfa 173'te geçen bir alıntısı). Baidawi'nin anlattığına göre; Mus'ab b. Umeyr, Peygamberin bayrak taşıyanı, Ibn Kami'a tarafından öldürüldü, Ibn Kami'a bu adamı Peygamber sanarak: "Muhammed'i öldürdüm," diye bağırmış. Bu sözleri duyan Muhammed'in izleyicileri kaçmışlar. Peygamber onları, "Allah'ın kulları, bana," diye çağırmış. Münafikûn'ın bazıları şöyle demişler: "Eğer o peygamber olmuş olsaydı, öldürülemezdi, kardeşlerinize, ailenize ve dininize dönün." Abdu'l-Kadir 'in bu ayetlerin çevirisi hakkındaki notlarını ve *Tafsir-i-Husaini,* cilt i, sayfa 85'i inceleyin.

Muhammed'in öldüğü haberine bir çoğu inanmadı. Ebu Bekir, Peygamber'in öldüğünü Ömer ve başkalarına kanıtlamak için bu ayetleri verdi. Bazıları bu ayetlerin Ebu Bekir tarafından yazılıp Kuran'ın metnine ekletildiğini söylerler. Bu inancın gerçekliği pek mümkün değildir.

[171] "Sayısız" ya da "birçok" kelimesi, eğitilmiş dindar insanlar ya da hahamlar anlamını taşıyabilir. Arapça'daki ayet şudur:— وَكَأَيِّن مِّن نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ

Yorumcu Muhaddith bu ayeti şöyle çeviriyor:— بسا پيغامبركة قتال كردند كفار همراة او خدا پرستان بسيار

"Birçok peygamber kafirleri öldürdü ve bu peygamberlerin yanında birçok dindar adamlar bulunuyorlardı."

'Abdu'llah ibn 'Abbas " رِبِيُّونَ كَثِيرً" yani "birçok" kelimesinin جموع كثير — yani büyük bir topluluk olduğunu söylüyor. Hüseyin bu kelimelerin سپاه فراوان ,yani "bolca kuvvet" anlamına geldiğini söylüyor.'

Khalasatu't-Tafasir de şöyle çeviriliyor: "Muhammed'den önce birçok peygamber oldu, ve bu peygamberlerin yanında birçok dindar adam savaştı (diğer bir deyişle yardım etti)." Cilt i, sayfa 308.

آب سے پہلے بیغمبر گذرے جن کی ساتھی إلّٰه والی لزتی

Karis Ibn Kathir, Nafi, 'Ebu 'Amr ve Ya'kub قُتِلَ, yani "savaşıldı" ya da "öldürüldü", kelimesini قَاتَلَ, yani "savaştı" ya da "öldürdü"şeklinde okuyor. Başka bir okunuş şekli de var قُتِلَ, yani "öldürtüldü". Baidawi قُتِلَ (qutila) "katledildi" kelimesinin birçokları ya da Peygamber hakkında olduğunu söylüyor. Baidawi tarafından verilen okunma şekilleri kullanılınca, ilki; "yanında dindar adamlar varken kim bilir kaç peygamber katledildi"; ikincisi ise, "kim bilir kaç peygamber dindar adamlarla katledildi." Şimdi bu ayetlerin anlamı hiçde bir peygamberin birçoklarına karşı savaştığını anımsatmıyor. Bu ayetlerin anlamı, şimdi daha çok, dindar adamların peygamberin yanında savaşıp düşmanları öldürmesi, ya da o peygamberlerle ölmeleri ya da peygamberin o dindar adamların arasında ölmesi şeklinde düşünülebilir.

[172] Gelenekselci Rawi, Şeytan'ın bir insan suretini alıp, "Muhammed öldü" diye bağırdığını ve bunu duyan yandaşlarının her tarafa dağıldıklarını söylüyor. *Tarikhu'l-Waqidi*, sayfa 239.

[173] "Onlar Havariye, görevlerini bırakıp ganimetin peşinden acele gitmekle, karşı geldiler." Baidawi, cilt i, sayfa 181.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

UHUD ŞEHİTLERİ

Buna rağmen, bu savaşta ölenler büyük bir ödül kazanmışlardı, onlar şehit olmuşlardı, artık Cennet'te kutsaldılar:—

> Allah yolunda öldürülenleri sakın ölüler sanma. Bilakis onlar diridirler,Rableri katında Allah'ın, lütfundan kendilerine verdiği nimetlerin sevincini yaşayarak rızıklandırılmaktadırlar.[175] Arkalarından kendilerine ulaşamayan (henüz şehit olmamış) kimselere de hiçbir korku olmayacağına ve onların üzülmeyeceklerine sevinirler.
> (Şehitler) Allah'ın nimetine, keremine ve Allah'ın, mü'minlerin ecrini zayi etmeyeceğine sevinirler. (Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 169-71

ÖNEMLİ BİR KRİZ

Üçüncü Sûrenin sonunda, Mekkelilerin Uhud savaşından sonra genelde özgür olmalarına ve ticaretlerini sürdürmek için yeterince bağımsız davranabilmelerine rağmen, Peygamber'in cesaretinin kırılmaması ya da başka yollara sapmaması gerektiğini göstermek için kullanılabilecek anlaması güç bir ayet mevcuttur:—

> Kafirlerin refah içinde diyar diyar dolaşmaları sakın seni aldatmasın.
> (Onların bu refahı) az bir yararlanmadır. Sonra onların barınağı cehennemdir. Ne kötü bir yataktır orası. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 196-7[176]

---

[174] Nöldeke, Muhammed'in, bu Sûrenin indiği dönemde sıkıntıda olduğunu söylüyor. Muhammed'in sıkıntıda olması Nöldeke'ye göre bu Sûrenin Uhud savaşından sonra indiğini göstermektedir. Müslüman yorumcular bu ayetin özel bir neden ile indiğini düşünmüyorla, ama bu durum ayete biraz daha genel bir anlam vermekte. Hüseyin bu ayetin kıtlıklar, mal kaybı, hastalıklar ve fakirlik konusunda olduğunu söylüyor. Bunların hepsi Korunmuş Yazıt'ta kayıtlıdır (لوح محفوظ) (*Tafsir-i-Husaini,* cilt ii, sayfa 381). Ama bu Sûrenin amacı İnanlılları hararetli yapmaktır. Allah Güçlü ve Bilgili, İlk ve Son, Yaratıcı ve herkes üzerinde Egemen olandır, sadık hizmeti ödüllendirir, ve bütün hataları cezalandırır. Bundan dolayı Uhud savaşından sonraki çöküntü ve merak dönemi için bu Sûre mükemmeldi.

[175] Geleneklerde Cennet'teki şehitlerin mutluluğu hakkında çok güzel anlatımlar mevcuttur Peygamber şehitler hakkında şöyle dendiğini söylüyor:— جب مؤمنين احد مين شهيد هوے الله تعالىٰ کی اون کی روح سبز جزيون کی بدنون سين کردی جو جنت کی نهرون اور ميوون سی کهاتی بيتی هين

"İnanlılar Uhud'da şehit olunca en yüce Allah onların ruhlarını yeşil kuşların vücutlarına koydu ki Cennet'teki meyve ve ırmaklardan yiyip içsinler." *Khalasatu't-Tafasir*, cilt i, sayfa 320-1.

Tirmidhi de benzeri bir yorumda bulunuyor, "Ruhları, Cennet'te yaşayan, yeşil kuşların içindedir." *Jami'u't-Tirmidhi* (1903 baskısı), cilt ii, sayfa 341.

Yorumcu Mu'alim bu ayetin Bedir'de ölenler için geçerli olduğunu, yani Uhud şehitleri için geçerli olmadığını söylüyor. Baidawi şöyle diyor, "Bazıları bu bölümü Bedir'de ölenler için, bazıları da Uhud şehitleri için geçerli olduğunu söylerler. Burada ya Peygamber ya da her şahıs hakkında konuşulmaktadır." Cilt i, sayfa 184.

[176] لاَ يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُواْ فِي الْبِلاَدِ مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

Yorumcu 'Abdu'llah ibn 'Abbas, "Kafirlerin refah içinde diyar diyar dolaşmaları" sözünün, "Yahudilerin ticari amaçlarda gidip gelmeleri." – ذهاب اليهود والمشركين فى تجارة – anlamına geldiğini söylüyor.

Yorumcu Hüseyin, "Kafirlerin şehirlerindeki ticaret için gidip gelişleri sizi aldatmasın," – بايد كة فريب ندهد ترا رفتن وآمدن كافران در شهرها براى تجارت- olarak çeviriyor. *Tafsir-i-Husaini,* cilt i, sayfa 95.

Baidawi şu anlama geldiğini söylüyor, "Inansızların yaşadığı rahata ve zenginliğe bakmayın, ve onların gidiş ve gelişlerinde, mallarındaki ve tarımlarındaki bereketlerinden dolayı sapmayın." Cilt i, sayfa 192.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Müslümanların Uhud'da yaşadıkları kaybın büyüklüğü öylesine aşikardı ki, putperest Araplar hiç korkmadan günlük işlerini yapabiliyorlardı. Bu durum, Muhammed ve izleyicilerinin cesaretini kırdı; bu nedenle onları sevindirmek için bu vahiy indi.

Âl-İmrân Sûresi[177] bu kriz karşısında Peygamberin konuyu ne derece ciddiye aldığına dair bir ifadedir. Bu Sûre, Peygamberin bu kaybın Medine'ye daha çok yansımasını engellemek için ne kadar çok çaba sarf ettiğini göstermektedir. Bu Sûre, koşullar kötüleştiğinde umutsuzluğa kapılan halka destek olup onlara devam etme gücü sağlamak amacıyla inen vahiylerin zamanlaması konusunda olağanüstü bir örnektir. Peygamber'in kısa bir süre sonra tekrar yüreklendiği açıktır, çünkü bir süre sonra Peygamber Uhud'da kendisine sırtlarını dönüp kaçanları azarlar[178] ve İslam'ın zaferinden , yani İslam'ın tek din olacağından söz eder:—

> O, kendisine ortak koşanlar hoşlanmasa da, dinini bütün dinlere üstün kılmak için peygamberini hidayet ve hak din ile gönderendir. Saff Sûresi (lxi) 9[179]

MÜSLÜMANLAR YÜREKLENİYOR

Bu konunun sonunda Hüseyin'in savaş ve ıstırap ile bağlantı kurduğu bir ayet yer alır:—[180]

> Ey iman edenler! Sabredin. Sabır yarışında düşmanlarınızı geçin. (Cihat için) hazırlıklı ve uyanık olun ve Allah'a karşı gelmekten sakının ki kurtuluşa eresiniz. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 200

Peygamber'in bu açıklamalarının sonucunda, bu kayıp yüzünden tek bir inanlı bile kaybetmedi, ününden taviz vermedi.

Uhud[181] savaşından sonra her iki ordu, "Bedir'de tekrar görüşeceğiz," tehditini savurarak ayrıldılar. Bir yıl geçtikten sonra Kureyş vaatlerini yerine getirmek için büyük bir orduyla yola çıktı;

---

[177] Peygamber için bu Sûrenin çok önemli bir yeri vardı. Peygamberin şöyle dediği kaydedilmiştir: "Her kim 'Imran ailesinden olan bu Sûre'yi okursa, o kimse her okuduğu ayet için Cehennem köprüsü üzerinden güvenli bir şekilde geçecektir." "Her kim 'Imran'ın geçtiği Sûreyi Cuma gününde okursa, Allah ve melekleri o kişiye gün batımına kadar merhametli olacak." Baidawi, cilt i, sayfa 193.

[178] Saff Sûresi (lxi) 2-4

[179] Yorumcu Hüseyin bu ayetteki son cümlenin, İslam'ın zaferinin İsa Mesih'in ikici gelişiyle aynı zamana rastlayacağı anlamına geldiğini düşünüyor.

تا غالب گرداند دین را بة همة کیش وصلت بوقت نزول عیسی کة همة اهل زمین دین اسلام قبول کنند

"Öyle ki bu din İsa Mesih gelince, dünyadaki bütün insanlar İslam'ı kabul edince, bütün dinler üzerinde zaferli olsun." *Tafsir-i-Husaini*, cilt ii, sayfa 400.

Bir başka yazar ise şöyle diyor:— اِس آیت مین اشارة هی کة اسلام ناسخ ادیان هی

"Bu ayette İslam'ın bütün diğer dinleri iptal ettiği gösteriliyor." *Khalasatu't-Tafasir*, cilt iv, sayfa 432.

Baidawi ليغلبه على جميع الأديان kelimelerinin, "bütün dinler üzerinde zaferli olsun diye" anlamına geldiğini söylüyor. *Baidawi,* cilt ii, 331.

[180] Bu ayet düşkünlük ve kötülük üzerinde üstün olmak hakkında olabilir. Baidawi, 'Abdu'llah bin 'Abbas ve birçok diğer yorumcular tarafından bu her iki açıklama verilmekte. Savaşçı açıklama bütün yorumcular tarafından desteklenmektedir, bu ayet Uhud savaşı konusu ile dolu bir Sûre'de yer aldığından bu yorum gerçekçidir.

[181] Bazı Müslümanlar şimdi Yahudiler ve Hıristiyanlar arasında bir ittifak kurulduğunu söylüyorlar, ama bu ayet daha sonra indi ve böyle bir ittifakın hiç bir zaman kurulmadığı açıktır:—

> Ey inananlar! Yahudi ve Hıristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostlarıdırlar. Sizden kim onları dost edinirse kuşkusuz o da onlardandır. Şüphesiz Allah zalimler topluluğunu doğruya iletmez.. Mâide Sûresi (v) 51

Bu, aynı Sûrede geçen kırksekizinci ayet ile hiç uyumlu değildir:—

> Eğer Allah dileseydi elbette sizi tek bir ümmet yapardı. Fakat verdiği şeylerde sizi imtihan etmek için ümmetlere ayırdı. Mâide Sûresi (v) 48

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

ama ciddi bir kıtlık onları Mekke'ye geri sürükledi. Muhammed ve askerleri Bedir'e vardıklarında bir düşman bulamadılar. Muhammed Bedir'de sekiz gün kaldı ve mallarını büyük bir kârla sattılar. Kanlı ve çok ciddi bir şekilde bitmesi beklenen bu çatışma mutlu bir son ile noktalandığından özel bir vahiy indi:—

> Onlar yaralandıktan sonra[182] Allah'ın ve Peygamberinin davetine uyan kimselerdir. Onlardan güzel davranıp iyilik edenlere ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlara büyük bir mükafat vardır.
> Onlar öyle kimselerdir ki, halk kendilerine, "İnsanlar size karşı ordu toplamışlar, onlardan korkun" dediklerinde, bu söz onların imanını artırdı ve "Allah bize yeter, O ne güzel vekildir!" dediler.
> Bundan dolayı Allah'tan bir nimet[183] ve lütufla kendilerine hiçbir fenalık dokunmadan geri döndüler[184] ve Allah'ın rızasına uydular. Allah, büyük lütuf sahibidir.
> O şeytan[185] sizi ancak kendi dostlarından korkutuyor. Onlardan korkmayın, eğer mü'min iseniz, benden korkun. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 172-5

Başka kabilelere karşı seferler daha sonra da devam etti. Bunların çoğu pek ilgi çekmiyor, ancak bu seferlerin bir tanesinde 'Salatu'l-Khauf – tehlike zamanındaki dua tüzüğünü uygulamaya koyuldu. Ordunun bir yarısı savaşırken, diğer bir yarısı dua ederdi[186]. Kuran böylece bütün savaşçı haberlerin ve askeri emirlerin, Allah'tan gelen vahiylerle, verildiği bir araç oldu.

ZEYNEP'İN BOŞANMASI

Bazen Peygamber'in kişisel yaşamındaki hareketleri onaylamak için vahiyler inerdi. Medine'de yaklaşık o zamanlarda geçen olaylarla olan bağlantılı bir örnek verelim. M.S. 626 yılında yani Uhud savaşından sonraki bir tarihe denk gelmelerine rağmen, burada bu bağlantılardan geçerli bir şekilde bahsedilebilir. Anlatılanlara göre Muhammed, Zeyd adında, evlat edindiği bir oğlunun, evine gitti. Zeyd'in evinde Muhammed Zeynep'i, Zeyd'in karısını, gördü ve güzelliğinden etkilendi . Zeyd boşanmayı teklif etti. Muhammed ise, "karını kendinde tut ve Allah'ta kal," diyerek bu teklifi geri çevirdi. Zeyd, buna rağmen Zeynep'den boşandı. Ama Ahzâb Sûresi (xxxiii) 36'da ima edilen azardan dolayı kendi hareketlerinin doğruluğundan kuşku duyuyordu. Normalde Zeyd'in boşanmasının Zeynep'in ve Muhammed'in evlenmelerindeki sorunu ortadan kaldırması gerekirdi. Ama boşanmış olsalar bile evlat edilen bir oğlun karısı ile evlenmek, Araplar tarafından çok ayıp bir hareket olarak görülüyordu. Buna rağmen Muhammed evlendi ve yaptığı hareketi nedeniyle kendisini haklı çıkarmak için Allah'ın doğrudan iznini aldığını söyledi. İlk önce Allah'ın, evlat edinilmiş oğulların karılarıyla evlenmenin kötü olduğu düşüncesine hoşgörü ile bakmadığını göstermesi gerekiyordu. Ve bu nedenle şu vahiy indi:—

Wherry'nin bu ayet hakkındaki yorumunu inceleyin, cilt ii, sayfa 137.

[182] Uhud'daki kayıp.

[183] Ya edindikleri ganimet, ya da, Baidawi'ye göre, oralarda bir fuar bulup mallarını satarak çok para kazandılar. *Baidawi,* cilt i, sayfa 175.

[184] İmanlarını onaylayıp çoğalttılar ve böylece onları kargaşaya iten dinlerinde kaldılar ve düşmanların önünde korkusuzluk gösterdiler. Baidawi, cilt i, sayfa 175.

[185] Bu ifadenin kimin hakkında söylendiğine ilişkin bazı kuşkular var. Yorumcular Ibn 'Abbas ve Baidawi bu ifadenin, Müslümanları korkutmaya çalışan, Nu'aim, veya Kureyş'in lideri Ebu Süfyan hakkında olduğunu söylüyor.

[186] Nisâ Sûresi (iv) 102-3. Bunun daha ayrıntılı bir anlatımı için Sell'i görün, *Faith of İslam* (dördüncü baskı), sayfa 380.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> Allah, hiçbir adamın içine iki kalp koymamıştır. Kendilerine zıhâr yaptığınız eşlerinizi de anneleriniz yapmamıştır. Yine evlatlıklarınızı da öz çocuklarınız (gibi) kılmamıştır. Ahzâb Sûresi (xxxiii) 4

Arap geleneklerine göre Zeyd, Muhammed'in "oğlu gibi" görülürdü. Ama İslam'da ilahi bir emir aracılığıyla bu geleneğin bir yana bırakılması gerekmekteydi. Bu konudaki temel atıldıktan sonra, Muhammed bu konuda hareket etmekte özgürdü, öyle ki Arap halkının düşüncesine karşı ilahi bir izin koysun. Bu nedenle vahiy devam eder:—

> Hani sen Allah'ın kendisine nimet verdiği[187], senin de (azat etmek suretiyle) iyilikte bulunduğun kimseye[188], "Eşini nikahında tut (onu boşama) ve Allah'tan sakın" diyordun. İçinde, Allah'ın ortaya çıkaracağı bir şeyi gizliyor ve insanlardan çekiniyordun[189]. Oysa kendisinden çekinmene Allah daha layıktı[190]. Zeyd eşinden yana isteğini yerine getirince (eşini boşayınca), onu seninle evlendirdik ki, eşlerinden yana isteklerini yerine getirdiklerinde (onları boşadıklarında), evlatlıklarının eşleriyle evlenmeleri konusunda mü'minlere bir zorluk olmasın. Allah'ın emri mutlaka yerine getirilmiştir.
>
> Allah'ın, kendisine farz kıldığı şeyleri yerine getirmesi konusunda peygambere bir darlık yoktur. Daha önce gelip geçen peygamberler hakkında da Allah'ın kanunu böyledir. Allah'ın emri kesinleşmiş bir hükümdür. Ahzâb Sûresi (xxxiii) 37-8

ZEYNEP İLE EVLİLİK

Muhammed, yalnızca bir peygamber olduğu için ahlaki yasanın kayda alınmaması, İslamda din ve ahlakın boşanmaya ne kadar kolay izin verdiğini göstermektedir.

Zeynep ile yapılan evlilikteki bir başka sorun Zeyneb'ın Cahş'ın kızı olmasıydı. Zeynep Muhammed'in teyzesi Umeyne'nın kızıydı, Umeyne da Abdülmuttalib'in[191] kızıydı. Yakın bir akrabaydı, ama, Peygamber'e, izleyicilerine verilmeyen, farklı ve garip bir ayrıcalık verilince sorun giderildi:—

---

[187] Müslüman olmasına izin vererek.

[188] Zeyd bir oğul olarak evlat edinildiğinde ismi Zeyd bin Muhammed olmuştu; şimdi ise kendisine tekrar eski adı olan Zeyd bin Harise geri verildi.

[189] Hem *Tafsir-i-Husaini'*de hem de *Sahihu'l-Bukhari'*de, "Allah'ın ortaya çıkaracağı," kelimelerinin Zeynep'ın Muhammed'in eşi olacağı anlamında söylendiği belirtiliyor. Sonra da "insanlardan çekiniyordun" sözcüklerinin Muhammed'in böyle büyük bir Arap geleneğini çiğnediği için duyduğu korkuyu ifade ettiği söyleniyor, yani burada söz konusu olan evlat edinilmiş oğlunun eşiyle evlenmekten çekinmesidir. Bundan dolayı Bukhari şöyle diyor:— وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا الله مُبْدِيهِ نزلت في شأن زينب بنت جَحش وزيد بن حارثة

"Cahş'ın ve Zeyd bin Harise'nın kızı konusunda Allah'ın açığa vuramak istediği konuyu, sen kalbinde sakladın." *Sahihu'l-Bukhari*, cilt iii, sayfa 312.

Hüseyin şöyle diyor:—

وَتُخْفِى في نَفْسِكَ و پنهان ميكردى در نفس خود ماَ الّة مُبْدِيْةِ آنچه خدا پيدا كنندة آن است يعنى آنرا كة زينب داخل ازواج طيبات تو خواهد بود و تَخْشَى النَّاسَ وبترسيدى از سرزنش مردم كة گويد زن پسر خواندة را بخواست

"Allah'ın açık yaptığı konuyu kalbinde sakladın, yani, Zeyneb'ın en iyi eşlere katılması konusunu sakladın, ve "evlat edilmiş oğlunun karısını istedi," diyen adamların azarından korktun.' *Tafsir-i-Husaini*, cilt ii, sayfa 201.

[190] Yani bu konuda hiç terredüt etmedi.

[191] *Baidawi,* cilt ii, sayfa 129.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Ey Peygamber! Biz sana mehirlerini verdiğin eşlerini, Allah'ın sana ganimet olarak verdiklerinden elinin altında bulunan kadınları[192]; seninle beraber hicret eden, amcanın kızlarını, halalarının kızlarını, dayının kızlarını ve teyzelerinin kızlarını sana helal kıldık[193]. Ayrıca, diğer mü'minlere değil de, sana has olmak üzere, mehirsiz olarak kendini Peygamber'e bağışlayan, Peygamber'in de kendisini nikahlamak istediği herhangi bir mü'min kadını[194] da (sana helal kıldık.) Mü'minlere eşleri ve sahip oldukları cariyeleri hakkında farz kıldığımız şeyleri elbette bilmekteyiz. Bütün bunlar, sana herhangi bir zorluk olmaması içindir. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir. Ahzâb Sûresi (xxxiii) 50

Zeynep ve kocası Peygamberin isteklerini desteklemediler, ve bu nedenle onlar, sözde Allah'dan gelen şu vahiyde, azarlanırlar:—

Allah ve Resûlü bir iş hakkında hüküm verdikleri zaman, hiçbir mü'min erkek ve hiçbir mü'min kadın için kendi işleri konusunda tercih kullanma hakları yoktur. Kim Allah'a ve Resülüne karşı gelirse şüphesiz ki o apaçık bir şekilde sapmıştır. Ahzâb Sûresi (xxxiii) 36 [195]

Bu konuyu sona erdi ve Muhammed'in evliliği yasal ve doğru olarak ilan edildi. Zeyd artık Muhammed'in oğlu olarak anılmadı, adı Zeyd ibn Harise — yani Harise'nın oğlu — olarak geçti.

Bu Sûrenin elliikinci ayetinde Muhammed'in o anda evli olduğu dokuz karısına ekleme yapamayacağı, ama istediği kadar cariye alabileceği söyleniyor, "Bundan sonra, güzellikleri hoşuna gitse bile, başka kadınlarla evlenmek, eşlerini boşayıp başka eşler almak sana helal değildir. Ancak sahip olduğun cariyeler başka.[196]." Ancak bu konuya girmeye gerek yoktur. Müslümanların, cariyeler dışında, yalnızca dört eşe sahip olabilmeleri ile ilgili sınırlama Nisâ Sûresi (iv) de geçiyor.

---

[192] Köleler konusu geçtiğinden bu ayetin tarihi, Benî Kurayza katliamından sonrasına, yani M.S. 627 yılında, ilk tutsak edilen köle olan Raihana'nın, Muhammed'in cariyesi olarak alındığı zamana yerleştirilir. Bu Zeynep olayından (M.S. 626) sonra oluyor ve gerçekleşen olayları doğrulamak için inmiştir.

[193] Bu ayet, Peygamber'i Nisâ Sûresi (iv) 23'te Müslümanlar ile yapılan yakın akraba evlilikleri engelinin dışında bırakıyor.

[194] Hüseyin بنتُ عَمَّتِكَ — "teyze'nin kızı" — kelimelerinin yorumunda Zeynep hakkında konuşuyor. Bunu دختران عمهای تو از اولاد عبد المطلب — "teyze'nin kızı"— yani Abdülmuttalib'in bir çocuğu olarak açıklıyor. Cilt ii, sayfa 204.

[195] Bütün yorumcular bu ayetin Zeyd ve Zeynep hakkında olduğuna katılıyorlar. Böylece:—

ترمزی اور معالم اور دوسری تفاسیر مین مروی هے کة آیت زینب کی حق میں نازل هوی

"Tirmidhi, Mu'alim ve başka yorumcuların yorumlarında, bu ayetin Zeynep ile bağlantılı olarak indiği belirtiliyor." *Khalasatu'l-Tafasir*, cilt iiiü sayfa 559.

Abdu'llah ibn 'Abbas şöyle diyor:— لِمُؤْمِنِ زيد ولاَ مُؤْمِنَةٍ زينب

"İnanlı Zeyd'dir, inanlı (kadın) Zeynep'tir." *Tafsir-i-ibn 'Abbas*, sayfa 484.

Baidawi, Zeyneb bin Cahş konusunda açıklama yapıldığını söylüyor. Cilt ii, sayfa 129. — نزلت في زينب بنت جحش

Hüseyin de bunun Zeynep ile ilgili olduğunu söylüyor. *Tafsir-i-Husaini*, cilt iiü sayfa 201.

"Kim Allah'a ve Resülüne karşı gelirse," konusunda Hüseyin Sünnet ve Kuran'ın birlikte yetkisini göstermek için önemli bir yorum da bulunuyor:—

وَمَنْ يَعْص الله وَرَسُولَهُ : وهركة عامی شود ومخالفت كند خدای تعالی ورسول اورا یا از حکم کتاب وسنت بکذرد

"Kim itaatsizlik yapıp Allah'a ve O'nun Havarisine karşı gelirse, ya da Kuran'ın ve Sünnet'in yasasından ayrılırsa." Cilt ii, sayfa 207.

[196] Ahzâb Sûresi (xxxiii) 52'nin daha öncesinde yer alan ayetler tarafından iptal edildiği söyleniyor. Sale'nin bu konudaki yorumunu ve de *Khalasatu't-Tafasir*, cilt iii, sayfa 578'i inceleyin. *Khalasatu't-Tafasir* içinde geçenler hakkında bir hüküm vermiyor, ve böylece bir iptalin var olduğu kuşkuludur.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Bu Sûre Hicrinin dördüncü ya da beşinci yılında iniyor ve Muhammed'in dokuz tane eş alabilme sınırından daha önceki bir tarihi taşıyor.

Bu zamanlarda Muhammed, Benî Mustalik adlı bir Arap kabilesine karşı bir sefer yaptı. Bu seferin ilgi çekici noktası Muhammed'ın eşlerinden biri olan Ayşe'nin, kocasını takip etmesi nedeniyle özel bir vahiye neden olmasından dolayı oluşan bir skandaldır. Sefer yolundayken Ayşe geride kalmış ve sonunda yanında Safvan bin Mu'attal adlı bir gencin eşliğinde çadırlara ulaşmıştı.. Orada bu olayı yersiz dedikodular ile büyüten insanlar vardı. Bu nedenle şu ayet indi:—

O ağır iftirayı uyduranlar, sizin içinizden bir güruhtur. Nûr Sûresi (xxiv) 11

Yorumcu Hüseyin, Ibn Abba's ve Baidawi bu ayetin Ayşe hakkında olduğunu söylüyorlar. Bu olay bu Sûrenin inmesine yol açmıştır. Bu Sûre, Medine'ye döndükten sonra verildi ve Nisâ Sûresi (iv) 15 ile birlikte Peygamberin zina konusundaki azadını ve aynı konudaki yasayı öne sürmektedir. Halife Ömer'ın Geleneğine göre Nûr Sûresi (xxiv) 1-4 ayetlerinin eskiden kullanılan taşlanma yasasını iptal ettikleri söyleniyor. Ama "taşlanma ayeti" Zeyd'in Kuran'ında geçmiyor.

MISIRLI MERYEM

Hicrinin sekizinci ya da dokuzuncu yılında, Muhammed'in evindeki huzur konusunda bir vahiy daha bulunmaktadır. Bu vahiyden uzun zaman önce Mısır'ın Romalı yöneticisi, Muhammed'e çok güzel bir Mısırlı kız hediye etmişti. Bu kız aradan zaman geçtikten sonra Muhammed'e İbrahim adlı bir oğul doğurdu. Bu oğulun doğumu Muhammed'in eşleri arasında kıskançlık yarattı. Muhammed eşi Hafasa'ya kızdı, çünkü Hafasa, Muhammed'in ona sır olarak tutması gerektiğini söylediği bir skandalı, Ayşe adındaki diğer eşine, anlatmıştı. Ailesel tartışma sonuçlanmayıp farklı boyutlara ulaştı ve Muhammed, Mısırlı kız Meryem[197] ile olan ilişkisi için ilahi bir izin göstermek zorunda kaldı. Bu ilahi izin, Muhammed'in yaptığı hareketleri doğrulayıp kendi eşlerine eşit davranmak için verdiği yeminden özgür kılar:—

Ey peygamber! Eşlerinin rızasını arayarak, Allah'ın sana helâl kıldığı şeyi niçin sen kendine haram ediyorsun? Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Allah (gerektiğinde) yeminlerinizi bozmayı (ve kefaret ödemeyi) size meşru kılmıştır. Allah sizin yardımcınızdır. O, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Tahrîm Sûresi (lxvi) 1-2

Hicri'nin beşinci yılında Kureyş bir daha sefere çıktı ve Medine'yi kuşattılar. Bu savaşa Müttefikler savaşı dendi. Mekkelilere yardım eden Arap kabileleri ve Yahudilerin sayısı yüzünden, Yahudiler Muhammed'in üzerlerindeki ağır elini hissettiler ve barışçıl bir şekilde yaşayacaklarsa, Muhammed'le değil, Kureyş ile ittifak kurmalarının gerekeceğini düşündüler. Bu olay Peygamberi sinirlendirdi ve onları şöyle azarladı:—

Kendilerine Kitap'tan bir nasip verilmiş olanları görmüyor musun? Onlar "cibt"e ve "tâğut"a inanıyorlar. İnkar edenler için de, "Bunlar, iman edenlerden daha doğru yoldadır" diyorlar. Nisâ Sûresi (iv) 51

Kuşatma uzayınca Müslümanların bir bölümü cesaretini kaybetmeye başladı. Bunun anlatımı Ahzâb Sûresi (xxxiii) 'de geçmektedir ve duyulan bu korku şöyle anlatılır:—

[197] Daha fazla ayrıntı için: Muir'ın *Life of Mahomet,* cilt iv, sayfa 152-167; *Tafsir-i-Husaini*, cilt ii, sayfa 411 ve Sell'in *The Life of Muhammad,* sayfa 201-2

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Hani onlar size hem üst tarafınızdan hem alt tarafınızdan gelmişlerdi. Hani gözler kaymış ve yürekler ağızlara gelmişti. Siz de Allah'a karşı çeşitli zanlarda bulunuyordunuz. İşte orada mü'minler denendiler ve şiddetli bir şekilde sarsıldılar. Ahzâb Sûresi (xxxiii) 10-11

Muhammed şimdi güçsüz ve aciz bir durumda kalmıştı. Halk Muhammed'e ilahi yardım yapılacağı konusunda kuşku duyduğundan, kentin dış savunma işlerinden vazgeçerek kentin içine yerleşmek istiyordu. Halk bu aynı Sûre'de geçen bir vahiyde azarlanır:—

Hani münafıklar ve kalplerinde hastalık olanlar, "Allah ve Resülü bize, ancak aldatmak için vaadde bulunmuşlar" diyorlardı.

Hani onlardan bir grup, "Ey Yesrib (Medine) halkı! Sizin burada durmak imkanınız yok. Haydi geri dönün" demişti. Onlardan bir başka grup da, "Evlerimiz açık (korumasız)" diyerek Peygamberden izin istiyorlardı. Oysa evleri açık (korumasız) değildi. Onlar sadece kaçmak istiyorlardı.

De ki: "Eğer siz ölümden ya da öldürülmekten kaçıyorsanız, kaçmak size asla fayda vermeyecektir.Ahzâb Sûresi (xxxiii) 12-13, 16

MEDİNE'DEKİ KUŞATMA DURUYOR

Kureyş aniden Medine'deki kuşatmayı durdurdu ve geri çekildi. "Bu Mekkeliler ve Yahudilere, Muhammed'in gücünü kırmaları için verilmiş en iyi fırsattı. Ama bir yandan fiziksel cesaret nedeniyle, ama aynı zamanda önde iyi bir yöneten bulunmadığından, bu fırsat tamamen harcandı."[198] Peygamber, Allah'tan gelircesine, izleyicilerine şöyle dedi:—

Allah kitap ehlinden olup müşriklere yardım edenleri kalelerinden indirdi ve kalplerine büyük bir korku saldı. Ahzâb Sûresi (xxxiii) 26

Artık Muhammed'in kabile başı olarak gücü çoğalmıştı. Ve bu nedenle, özel ve saygın bir görüşme isteyerek, daha güçlü bir rol üstlenmeye başladı:—

(Ey inananlar!) Peygamberin (sizi) çağırmasını aranızda birbirinizi çağırmanız gibi tutmayın.[199] Nûr Sûresi (xxiv) 63

GÖÇMENLERİN DÖNÜŞÜ

Kureyş şimdi hem savaşta yenilmiş hem de kuşatmalarında başarılı olamamıştı. Uhud savaşında elde ettikleri zaferidevam ettirememişlerdi. Birçok Arap kabilesi ya ikna ya da baskı yoluyla İslam'ı kabul etti. Yahudiler hem sürgünle hem de katledilerek adeta bir hiçe indirilmişlerdi. Mekkeliler yine de kendilerini, Arabistan'da tek zaferli ve insanları yöneten adamdan üstün tutuyorlardı. Muhammed bu uzun yıllar boyunca Kureyş'in elinden gördüğü zulümlere ve işittiği azarlara dayanmıştı. Artık intikam günü yaklaşmıştı. Peygamberin düşünceleri kutsal kente dönmeye başladı. Çünkü oradaki hakimiyeti tamamlanmadan Muhammed Arabistan'daki tek hükümdar olamazdı.[200]

---

[198] Margoliouth, *Mohammed*, sayfa 326.

[199] Bu Yahudilerden alınan bir düşüncedir. Rodwell, *Qur'an*, sayfa 582, not 2.

[200] "Hac" diye nitelendirilen Sûre, Hac Sûresi (xxii), çok karışık bir Sûredir, bunun nedeni içindeki birçok ayetin geç Mekke dönemine ait olmasıdır. Ama bazı ayetler bu döneme aittirler ve Peygamberin Kâbe'ye hac ziyareti yapmayı düşündüğünü göstermektedir. Mekkeliler hala oranın sahibiydiler, çünkü Mekkeliler

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Peygamber ve izleyicileri Mekke'den göç edeli, altı yıl geçmişti. İzleyicilerinin birçoğu muhtemelen eskiden bildikleri yerleri ziyaret etmek istiyorlardı. Muhammed uzun bir zaman önce bir Kıble'nin (dua etmenin yapılması gereken yön) yerini bir kez daha, Kudüs'ten Mekke'ye, değiştirmişti. Mekke'deki kutsal tapınak hâla Medine'deki Müslümanlar için kutsal bir yerdi. Altı yıl boyunca her ne kadar Mekke'yi görememiş olsalar bile ilahi tapınmalarını Mekke'ye doğru yapıyorlardı. Şimdi bu tapınağın içine girip duvarlarının etrafında dolaşmak için büyük özlem duymaktaydılar. Ve bu nedenle, geç Mekke dönemine ait olmayan, Hac Sûresi (xxii) ayetleri Medine'ye dönmek için gereken önemli ayrıntıların planlanması için açıklandı.[201] Mekkelilere burada Kâbe'nin bütün insanlar için olduğu hatırlatılıyor.

"Bir Kureyş adamı olarak, Muhammed Kâbe ve kara taşa büyük saygı duyarak büyümüştü. Gerçekçi konuşulursa, bu saygı kendi dininin temelleriyle uygun değildi. Ancak Muhammed bu kutsal yerlerin İbrahim tarafından kurulduğunu, ve yalnızca kafirler tarafından suiistimal edildiğini söyleyerek durumu biraz değiştirmeyi başardı."[202] Bu eski putperest adetin törenleri, "Allah'ın törenleri" olarak açıklanıyor. Bu törenlerin yapılması ise "kalbin dindarlığını" yansıtır. Develerin kurban edilmesi devam etmekteydi. Böylece Muhammed Kâbe'yi ve oraya ait bütün törenleri İslam'ın içine kattı. Bu güç edinmek için yapılan ustaca bir hareketti.

HUDEYBİYE ANTLAŞMASI

Bu kritik zamanda Muhammed bir rüya gördü: rüyasında kendisinin ve izleyicilerinin Hac'ın bütün gereksinimlerini yerine getirdiklerini gördü. Bu konu hakkında karar verdi. 'Umbra, ya da Umre Zilkade ayı yaklaştığından M.S. 628 yılının Mart ayında büyük sayıda Müslüman Mekke'ye doğru yola koyuldular. Kureyş bu insanların Mekke'ye girmesini engelledi ve iki taraf arasında haberciler gidip geldiler[203]. Müslümanlar'ın Hudeybiye'deki durumu tehlikeliydi. Muhammed bu nedenle bir ağacın gölgesi altında izleyicilerini topladı ve kendilerinden ölümüne sadakat vaadi istedi. Bu vaat hemen verildi, ve "ağaçtaki Vaat" daha sonraları da hep saygılı ve itibarlı bir şekilde anıldı. Bu vaat Peygamber'in izleyicilerinin ona karşı duydukları bağlılığın çarpıcı bir örneğidir. Allah'ın bu konuda sevindiği söyleniyor:—

Kâbe ile bağlantılı olarak yapılan yanlış hareketlerinden dolayı azarlanıyorlar. Muhammed şimdi "halka hac" ilan edilmesi gerektiğini gösteriyor. Ayet 27

[201] Ayet 26-38; 67-8; 77-8

[202] Nöldeke, *Sketch's from Eastern History*, sayfa 67.

[203] Bazı yetkililer bu ayetin şu konuda olduğunu düşünmekteler:—

> Allah'ın mescitlerinde onun adının anılmasını yasak eden ve onların yıkılması için çalışandan kim daha zalimdir. Böyleleri oralara (eğer girerlerse) ancak korka korka girebilmelidirler. Bunlar için dünyada rezillik, ahirette de büyük bir azap vardır. Bakara Sûresi (ii) 114

Eğer bu doğru ise bu ayet ikinci Sûreden sonra gelen bir ayettir ve daha sonraki bir yere yerleştirilmelidir. Yorumcuların bu konudaki düşünceleri bir değildir. *Tafsir-i-Husaini* sayfa 19'da bu ayetin Romalı Titus tarafından Kudüs'teki tapınağın yıkılması hakkında olduğu söyleniyor. Ve orada kullanılan tapınak kelimesinin tekil, yani şeref, haliyle değil çoğul olduğunu belirtiyor. Baidawi (cilt i, sayfa 80) bu ayetin Kudüs'teki tapınağa ya da Kureyş'in Muhammed'in Mekke'ye girmesini engellemesinden bahsettiğini söylüyor. *Khalasatu'l-Tafasir*, cilt i, sayfa 64'de birçok yorum verilmektedir. Biri Titus'ın bir Hıristiyan olduğu ile ilgili (دین نصرانیت قبول کیا); bir başka yorum ise, Kureyş'in Müslümanların Mekke'ye girmesine izin vermemeleridir. Bu ikinci yorum uzun uzun açıklanmaktadır. Böylece:—

ای قریش تونے مکة معظمة کی مسجد سی الله کے بیغمبر کو نکالدیا اور مؤمنین کو عبادت وذکر خدا سے روکا اور اس سبب سی کة عبادت وذکر کعبیمین موقوف رها تم اس کی ویران اور خراب کرنی مین ساعی تهری

"Ey Kureyş, siz Allah'ın Peygamberini, ulu Mekke Tapınağından attınız, ve böylece İnanlıların orda övüp tapınmalarına engel oldunuz, ve böylece Kâbe'deki tapınma ve övgü durdurulmuştur. Siz bu Tapınağı ıssız yapıp yıkmayı zekice becerdiniz."

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> Şüphesiz Allah, ağaç altında sana bîat ederlerken inananlardan hoşnut olmuştur. Fetih Sûresi (xlviii) 18 [204]

Bu konuşmalar, Kureyş'in Kâbe'ye girmelerini tamamen yasaklaması ile sona erdi ve şu koşullarda anlaştılar:—

"Savaş on yıl boyunca durdurulacaktır. Iki taraf da birbirine saldırmayacaktır. Aralarında mükemmel bir saygı olacaktır. Her kim Muhammed'in tarafına geçip antlaşma yapmak isterse bunu yapabilir; ve aynı şekilde her kim Kureyş'in tarafına geçip antlaşma yapmak isterse yapabilir. Bir kimse izinsiz olarak Muhammed'e giderse, o kimse Vasisi'ne geri yollanmalıdır[205]. Ama Muhammed'in izleyicilerinden biri Kureyş'e dönerse o kimse Muhammed'e – Kureyş tarafından- geri yollanacaktır. Muhammed ve izleyicileri aynı yıl geri çekilip kente girmedikleri taktirde, bir sonraki yıl Muhammed ve izleyicileri Mekke'yi, Kureyş 3 gün boyunca geri çekildiğinde, ziyaret edebilirler. Ancak kente, yolcu silahı dışında, herhangi bir silahla giremezler (bu herkes için yalnızca kılıfında olan bir kılıç anlamına gelmektedir)."[206]

İlk başta Müslümanlar amaçlarını gerçekleştiremedikleri için hayal kırıklığına uğradılar[207]. Ama Muhammed bu düşüncenin ne kadar yalnış olduğunu ve Hudeybiye antlaşmasından gelecek yararları göstermek için bir vahiy getirdi. Devesinin üzerinde ayakta durdu ve Allah'ın mesajı olarak tanıttığı mesajı, şu sözlerle başlayarak iletti:—

> Şüphesiz biz sana apaçık bir fetih verdik. Fetih Sûresi (xlviii) 1 [208]

---

[204] Bu yemine "iyi keyf yemini" deniyor— بيعة الرّضوان. Yıllar sonra Khawarji 'Ali ve izleyicilerine karşı geldiklerinde, bir bölüm sonra, 'Ali, Talha ve Zubair'in Cennet'te olduğu yazılıyor, çünkü onlar bu vaadi ağacın altında aldılar.

[205] Burada hiç bir cinsel ayırım yapılmaz. Yani burada yazılanların tamamı hem erkek hem kadın için geçerlidir. Buna rağmen Peygamberin Mekke'den dönüşünden kısa bir süre sonra genç bir adam Mekke'den Medine'ye geçti. Gencin Vasisi onu geri çağırdı ve Muhammed bunu kabullendi. Bundan sonra bir kadın geldi. Bu kadının kardeşleri onu Medine'ye kadar takip ettiler ve Vasisi olarak onu geri istediler. Muhammed bu antlaşmaya karşı geldi ve şu vahiy indi:—

> Ey iman edenler! Mü'min kadınlar muhacir olarak size geldiklerinde, onları imtihan edin. Allah onların imanlarını daha iyi bilir. Eğer siz onların inanmış kadınlar olduklarını anlarsanız, onları kafirlere geri göndermeyin. Çünkü müslüman hanımlar kafirlere helal değillerdir. Kafirler de müslüman hanımlara helal olmazlar. Mümtehine Sûresi (lx) 10

Yorumcuların فامْتَحِنُوهُنَّ — "onları imtihan edin"- kelimeleri üzerine yaptıkları yorum bu kaçışın gerçek nedenini öğrenmeleri içindi, öyle ki yalnızca İslam'a karşı bir sevgi olduğu için kaçılıp kaçılmadığı ortaya çıksın. Çünkü yalnızca böyle bir durumda bu tür bir olay yasaldı. Buna rağmen Peygamberin bu hareketinin daha yeni yapılmış olan antlaşmanın dışında kaldığı belliydi. Bu durum Peygamber için Kuran'ın parça parça açıklanmasının büyük değeri ve kullanımı olduğunun bir ifadesiydi. Burada bir açıklamaya ihtiyaç duyulur ve bundan dolayı Hudeybiye'de geçen antlaşmanın koşulunu kullanan Hüseyin şöyle der: "Cebrail geldi ve, 'Ey Allah'ın Peygamberi, bu koşul sadece erkekler için geçerlidir kadınlar için değil' dedi." – جبرائيل آمد و گفت يا رسول الله آن شرط بر مردها واقع شدة نة زنها – *Tafsir-i-Husaini*, cilt i sayfa 397.

[206] *Raudatu's-Safa*, cilt ii, sayfa 505-14

[207] Muhhamed'in Mekkelilere güvenmediği ve Mekkelilerin herhangi bir şekilde Hudeybiye'nın dışına çıktıkları zaman savaşçı bir karşılık geleceği söyleniyor (Bakara Sûresi (ii) 186-9). Eğer bu bölüm bu konuda ise bu bölüm Bakara Sûresine sonradan yapılan bir eklemedir. *Tafsir-i-Husaini,* cilt i, sayfa 32 ve Baidawi, cilt i, 108. Mümtehine Sûresi (lx) 1-9 büyük olasılıkla aynı konu hakkındadır.

[208] Bu Sûrenin 1-17 numaralı ayetleri üzerine Nöldeke şöyle diyor, "Bu ayetlerden Muhammed'in amacının tamamen Mekkeyi almak olduğunu anlıyoruz. Ama şimdi Bedeviler Muhammed'in yardımına gelmediğinden Muhammed bir antlaşma yapmanın daha doğru bir karar olacağını düşündü. Bu çok iyi bir politika ve gerçek bir zaferdi." *Geschichtes des Qorans,* sayfa 161.
Arapların başarısızlığı burada yazılıdır:—

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

İSLAM'IN ÜSTÜNLÜĞÜ

Böylece Kureyş, Muhammed'i kendileri ile aynı seviyede biri sayarak, Muhammed'in siyasi konumunu tanıdılar. Ibn Ishaq bu konuda çok iyi bir yorum yapar, "savaş bittiğinde ve insanlar barışçıl bir şekilde bir araya geldiklerinde, İslam, mantıklı olan herkese anlatıldığında hepsi İslam'ı kabul ettiler." İnanlıların sayısı şimdi ciddi bir şekilde çoğalmaya başlamıştı. Gelen kadınların sayısı hakkında konuşan Margoliouth söyle diyor, "Bu hoş karşılanan yeni ziyaretçiler Medine'de hızlı bir şekilde yeni bağlar oluşturdular. Ama bu ziyaretçilerin inancının gerçekliğini anlamak için bir sınavdan geçmeleri lazımdı."[209] Bu süreç içerisinde gelmeyenler acı bir şekilde azarlandılar ve inansızlara şu sözler hatırlatıldı, "Kim Allah'a ve Peygambere inanmazsa bilsin ki, şüphesiz biz, inkarcılar için alevli bir ateş hazırladık."[210]. Ağacın altında sadakat vaadi edenler için şu söylenir, "sana olan nimetini tamamlasın, seni doğru yola iletsin ve Allah sana, şanlı bir zaferle yardım etsin. Allah size, elde edeceğiniz birçok ganimetler vaad etmiştir.."[211]Müslümanların ganimet alamaması üzerine yoğunlaşan hayal kırıklığı nedeniyle:—

> Henüz elde edemediğiniz, fakat Allah'ın, ilmiyle kuşattığı başka (kazançlar) da vardır. Allah her şeye hakkıyla gücü yetendir. Fetih Sûresi (xlviii) 21

Baidawi bu ayetin, Hunain savaşında Huwazin Arapları'nın yenilgisinden sonraki ganimet hakkında olduğunu söylüyor.[212] Müslümanların Muhammed'in rüyasının neden gerçekleşmediği hakkında bazı soruları vardı. Muhammed bu rüyanın gerçekleşeceği yılın gösterilmediğini söylüyor. Ve Müslümanları yatıştırmak için, bu rüyanın gerçekleşeceğinin kesinliğini bildiren, bir vahiy iniyor:—

> Andolsun, Allah, Peygamberinin rüyasını doğru çıkardı. Allah dilerse, siz güven içinde başlarınızı kazıtmış veya saçlarınızı kısaltmış olarak, korkmadan Mescid-i Haram'a gireceksiniz. Allah, sizin bilmediğinizi bildi ve size bundan başka yakın bir fetih daha verdi.[213]
>
> O, Peygamberini hidayet ve hak din ile gönderendir. (Allah) o hak dini bütün dinlere üstün kılmak için (böyle yaptı). Şahit olarak Allah yeter. Fetih Sûresi (xlviii) 27-8[214]

> Bedevîlerin (savaştan) geri bırakılanları sana, "Bizi mallarımız ve ailelerimiz alıkoydu; Allah'tan bizim için af dile" diyecekler. Fetih Sûresi (xlviii) 11

[209] *Mohammed,* sayfa 351 ve Mümtehine Sûresi (lx) 10. *Raudatu's-Safa*, bölüm ii, cilt ii, sayfa 571'i bu konuda inceleyin.

[210] Fetih Sûresi (xlviii) 13

[211] Fetih Sûresi (xlviii) 1,3 ve 20.

[212] Hüseyin Mujahid'den alıntı yapıp bütün zaferler hakkında olabileceğini söylüyor. Başka yorumcular ise Hayber'deki zafer hakkında olduğunu söylüyorlar. *Khalasatu't-Tafasir*,cilt iv, sayfa 241'i inceleyin.

[213] Baidawi ve Hüseyin'e göre bu ayet Hayber'den bahsediyor. Waqidi اور مراد اوس فتح قریب سی فتح خبیر هی yani "yakın bir fetih daha verdi" kelimelerinin Hayber zaferi olduğunu söylüyor.

[214] Hüseyin'e göre yirmi-sekizinci ayet, "diğer dinlerin mensuplarına ve İslam'ı terkedenler için bir başbelası." Böylece:—

دین پسندیده نزد خدای دین اسلام نة بهودیت ونصرانیت واختلاف نکردند در آن دین اسلام حق است ومحمد رسول بیغمبر بحق آنانکة دادة
اند بدیشان کتاب یعنی تورات وانجیل مگر پس ازانکة آمد بدیشان دانشی بحقیقت امر یعنی قرآن بدیشان فرود آمد

Tafsir-i-Husaini, vol. i, p. 74. —

Bu başka yorumcular tarafından da öne sürülmektedir. Böylece:—

جو سواے دین اسلام کی کوئی اور دین اختیارکرے یهودیت یا نصرانیت یا کجهی هو تو منظور ومقبول نهوگا اور وة ابنی ستی اور
کوشش مین محروم ومخذون رهیگا ۔ اس آیت نی تمام دینون کو منسوخ کردیا جو کزرکئی یا بیدا کئی جائین

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Böylece, hacın ertelenmesine rağmen, zafer yine de Müslümanlarındı. Müslümanlara başka ganimet gösterilecekti ve şimdi rahatlayabilirlerdi, çünkü Muhammed'e "yol gösterilmişti". İslam'ın zaferi büyük olacaktı. Artık ne Hristiyanlık nede Yahudilik İslam ile bitişik değildi. Artık birtek İslam'da kurtuluş bulunabilirdi[215]. Çünkü şimdi İslam bütün dinlerin önüne geçip onlardan daha başarılı olacaktı. Böylece Müslümanlar içlerindeki özlemi gidermek için bir yıl bekleyebilirlerdi. Bunun Allah'ın isteği olduğunu bilmek onlar için yeterliydi. Bu kırk-sekizici Sûre'nin tamamı şaşırtıcıydı ve o olay için çok uygundu.

İslam'ın tek din olması hakkındaki özel iddiası, daha erken bir Medine Sûresi'nde zaten verilmişti:—

> Şüphesiz Allah katında din İslam'dır. Kitap verilmiş olanlar, kendilerine ilim geldikten sonra sırf, aralarındaki ihtiras ve aşırılık yüzünden ayrılığa düştüler. Kim Allah'ın âyetlerini inkar ederse, bilsin ki Allah hesabı çok çabuk görendir. Âl- İmrân Sûresi (iii) 19

Yorumcular bu ayetin anlamının yalnızca İslam'ın gerçek din olduğu yani Yahudiliğin ve Hıristiyanlığın gerçek din olmadığını kanıtladığını söylerler. Ve İslam'ın gerçek din olduğunu, ne Hıristiyanlar ne de Yahudiler'in, Kuran gelene kadar, inkar etmediklerini öne sürerler. Yorumcular, Hıristiyanlar ve Yahudilerin İslam'ı inkar etmelerinin tek nedeninin kendi üstünlüklerini korumak olduğunu söylerler.[216]

ELÇİLİKLER

Muhammed Medine'ye, Arabistan'daki gücünün büyüdüğü izlenimi ile dolu olarak, döndü. Döndükten sonra Peygamber'in ufku, geç bir Medine Sûresi'nde anlatıldığı gibi, genişlemeye başladı:—

> (Ey Muhammed!) De ki: "Ey insanlar! Şüphesiz ben, yer ve göklerin hükümranlığı kendisine ait olan Allah'ın hepinize gönderdiği peygamberiyim. A'râf Sûresi (vii) 158

"Her kim İslam dışında bir din- Yahudilik, Hıristiyanlık veya başka bir din- seçerse bu din uygun bulunmayıp kabul edilmeyecektir ve bu kimse hüsrana ve hayal kırıklığına uğrayacaktır. Bu ayet (İslamdan) geçmişten gelen ve gelecek olan bütün diğer dinleri iptal ediyor." *Khalasut't-Tafasir,* cilt i, sayfa 271.

Böylece Medine'deki halka İslam'ın bütün insanlar üzerindeki hüküm iddiası açıkça iletildi.

Bir Qadiani yorumcu İslam'ın böyle olacağını söylüyor, "çoğunluğun dini olacak ama hiç bir dinin buna benzer bir bildiriyi önceden içeren vaadi yoktur." *Holy Qur'an*, 989

[215] Kim İslam'dan başka bir din ararsa, (bilsin ki o din) ondan kabul edilmeyecek ve o ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır. Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 85

[216] "Allah tarafından onaylanan din – Hıristiyanlık ya da Yahudilik değil- İslam'dır. Kutsal Kitap'ın ilk 5 kitabına ve İncil'e sahip olan insanlar İslam'ın ve Muhammed'in gerçek peygamber oluşunun doğru olması konusunda, gerçek bilgiye (Kuran'a) ulaşana kadar, şaşmadılar." Orijinali budur:—

دین پندیده نزد خدای دین اسلام نة بهودیت ونصرانیت واختلاف نکردند در آن انة دین اسلام حق است ومحمد رسول بیغمبر بحق آنانکة دادة اند بدیشان کتاب یعنی تورات وانجیل مگر پس ازانکة آمد بدیشان دانشی بحقیقت امر یعنی قرآن بدیشان فرود آمد

Tafsir-i-Husaini, cilt i, sayfa 62.

Baidawi İslami birlik inancını Muhammed'in getirmiş olduğu yasa olarak tanımlıyor. Cilt i, sayfa 148.

سوای اسلام کی اور کوئی طریقة مقبول نہین جیسا فرمایا مَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الإِسْلام دِيْنًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ اسلام کی سوا دوسرا دین دو اختیار کری نة مانا جائیکا

"İslam dışında başka hiç bir yol kabul edilmeyecek, Allah'ın dediği gibi 'her kim İslam'dan başka bir din seçerse, o din kabul edilmeyecektir.'"*Khalasatu't-Tafasir,* cilt i, sayfa 241.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Bu durum, Muhammed'i M.S. 627-8 yıllarında Bizans imparatoru Heraklius ve diğer birçok Hristiyan hükümdara, Fars krallarına ve başka hükümdarlara elçiler yollamasına yol açtı.[217] Nöldeke bu mektupların içinde Hıristiyan hükümdarlara hem kendisinin hem İslam'ın egemenliğini kabullenmelerini söyler:—[218]

> De ki: "Ey kitap ehli! Bizimle sizin aranızda ortak bir söze gelin: Yalnız Allah'a ibadet edelim. Ona hiçbir şeyi ortak koşmayalım. Allah'ı bırakıp da kimimiz kimimizi ilah edinmesin." Eğer onlar yine yüz çevirirlerse, deyin ki: "Şahit olun, biz müslümanlarız."
> Ey kitap ehli! İbrahim[219] hakkında niçin tartışıyorsunuz. Oysa Tevrat da, İncil de ondan sonra indirilmiştir. Siz hiç düşünmüyor musunuz?
> İşte siz böyle kimselersiniz! Diyelim ki biraz bilginiz olan şey hakkında tartıştınız. Ya hiç bilginiz olmayan şey hakkında niçin tartışıyorsunuz? Allah bilir, siz bilmezsiniz.
> İbrahim ne Yahudi idi ne de Hristiyan. Fakat o, hanif (Allah'ı bir tanıyan, hakka yönelen) bir müslümandı. Allah'a ortak koşanlardan da değildi. Âl-İ İmran Sûresi (iii) 64-67

"Peygamber ne zaman başarısız olduysa ya da tam bir başarıya ulaşamadıysa, bu konuyu örtbas etmek için Yahudilere saldırırdı. Bu politikası öylesine işe yarardı ki, bu politikayı terk etmesi mantıksızlık olurdu. Bundan dolayı Hudeybiye'deki başarısızlıktan sonra Hayber Yahudilerine karşı acele bir sefer düzenledi."[220] Bu sefer, M.S. 628 yılının sonbaharında gerçekleşti ve Müslümanlara zenginlik sağladı. İlk başta Muhammed Yahudilerin yardımına başvurdu. ama onların yardımını elde edemeyince onları kabile kabile katledip evlerinden attı ya da onları aciz bir duruma sokarak hükmü altına aldı. Bu zaferde Muhammed Arabistan'daki Yahudilerin gücünü tamamen kırdı. Peygamber'in en azimli düşmanı öldürülünce kızı Safiyye'yi , Hayber'de tutsak aldı. Safiyye'ye İslam'ı seçme olanağı verildi. Safiyye İslamı seçti ve böylece fetihçinin eşi oldu. Hayber halkı Medine'ye zarar veremeyecek kadar uzaktaydı, ama Hayber'de ganimet vardı ve Arabistan'a tamamen hükmedilmesi artık kararlaştırılmış gibi görünüyordu.

BEDEVİLERİN CEZALANDIRILMASI

Muhammed şimdi Kureyş tarafından herhangi bir saldırıya uğramayacağı konusunda güvende olduğundan, Umre ayına kadar zaman geçirmek için, Bedevi kabileler üzerinde saldırılar düzenlemeye başladı. Bu dönemde 'Urain ve Ukka ailelerinden olan bazı hasta Bedevi kişiler İslam'ı kabul ettiler ve Peygamber'in otlanma topraklarında kalmak için izin aldılar, öyle ki dişi develerin sütünü içsinler. Onlar nankördü, bu develerin çobanını öldürdükten sonra onbeş tane deve alıp kaçtılar. Sonradan bu hırsızlar yakalandı ve kendilerine verilen ceza çok vahşiceydi. Elleri ve ayakları kesilip; gözleri ve dilleri dikenler ile delindi (*Tafsir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 144); gözleri iğnelerle delinip ölene kadar kızgın güneşin altında bekletildiler (*Khalasatu-t-Tafasir*, cilt ii, sayfa 575). Sonra bu ayet açıklandı:—

---

[217] Bu elçililer ve onların neden olduğu sonuçlarındaha ayrıntılı bir açıklaması için, Mirkhund, *Raudatu's-Safa,* bölüm ii, cilt ii, sayfa 517.

[218] Ama bu ayetlerin daha sonraki bir zamanda, Najran Hıristiyanlarının ve piskoposlarının Muhammed'i ziyarete geldiklerini açıkladığı söyleniyor. Bu ayetlerin Medine Yahudilerini kastettiği de belirtiliyor. Baidawi, cilt i, sayfa 159.

[219] Baidawi bu ayet üzerinde şöyle bir yorum yapıyor: "Yahudiler ve Hıristiyanlar İbrahim konusunda tartıştılar, her iki inanç da İbrahim'in kendilerine ait olduğunu söylüyordu: bundan dolayı bu konuyu Peygambere getirdiler, ve şu yazı açıklandı." Baidawi sonra Yasa'nın Musa'ya ve İncil'in Mesih İsa'ya verildiğini söylüyor, böylece İbrahim ne Hıristiyanlar'ın ne de Yahudiler'in olmuş oldu.

[220] Margoliouth, *Mohammed*, sayfa 355.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Yaptıklarına bir karşılık ve Allah'tan caydırıcı bir müeyyide olmak üzere hırsız erkek ile hırsız kadının ellerini kesin. Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Mâide Sûresi (v) 38

GÜCÜN ARTMASI

M.S. 629 yılının ilk baharında Muhammed Kureyş tarafından verilen izini kullanarak Mekke'ye yaklaşık iki bin izleyicisi ile birlikte yaklaştı. Kureyş geri çekildi ve Müslümanlar yedi yıldır görmedikleri kente, silahlarını dışarda bırakarak, girdiler. Muhammed Kâbe'ye[221] gelince şöyle dedi: "Allah kendi gücüyle onlara (Mekkelilere) bugünü gösterene merhamet etsin." Muhammed her zamanki hacda putperestler tarafından yapılan törenleri – kara taşı öpmek, Kâbe'nin etrafından yedi defa dönmek ve Safa ve Merve dağlarının arasından koşmak- yerine getirdi.[222] Kurban olarak kesilmek üzere getirilen hayvanlar kesildi ve Umre törenleri bitmiş oldu. Bu eski kente ve tapınağa gösterilen saygı Mekkelileri olumlu bir şekilde etkiledi. Muhammed'in askeri gücünün sergilenmesi, Kureyş'ten iki atlı komutanının Muhammed'in bayrağı altına girmelerini sağladı. Aralarında bir dostluk kuruldu. Muhammed'in Meymune ile evliliği – bu sene içerisinde Muhammed'in haremine eklenen dördüncü eşi Muhammed'in gücünü arttırdı. Muhammed Medine'ye dönerken her zamankinden daha güçlü olmuştu.

Birkaç Arap kabilesine daha saldırıldı ve bu kabileler hüküm altına alınana kadar ezildiler. Roma imparatorluğu'nun güney bölümüne saldırıldı, ama Mute savaşında Müslümanlar ciddi bir yenilgiye uğradılar. "Muhammed'in Bizanslılara karşı yaptığı seferin birçok şeyi etkilediğini düşünmekte haklıyız. Bu sefer ne kadar başarısız olsa da, Muhammed'i o anki Arabistanın ulusal birlik düşüncesinin önderi yaptı.[223] Araplar daha önce bu konu hakkında pek düşünmüyorlardı bile." Muhammed bu saldırının fazla erken olduğunu ve bir daha denemeden önce Arabistan'daki konumunun daha iyi olması gerektiğini de anladı. Bundan sonra, çok kısa bir Sûre olan, Nasr Sûresi (cx) indi:—

Allah'ın yardımı ve fetih[224] (Mekke fethi) geldiğinde ve insanların bölük bölük Allah'ın dinine girdiğini gördüğünde, Rabbine hamd ederek tespihte bulun ve O'ndan bağışlama dile. Çünkü O tövbeleri çok kabul edendir. Nasr Sûresi (cx)

Tekrar yüreklendirilen Muhammed yolunda devam edebilirdi. Kuşkusuz siyasi toplum birliği ve kendi izleyicilerinin bir tarikat olarak oluşması için Medine bir merkez olamazdı. İslam Arabistan'da hem siyasi hem de dini olacak olsaydı Muhammed'in ilk başlardan beri istediği gibi Mekke'nin Arabistanın merkezi yapılması gerekirdi.

Muhammed Mekkelilerin artık savaştan bıktıklarını, bir çok Kureyş önderinin de ya öldüğünü ya da kendi tarafına geçtiğini ve gücünün Arabistan'ın her ucuna ulaştığını gördü. Muhammed böylece şunu anladı: Mekke'yi almak kararlı bir saldırı ile mümkün olabilirdi ve Kureyş'in kalan gücünün paramparça edilmesi mümkündü.

MEKKE'NİN BOYUN EĞMESİ

---

[221] *Raudat's-Safa* (bölüm ii, cilt ii, sayfa 598) kitabına göre Muhammed yoldayken "Şüphesiz biz sana apaçık bir fetih verdik". ile başlayan Fetih Sûresi (xlviii)'yı izleyicilerine açıkladı.

[222] Maulavi Muhammed 'Ali, bu geleneğin Hacer'in su ararken koşması sonucu devam ettirildiğini söylüyor. Bu iddia tamamen hayal gücünden ibarettir. Bu törenler Mekkelilerle barış sağlamak amaçlı olarak kullanılan eski putperest gelenekleridir. *Holy Qur'an,* sayfa 72

[223] Margoliouth, *Mohammad*, sayfa 389

[224] Baidawi bu zaferin Mekke zaferi olduğunu söylüyor ve askerler" ile Mekke, Tâif, Yaman, Huwazin ve bütün Arap kabilelerinin halklarının kastedildiğini söylüyor. Cilt ii, sayfa 420.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Onüçüncü Sûre Mekkeli bir suredir, ama kırk-birinci ayeti eklemedir ve büyük olasılıkla bu dönem içerisinde geçmektedir:—

> Onlar, bizim yeryüzüne (kudretimizle) gelip onu etrafından eksilttiğimizi görmediler mi? Allah hükmeder. Onun hükmünü bozacak hiçbir kimse yoktur. O, hesabı çabuk görendir. Ra'd Sûresi (xiii) 41.

Ibn 'Abbas[225] bu ayetin Mekkeliler hakkında olduğunu söylüyor. Bu Mekkeliler öylesine kör ve bitik hale gelmişlerdi ki, Müslümanların üzerine gelip putperest Arap kabilelerinin topraklarına girip onları aldıklarını göremiyorlardı. Hüseyin,[226] bu ayetin Yahudiler hakkında olduğunu söylüyor. Çünkü Yahudilerin kaleleri, toprakları ve malları artık Müslümanların ellerine geçmişti.

Bazıları bu sefere katılmaktan acizdiler ve bu kişiler burada şöyle azar işitirler:—

> Yeminlerini bozan, peygamberi yurdundan çıkarmaya kalkışan ve üstelik size tecavüzü ilk defa kendileri başlatan bir kavimle savaşmaz mısınız? Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Oysa Allah, -eğer siz gerçek mü'minler iseniz- kendisinden korkmanıza daha lâyıktır.
>
> Onlarla savaşın ki, Allah onlara sizin ellerinizle azap etsin, onları rezil etsin, onlara karşı size yardım etsin, mü'min topluluğun gönüllerini ferahlatsın ve onların kalplerindeki öfkeyi gidersin. Tevbe Sûresi (ix) 13-4

Mekke'ye yapılan seferde aktif bir rol oynayanlar ve zaferden pay alanlar çok övülüyorlar. Bu şekilde davrananların hareketleri, burada Peygamber'in gücü kanıtlandıktan sonra, sadaka vermek ve İslam için savaşmak ile kıyaslanıyorlar:—

> Size ne oluyor da, Allah yolunda harcama yapmıyorsunuz? Halbuki göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. İçinizden, fetihten (Mekke fethinden) önce harcayanlar ve savaşanlar, (diğerleri ile) bir değildir. Onların derecesi, sonradan harcayan ve savaşanlardan daha yüksektir. Bununla beraber Allah hepsine de en güzel olanı (cenneti) vadetmiştir. Allah bütün yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır. Hadîd Sûresi (lvii) 10 [227]

Hudeybiye antlaşması yapılalı iki yıl olmuştu. Bu antlaşmaya göre Mekke ve Medine arasındaki barışın on yıl sürmesi gerekiyordu. Ama bu sorunun üstünden gelindi. Muhammed'in hükmü altında olan bir Bedevi kabile, Kureyş ile ittifak kurmuş olan bir kabile tarafından saldırıya uğradı. Muhammed bunu görünce hemen on bin adam toplayıp Mekke'ye karşı sefere çıktı. Peygamber'in eski düşmanı olan Ebu Süfyan artık direnme zamanının sona erdiğini anladı. Muhammed ile konuşmak istedi. Şahadet'i tekrarladı ve daha sonraları her zaman iyi bir Müslüman oldu. Ebu Süfyan'ın, Kureyş'in babadan oğula geçen lideri olarak, Mekke üzerindeöylesine büyük bir etkisi vardı ki, o Müslüman olunca Mekkeliler Muhammed'e fazla direnmediler. Muhammed kente girer girmez Kâbe 'ye gitti ve kara taşı selamladı. Bunun ardından bütün putların indirilmesini

---

[225] *Tafsir-i-ibn 'Abbas* , sayfa 289.

[226] *Tafsir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 343.

[227] "İçinizden, fetihten (Mekke fethinden) önce harcayanlar ve savaşanlar"— مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ

Nöldeke bu ayetin Bedir hakkında olduğunu söylüyor. Nöldeke büyük olasılıkla bu konuda haklıdır, ama Mu'alim bu ayeti Hudeybiye antlaşmasıyla ilgili olarak gösteriyor, Baidawi ve benim danıştığım diğer bütün Müslüman yorumcular bu ayetin Mekke hakkında olduğunu söylüyorlar. "Buna katılanların üstünlüğü şöyle açıklanmaktadır: 'O İnanlılar ki Mekke zaferinden önce inanlı ve yardımcı olanlar bütün diğer İnanlılardan üstün ve en iyi insanlardır.'"

وة صحابی جو فتح مکة سیپہلے مومن ومعین ہوے دوسرے تمام مومنین بلکة خیار است سی افضل ہی

— *Khalasatu't-Tafasir*, cilt iv, sayfa 364.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

buyurdu. Kentin üzerindeki üstün hükmünü göstermek için Osman bin Talha ve ‘Abba’s ’ı tapınak içerisinde babadan oğula geçen iki göreve atadı.[228]

Bir haberci şu emri sokaklarda haykırmaya başladı: “Her kim Allaha ve kıyamet gününe inanıyorsa, o inanlı evinde hiç bir eşitlik kalmasın.”[229]

Bir çok Mekkeli alay etti. Bunun üzerine bütün insanların doğaları itibarıyla eşit olduklarına, yani Allah’ın gözünde ırk ya da konumun Allah korkusu kadar önemli olmadığını açıklayan bir vahiy indi. Quraish burada azar işitir:—

> Ey insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, O'na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdâr olandır. Hucurât Sûresi (xlix) 13[230]

MUHAMMED’İN ZAFERİ

Muhammed Mekkelilere kendisi hakkında ne düşündüklerini sorunca bazılarından şöyle bir yanıt aldı, “Ey asil kardeşin oğlu asil kardeş senin hakkında iyi düşünüyoruz. Bizim üzerimizde hüküm aldın.” Yûsuf Sûresi (xii) 92’den alıntı yaparak Peygamber Yûsuf’un kardeşlerine söylediği sözü tekrarlıyor:—

> Yûsuf dedi ki: "Bugün size kınama yok. Allah sizi bağışlasın. O, merhametlilerin en merhametlisidir.[231] Yûsuf Sûresi (xii) 92

Muhammed birkaç kişi dışında[232], ki bu kişiler gerçekten başlarına gelen sonu hak etmişlerdi, bütün kente genel bir af sağladı. Bunun sonucunda, Muhammed hızlı bir şekilde halkın

---

[228] Bu ayette bu görevlerin değiştirilmesinin doğrulandığı söylenir:—

> Allah size, emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emrediyor. Nisâ Sûresi (iv) 58.

[229] Muir, *Life of Mahomet*, cilt iv, sayfa 129.

[230] Bu vahiyin geçerli olmasını gerektiren durumun daha ayrıntılı bir açıklaması için, *Khalsatu’t-Tafasir,* cilt iv, sayfa 269-72’yi okuyun.

[231] *Raudatu’s-Safa*, bölüm ii, cilt iim, sayfa 602.

[232] Bu genel aftan esirgenenlerin sayısı ondu, ama öldürülenlerin sayısı dörttü. Bu kişilerin arasında ‘Abdu’llah ibn Sa’d yer aldı. ‘Abdu’llah ibn Sa’d bir süre Peygamberin Medine’deki katipliğini yapmıştı. Peygamberin ‘Abdullah ibn Sa’d ‘a insanın yaratılışı hakkında bir bölüm yazdırdığı anlatılıyor. Sura (xxiii) 12-14, bu ayetlerin son sözleri “Kutsansın o zaman Allah, yaratıcıların en ustası.” Bu sözler ‘Abdu’llah tarafından şaşkınlık içinde söylendi, ama Peygamber bu sözleri duyduğunda öylesine sevinmişt ki, ‘Abdu’llah’a, “bunları yaz, çünkü bu sözler böyle inmiştir.” ‘Abdu’llah ‘ın ise bu konuda farklı bir tutumu oldu ve şöyle dedi, “Eğer Muhammed doğru söylüyorsa o zaman benim üzerimede esin inmiştir.” Hüseyin bu sözlerin yetkilisi olarak, bu konuda şu ayeti veriyor:—

حضرت رسول به ما كفت بنويس كة همچنين نازل شدة عبد الله در شكت افتاد مرتد گشت گفت اگر محمد صادقست بس بر من هم وحى فرود مى آيد — *Tafsir-i-Husaini*, vol. ii, p. 80

Peygamber bu konuda çok kızmıştı ve Baidawi’ye göre şu ayet ‘Abdu’llah ibn Sa’d ‘ın hareketi hakkında indi:—

> Allah'a karşı yalan uyduran veya kendine bir şey vahyedilmemişken, "Bana vahyolundu" diyen, ya da "Allah'ın indirdiğinin benzerini ben de indireceğim" diye laf eden kimseden daha zalim kimdir? En’âm Sûresi (vi) 93

Bu ayet geç bir Mekke Suresi’nde yer alır, ama hakkında sözü edilen konu Medine’de geçmektedir. Yani yerinin değiştiği açıktır, ki bunun tek mantıklı açıklaması bir önceki ayetin Kuran’ın, Kutsal Yazılar üzerindeki üstünlüğü hakkındadır. Merak uyandıran konu şudur, Muhammed’e eşit bir ayet yarattığı için bir adam gazap görmektedir ama Peygamber’in kendisi, insanları böyle yapmaları için teşvik etmektedir. Muhammed bunun kabul edilmesini istedi mi, istemedi mi?

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

kalbini kazandı. Medine'de olduğu gibi, Mekke'de de hiç Münafikûn yoktu. Muhammed için bu bir zafer günüydü, çünkü o anda Allah'ın "lütfu" üzerlerine gelmişti.[233] Sekiz yıl önce Muhammed bu kentten kendisine karşı kin duyulan bir serseri gibi atılmıştı. Daha sonra ise Kureyş hiç durmadan ona karşı gelmişti, bu direniş artık sona ermişti. Kutsal tapınak şimdi Muhammed'in elindeydi ve onun sözü yasa olmuştu. Muhammed artık asırlardır Allat ve Uzza gibi birçok alt seviyedeki tanrıya tapınmak için kullanılan bu tapınakta durdu ve bir sözü ile oradaki putperestliği sonsuza kadar yok etti. Muhammed sonra kendi hükmüyle bu tapınağa yeni görevliler atadı ve bu tapınağı yeni dinin merkezi yaptı. Böyle bir zaferin İslam'ın yayılmasını hızlandırdığına şaşmamalı. Artık daha önceleri hiç olmadığı şekilde Arap halkının birleşecekmiş gibi görünüyordu. Artık Peygamber'in yurtsever yanı ortaya çıkacak gibiydi ve Arabistan –siyasi ve dini bir şekilde - birleşik ve özgür olarak daha geçen senelerde topraklarına el atmaya çalışan düşmanlarına karşı direnebilir, onları yıkıma götürme tehditi gösteriyordu.

Artık ciddi direncin bitmesine rağmen bir kaç yer hala direnmekte ısrar etti. Tâif halkı ve Huwazin Bedevileri Mekke'nin düşmesini kendi özgürlüklerini tehlikeye atılacağını düşünerek, Muhammed iki hafta içerisinde Tâif ve Huvazin Bedevilerine karşı bir sefer yapmak zorunda kaldı. Hunain vadisine bir savaş yapıldı. Ilk başta bazı inanlı savaşanlarına bir korku tuttu ve bütün ordu kaçmaya başladı. Durum kritikti, ve Muhammed'ın akrabası 'Abba's'tan benzeri sözler arasında şunuları bağırmasını istedi: "Ey! Mekke halkı! Ey! Ağaç yeminlileri! Baraka Sûresi halkı![234]" Muhammed bir toprak yığının üzerine çıkıca ve elini atıp düşmanlara bir avuç toprak fırlatıp, "harabe onları tut!" diyince bazısının kaçışı engellendi. Bu savaş böylece kazanılmaya başlandı ve düşman tamamen ezildi. Her zamanki gibi bu konuda bir vahiy indi. Bu vahiyde düşmanların sayılarından dolayı olan kaçış onların savaştan önceki kendi sayılarındaki boş gurula bağlantı kuruluyor:—

> Andolsun, Allah birçok yerde ve Huneyn savaşı gününde size yardım etmiştir. Hani, çokluğunuz size kendinizi beğendirmiş, fakat (bu çokluk) size hiçbir yarar sağlamamış, yeryüzü bütün genişliğine rağmen size dar gelmişti. Nihayet (bozularak) gerisin geriye dönüp kaçmıştınız. Tevbe Sûresi (ix) 25

Bir sonraki ayette zaferin tamamlanmasında ilahi destekteğin yer aldı yazılıyor:—

> Sonra Allah, Resûlü ile mü'minler üzerine kendi katından güven duygusu[235] ve huzur indirdi. Bir de sizin göremediğiniz ordular indirdi ve inkar edenlere azap verdi. İşte bu, inkârcıların cezasıdır. Tevbe Sûresi (ix) 26

---

[233] Baidawi, **Size nimetimi tamamladım** Mâide Sûresi (v) 3 sözlerinin bu zaferden bahsediyor olabileceğini söylüyor.

[234] *Ante*, sayfa 137

[235] Burdaki asıl kelime Sakinat— سَكِيْنَة. Samuel'in İsrail halkına şöylece demesi için Bakara Sûresi (ii) 248'da kullanılıyor, "Peygamberleri onlara şöyle dedi: "Onun hükümdarlığının alameti size o sandığın gelmesidir. Onda Rabbinizden bir güven duygusu ve huzur ile Mûsâ ailesinin, Hârûn ailesinin geriye bıraktığından kalıntılar vardır. ". Böylece Antlaşma Sandığı'nda bulunan Shechinah, yani ilahi varlık veya görkem, ile bir bağ oluşturulduğu gibi görünmekte. Artk bu korkunun yer aldığı zamanda Peygamber'deki "Ilahi varlık" sakinlik veya bir huzur ruhu vermekte. Bu ayet Peygamber'in Ebu Bekir ile Mekke'den kaçışındaki mağradaki geçirdiği tehlikeli zamanla bağlantılı olarak gösteriliyor:—

> Allah da onun üzerine güven duygusu ve huzur indirmiş— فَأنْزَلَ الله سَكِيْنَتَهُ عَلَيهِ — Tevbe Sûresi (ix) 40.

Bu ayet başka olaylar için de kullanılmaktadır:—

> O, inananların imanlarını kat kat artırmaları için kalplerine huzur ve güven indirendir.

> Şüphesiz Allah, ağaç altında (*ante*, sayfa 138) sana bîat ederlerken inananlardan hoşnut olmuştur. Gönüllerinde olanı bilmiş, onlara huzur, güven duygusu vermiş ve onlara yakın bir fetih ve elde edecekleri birçok ganimetler nasip etmiştir.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Peygamber Tâif şehrini kuşattı ama başarısız oldu. Birkaç haftadan sonra kuşatma sonra erdirildi fakat on ay geçtikten sonra Tâif halkı ona boyun eğdi. Muhammed şimdi Huvazinlerden edindiği ganimetten, Müslümanlığa geçmiş olan, Mekkelilerin ve Bedevilerin kabile önderlerine hediyeler verdi. Bu hediye dağıtımı Muhammed'in izleyicilerini ve dostlarını çok rahatsız etti. Ama bir süre sonra yine böyle küçük bir sorunun çözümlenmesi için bile bir vahiy indi:—

> İçlerinden sadakalar konusunda sana dil uzatanlar da var. Kendilerine ondan bir pay verilirse, hoşnut olurlar; eğer kendilerine ondan bir pay verilmezse, hemen kızarlar.
> Eğer onlar Allah ve Resûlünün kendilerine verdiğine razı olup, "Bize Allah yeter. Lütuf ve ihsanıyla Allah ve Resûlü ileride bize yine verir. Biz yalnız Allah'a rağbet eder (onun ihsanını ister)iz" deselerdi, kendileri için daha hayırlı olurdu.
> Sadakalar (zekatlar), Allah'tan bir farz olarak ancak fakirler, düşkünler, zekât toplayan memurlar, *kalpleri İslam'a ısındırılacak olanlarla* (özgürlüğüne kavuşturulacak) köleler, borçlular, Allah yolunda cihad edenler ve yolda kalmış yolcular içindir. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Tevbe Sûresi (ix) 58-60[236]

Kabile başlarına verilen bu zekât daha çok rüşvet görevini gördü ve Medine halkı doğal olarak buna isyan etti. Allah İslam'ı başarılı kıldığından yorumcular artık "kalpleri İslam'a ısındırılacak olanlar" sözlerinin iptal edildiğini söylüyorlar. Bunun nedeni ise Ebu Bekir'in İnanlılara böyle hediyeler verilmesini yasaklamasıydı.[237]

HEYETLERİN YILI

Hicri'nin dokuzuncu yılına, "Heyetlerin Yılı" dendi. Mekke ve Kâbe artık Muhammed'in eline geçtiğinden Muhammed'in ünü arttı ve bütün kabileler teker teker Muhammed'e teslim oldular. Tarihçi Ibn Ishaq bu yeni İnanlıların inancını çok iyi bir şekilde yorumluyor. Ibn Ishaq'ın yorumu şudur: "Mekke fethedilip Kureyş, İslam'ın gücü tarafından bozguna uğratıldı, Kureyş Muhammed'e boyun eğince, bu kabileler Muhammed'e savaş açarlarsa kazanamayacaklarını anladılar ve böylece Allah'a olan inançlarını ifade ettiler." Bu ayeti yerine getirme amacıyla, Müslüman olmayanların tapınağa girmesi yasaklandı ve Müslüman olmayan kişileri arayıp bulmak için aktif liderleri olan bazı Müslüman çeteler ülkenin altının üstüne getirdi:—

> Hani inkar edenler kalplerine taassubu, cahiliye taassubunu yerleştirmişlerdi. Allah ise, Peygamberine ve inananlara huzur ve güvenini indirmiş ve onların takva (Allah'a karşı gelmekten sakınma) sözünü tutmalarını sağlamıştı. Fetih Sûresi (xlviii) 4, 18-19, 26

Bu söz sadece Medine Sûrelerinde geçmekte, ve bu Muhammed'in bu sözü Yahudilerden aldığını göstermektedir. Geiger, *Judaism and İslam*, sayfa 39.

Baidawi (cilt ii, sayfa 266) bunu şöyle nitelendiriyor ثبات الطمأنينة — "huzurun kalıcılığıcı."

Nadhir Ahmad تسلى yani rahatlık ve تحمل yani sabır olarak çevirmekte.

[236] Bütün yorumcular المُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُم — yani "kalpleri İslam'a ısındırılacak olanlar " – sözlerinin 'İslam'a kavuştu' anlamına geldiğini söylemektedirler. İslam'a bu yoldan geçen bütün kabile önderleri bundan böyle al-Mu'allafa Qulubuhum olarak çağırıldılar. Ibn 'Abbas ve Baidawi bu hediyeyi alanların arasında Ebu Sufya ve arkadaşlarının, Ikra bin Cabis, 'Abba's bin Mirdas ve başkalarının da bulunduklarını söylüyor.

[237] Hüseyin bu tür zekâtın yasaklanması konusunda şöyle diyor:—

"İslam'ın gelişimi ve yapılan seferlerden sonra bütün İnanlılar bu tür zekât verilmesini yasakladı."

Tafsir-i-Husaini, vol. i, p. 260.— بعد از ظهور اسلام وغلبة مسلمانان باجماع صحابة ساقط شدة است

"Abd Bekir Siddiq zamanında bütün İnanlıların kabulüyle İslam'a geçenlerin payı iptal edildi,çünkü artık kalplerin uzlaşması için bir ihtiyaç yoktu."

زمانة ابو بكر صديق مين باجتماع حصة مولفة القلوب مساقط هوكيا اس لئى كة ضرورت تالف تليف كرنى كى باقى نرهى

— *Khalasatu't-Tafasir,* cilt ii, sayfa 271.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Haram aylar çıkınca bu Allah'a ortak koşanları artık bulduğunuz yerde öldürün, onları yakalayıp hapsedin ve her gözetleme yerine oturup onları gözetleyin. Eğer tövbe ederler, namazı kılıp zekâtı da verirlerse, kendilerini serbest bırakın. Tevbe Sûresi (ix) 5.

Bu ayet, ünlü Ayat'us-Saif ayeti ya da "kılıcın ayeti" olarak bilinir. Bu ayetin Müslümanların savaş açmasını engelleyen ayeti iptal ettiği söyleniyor .

Bu ayet aşağıda yazıldığı gibidir:-

Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda siz de savaşın. Ancak aşırı gitmeyin. Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez. Bakara Sûresi (ii) 190[238]

Bununla yetinmeyerek önceden Mekke'de geçen daha dostça bir vahiyin sözlerini iptal[239] ediyor:—

İçlerinden zulmedenler hariç, Kitap ehli ile ancak en güzel bir yolla mücadele edin ve (onlara) şöyle deyin: "Biz, bize indirilene de, size indirilene de inandık. Bizim ilahımız ve sizin ilahınız birdir (aynı ilahtır). Ankebût Sûresi (xxix) 46.

Araplar artık direnmenin anlamsız olduğunu anlamışlardı. Toplumun tüm temelleri yıkılmıştı; bu temellerin yeniden atılması ve inşa edilmesi gerekiyordu. Toplumu değiştirebilme gücüne artık yalnızca Muhammed sahipti. Böylece İslam daha ulusal bir şekil aldı. Ve uzun yıllardır savaşlara ve tartışmalara yol açan adam, artık birleşmiş bir Arabistan'ın kabul edilen başı olarak görüldü. Böylece Peygamberin daha önceki istekleri yerine getirilmiş oldu.

Toplumun yeni siyasi yönetime geçmesi için, İslam'ın, ona boyun eğenler tarafından, kabullenilmesi gerekiyordu. Bu kabullenmenin en önemli yanı da toplumun şu sözleri uygulamasıydı, "Peygamber'in öğretişlerine, geleneklerine ve ahlaki kurallarına uymakla kalmayıp, Peygamber'in "Allah ve Peygamber hakkında" söylediği her şeyi sorgusuz sualsiz yerine getirip, her yılki gelirin onda birini zekâtını ve harcamalarını devam ettirmesi için Muhammed'e verilmesi gerekti (yalnızca bir vergi olarak değil ,Allah'ın diğer zenginliklerini anımsatan ilahi bir kurban olarak.)"[240]

NAJRAN HIRİSTİYANLARI

M.S. 630 yılının sonbaharında Suriye sınırına askerler yollandı. Suriye sınırında İmparator Heraklius'un askerlerinin feodal kabileler arasından büyük bir ordu topladığı söylendi. Bu ordunun amacı, Müslümanlar'ın baskınını engellemek, yani Arabistanı hükümleri altına almaktı. O anki durum çok kritik görünüyordu ve Muhammed, Bizans İmparatorluğu'nu durdurmak için, daha önce hiç bir zaman toplamadığı kadar büyük ve güçlü, tamamen Müslümanlardan oluşan, bir ordu topladı. Muhammed'in topladığı ordu büyük zorluklar ve acılar yaşadıktan sonra, Medine ve Şam'ın arasında bulunan Tebük'e varınca, Romalıların hazırlıklarının abartı olduğu ve İmparatorun fikrini

---

[238] Savaşı yalnızca bir koruma önlemi olarak göz önünde tutan bu emir, Hüseyin ve Baidawi'ye göre Ayatu's-Saif tarafından iptal edilmektedir. Böylece:— اين حكم بآيت منسوخ است — *Tafsir-i-Husaini*, vol. i, p. 32.

Baidawi bu ayeti Hudeybiye olayı ile bağdaştırır. Kureyş Muhammed'in Mekke'ye girişini engelledi. Hudeybiye'deki Müslüman güçleri çok tehlikeli bir konumdaydılar ve böylece askeri yönden bu emir o an için çok mantıklıydı, ama bu ayet yalnızca bu yöresel durum için indi.

Sınırlı savaş ve özel durumlar sona erdiğinden, artık putperestlere karşı sürekli ve genel bir savaş başlatıldı.

[239] Baidawi, cilt ii, sayfa 98. قيل إنّها منسوخة بآية السيف

[240] Muir, *Life of Mahomet*, cilt iv, sayfa 170.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

değiştirip geri döndüğü ortaya çıktı. Muhammed şimdi ilgisini Hıristiyan ve Yahudi kabilelere yöneltti. Ailah'ın Hıristiyan Prensi John, Peygamberle bir antlaşma yaptı ve yıllık bir vergi ödemeyi kabul etti. Peygambere giden en ilginç elçi Najran Hıristiyanları'nın piskoposu Ebu Harise tarafından gönderilendi. Najran Hıristiyanları hem İslam'ı kabul etmeyi hem de Muhammed'in teklifini, "Gelin biz birbirimizi lanetleyelim ve yalan söyleyenlerin üzerine Allah'ın lanetini koyalım," sözleriyle reddettiler. Sonunda bütün Müslüman olmayanların vermek zorunda olduğu vergiyi ödemeyi kabul ettiler.[241] Bu olay Kuran'ın şu ayetlerinde geçmektedir:— [242]

> Şüphesiz Allah katında (yaratılışları bakımından) İsa'nın durumu, Adem'in durumu gibidir: Onu topraktan yarattı. Sonra ona "ol" dedi. O da hemen oluverdi.
> Hak Rabbindendir. O halde sakın şüphe edenlerden olma.
> Sana (gerekli) bilgi[243] geldikten sonra artık kim bu konuda seninle tartışacak olursa de ki: "Gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı çağıralım. Biz de siz de toplanalım. Sonra gönülden dua edelim de, Allah'ın lanetini (aramızdan) yalan söyleyenlerin üstüne atalım." Âl-İ İmrân Sûresi (iii) 59-61

Bu konuyu lanet ile çözmek çok ilginç bir yöntemdir. Ancak bu lanet, Muhammed'in bu konuda kendisinin haklı olduğuna ne kadar çok inandığını gösteriyor. Bazı Yahudi kabileler de Muhammed'e boyun eğdiler ve istenen vergiyi ödediler. Muhammed, bu son seferinden sonra, eve döndü ve M.S. 630 yılının sonuna doğru Medine'ye vardı.

Medine'deki bazı Müslümanlar ve birçok Bedevi geri çekilmeyi tercih ederlerken daha ciddi niyetli Müslümanlar Hıristiyan Suriyelilere ve tatmin olmamış Arap kabilelerine karşı yapılan bir savaşta yardım etmeyi çok istediler. Ama bütün isteklileri götürmek için ne yeterince erzak ne de nakliye gücü vardı. Tebük'e çıkan seferde yardımları kullanılamayanlar acı acı ağladılar ve sonradan hep al-Baka'un – yani "yaslılar"- olarak anıldılar. Burada onların üzerine hiçbir suçun konulmadığı söyleniyor:—

> Kendilerini bindirip (cepheye) sevk edesin diye sana geldikleri zaman, senin, "Sizi bindirebileceğim bir şey bulamıyorum" dediğin; bu uğurda harcayacakları bir şey bulamadıklarından dolayı üzüntüden gözleri yaş döke döke geri dönen kimselere de bir sorumluluk yoktur. Tevbe Sûresi (ix) 92

İKİYÜZLÜLER

Buna rağmen gidenlerin arasında isteksiz olanlar da vardı. Bu isteksiz olanlardan biri arkadaşlarına şöyle dedi: "Bu adam Suriye'nin kalelerini ve bölgelerini fethetmek istiyor, ama bunun gerçekleşmesi imkansız." Orada olanlardan biri, konuşanı azarladı ve böyle şeytani konuşmalar hakkında bir vahiyin inmesini umduğunu söyledi. Bunlar gerçekleşmekteyken Muhammed ilahi bir şekilde bu olup bitenlerden haberdar edildi. Muhammed'in ikiyüzlülerin konuştuklarını bildiğini öğrendiklerinde ikiyüzlüler korktular ve yalnızca şaka yaptıklarını söylediler. O anda bir ayet indi:—

> Münafıklar, kalplerinde olan şeyleri, yüzlerine karşı açıkça haber verecek bir sûrenin üzerlerine indirilmesinden çekinirler. De ki: "Siz alay ede durun! Allah, çekindiğiniz o şeyi ortaya çıkaracaktır."

---

[241] *Raudatu's-Safa*, bölüm ii, cilt ii, sayfa 687-99. Baidawi, cilt i, sayfa 109.

[242] Kırk-dördüncü ayete Ayatu'l-Mubahalat, yani "lanet ayeti", deniyor.

[243] Yani Isa'nın bir peygamber ve bir hizmetçi olduğunu (yani ilahi olmadığını) bilip. *Tafsir-i-Husaini,* cilt i, sayfa 70 — از دانستن عیسی كة رسول وبندة است

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Şâyet kendilerine (niçin alay ettiklerini) sorsan, "Biz sadece lâfa dalmıştık ve aramızda eğleniyorduk", derler. De ki: "Allah'la[244], onun âyetleriyle ve peygamberiyle mi eğleniyordunuz?"
Boşuna özür dilemeyin! Çünkü siz, (sözde) iman ettikten sonra küfrünüzü açığa vurdunuz. İçinizden (tövbe eden) bir zümreyi affetsek bile, suçlarında ısrar etmeleri sebebiyle, diğer bir zümreye azap edeceğiz. Sura At-Taubah (ix) 64-6

Şimdi Peygamber'e sorun çıkartmak için soru soranlar azar işittiler. Muslim ve diğer Gelenekselcilerin hükmü ile Nöldeke[245], Hac için emir verildiğinde, bir adamın, Muhammed'e 'her yıl gitmek zorunlu mu' diye sorduğunu söyler. Muhammed sinirlenerek, "Evet, gidebilirsin," diye cevap vermiş. Sonra şu vahiy indi:—

Ey iman edenler! Size açıklandığı takdirde sizi üzecek olan şeylere dair soru sormayın. Mâide Sûresi (v) 101.

Buna rağmen bu ayet belki de bir sonraki ayette geçen, Mekkelilerin batıl inançlara olan yanıtını kastediyor olabilir. Bazı yorumcular bu ayetin daha genel konular hakkında olduğunu söylüyorlar. Baidawi'nin bu konuda iyi bir yorumu mevcuttur (cilt i, sayfa 274).

TEREDDÜT EDENLER

Peygamber evine giderken Medine'deki bu seferinde yardımına koşmayan "tatmin olmayanlar", yani ikiyüzlüler, azar işittiler. Yorumcuların Tebük[246] savaşı hakkında olduğunu düşündüğü özel vahiyler, hem bu ikiyüzlülere hem çöl Arapları'na hem de başkalarına uyarı olsun diye, indiler:—

Ey iman edenler! Ne oldunuz ki, size "Allah yolunda sefere çıkın" denilince, yere çakılıp kaldınız.Yoksa ahiretten vazgeçip dünya hayatını mı seçtiniz? Oysa ahirete göre dünya hayatının yararı, pek az bir şeydir.
Eğer Allah yolunda sefere çıkmazsanız, sizi elem dolu bir azap ile cezalandırır ve yerinize sizden başka bir toplum getirir. Siz ise ona hiçbir zarar veremezsiniz. Allah her şeye hakkıyla gücü yetendir.[247]
Gerek yaya olarak, gerek binek üzerinde Allah yolunda sefere çıkın. Mallarınızla, canlarınızla Allah yolunda cihad edin. Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır.
Eğer yakın bir dünya menfaati ve kolay bir yolculuk olsaydı, (sefere katılmayan münafıklar da) mutlaka sana uyarlardı. Fakat meşakkatli yol, onlara uzak geldi. Gerçi onlar, "Eğer gücümüz yetseydi, elbette sizinle beraber çıkardık" diye Allah'a yemin edeceklerdir. Onlar kendilerini helâke sürüklüyorlar. Allah biliyor ki onlar kesinlikle yalancıdırlar.
Allah seni affetsin! Doğru söyleyenler sana iyice belli olup, yalancıları bilinceye kadar beklemeden niçin onlara izin verdin?
Ancak Allah'a ve ahiret gününe inanmayan, kalpleri şüpheye düşüp kendileri de o şüphelerinin içinde bocalayan kimseler senden izin isterler.

---

[244] Bu ayet Tebük'e çıkan seferi ilahi bir şekilde onaylıyor, çünkü Baidawi'ye göre esprinin konusu buydu.
[245] *Geschichtes des Qorans,* sayfa 173.
[246] *Khalasatu't-Tafasir*, cilt i, sayfa 256.
[247] Bu ayetin aynı Sûre'de bulunan, ama bazı istisnalara yer veren, doksanikinci ayet tarafından iptal edildiği söyleniyor:—
Allah'a ve Resûlüne karşı sadık ve samimi oldukları takdirde, güçsüzlere, hastalara ve (seferde) harcayacakları bir şey bulamayanlara (sefere katılmadıkları için) bir günah yoktur. Tevbe Sûresi (ix) 91.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Onlar eğer savaşa çıkmak isteselerdi, elbette bunun için bir hazırlık yaparlardı. Fakat Allah onların harekete geçmelerini istemedi de onları geri bıraktı ve onlara, "Oturun oturan acizlerle beraber" denildi.

Eğer onlar da sizin içinizde (sefere) çıksalardı, size bozgunculuktan başka bir katkıları olmayacak ve sizi fitneye düşürmek için aranızda koşuşturacaklardı. Aranızda onları dinleyecek kişiler de vardı. Allah zalimleri hakkıyla bilendir. Tevbe Sûresi (ix) 38-9, 41-43 ve 45-7

Allah'ın Resûlüne karşı gelerek (sefere çıkmayıp) geri bırakılanlar, oturup kalmalarına sevindiler. Allah yolunda mallarıyla canlarıyla cihad etmek hoşlarına gitmedi ve "Bu sıcakta sefere çıkmayın" dediler. De ki: "Cehennemin ateşi daha sıcaktır." Keşke anlasalardı. Tevbe Sûresi (ix) 81.

"Allah'a iman edin ve Resûlü ile birlikte cihat edin" diye bir sûre indirildiğinde, onlardan servet sahibi olanlar, senden izin istediler ve "Bizi bırak da oturup kalanlarla birlikte olalım" dediler. Tevbe Sûresi (ix) 86[248]

İmansız Bedeviler şöyle azarlanırlar:—

Bedevîlerden mazeret ileri sürenler, kendilerine izin verilsin diye geldiler. Allah'a ve Resûlüne yalan söyleyenler ise (mazeret bile belirtmeden) oturup kaldılar. Onlardan kâfir olanlara elem dolu bir azap isabet edecektir. Tevbe Sûresi (ix) 90.

Bedevîler inkâr ve nifak bakımından daha ileri ve Allah'ın peygamberine indirdiği hükümlerin sınırlarını tanımamaya daha yatkındırlar.

Bedevîlerden öyleleri vardır ki, (Allah yolunda) harcayacakları şeyi bir zarar sayar ve (bundan kurtulmak için) size belalar gelmesini beklerler. Kötü belâlar kendi başlarına olsun. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Tevbe Sûresi (ix) 97-9.

TEREDDÜT EDENLERİN CEZALANDIRILMALARI

Böylece bütün yürekten gitmek istemeyenler azarlanıyor. Peygamber ve gidenler ise övülüyor ve kendilerine “cennetler”’in ihsan edileceği söyleniyor, çünkü Allah onlar için içinde sonsuz saadet olan ve “orada sonsuza kadar kalacakları, içinden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır.”[249] Bazı İnanlılar daha sonra suçlarını açıkladılar ve affedildiler, ama Peygambere onların mal varlıklarından alması söylendi, öyle ki suçlu olanlar temizlenip arındırılsınlar. Bazıları ise af görüp görmeyecekleri belirlenmek için bekletildiler, ama sonunda onlar da affedildiler:—

Diğer bir kısmı ise, günahlarını itiraf ettiler. Bunlar salih amelle kötü ameli birbirine karıştırmışlardır. Umulur ki Allah tövbelerini kabul eder. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Onların mallarından, onları kendisiyle arındıracağın ve temizleyeceğin bir sadaka (zekat) al ve onlara dua et. Çünkü senin duan onlar için sükûnettir (Onların kalplerini yatıştırır.) Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Tevbe Sûresi (ix) 102-3.

Bu aynı Sûredeki yüz altıncı ayettir:—

---

[248] Bölümün, 82’inci ayetten 107’inci ayete kadar olan tümü, bu konu ile ilgileniyor. Ben burada yalnızca birkaç ayetten alıntı yaptım.

[249] Tevbe Sûresi (ix) 89

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

(Sefere katılmayanlardan) diğer bir kısmı da, Allah'ın emrine bırakılmışlardır. Bunlara ya azap eder ya da tövbelerini kabul eder. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Tevbe Sûresi (ix) 106

Bu ayetin özellikle Ka'b ibn Mâlik diye bir savaşçıya yönelik olduğu söylenir. Ka'b ibn Mâlik Uhud savaşında onbir yara almıştı. Kendisi aynı zamanda bir şairdi. Onun ve iki arkadaşının Tebük'e gitmemek için geçerli bir nedenleri yoktu ve gitmemeleri kötü bir örnek sergiledi. Bu hareketleri yargısız bırakılamazdı. Elli gün boyunca aforoz edildiler. Bu süre içinde aileleri ve eşleriyle herhangi bir ilişkiye girmeleri de yasaklandı. Sonra Muhammed onların sefaletini görüp yumuşadı ve böylece şu vahiy indi:—

Savaştan geri kalan üç kişinin de tövbelerini kabul etti. Yeryüzü bütün genişliğine rağmen onlara dar gelmiş, vicdanları da kendilerini sıktıkça sıkmış, böylece Allah(ın azabın)dan yine ona sığınmaktan başka çare olmadığını anlamışlardı. Sonra (eski hallerine) dönsünler diye, onların tövbelerini de kabul etti. Şüphesiz Allah, tövbeyi çok kabul eden ve çok merhamet edendir. Tevbe Sûresi (ix) 118

Dokuzuncu Sûre ya sonuncu ya da sonuncudan bir önce inen Sûredir.[250] Bu Sure vahşi ve hoşgörü içermeyen bir Sûredir. Bu Sûrede Peygamberin yıllar geçtikçe, sakinleşip yumuşamak yerine, savaşçı ruhunun, ve ilahi desteklerinin büyüdükleri gösteriliyor:—

Ey peygamber! Kafirlere ve münafıklara karşı cihad et ve onlara karşı çetin ol. Onların varacakları yer cehennemdir. Ne kötü bir varış yeridir orası! Tevbe Sûresi (ix) 73[251]

Savaşa çağrı bütün Müslümanlar'a yapılmasına rağmen, Muhammed, öğrenciler ve din öğretim görevlileri için istisna yaptı:—

(Ne var ki) mü'minlerin hepsi toptan seferber olacak değillerdir. Öyleyse onların her kesiminden bir grup da, din konusunda köklü ve derin bilgi sahibi olmak ve döndükleri zaman kavimlerini uyarmak için geri kalsa ya! Umulur ki sakınırlar. Sura At-Taubah (ix) 122

Muhammed Tebük'e çıkmaya hazırlanırken, kendisinden Kuba'da yeni inşa edilmiş bir camii açması istendi. Dönüşünde bu camiinin bir mezhep tarafından kurulduğunu öğrendi ve camiinin yıkılmasını emretti:—

Bir de zararlı faaliyetlerde bulunmak, küfre yardım etmek, mü'minler arasına ayrılık sokmak için ve öteden beri Allah ve Resûlüne karşı savaşanlara üs olsun diye bir mescit yapanlar vardır. Bunlar, "Bizim iyilikten başka hiçbir kasdımız yok" diye de mutlaka yemin ederler. Ama Allah şâhitlik eder ki bunlar mutlaka yalancıdırlar.

Onun içinde asla namaz kılma..[252] İlk günden temeli takva (Allah'a karşı gelmekten sakınmak) üzerine kurulan mescit (Kuba mescidi), içinde namaz kılmana elbette daha layıktır. Orada temizlenmeyi seven adamlar vardır. Allah da tertemiz onları sever.

---

[250] Bu Sûre genellikle Hicri'nin dokuzuncu yılına aittir, ama bu Sûre'nin 13–16 ayetleri bir önceki yıla aittir. Bu Sûre'nin 36–7 ayetleri ise Hicret'ten sonraki onuncu yıla aittirler. Diğer ayetler düzgün bir zaman sıralaması içinde verilmiyorlar, ama bu Sûrenin tümü, Peygamber'in hükmünün sekizinci ve dokuzuncu yılındaki düşüncelerini anlatıyor. Ancak temel noktası, küstahça hoşgörüsüzlüğü nedeniyle şaşırtıcı olmasıdır. Nöldeke, *Geschichte des Qorans,* sayfa 165-9.

[251] Nöldeke bu ayeti Tebük'ten dönüşten sonra, yani Hicri'nin dokuzuncu yılının sonlarındaki bir zamana yerleştiriyor. *Geschichte des Qorans*, sayfa 167. Yetmiş beşinci ayet konusunda *Tafsir-i-Husaini'*ye bakın.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> Binâsını takva (Allah'a karşı gelmekten sakınmak) ve onun rızasını kazanmak temeli üzerine kuran kimse mi daha hayırlıdır, yoksa binasını çökmeye yüz tutmuş bir yarın kenarına kurup, onunla birlikte kendisi de cehennem ateşine yuvarlanan kimse mi? Allah zalimler topluluğunu doğru yola erdirmez. Tevbe Sûresi (ix) 107-110

TEBÜK SEFERİ

Muhammed'in bizzat kendisinin kumandanlığını yaptığı son sefer Tebük seferiydi. Bu seferden sonra artık bütün direniş ezilmiş ve bütün tehlike sona ermiş gibi görünüyordu.[253] Bir Gelenek'e göre Peygamber'in izleyicileri silahlarını sattılar ve, "Din uğuruna yapılan savaşlar artık bitmiştir," demeye başladılar. Bu sözler Peygamber'in kulağına gidince bu satışı şu sözlerle yasakladı, "Benim halkımdan gerçek için savaşan bir grup savaşçı her zaman olacaktır, ta ki deccal görünene kadar."[254] Bu Gelenek'in gerçek olup olmadığı belli değildir, ama az önce hakkında konuştuğumuz Gelenek ile aynı konuyu paylaşır, "Cihad, kıyamet gününe kadar devam edecektir."[255]

Tebük seferinden sonra Yahudiler'e ve Hıristiyanlara uygulanan baskı Tevbe Sûresinin (ix) içinde olan bazı ayetlerde onaylanmıştır. En iyi yorumcular, bu ayetlere Tebük seferinden az sonraki bir tarihi verirler:—

> Kendilerine kitap verilenlerden Allah'a ve ahiret gününe iman etmeyen, Allah'ın ve Resûlünün haram kıldığını haram saymayan ve hak din İslam'ı din edinmeyen kimselerle, küçülerek (boyun eğerek) kendi elleriyle cizyeyi verinceye kadar savaşın.
>
> Yahudiler, "Üzeyr Allah'ın oğludur" dediler. Hristiyanlar ise, "İsa Mesih Allah'ın oğludur" dediler. Bu onların ağızlarıyla söyledikleri (gerçeği yansıtmayan) sözleridir. Onların bu sözleri daha önce inkar etmiş kimselerin söylediklerine benziyor. Allah onları kahretsin.[256] Nasıl da haktan çevriliyorlar! (Yahudiler) Allah'ı bırakıp, hahamlarını;

---

[252] Yani içinde bir daha dua etmek için durmayın.

[253] "Muhammed'in Medine'de kaldığı on yıl boyunca otuzsekiz sefer düzenledi. Bu otuzsekiz seferden yirmiyedisinde muhammed'in kendisi baş kumandan olarak İslam amacının ilerlemesi için savaştı." Koelle Ibn Ishaq ve Ibn Hisham'dan alıntı yapıyor *Mohammed and Mohammedanism,* sayfa 323.

[254] Muir'in Waqidi'den alıntısı, *Life of Mahomet*, cilt iv, sayfa 202.

[255] *Ante*, sayfa 108.

[256] Rodwell bu kelimeleri "Allah onlarla savaş yapıyor"; Palmer, "Allah onlarla savaştı" ; Sale ise"Allah onlara direnсin" şeklinde çeviriyor. Bu yorumcuların bu konudaki düşünceleri birbirlerine çok benzemekteler. Shah Wali Ullah Muhaddath bu sözleri لعنت کرد ایشان را خدا – "Allah onları lanetledi"- olarak çeviriyor. Ibn 'Abbas da bu kelimeleri لعنهم الله – "Allah onları lanetledi- şeklinde çevirmiştir. Hüseyin ise bu kelimeleri لعنت کناد خدای بر ایشان –"Allah onları lanetlesin"- olarak çeviriyor.

*Khalasatu't-Tafasir'*de bu kelimeler هلاك کری ا کو الله – "Allah onları mahvetsin" -olarak da çevriliyor.

Baidawi şöyle bir açıklama yapar:— دعاء عليهم بالإهلاك فإنَّ من قاتله الله هلك أو تعجّب من شناعة قولهم

"Yıkım için dua edin, çünkü Allah her kime karşı savaş yaparsa o kişi yıkıma uğrar, ya da onların iğrenç sözlerini şaşırtır."

Nadhir Ahmad'ın Urdu Kuran'ında bu kelimeler خدا ان کو غارت کرے– "Allah onları yıkıma uğratsın"- olarak çevrilmiştir. Shah 'Abdu'l-Qadir 'in Urdu çevirisinde bu kelimeler مارذالی ان کو الله – "Allah onları öldürsün"- olarak geçmektedir. Ahmad Shah bu kelimeleri خدا بکشد آنان را : الله ان کو ماری – "Allah onları öldürsün"- olarak çevirmiştir.

'Ali'nin bu sözleri "onları lanetle" olarak çevirdiği söyleniyor. Zamakhshari'nin bu konudaki yorumu ise şudur:— "Onlar iğrenç dillerine duydukları hayranlıktan dolayı kendilerine uygulanan bu sözleri hak ediyorlar."

Zamakhshari bir Mu'tazili 'ydi, ve Zamakhshari'nin düşünceleri genelde daha farklı düşünen Müslümanlar tarafından destek görürler. Böyleleri bu sözleri, "Allah onları allak bullak etsin" olarak çevirir, ama daha vahşi olan çeviri de tercih edilmektedir.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

(Hristiyanlar ise) rahiplerini ve Meryem oğlu Mesih'i rab edindiler.[257] Oysa, bunlar da ancak, bir olan Allah'a ibadet etmekle emrolunmuşlardır. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. O, onların ortak koştukları her şeyden uzaktır.

Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar.[258] Oysa kafirler hoşlanmasalar da Allah, nurunu tamamlamaktan başka bir şeye razı olmaz.

Kuran'daki sözlerin doğrudan çevirisi şudur, قَاتَلَهُمُ الله yani "onları öldür." Ancak bu sözler beşinci Sûre'deki nazik kelimeler ile uyumlu değildirler:—

Yine onların iman edenlere sevgi bakımından en yakınının da "Biz Hristiyanlarız" diyenler olduğunu mutlaka görürsün. Çünkü onların içinde keşişler ve rahipler vardır. Onlar büyüklük de taslamazlar. Mâide Sûresi (v) 82

Ama bir sonraki ayetin Hıristiyanlar'ın İslamı kabul etmek için hazır olduklarını yazdığı da göz önünde bulundurulmalıdır:—

Peygamber'e indirileni (Kur'an'ı) dinledikleri zaman hakkı tanımalarından dolayı gözlerinin yaşla dolup taştığını görürsün. "Ey Rabbimiz! İnandık. Artık bizi şahitlerle (Muhammed'in ümmeti) ile beraber yaz" derler. Mâide Sûresi (v) 83.

Bu dipnot içerisinde kullanılan bu ayet, her durumda Müslümanların Hıristiyanlara nasıl davranmaları gerektiği konusuna değinmemektedir, ve bundan dolayı kullanımları sınırlıdır. Bu ayetler en son Sûrede, yani beşinci Sûrede yer almalarına rağmen Peygamberin en sonunda hissettiği düşüncelerini yansıtmamaktadırlar, çünkü bu ayetler daha erken bir zaman dilimine aittirler. Bu metinde yazılı ayetler, dokuzuncu Sûrede yer alan daha vahşi ayetlerden önceki bir zamana ait bulunurlar. Bunun bir kanıtı ise Hüseyin'in, bu ayetlerin, Mekkeli göçmenlere çok iyilik göstermiş olan, Habeşistan kralı Najaşi tarafından Muhammed'e yollanan yetmiş insan hakkında olduğunu söylemesidir. (*Ante*, sayfa 30). Bu yaklaşım Hicret'in yedinci yılında gerçekleşti. Bu zamanda yaşayan Hıristiyanların bu geç döneme ulaşmamış olduklarını var sayarsak, bu ifade, Mâide Sûresi (v) 56'da geçen daha katı yasalar gelene kadar iki yılın geçmesinin gerekeceği anlamına gelir. Mâide Sûresi (v) 56'da Hıristiyanlar ve Yahudilerle hiç bir zaman arkadaş olunmaması gerektiği söyleniyor ve bu Hıristiyanlar ve Yahudiler konusunda söylenmiş olan en son sözdür:—

Ey inananlar! Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostlarıdırlar. Sizden kim onları dost edinirse kuşkusuz o da onlardandır. Şüphesiz Allah zalimler topluluğunu doğruya iletmez. Mâide Sûresi (v) 51.

Hüseyin, Peygamber'in Yasin Sûresini (xxxvi) Hıristiyan ziyaretçilerine okuduğunu söylüyor. Sonra bu ziyaretçilerin sevindiklerini ve birbirlerine, " İsa'ya ne kadar çok benziyor" dediklerini kaydediyor. Daha sonra bu ziyaretçiler bu nedenlden ötürü İslamı kabul ettiler.

احکام اسلام وایمان قبول کردة با یکدیگر گفتند کة قران مشابهت تمام دارد بانجة بر عیسی نازل شدة

Tafsir-i-Husaini, cilt i, sayfa 155.

257 اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَاباً مِّن دُونِ اللهِ

Hüseyin Kuran'ın bu bölümünü şöyle çeviriyor:— فرا گرفتند یهود ونصاری علمای شود را وعُباد خود را خدیانیهود

"Yahudiler ve Hıristiyanlar kendi eğitimli ve dindar adamlarını birer tanrı sayıyorlar." Burada kullanılan أَرْبَاباً kelimesi, رَبَّ kelimesinin çoğuludur. Ve Hıristiyanlarda ve Yahudilerde yalnızca papaz olarak kullanılan, ama Arapça'da Allah olarak kullanılan, Haham (ربي) kelimesini ima etmektedir. Rodwell'in *Qur'an,* sayfa 616 ve Palmer'ın *Qur'an,* sayfa 117 'ye bakın.

Bir Yahudinin eğitimli bir adama ya da bir din bilginine haham demesinde aslında bir sorun yoktur. Ama Muhammed bir hata yapmış ve bu kelimenin anlamını tamamen yalnış bir şekilde kullanmıştıı. Bunun açıklaması ise Muhammed'in İbranice dili konusundaki cahilliğidir. Bu söylendiğinde ortaya bir sorun çıkıyor, çünkü geleneksel inançlara göre Kuran'da aslında Muhammed değil, Muhammed vasıtasıyla Allah konuşmaktadır. Bu ayet açıkça Kuran'ın sözel olarak, ilahi ya da vahiy şeklinde indirilmesi konusunda kuşkular uyandırmaktadır.

258 يُرِيدُونَ أَن يُطْفِؤُواْ نُورَ اللهِ بِأَفْوَاهِهِمْ

Hüseyin bu ışığın, "Kuran, ya da Muhammed'in peyamberlik sözleri, ya da Muhammed'in kutsallığı ve ılımlığının açık kanıtı," olduğunu açıklamaktadır.

Tafsir-i-Husaini, cilt i, sayfa 254 — .قران است یا نبوت محمد را یا حجت روشن بر تقدس وتنزة او از زن

Baidawi, Kuran ya da Muhammed'in peygamberliği olduğunu söylüyor ve "ağızlarıyla" kelimelerinin "onların putperestliği ve yalanları" anlamına geldiğini söylüyor.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

O, Allah'a ortak koşanlar hoşlanmasalar bile dinini, bütün dinlere üstün kılmak için,[259] peygamberini hidayetle ve hak dinle gönderendir.

Ey iman edenler! Hahamlardan ve rahiplerden birçoğu, insanların mallarını haksız yollarla yiyorlar ve Allah'ın yolundan alıkoyuyorlar. Altın ve gümüşü biriktirip gizleyerek onları Allah yolunda harcamayanları elem dolu bir azapla müjdele.

O gün bunlar cehennem ateşinde kızdırılacak da onların alınları, böğürleri ve sırtları bunlarla dağlanacak ve, "İşte bu, kendiniz için biriktirip sakladığınız şeylerdir. Haydi tadın bakalım biriktirip sakladıklarınızı"! denilecek. Tevbe Sûresi (ix) 29-35 [260]

Başkaları ise bu kelimeleri, "Allah'ın ışığı – ya da İslam ya da pak Kuran ya da En Kutsal Varlık- anlamına gelen bir mecazi açıklama," olarak görmekteler.

Khalasatu't-Tafasir, cilt ii, sayfa 242 — استعارة هی کة دین حق یا اسلام یا قران پاکث یا حضور اقدس

En Kutsal Varlık'ın, Muhammed ve nur-i-Muhammadi, "Muhammed'in ışığı ve Ahmad'ın dininin kalıcı ve yok edilemez," olduğunu kanıtladığı söyleniyor.

Khalasatu't-Tafasir, cilt ii, sayfa 213 — معلوم هواکة نور محمدی اور دین احمدی دائمی هی کسی کی متائی مت نة سکیکا

"ağızlarıyla" sözlerinin, onların söyledikleri yalanlardan dolayı gerçek dinin yayılmasını engelledikleri anlamına geldiği söyleniyor.

259 هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولهُ بالهُدَى وَدِين الحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلى الدِّين كُلّهِ

Burada, Allah'ın Muhammed'i İslam ile, yani gerçek din ile yolladığı açıklanıyor. Bu gerçek dinin bütün diğer dinleri fethettiği ve diğer dinlerin yasalarını iptal ettiği belirtiliyor. Ve İsa'nın ikinci gelişinden sonra dünyada İslam dışında herhangi bir dinin olmayacağı açıklanıyor:—

وغالب کرداند دین خود را بر همة دینها ومنسوخ سازد احکام آنرا وآن بعد از نزول عیسی خواهد بودکة بر روی زمین جز دین اسلام نماند

Tafsir-i-Husaini, cilt i, sayfa 254.

Khalasatu't-Tafasir'in ikinci cildinin ikiyüzkırkdördüncü sayfasında şu sözler geçmektedir:—

اسلام ناسخ الادیان وغالب البرهان

"İslam, dinlerin iptal edeni ve kanıtlanan fethedenidir."

'Abdu'llah ibn 'Abbas bu adı geçen dinlerin, "bütün dinler, hem geçmiş hem gelecek olan," dinler olduklarını söylüyor.

260 Bu pasaj öylesine önemli ki, yorumcu Hüseyin'in görüşlerinden uzun uzun alıntı yapıyorum. O şöyle diyor:—

بکشید ای مومنان وکارزار کنید بانکة ایمان ندارد بخدای یعنی یهود کة بة تثنیة قائل اند ونصاری کة تثلیث را معتقد اند نمی گروند بروند بروز قیامت یهود گویند کة در بهشت اکل وشرب نخواهد بود ونصاری معاد روحانی را اثبات میکند ومحرم نمیدانند انجة حرام کردة است خدای از خمر وخنزیر وانجة حرام کرده است رسول او یعنی محرم نمیدانند انجة حرمت او بکتاب وسنت ثابت شدة است ـ باهل کتاب مقاتلة کنید تا وقتیکة بدهند جزیة وحال آنکة ایشان خوار شده گان باشند یعنی جزیة بدست آرند ونشینند تا وقتیکة تسلیم کنند با ازیشان جزیة بگیرند وگردن ایشان را بسیلی فرو کوبند — *Tafsir-i-Husaini,* cilt i, sayfa 253.

"Ey İnanlılar Allah'a inanmayanlarla savaşın ve onları öldürün. Daha doğrusu Çiftli Allah'a inanan Yahudileri ve Üçlü Allah'a inanan Hıristiyanları öldürün. Onlar Kıyamet gününü kabul etmiyor. Yahudiler Cennette yiyip içmenin olmadığını söylüyor ve Hıristiyanlar da onlara, Cennetin yalnızca ruhsal bir konum olduğunu söyleyerek katılıyorlar. Allah'ın ve Peygamber'in yasaklamış olduğu şeyleri, yani domuz ve mayayı, yasak olarak kabullenmiyorlar. Yani Kuran ve Sünnet'te kanıtlanmış olan yasakları kabul etmiyorlar. Bu Kitap halkıyla onlar cizyeyi ödeyene kadar savaşmalısınız. Yani onların hali perişan olmalı ve siz cizyeyi onların elinden alırken size saygı sunmaları gerekir. Ya da onlardan cizyeyi alırken enselerine vurun ve onları yere düşene kadar dövün."

Bu yazıda açıkça belirtilenin putperest Araplar değil, Yahudiler ve Hıristiyanlar olduğu belirtiliyor. Bu ayetten ve özellikle bu ayetin "küçülerek (boyun eğerek)" kelimeleri, Müslüman ülkelerde Dhmmislere karşı kötü davranışları çoğalttı. Cizye'nin kimden alınması gerektiğine dair farklı görüşler belirtilmektedir. İmam Shafı'i cizyenin yalnızca Yahudiler ve Hıristiyanlardan alınacağını söylüyor. İmam A'gam ise cizyenin bütün çoklu allah'a tapanlardan alınması gerektiğini düşünüyor. İmam A'gam'ın görüşüne göre, farklı durumda kalanlar yalnızca putperest Araplar oluyor. Putperest Araplara yalnızca kılıç ya da İslam seçeneği veriliyor (یا تیغ است یا اسلام). İmam Malik cizyenin bütün inansızlardan alınabileceğini söylüyor, ama yalnızca din değiştirenlerden alınmayacağını, çünkü onların öldürüleceklerini ifade ediyor. Burada Cennet'in maddi doğası öne sürülüyor ve Kuran'ın ve Sünnet'in bu konudaki hükümleri sürdürülüyor.

Ezra ('Uzair) konusuna gelince Hüseyin, bir Gelenekte Kral Nebukadnessar'ın Kutsal Kitap'ın ilk beş kitabının bütün kopyalarını yok ettiğini söylüyor. Ama Ezra bu ilk beş kitabı ezbere biliyordu. Ezra

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Peygamber’in son savaş seferi (ki bu kez Hıristiyan ve Yahudi halkların diz çökmesi ile ilgilidir) ile bağlantılı olan bu ayetler, İslam’ın, Hıristiyan ve Yahudi halkına ve İnanlılarına karşı aldığı son kasıtlı tavrın ifadesidir.

ÇELİŞKİLİ SÖZLER

Son Sûre olan Mâide Sûresinin (v) ellibirinci ayetinde yeni alıntı yapmış olduğum ayetler ile aynı tonlar bulunmaktadır, ama bu ayetler büyük olasılıkla sonradan eklenmiştir. Bu ayetin tarihi Uhud savaşından hemen sonraki bir zamana yerleştiriliyor.[261] Eğer bu düşünce doğru ise, Yahudiler ve Hıristiyanlar hakkında yalnızca dokuzuncu Sure’de bulunan emrin, özel durumlardan kaynaklanan, acele bir emir olmadığı anlaşılmaktadır. Ama bu düşünce, söz konusu olan emrin birçok yıl hakkında gerçekleştirildiğini yansıtmaktadır. Ayet şudur:—

> Ey inananlar! Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostlarıdırlar. Sizden kim onları dost edinirse kuşkusuz o da onlardandır.[262] Şüphesiz Allah zalimler topluluğunu doğruya iletmez. Mâide Sûresi (v) 51[263]

---

sürgünden eve dönerken yolda öldü, ama yüz yıl sonra dirilip bütün o beş kitabı tekrarladı. Bu geleneği destekleyecek hiç bir Yahudi uzman yoktur, bu nedenle Yahudilere karşı yapılan bu suçlama yalnızca bir hayal ürünü olarak kabul edilmelidir.

Bu Gelenek, burada türetilmiş olarak anlatılmaktadır:—

> Yahut altı üstüne gelmiş (ıpıssız duran) bir şehre uğrayan kimseyi görmedin mi? O, "Allah, burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek (acaba)?" demişti. Bunun üzerine, Allah onu öldürüp yüzyıl ölü bıraktı, sonra diriltti ve ona sordu: "Ne kadar (ölü) kaldın?" O, "Bir gün veya bir günden daha az kaldım" diye cevap verdi. Allah şöyle dedi: "Hayır, yüz sene kaldın. Böyle iken yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamış. Bir de eşeğine bak! (Böyle yapmamız) seni insanlara ibret belgesi kılmamız içindir. (Eşeğin) kemikler(in)e de bak, nasıl onları bir araya getiriyor, sonra onlara nasıl et giydiriyoruz?" Kendisine bütün bunlar apaçık belli olunca, şöyle dedi: "Şimdi, biliyorum ki; şüphesiz Allah'ın gücü her şeye hakkıyla yeter." Bakara Sûresi (ii) 259

Yorumcular bu ayetin Ezra hakkında olduğunu söylüyorlar. Çünkü Ezra Kudüs’ün kalıntılarını görünce Kudüs’ün bir daha kurulabileceğine inanmamıştı. Allah sonra “insanlara bir işaret” olsun diye bunu gösterdi. (*Tafsir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 50’yi görün) Baidawi, bu kişinin Ezra ya da İlyas (al-Khadr) olduğunu söylüyor. Muhammed burada Ezra’yı Nehemya ile karıştırıyor. Bu hikaye büyük olasılıkla Peygambere, Nehemya’nın yıkılmış olan kentin çevresinde yaptığı gezintinin yalnış bir anlatımıdır. *Nehemya* 2:11-16

[261] Bu ayetin daha erken bir tarih taşıdığını söyleyen Ibn Kathir, bu ayetin Benî Kurayza’nın tamamen yıkıldığı zamanda indiğini belirterek kanıt vermektedir (*ante*, sayfa 101.) *Khalasatu’t-Tafasir*, cilt i, sayfa 535.

[262] Hüseyin bu sözler hakkındaki yorumunda bu sözlerin, “Yahudiler ve Hıristiyanlar ile olan ilişki konusunda çok güçlü bir emir,” olduğuna değinir.
Tafsir-i-Husaini, cilt i, sayfa 149. — این سخن غایت تهدید در موالات یهود ونصاری

[263] Bu ayet daha açık görüşlerle çelişiyor gibi görünüyor:—

> (Ey Muhammed!) Sana da o Kitab'ı (Kur'an'ı) hak, önündeki kitapları doğrulayıcı, onları gözetici olarak indirdik. Artık Allah'ın indirdiği ile aralarında hükmet ve sana gelen haktan ayrılıp ta onların arzularına uyma. Sizden her biriniz için bir şeriat ve bir yol koyduk. Eğer Allah dileseydi elbette sizi tek bir ümmet yapardı. Fakat verdiği şeylerde sizi imtihan etmek için ümmetlere ayırdı. Öyle ise iyiliklerde yarışın. Mâide Sûresi (v) 48

Bu sınanmanın, “çeşitli yasalar aracılığıyla, her üyeye, zamanın her bölümüne ya da çağına uygun olup, itaatkarları, itaatkar olmayanlardan ayırt etmek amaçlı,” olduğu söyleniyor.
Tafsir-i-Husaini, cilt i, sayfa 148. — از شرائع مخلفة مناسب هر عضوی وزمانی قا مطیع از عامی متمیز شود

Bu iki ayet yorumcuları çok zorlamıştır, çünkü bu iki ayet din farklarının, insanın günahı ve itaatsizliğinden deği lde, Allah’ın atamasıyla gerçekleştiğini ima etmektedirler. Bunun geleneksel açıklaması لِكُلّ , yani “her biriniz”, sözlerinin her şahsiyet, her çağ ya da kabile için değil, yasa indirilmiş olan her peygamber için geçerli olduğudur. Yani bu bölümün bütün anlamı şudur: Allah, her peygambere, o

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Böylece Muhammed, kariyerinin daha erken safhalarında kitaplarından saygı ile alıntı yaptığı, en iyi öğretişlerini ve en üstün görüşlerini aldığı ve saygı gösterdiği bu kişilerle sonunda yollarını ayırdı. Muhammed üstün güce ulaştığından artık eskiden yolunda kendisine destek veren kişileri bir kenara atmayı göze alabilirdi. Muhammed, aynı zamanda onları kendi hükmü altına da aldı.[264]

İSLAM'IN HOŞGÖRÜSÜZLÜĞÜ

İslam'ın yalnızca barışçı yollarla yayıldığı ya da yayılacağı söyleniyor, ama bu söyleneni savunmak imkansızdır.[265] Bu imkansızlığın bazen gerçekleştiği zamanların var olduğu biliniyor, ve Hıristiyanlığın bazı yollarının kılıç aracılığıyla yayıldığı da doğrudur. Ama önemli olan aslında Hıristiyanlığın kurucusunun kılıcın kullanılmasını emretmediği ve onaylamadığıdır: ama Muhammed'in hareketleri ve zihni vahşi emirlerden yana olmuştu. Halkına söylediği son sözleri bu konuda çok açıktır: İslam devam ettiği sürece, "*Allah onlarla savaş yap!*" sözleri her geleneksel Müslüman'ın kulağında çınlayacaktır. Peygamber'in geriye bırakmış olduğu söz, bir barış sözü değil, esin veren bir savaş haykırışıdır. Bu savaş haykırışı yıllar geçtikçe fanatikleşen ruhu ayakta tutmaktadır. Bu haykırış böylesine büyük bir adamın yaşam çabası olmak için üzücü bir mirastı.[266]

çağın halkı (bu yasa iptal edilene kadar) itaat etsin diye, bir yasa indiriyor ve böylece ardıl peygamberler ve dinler ortaya çıkıyor. Yani artık Hıristiyanların ve Yahudilerin kendilerine özgü yasalarını takip etmeleri yararsızdı, çünkü ikisi de iptal edilmiş ve İslam bu çağın yasası olmuştu. *Khalasatu't-Tafasir,* cilt i, sayfa 530.

'Abdu'llah ibn 'Abbas لِكُلٍّ kelimelerinin "her peygamber" anlamında olduğunu söyleyip لِكُلّ نبي منكم , yani "aranızdan çıkan her peygamber," olarak açıklamaktadır. Yorumcular Shah Wali Ullah Muaddath ve Hüseyin, لِكُلٍّ kelimelerini هر گروه olarak, yani "her kabile", anlamında çevirmektedirler.

[264] Hıristiyanların Bakire Meryem'i Üçlü Birlik'teki üçüncü şahsiyet olarak görmekle suçlanmalarından son Sûre'de söz edildiğini görmek çok ilginçtir:—

> Allah kıyamet günü şöyle diyecek: "Ey Meryem oğlu İsa! Sen mi insanlara Allah'ı bırakarak beni ve anamı iki ilah edinin dedin?" İsa da şöyle diyecek: "Seni bütün eksikliklerden uzak tutarım. Hakkım olmayan bir şeyi söylemem benim için söz konusu olamaz. Mâide Sûresi (v) 116

Muhammed'in bunun doğrusunu bilip bilmediği belli değildir. Ancak kesin olan şudur: bu suçlama Muhammed'in yaptığı en son suçlamadır. Muhammed gerçekleri biliyor olabilirdi, çünkü Dr. B. Glaser tarafından Yemen'de bulunan Hıristiyan anıtlarında, Sirwah yazıları, "En Merhametli'nin gücü, O'nun Mesih'i ve Kutsal Ruh," (Zwemer, *İslam*, sayfa 21) sözleri ile başlamaktadır. Muhammed'in burada çok büyük bir hata yaptığını söylemek abartma olmaz. Bu söz, Kuran'ın sözel bir şekilde indiği konusunu sarsmaktadır.

[265] İnansızlara karşı olan Bakara Sûresi (ii)'ndeki 186-9 ayetlerini metin içerisinde kullanmadım, çünkü bu ayetler Hicret'ten Sonra yedinci yılda Mekke'ye yapılan hac konusunda olabilir, eğer bu doğru ise bu ayetler sonradan eklenmişlerdir. Eğer Mekke'ye yapılan hacdan bahsediyorsa, o zaman bu ayetlerin içinde geçen kişiler yalnızca Muhammed'in Mekke'deki düşmanlarıdırlar:—

> Hiçbir zulüm ve baskı kalmayıncaya ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Bakara Sûresi (ii) 193.

Bu ayetin Arapçası şöyledir:— وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لاَ تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لله

Buradaki fiil قتل, yani "öldür" olduğunu ve جهد, yani "cihad yapın" olmadığını göz önünde bulundurmak gerekir. Öyle ki Kuran'da جهد kelimesinin "savaş yap" anlamına değil, "ciddi bir şekilde çabalayın" anlamına geldiğini kanıtlamak için savunulan görüşlerin bu ayet için geçerli olmadıklarını ve bu emri yumuşattıklarını kanıtlamaktadır. Bu ayet eğer yalnızca Mekkeliler için geçerli ise, o zaman Arabistan'da İslam'ın hala kılıç aracılığıyla yayıldığı, yani yalnızca barışçı yollarla yayılmadığı gösterilmektedir. Anlatılanlar yalnızca hükümete karşı yapılan bir iç savaş değildir. Medine'nin hükümdarı olan Peygamberin, ne hükmünü ne de dini hükmünü kabul eden, diğer bir deyiş ile Peygamberin kulları olmayan Mekkelilere karşı yapılan bir dini savaştır.

[266] Bu yorum, bölümün en hafif yorumudur, ama çoğu Müslüman bu bölümü bu şekilde sınırlamamaktadır. Onlar bu bölümü bütün çağlar boyu süren açık bir cihad, ya da dini savaş çağrısı olarak görmektedirler.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Aynı zamanda İslam Hindistan gibi gelişmiş uygarlıklar ile karşılaştığından Tevbe Sûresi (ix) içinde geçen emirlerdeki hoşgörüsüzlük ruhu küçülmektedir. Buradaki yeni İnanlılar arasında başka dinlere mensup olanlara karşı duyulan dostluk hissi daha fazladır, bu gerçekten İslam'da geçen daha önceki temellerin hoş bir soluğudur.

İnansızlar için akraba aracılığıyla dua artık yasaklanmıştı, ama İbrahim babası için şöyle dua etti, "Babamı da bağışla. Çünkü o gerçekten yolunu şaşıranlardandır." Şu'arâ Sûresi (xxvi) 86. Geçmişteki hoşgörü şimdi bırakılmıştı. Ama bıraklıması için bir neden gösterilmesi gerkirdi; bir sonraki ayet bu hoşgörüsüzlüğü haklı kılmaya çalışmaktadır.

PEYGAMBERİN TAVIR DEĞİŞİKLİĞİ

Kutsal savaşın bütün İnanlılara verilen zorunlu bir emir olması konusuna kademe kademe varıldı. "Bütün dinin Allah'tan" olduğu, yani kavram olarak İslam'ın egemen olması gerektiği gerçekten çok güzel bir düşünceydi ve Peygamber'in siyasi gücü çoğaldıkça bu kavram onun aklında daha da geniş yer etti. Peygamber şimdi Mekke'nin son zamanlarında verilen bazı düşünceleri geride bırakmıştı:—

> İçlerinden zulmedenler hariç, Kitap ehli ile ancak en güzel bir yolla mücadele edin ve (onlara) şöyle deyin: "Biz, bize indirilene de, size indirilene de inandık. Bizim ilahımız ve sizin ilahınız birdir (aynı ilahtır). Biz sadece ona teslim olmuş kimseleriz." Ankebût Sûresi (xxix) 46 [267]

"Cihad kıyamet gününe dek devam edecektir" الجهادُ مَاضٍ اِلَى يَوم القِيَامِةِ Geleneğini onaylayan pek çok alıntı yapılır.

Yüzseksendokuzuncu ayetin, cizye ödeyenler ve Müslümanlarla birleşenler dışındaki herkes hakkında olduğu söyleniyor. Ama Arabistan yarımadasında her inansız ve her imandan dönen (مرتد) öldürüldü. *Khalasatu't-Tafasir,* (cilt i, sayfa 132); böylece hem buradaki sınırlı, büyük olasılıkla sonsuz kullanılışında olduğu gibi bu sözler İslam'ın barışçı bir şekilde yayılmadığını kanıtlamaktadır.

Ikiyiüzkırkaltıncı ayette قَاتِلُواْ فِي سَبِيل الله kelimeleri bulunmaktadır- yani "Allah yolunda savaşalım". Yorumcu Hüseyin bu konuda şöyle diyor:— در راة خدای برای اشکارا کردن دین خدای

"Allah'ın dinini bildirmek için Allah'ın amacı için savaşın." (*Tafsir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 44.) İslam burada tekrar kılıç aracılığıyla bildiriliyor.

Tirmidhi, "Peygamber insanlarla, ta ki onlar, "Allah'tan başka Tanrı yoktur," diyene kadar savaşın," diyor. قال رسول الله صلعم أُمرت أن أقاتلَ النَّاس حتى يقولوا لا إِلهَ إلاّ الله — *Jami'u't-Tirmidhi* (Lucknow, 1903 baskısı) cilt ii, sayfa 468.

İslamda savaşçı bir ruhun devam ettiğinin kanıtını görmek için, *The Moslem World,* July 1913, sayfa 290-305'i okuyun.

İslam'ın barışçıl bir şekilde yayıldığını kanıtlamaya çalışan en son kitap, T.W. Arnold tarafından yazılmış olan çok ilginç bir kitaptır: *The Preaching of İslam.* Yazar kitabının başında (sayfa 3-6) Kuran'da bulduğu çoğu, ya da bütü, iyimser sözlerden alıntı yapıyor. Bu dokuzuncu Sûre'den alıntı yapmasına rağmen 29-35 ayetlerinden alıntı yapmıyor, çünkü bunlar doğrudan kitabın kanıtlamaya çalıştığı konunun aksine kanıt vermektedirler. Stanley Lane-Poole, "bu sonraki kınamalar büyük olasılıkla başka yerlerde gösterilen daha iyi hükümleri iptal ediyor," (*Studies in a Mosque,* sayfa 155.*)* der. Hıristiyanların "Mesih Allah'ın bir Oğul'u" dedikleri bir gerçektir. Muhammed hiç bir barışçı yöntemden söz etmedi ve, "*Allah onlarla savaş yap,"* dedi. Muhammed'in bu sözleri, yaşlandığında, amacı sona ererken, kesin ve net bir şekilde söylendi. Waqidi tarafından kaydedilen bir Gelenekte Muhammed ölüm döşeğindeyken şöyle diyor, "Allah Yahudileri ve Hıristiyanları öldürsün." Ama bu konunun açıklanması gereksizdir, çünkü bu Gelenek'in fazla hükmü olmayabilir.

[267] *Ante*, sayfa 80.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Muhammed, Medine'ye ilk geldiği zamanlarda, yani yedi ya da sekiz yıl önce, Yahudiler, Hıristiyanlar ve putperestlerle ilişki kurmaya çalışırken izleyicilerine verdiği mükemmel öğüdü tamamen unutmuştu:—

Dinde zorlama yoktur. Bakara Sûresi (ii) 256. [268]

Artık her şey değişmişti. Bundan böyle bütün emirler tamamen zor kullanılarak yerine getirileceklerdi. Zaferli bir lider, kaçan bir vaizin konuştuğu gibi konuşup, verdiği emirleri yerine getirtebilirdi. "Kendi zaferinin zehirleyici büyüsü Muhammed'in iyi yanlarının sesini tamamen kısmıştı. Artık ölüm döşeğinde yatan yaşlı Peygamber, dünyaya son mirası olarak bir savaş emri bırakıyor. Bir başka dinin öğretmeninin havarilerine olan son sözleri ise, bütün uluslara bir barış İncil'i yaymaları hakkındaydı. Arada ne kadar büyük bir fark var bulunmakta – Araplar bir ellerinde Kuran, diğer ellerinde kılıç ile yaktıkları kentlerin alevleri ve yıktıkları evlerin çığlıkları arasında inançlarını yayıyorlardı. Ama Mesih İnanlıları Roma'nın karanlık ahlakı arasında, ışığın hafif, ama karşı konulamaz gücüyle, tüm dünya toplumunu tekrar kurarak, ulus ve ev yaşamını karanlığın kaynağından arındırıyor."[269]

YAHUDİLERLE İLİŞKİ

İkinci Sûrenin yüz üçüncü ayetinde Yahudiler'in Müslümanları saptırmak istediği yazılıdır ve Müslümanlara sabırlı ve affedici olmaları gerektiği söyleniyor:—

Kitap ehlinden bir çoğu, hak kendilerine belirdikten sonra dahi, içlerindeki kıskançlıktan ötürü sizi, imanınızdan sonra küfre döndürmek isterler. Siz şimdilik, Allah onlar

[268] لاَ إِكْرَاهَ فِي الدِّين. Bu konunun, genel cizye ya da şahıs vergisisinin zorunluluğundan, yani hapis ya da ölüm cezasından bahsetmediği, özel bir durumda bulunan ve Müslüman olmak istemeyen iki Hıristiyandan bahsettiği söyleniyor. "Hasin denen bir adamın Müslümanlığa geçmek istemeyen iki oğlu varmış. Bu ayette bu konu ile ilgili hiç bir zorunluluk gösterilmiyor." حصين ناسى ايكث مردكى دو لزكى نصرانى تهى اور اسلام بر راهى ارهاد هواكة دين مين جبرنهين نهوتى تو *Khalasatu't-Tafasir*, cilt i, sayfa 202.—

Hüseyin, bu ayetin Ensâr halkından olan Ebu'l-Hasin adlı birinin iki oğlu hakkında olduğunu söylüyor. Bu iki oğul, ateşe tapan bir Suriyeli tarafından götürüldüler. Babalarının onları geri getirmek için şiddete başvurmak istediği yazılıdır, ama Muhammed "dininde köklenen" kişilere karışılmamasını söyledi.

ابو الحصين انصارى دو پسر قابل داشت ناگاه ترسائى ازشام بة مدينة آمد با او مصاحبت نمودند بوجة فسون وفسائة وى مغرور گشته ودين ترسائى اختيار كردند وهمراة او متوجة شام شدند ابو الحصين از حضرت رسول دستورى خواست تا برود و ايشان را باكراة شر ع باز آرد واين آيت نازل شد كة اِكراة مكنيد كسى راكة بدينى متدين شدة است

Hüseyin bunu söylemekle yetinmiyor ve bu konunun Hıristiyanlara, Yahudilere, Magianlara ve Sabâlılara yansıdığını da belirtiyor (*ante*, sayfa 84), yeter ki onlar cizyeyi ödesinler. Ama Araplar'a göre bu ayet "öldürme ayeti" tarafından iptal edilmektedir. "Onları nerede yakalarsanız öldürün." Bakara Sûresi (ii) 191.

اِكراة هيجكس را از يهود ونصرانى ومجوس وصابيان ببر آوردن اسلام بشرط قبول جزية ـ گفته اند حكم اين آيت بآيت قتال منسوخ است از تمام قبائل عرب جزدين اسلام قبول نبود — *Tafsir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 48.

Baidawi de (cilt i, sayfa 132) o ayetin şu sözlerle iptal edilmesi hakkında konuşuyor:—

Ey peygamber! Kafirlere ve münafıklara karşı cihad et ve onlara karşı çetin ol. Onların varacakları yer cehennemdir. Ne kötü bir varış yeridir orası! Tevbe Sûresi (ix) 73.

Böylece burada herhangi bir hoşgörü ilkesinin yerleştirilmemiş olduğu gayet açıktır. Araplar için hiç hoşgörü yoktur. Başka dinlere mensup olanların hayatta kalmaları için cizye ödemeleri gerektiğinden, aslında onlara karşı bile gerçek hoşgörü gösterilmemektedir.

Hem yumuşak hem de sert bölümlerin tarihlerini elde etmek çok önemlidir. Bütün iyimser olanları aynı tarihe yükleyip, tarihlerini ve indirildikleri zamanın koşullarını araştırmamak- ki bu bazen yapılımaktadır- yalnızca aldatıcı olur.

[269] Osborn, *İslam under the Arabs*, sayfa 54.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> hakkındaki emrini getirinceye kadar affedin, hoşgörün. Şüphesiz Allah, gücü her şeye hakkıyla yetendir. Bakara Sûresi (ii) 109

Mu'alim ve Mazhar yorumcularına göre Yahudiler, Müslümanlar Uhud'da yenilgiye uğradıktan sonra, bu yenilginin İslam'ın yanlış olduğunu kanıtladığını söyleyen kişilerdir. Öldürme emri gelene kadar Müslümanların sabırlı olmaları gerekiyordu. Başka yorumcular ise bu ayetin Cihad ayeti tarafından iptal edildiğini söylerler.[270]

Hüseyin, "Allah onlar hakkındaki emrini getirinceye kadar"[271] sözlerini, "Allah öldürme emrini indirene kadar ya da Cizye yasaya yerleştirilene kadar," şeklinde yorumlamaktadır.
Böylece Uhud yenilgisinden sonraki güçsüz durumunda Muhammed, o zamanlar bir tehlike kaynağı olan Yahudilerle ne kadar barış yapmak istese bile, bu kısa dönemli bir barış olacağından, çoğu yorumcu bu ayetin artık geçerli olduğunu düşünmez, çünkü artık "öldürme ayeti" indirilmiştir.

PEYGAMBER'İN ÖZGÜRLÜĞÜ

Mekke'de hala inansızlar olduğu için Muhammed yılda bir kez yapılan haca katılmadı.[272] Bundan dolayı Hicri'nin dokuzuncu yılında Peygamber Ebu Bekir'i ve küçük bir grup hacıyı Mekke'ye yolladı. Buna rağmen o anki koşullar devam etmemeliydi, ve bu nedenle Peygamber'e inansız Araplara herhangi bir saygı sunması gerekmediğini bildiren bir vahiy indi. Bu vahiy Muhammed'e verilip 'Ali'ye geçti. 'Ali, Ebu Bekir'den sonra yola çıktığından, Ebu Bekir'le Mekke'de görüştü. Hacın sonuna doğru 'Ali, hac için toplanmış olan çok sayıda Arap'a kendisine verilen vahiyi okudu.[273] Açılış kelimeleri şunlardır:—

> Allah ve Resûlünden,kendileriyle antlaşma yapmış olduğunuz müşriklere bir ültimatomdur:
>
> Yeryüzünde dört ay daha dolaşın. Şunu bilin ki, siz Allah'ı âciz bırakacak değilsiniz;[274] Allah ise, inkârcıları perişan edecektir.
>
> Hacc-ı ekber[275] gününde, Allah ve Resûlünden bütün insanlara bir bildiridir: Allah ve Resûlü, Allah'a ortak koşanlardan[276] uzaktır. Eğer tövbe ederseniz, bu sizin için hayırlıdır. Ama yüz çevirirseniz, şunu iyi bilin ki, siz Allah'ı âciz bırakabilecek değilsiniz. İnkârcılara, elem dolu bir azabı müjdele!
>
> Ancak Allah'a ortak koşanlardan, kendileriyle antlaşma yapmış olduğunuz, sonra da antlaşmalarında size karşı hiçbir eksiklik yapmamış ve sizin aleyhinize hiç kimseye yardım etmemiş olanlar, bu hükmün dışındadır. Onların antlaşmalarını, süreleri bitinceye kadar tamamlayın. Şüphesiz Allah, kendine karşı gelmekten sakınanları sever.

---

[270] معالم اور مظهر هى كة بعد جنگ احد يهود مسلمانون كو طعن كرتى اور كهتى اكر دين تمهارا حق محمد بيغمبر هوتى تو ايسى شكست نملتى ارشاد هوا جب تک حكم قتال نة اترا صبر كرو مگر دوسرى تفسيرون مين ية قصة مذكور نهين هوا اور مشرر مين هى كة مسلمانون كو نهاكتى تهى الله تعالىا نى فرمايا كة تم ابهى صبر كرو اور آيت جهاد سى منسوخ هى — *Khalasatu't-Tafasir,* cilt i, sayfa 62.

[271] *Tafsir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 18. — تا وقتيكة بيار خداى فرمان خود راكة حكم است بقتال سا امر بجزية

Baidawi, "emrini" kelimelerini, "onların öldürülmesi ve cizye'nin alınması; ya da Benî Kurayza'nın öldürülmesi ve Benî Nadir'in sürgüne gönderilmesi," olarak açıklıyor. Ibn 'Abbas, affetme öğüdünün "kılıcın ayeti" tarafından iptal edildiğini söylüyor. Baidawi, cilt i, sayfa 79.

[272] "Ağustos'ta, putperestlerin Allah'ın evi etrafında dolandıkları ve aynı tür cehalet (yani İslamdan önceki zamanlarda olduğu gibi) ile tamamen çıplak bulundukları, majestelerinin kulağına ulaşınca, o kadar tiksinti duydu ki, artık onlarla bir araya gelmek istemedi." *Rasudatu'-Safa*, sayı ii, cilt ii, sayfa 673.

[273] " 'Ali'nin, İnanlılar ve inansızlar, putperestler ve Birliğe tapanlar arasında hiç bir barış ya da antlaşma olamayacağını, ve Cennette Müslümanlardan başka kimsenin olmayacağını belirttiği söyleniyor." *Khalasatu't-Tafasir*, cilt ii, sayfa 215.

[274] "Allah'ı âciz bırakacak değilsiniz" sözleri, doğrudan O'nu amacında engelleyemezsiniz, demek oluyor.

[275] Hac, 'Umra (Umre) değil.

[276] Hüseyin bu tümceyi: أَنَّ اللهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ şöyle çeviriyor: خدا بيزار است از مشركين وعهود
"Allah ve Peygamberi, çoklu tanrılılarla antlaşma yapmaktan acizdir." *Tafsir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 247.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

> Haram aylar çıkınca bu Allah'a ortak koşanları artık bulduğunuz yerde öldürün, onları yakalayıp hapsedin ve her gözetleme yerine oturup onları gözetleyin. Eğer tövbe ederler, namazı kılıp zekâtı da verirlerse, kendilerini serbest bırakın. Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir. Tevbe Sûresi (ix) 1-5.

Burada açık bir tutarsızlık var, çünkü ilk ayette Muhammed'in herhangi bir antlaşmaya uyması gerekmediği söyleniyor, ama dördüncü ayette dostça çoklu tanrılılar ittifakı olduğundan söz ediliyor.ası Muhtemelen, onların çoklu tanrı taparları olarak Haca gelmelerine izin verilmiyecekti, ama antlaşmanın diğer maddeleri takip edilecekti. Hala inansız olan hacılar, 'Ali'nin diyeceklerinin tamamını, şu sözü bile, dinlediler:—

> Ey iman edenler! Allah'a ortak koşanlar ancak bir pislikten ibarettir. Artık bu yıllarından sonra, Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Tevbe Sûresi (ix) 28

Bu emir kararlı ve açık bir emirdi. Ve artık bu ayet, fiziksel kanıtlarla, o kadar iyi bir şekilde doğrulanmıştı ki, Arapların yaptıkları gibi boyun eğmekten başka çareleri yoktu.

AY YILI

Artık bütün direnç kırılmıştı. Böylece Kâbe bütün putperest bağlantılarından arındırıldı, İnanlılardan başka kimse giremeyeceği için, Muhammed Hicrinin onuncu yılında "Hacc-ı ekber" 'i yapmaya kararlıydı. Muhammed'le birlikte bu haca katılanların sayısının yüzbini geçtiği söyleniyor. Kutsal yerlerin etrafında dolaşıldıktan sonra Muhammed Maqam-i-İbrahim, yani İbrahim'in Mevkii'ne döndü ve, "İbrahim'in Mevkii'ni bir dua yeri olarak görün," dedi. Sonra Muhammed Kuran'ın açılış Sûresi olan Fâtiha, Kâfirûn Sûresi (cix) ve son olarak İhlâs Sûrelerini (cxii) söyledi. Muhammed daha sonra bütün hac törenlerini dikkatli bir şekilde yerine getirdi. Yaptıkları arasında, kara taşı öpmek, kutsal kuyudan su içmek ve diğerleri gibi tüm putperest törenler mevcuttu.[277] Burada miras, zina, köleler, Müslümanların eşitliği ve kadınlara karşı davranışlar (kadınlar arada bir "ciddi zarar vermeden" dövülmeli") hakkında bir vaaz verilmesi için bir fırsat olarak kullanılıyor. Tevbe Sûresi (ix) 36-37 bölümlerinde ay yılının güneş yılı ile aynı zamanda tutulması için üç yılda bir gerçekleşen bir ay eklentisi yasaklanıyor. Ve Hac'ın bu ay yılının değişken mevsimlerine göre yapılması emredildi. Bu değişiklik Mekke'deki ticareti ciddi bir şekilde etkiledi. Ama Hac'ın zorunlu kılınması çok sayıda hacı getirdiğinden, ticarete verilen bu hasar, az da olsa telafi ediliyordu. "Önceden yapılan eklemeler bilimsel olarak ygulanmadıklarından aylar, neredeyse mevsimlere uyuyordu. Muhammed ay yılını on iki ay yapınca, bütün mevsim uyuşmazlığı tamamen yok oldu. Hac aylarının ticarete olan uyumluluğu artık geçerli olmadığından.... Mekke'nin ticareti mahıf olmuştu."[278]

Muhammed bu günlerden birinde 'Arafat dağının zirvesine çıkarak devesinin üzerinde ayakta durdu ve şöyle dedi:—[279]

---

[277] Bir Gelenekte Muhammed'in, "Yerine getirmeniz gereken törenleri nasıl uygulamanız gerektiğini beni izleyerek öğrenin, çünkü bu hacı bir daha yapabilecek miyim bilmiyorum," dediği yazılıdır. Muir'ın Waqidi'den bir alıntısı, *Life of Mahomet,* cilt iv, sayfa 234.
Peygamber ilk üç tavafını, ya da dolaşımını, çabuk, son dört tavafını ise yavaşça yaptı (*Raudatu's-Safa,* sayı ii, cilt ii, sayfa 696.) Bu güne kadar tavaflar Peygamber'in örneğini verdiği gibi (yani Sünnet'te geçen şekilde) yapılmaktadır.
[278] Margoliouth, *Mohammed*, cilt 393.
[279] *Raudatu's-Safa*, sayı ii, cilt ii, sayfa 696.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim. Size nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'ı seçtim.[280] Mâide Sûresi (v) 3.

HAC

Muhammed bu ayetleri söyledikten sonra Muzdalifah’a gidip, Salatu’l-Maghrib ve Salatu’l-Isha ‘yı –güneş batımı ve akşam duaları: Adhan ya da ezan ve Ikamat (Ikamat Adhan’dır, ama içinde “Dualar başlamıştır” kelimeleri geçmektedir)- söyledi. Sabah olunca Muhammed kutsal anıtı (şimdiki Maşaru’l-Haram camiisi) ziyaret etti ve Takbir’i - Allahu Akbar, yani “Allah en yücedir”- Tahlil’i –“Allah’tan başka tanrı yoktur”- ve Ta’awwudh’ı – “lanetlenmiş olan Şeytandan barınak aramaktayım”- dualarını tekrarladı. Sonra, Arap gelenekleri tarafından onaylanan törenleri yerine getirmek için, Mina vadisinin içinde bulunan belirli sütunların aralarına taş attı ve böylece hac bitti.

Böylece Arap Peygamberin, Arap halkının törenlerine daha önceki ayetlerden üstün olan ve onları iptal eden bu putperest törenleri eklenmesi, dini tamamlayıp mükemmelleştirdi.

Hac Sûresi (xxii) , Hac’da yapılması gereken görevleri vahiy olarak indiriyor:—

İnsanlar arasında haccı ilan et ki, gerek yaya olarak, gerek uzak yollardan gelen yorgun develer üzerinde sana gelsinler.

Sonra kirlerini gidersinler,[281] adaklarını yerine getirsinler ve Beyt-i Atik'i (Kâbe'yi) tavaf etsinler.

Sizin için onlarda belli bir zamana kadar bir takım yararlar vardır. Sonra da kurbanlık olarak varacakları yer Beyt-i Atik (Kâbe)'dir. Hac Sûresi (xxii) 27, 29, 34.

Bu Sûre toplama bir Sûre’dir, bir bölümü Mekke’de, bir bölümü ise Medine’de inmiştir. Yukarıda verilen bu sözlerin ne zaman indiğini söylemek kolay değildir, ama büyük olasılıkla bu ayetler Medine’de, Hicrinin altıncı yılında gerçekleşen Umre zamanında inmişlerdir.

HAC’IN ÖNEMİ

---

280 الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الإِسْلام دِيناً

‘Abdu’llah ibn ‘Abbas bunun, “Ben size yasal ve yasa dışı olanlar hakkında yasaları, olumlu ve olumsuz temelleri açıkladım- bu günden sonra hiç bir çoklu tanrı taparı ne ‘Arafat’a ne Mina’ya gelebilir, ne Kâ’be’nin etrafındaki dolaşmaları (tavafları) yapabilir, ne de Safa ve Merve arasındaki koşuyu (sa’i ‘yi) koşabilir,” anlamına geldiğini söylüyor.

Hüseyin, Sura Al-Ma’idah’ın beşinci ayeti hakkında şöyle diyor:—

امروز كامل گردانيم براى شما دين شما راكة ديگر احكام اورا رقم نسخ نخواهد بود وتمام كردم برشما نعمت خود راكة حج گذاريد ايمن ومطمئن باشيد وهيج مشركى با شما حج نگذارد واختيار كردم براى شما اسلام را دينى كة پاكيزه تر از همة دينها

“Rahat ve güvende olun, çünkü bu günde dininizi yasalar onu iptal etmesin diye mükemmelleştirdim, ve Hac’ı yapasınız diye kendi desteğimi verdim. Hiç bir çoklu tanrı tapanı sizinle birlikte bu hacı yerine getirmesin, çünkü sizin için bütün dinlerden daha pak olan İslam’ı getirdim.” *Tafsir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 137.

Baidawi, “kemale erdirdim” sözünü Hüseyin ile aynı anlamda, ve “nimetimi” kelimesini, yol gösterme, lütuf ya da dinin mükemmelleştirilmesi anlamında veriyor. Cilt i, sayfa 247.

Khalasatu’t-Tafasir ‘de yorumcuların yorumlarının şöyle özetlenebildikleri söyleniyor: “Bizim dinimizde ne mantık ne de vahiy yönünden bir yanlışlık bulunmamakta; yani (başka) inançlara gerek yok, yani değişim ya da iptale yer yoktur.” Cilt i, sayfa 488.

Maulavi Muhammed ‘Ali kitabı *Holy Qur’an*‘ın ikiyüzelliüçüncü sayfasında, “Muhammed peygamberlerin sonuncusuydu, çünkü din mükemmelleştiğinden artık başka bir peygambere gerek kalmamıştı” diyor.

281 Kesilmemiş sakal ve örtülmemiş baş.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Yıllar önce verilen bu emirlere, Muhammed kendi onayını verdi ve o andan ihtibaren, Hac her Müslümanın yapması gereken dini uygulamalardan biri haline geldi. O zaman için bu çok siyasi bir hareketti, çünkü böylesine ulusal bir tapınağın İslam'ın merkezi olarak tanınması ve İslam'a mensup olanların her yıl gelmeleri Arap halkının, özellikle Mekke'de yaşayan Kureyş'in hoşuna gitti. Hac, inansızların Müslümanlarla aynı gözle baktıkları tek konuydu ve Hac'ın devam etmesi inansızları hoşnut edip onları İslam'a yöneltti. Böylece Muhammed'in o anki inancına göre bu Hac'ın eskiye dayanan bağlantılarını halka hatırlatmak yararlıydı.[282] Arap halkı, Kâbe ile ilişkili olan tüm geleneklerden dolayı, Kâbe'ye ulus olarak saygı gösterdi. Böylece uzun zamandır bölünmüş olan Arap kabilelerini tek bir amaç için var olan geniş bir siyasi güç şeklinde birleştirmenin en kesin yolu Hac'ı İslam'a eklemek oldu. Ama bu ekleme İslam açısından bir bir güçsüzlük de oluşturdu, çünkü bu ekleme, İslam'ın tamamen yedinci yüzyılın Arap halkına yönelik ihtiyaçlarını ve yasalarını sağlayan ulusal bir din olduğu ve bu yasaların ondokuzuncu yüzyıldaki geniş inanlı ırkları için de aynı şekilde geçerli oldukları kavramını getirdi. Bu koşullar, İslam'ı durgunlaştırmaktadır. "Kuran'ın öngörüsüz yazarının eli bütün Muhammedçi ulusun boğazında bulunmaktadır ve aslen başka dinleri incelemiş olanların görüşlerini değiştiren, bu sözlerdir. İslam'ın içinde hangi noktadan bakılırsa bakılsın hamlık bulunmaktadır. İslam, küçük emirleri, ayrıntılı temelleri, itaate ve korkuya yönlendirmesi ile bir ırkın çocukluk dönemi için geçerli olduğunu göstermektedir."[283] İslam inancının temeli, putperest bir tapınağın ortasında bulunan küçük siyah bir taşa yolculuk yapıp putperest törenleri yerine getirmektir, ve bunları yaptıktan sonra kurtuluşun muhtemelen var olacağı söylenir. "Boşlukta duran bir siyah taşa zincirlenen Muhammedçilerin kalpleri ve dünyaları kutsal olarak saygı duydukları bu cisme benzemeye başlıyor. Rahatlatan ve geride kalan her şeyi büyüten çiy ve genel güneş ışığı, boş yere aranıyor."[284]

Bütün bu söylenenler, Hac'ın herhangi bir ilahi yorum ile aydınlanmaya bir duvar olarak yerleştiği hakkındadır. İslam dininin hükümlerinin Hac devam ettiği sürece – ki devam etmektedir- gerçekleşemeyecekleri doğrudur.[285] Buna rağmen Hac Müslümanlar açısından geleneksselliğini korumaktadır ve zaman zaman, İnanlıların inancını yenilediği de doğrudur. Ayrıca geçen yüzyıllar boyunca İslam'ın sayısı milyonları aşan Müslümanları, çeşitli dil, renk ve karaktere sahipolmalarına rağmen kişileri kardeş yaptığını göstermektedir. İşte Hac, bu nedenle Peygamber'in anısı için çok duygusal bir adanmışlık yarattı.[286] "Bir Yahudi için Kudüs ne anlama geliyorsa, Mekke de bir

---

[282] "Arap halkının Kâbe'ye duyduğu ulusal saygı, Arap kabilelerini tek görüş içerisinde birleştirmek için çok açık ve elverişli bir yol gösterdi.... Böylece Muhammed, hatırlanamayacak kadar eski tarihlerde saygı duyulan bir tapınak buldu. Ayrılmış Arap halklarının hemfikir oldukları – ve böylece Arap halkının, bir gölge gibi olsa da bir ulus olarak düşünmesini sağlayan- tek konu bu tapınaktı. Bu gelenekleri ve törenleri yok etmek ya da Hac'a karşı sunulan saygıyı azaltmak çılgınlık olurdu ve Muhammed'in kendi amacının yıkımı anlamına gelirdi." Palmer *Qur'an,* Giriş, sayfa liii.

"Bir Mekke yerlisinin gençliğinde öğrendiği ve geçmişte çok tutulan bir geleneği, bölünmüş Arap kabileleri üzerinde bir siyasi güç veya bir hükümet oluşturmak için kullanması şaşırtıcı değildir, hatta mantıklı bir şekilde düşünüldüğünde beklenmesi gereken bir harekettir. Muhammed bu konuyu mantıklı ve kurnaz bir şekilde kavradı. Böylece Muhammed şansını kullandı ve İslamın merkezini ülkesindeki inansızlarının tapınağı olarak atadı." Koelle, *Mohammed and Mohammedanism,* sayfa xix.

[283] Dods*, Muhammad, Buddha and Christ*, sayfa 124.

[284] Osborn, *İslam under the Arabs,* sayfa 83.

[285] Hac bir görevdir. Maualvi Rafi'u'd-Din Ahmad, *Ninteenth Century* adlı kitabında, 1897 yılının Ekim'inde şöyle diyor, "Hac insanların kalbini temizleyip yeni doğmuş bebekler gibi suçsuz yapıyor."

[286] Freeman, "Muhammed yöresel tapınmanın üstesinden gelemiyordu. Bundan dolayı bir kutsal yer ya da bir hac mevkii gerekiyordu. Kâbe'nin babadan oğula geçen kanından arınan bu tapınak, eski ve asıl amacına geri getirilmeliydi. Muhammed'in amacı, İbrahim'in ve İsmail'in kutsal yerinden putları atmaktı. Muhammed'in bu kutsal şeylere duyduğu sevgi öyle güçlüydü ki, bu kutsal şeylerin yanı sıra, genelde bir Müslüman'a ters gelen, çok iğrenç bir batıl töreni de İslam'a kattı. Bir Arap, ve İsmail oğlu için, bunların tümü mantıklı olmasa bile en azından doğaldı. Neden İbrahim'in soyundan olmayan Fars, Moor, Türk ve

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Müslüman için aynı anlamı taşır. Mekke yüzyıllar boyunca büyük öneme sahip olmuştur. Mekke, Müslümanları inançlarının beşiğine, Peygamberleri'nin çocukluk dönemine götürmektedir. Mekke onlara yeni ve eski inançlar arasındaki çatışmayı, putların yenilmesini ve Tek Allah'ın kabul ettirildiği zamanı hatırlatmaktadır. Ama, Mekke'nin hatırlattığı en önemli şey şudur: bütün kardeş Müslümanlar – bir Müslümanın diğer Müslümanlar ile tek bir inanca sahip olarak, aynı kutsal şeylere ve aynı Allaha tapanlar arasında olduğu gerçeği- aynı kutsal yere doğru eğilip tapınırlar. Muhammed burada, Mekke'deki tapınakta geçen törenleri korumakla, bir insanın dinine olan duygularını anladığını göstermektedir."[287] Bu nedenle, Hac geleneksel İslam'a güç katmaktadır, ama bunu yaparken bir gelişmenin ya da bir aydınlanmanın gerçekleşme olasılığını da küçültmektedir. Bu yönden bakıldığında, İslam'ın içerisine bu putperest törenleri katmak, yalnızca putperest bir halkın zayıflığını kabullenmek değil, aynı zamanda büyük bir öngörü hatasında bulunmaktır.

İSLAM'IN ZAYIFLIĞI

Bu noktada bizi Kuran'da geçen ana tarihsel olayların sonuna gelmiş oluyoruz, ancak hala değinmediğimiz birçok konu bulunmaktadır. Antlaşmaların oluşturulması, inançtan soğuyanların davranışları ve ittifak içinde oldukları gruplara karşı yapılan hareketler gibi siyasi konular da burada Kuran'da yer almaktadırlar. Evlilik, boşanma, miras, tanıklık, miras bırakma ve bu tür diğer uygarlık konuları da, din ile yönetilen bir hükümet oluştuğunda, Kuran'da yer almaktadırlar.[288] Bu konular çoğunlukla Medine'de geçen konulardır. Kuran'ın yaklaşık yedide birine eşit olan ikinci, dördüncü ve beşinci Sûreleri, çok yoğun bir şekilde din ve uygarlık içinde geçen görevlerden ve cezalardan bahsetmektedirler. İslam'ın zayıflığının bir nedeni, o Sûre'de yazılanların mükemmel ve son vahiyler olduklarını söylemesidir. İslam, Yahudilik gibi halkı doğruya yaklaştıran geçici ve yöresel bir sistem değildi, çünkü İslam kendisini genel ve son din olarak göstermektedir. Yasaların bazıları, barbar ırklar için geçici olarak sağgörülü olmuş olabilirler. Ama bu bazı yasalar, "vicdan'ın sonsuza dek süren sesi olarak ilan edilmiş," olduklarında çekilmez oluyorlar.

Şöyle denmiştir, "bu din, yalnızca putperest Araplara verildiğinde, Kuran'ın ahlaki, dini ve medeni temelleri çok güzeldir. Yazarın hatası, bu temelleri putperest Arapların dışına da yansıtmasıdır." Geçici ilerleme, daha sonra ilahi ve değiştirilemeyen bir sistem oluşturunca, sonsuza dek sürecek bir gelişmenin gerçekleşmesini bir duvar gibi engelliyor. Muhammed burada, büyük Roma İmparatorluğu'nun yasaları ve sistemleri hakkındaki bilgisizliğini, hatta İsa Mesih'in gerçek öğretişleri konusundaki bilgisizliğini yansıtmaktadır. Eğer Muhammed'in kendisinin alt etmeye çalıştığı bu yasal sistemler hakkında gerçek bir bilgisi, ya da Hristiyanlığın ahlak ölçütü hakkında bir bilgisi olmuş olsaydı, bu yasal sistemlerin ve ahlak ölçütlerinin kendi yaptıklarından ne kadar daha üstün olduğunu görebilirdi. Büyük bir tarihçi Muhammed hakkında şunları yazar: "Kendisi ciddi ve doğru, halkını ilerleten ve iyilikten yana olan bir adam. Doğruluk ve uygarlık uğruna öğreten bir vaiz ve yasa yazarı; yaptıklarıyla uygarlığın ve gerçeğin gelişmesine yaşamış olan herhangi birinden daha çok zarar vermiştir. Dini bir önder olarak Hıristiyanlığın gelişimini engellemiştir; siyasi bir önder olarak özgürlüğü, ve aslında herhangi bir hükümet sisteminin gelişimini engellemiş ve bir ahlak önderi olarak çokkarılığa ve köleliğe damgasını vurmuştur."[289]

Hindistan halkları, başka bir ulusu ilgilendiren bir tapınakta tapınsınlardı?" *History and conquest of the Saracens,* sayfa 52.

[287] Stanley Lane-Poole, *Studies in a Mosque,* sayfa 96.

[288] Stanley Lane-Poole Muhammed'in hayranı gibi yazmış olsa da, bu konuda şöyle bir yorumda bulunuyor:—

"İslam ne yazık ki, hem bir din hem de sosyal bir sistemdir. Bu nedenle, İslam'ın bu dünya üzerinde yarattığı iyi ya da kötü etkisine yorum yapmak konusunda zorluk çıkarmaktadır... Bütün uygar ve zengin ülkelerde, İslam'ın bir hükümet olarak yönetme sisteminin, insan sınıflarının tümü üzerinde kötü bir etki yarattığı düşünülmektedir. Eğer Müslüman dünyası bir şekilde ilerleyecek ise bu sistemin giderilmesi gerekmektedir." Lane, *Kuran*'dan Seçmeler, sayfa lxxxviii, xcix.

[289] Freeman, *History and Conquests of the Saracens*, sayfa 59.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

ALLAH VE HAVARİSİ

Şu sözleri kim söylediyse gerçekten iyi söylemiş, “O Mekke’de uyaran ve ikna eden kişiyken Medine’de, itaat ve şiir yazarının kalemi dışında başka silahlar kullanan bir yasa yazarı ve savaşçıydı. Medine’de olduğu gibi herşey birden üstüne gelince, şiirsel konuşmaları düz yazı tarafından yok edildiler, yalnızca birkaç şiirsel sözü ortaya çıktı. Kendisini çok geç bir tarihe kadar yalnızca bir şair[290] olma suçundan aklamaya çalışmaktadır, ama bu konu Medine Sûrelerinde geçmemektedir. Medine Sûrelerinde Allah’a ve *Havariye* itaat, Allah ve *Havari’nin* yetenekleri, hem Allah’ın hem de *Havari’nin* zevkinden aynı anda söz edilmesi insanı şaşırtmaktadır. Başka yerde Allah için nitelendirilen sıfatlar açıkça kendisi için de geçerli kılınmaktadır.”[291]

“Allah ve O’nun Havarisi” sözü Medine Sûrelerine özgü olup bu Sûrelerde çokça tekrar edilmektedir.[292] Peygamber artık bir vaiz ve uyaran bir kimse olmaktan çok dini bir hükümetin başı olmuştur. Peygamber’in bir çok konudaki emirleri artık hep ilahi bir destek ile verilmektedir. Burada kafirlerin, inansızlar ve Allah’ın vahiylerine sırt çevirenler oldukları söyleniyor. Ama İnanlılar hakkında şöyle yazılıyor:—

> Artık siz Allah'a, peygamberine ve indirdiğimiz nûra (Kur'an'a) iman edin. Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır. Teğâbun Sûresi (lxiv) 8 [293]

Allah’a veya Peygamber’e karşı itaatsizlik aynı cezayı görmektedir:—

> Bu, onların Allah'a ve Resûlüne karşı gelmelerindendir. Her kim de Allah'a ve Resûlüne karşı gelirse bilsin ki Allah'ın cezası şiddetlidir. Enfâl Sûresi (viii) 13

İnanlılara ise tamamen aksine hareket etmeleri emrediliyor:—

> Ey iman edenler! Allah'a ve Resûlüne itaat edin ve (Kur'an'ı) dinlediğiniz halde ondan[294] yüz çevirmeyin.

---

[290] Yasin Sûresi (xxxvi) 69

[291] Rodwell, *Qur’an*, Giriş, sayfa 10.

[292] Bu özgürlük kuralında açık bir istisna bulunmaktadır, çünkü aynı söz A’râf Sûresi (vii) 158’ de geçmektedir. Bu geç bir Mekke dönemi Sûresi’dir, ama 156-8’inci ayetlerinin sonraki bir tarihte bu vahye dahil edilmiş oldukları açıktır. Medine zamanından geldiği النَّبِيّ الأمِّيِّ – “okumamış peygamber”- ifadesinin kullanılmasından anlaşılmaktadır. Bu tümce yalnızca Medine’de kullanılmaktadır. “İncil ve Yasa” ‘ya yapılan alıntı da bu ayetin daha sonraki bir tarihte geçtiğini göstermektedir. Daha sonra “güçlendiren ve yardım eden” عَزَّرُوه وَ نَصَرُوه kişiler hakkında bir alıntı var. Bu alıntı açıkça Ensârdan bahsetmektedir, çünkü Hüseyin (cilt i, sayfa 222) نَصَرُوه ‘in يارى دادند اورا بر دشمنان anlamına geldiğini söylüyor, yani “düşmanlara karşı yardım edenler,” Abdu’llah ibn ‘Abbas da bu ifadeyi ‘onların kılıç ile yardım ettikleri’ şeklinde çeviriyor. Bu çeviri, açıkça bu ayetlerin daha sonraki bir tarihe ait olduklarını ifade etmekte, ve geçen konuyu desteklemektedir, çünkü “Allah ve Havarisi” sözleri daha sonraki bir zaman için daha uygundurlar. Nöldeke, *Geschichte des Qorans,* sayfa 118.

[293] Hüseyin burada kullanılan “ışık” kelimesinin Kuran’ı temsil ettiğini söylüyor, böyle nitelendirmesinin nedenini ise şöyle açıklıyor, “çünkü Kuran doğasında, yasal ve yasa dışı olan şeyleri gösterdiği için mucizevidir.” *Tafsir-i-Husaini,* cilt ii, sayfa 406.

[294] “Ondan yüz çevirmeyin” sözlerinin Arapçası budur, “وَلاَ تَوَلَّوْا عَنْهُ” ama عَنْه ‘teriminin Allah’a mı Havari’ye mi yönelik olduğu açık değildir.

Hüseyin bu bölümün şu anlama geldiğini söylüyor:—-

وبر مگردید واعراض مکنید از امر بطاعت یا از جهاد یا از فرمان خدای یا روی مگردانید از رسول چه مراد از آیت امر ست بطاعت بیغمبر ونهی از مخالفت او ذکر طاعت حق تنبیه ست برانکة شما میشنوید طاعت حق تعالی در طاعت رسول او ست

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Bilin ki, ganimet olarak aldığınız herhangi bir şeyin beşte biri mutlaka Allah'a, Peygamber'e, onun yakınlarına, yetimlere, yoksullara ve yolculara aittir. Enfâl Sûresi (viii) 20, 41

İnanlılar savaş sırasında birçok kez teşviğe ihtiyaç duydular. Onlara düşmana karşı dayanmaları emrediliyor, ancak zafer için şu şart koşuluyor:—

Allah'a ve Resûl'üne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Enfâl Sûresi (viii) 48
Kim peygambere itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur. Nisâ Sûresi (iv) 80

İnansızlar Allah'ı yaralayamazlar, çünkü onların yaptıkları O'nun tarafından hiçe indirilecektir:-

Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Peygamber'e itaat edin. Amellerinizi boşa çıkarmayın. Muhammed Sûresi (xlvii) 33.

Göğün ve yerin Sahibi olan, gündüz ve gecenin döngüsünü Sağlayan, ve bütün kalplerin gizlilerini Bilen'i hatırlamak insanları şuna yöneltmelidir:—

Allah'a ve Resülüne iman edin ve sizi üzerinde tasarrufa yetkili kıldığı maldan, (Allah yolunda) harcayın. Hadîd Sûresi (lvii) 7

Allah'a ve Havarisin'e inananlar, gerçeğin bilge adamlarıdırlar. Onlara hem iki kat merhamet gösterilecek, hem de yürüdükleri yolda ilahi ışık var edilecektir:—

Ey iman edenler; Allah'a karşı gelmekten sakının ve peygamberine iman edin ki, size rahmetinden iki kat pay versin, size kendisiyle yürüyeceğiniz bir nur versin ve sizi bağışlasın. Hadîd Sûresi (lvii) 28

İnanlılar Mekkelilerin Medine'ye saldırdıklarında çok savaşmadıklarını görünce, şöyle dediler:—

Mü'minler düşman birliklerini görünce, "İşte bu Allah'ın ve Resülünün bize vaad ettiği şeydir. Allah ve Resülü doğru söylemişlerdir" dediler. Ahzâb Sûresi (xxxiii) 22

Sonraki yaşamda Allah'ı ve Havarisini izleyenlere büyük bir ödül verilecektir:—

"Eğer Allah'ı, Resülünü ve ahiret yurdunu istiyorsanız, bilin ki Allah içinizden iyilik yapanlara büyük bir mükafat hazırlamıştır." Ahzâb Sûresi (xxxiii) 29 [295]

"Ne itaat emrini sorgulayın ne itaat emrine sırt çevirin ne Cihad'a ne de Allah'a böyle davranın, Peygambere sırt çevirmeyin. Bu ayetin anlamı Peygamber'e itaat etmektir ve ona karşı gelmenin yasaklanmasıdır. Allah'a olan itaat burada bir uyarı olarak kullanılmaktadır öyle ki, Allah'a sunulan itaat Peygamber'e sunulana eşit olsun." *Tafsir-i-Husaini,* cilt i, sayfa 236.

Ibn 'Abbas bu sözlerin, عن أمر اللهِ ورسولِه – yani "Allah'ın ve Peygamberi'nin emriyle"- anlamına geldiğini söylüyor.

[295] Bu sözler, Peygamber'in, veremeyeceği giysileri ve paraları isteyen karıları için söylenmiştir. Müslim'in hükmü ile şunlar yazılıyor, "Ebu Bekir ve Ömer'in, Peygamberi, karıları para harcamak için kendisinden talepte bulunurken, izledikleri zaman kaydedilmiştir. Peygamber sessiz, ama sinirliydi ve şöyle dedi, "bakın, nasıl benim etrafımda toplanıp onlara veremeyeceğim şeyleri istiyorlar." Ebu Bekir Ayşe'nin boynuna, Ömer da Hafsa'nın boynuna baskı uygulayarak bu davranışlarından dolayı onları azarladılar. Peygamber karılarından ondokuz gün boyunca uzak durdu. Sonra bu vahiy indi ve kadınlara, yeryüzündeki çabucak geçen zevkler yerine gökteki bereketleri, seçmeleri tavsiye edildi." — *Khalasatu't-Tafasir*, cilt iii, sayfa 546.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

SON BİR UYARI

Bu sözleri yerine getirmeyen hem bu dünyada hem de gelecek dünyada lanetlenecektir:—

Şüphesiz Allah ve Resülünü incitenlere, Allah dünya ve ahirette lanet etmiş ve onlara aşağılayıcı bir azap hazırlamıştır. Ahzâb Sûresi (xxxiii) 57 [296]

Gün gelecek ki onların yüzleri ateşlere sürülecek ve acı işkenceler çekerken geçmişlerini düşünüp şöyle sdiyecekler:—

Yüzlerinin ateşte bir yandan bir yana döndürüleceği gün, "Keşke Allah'a ve Resül'e itaat edeydik" diyecekler. Ahzâb Sûresi (xxxiii) 66

Bir süre inandıktan sonra kararlarını değiştirenler, başlarına gelecek olan cezadan kaçamazlar, çünkü şöyle yazılıyor:—

Aralarında hüküm vermesi için Allah'a (Kur'an'a) ve peygambere çağırıldıkları zaman, bir de bakarsın ki içlerinden bir grup yüz çevirmektedir. Nûr Sûresi (xxiv) 48.

Son Sûreden bir öncekinde, İnanlılara hiç bir zaman zenginliğin, ailenin ya da evin kendilerini Allah ve Havarisinden uzaklaştırmasına izin vermemeleri öğütleniyor, çünkü Allah ve Havarisi'nin herşeyden daha önemli olmaları gerekir. Son bir uyarı veriliyor, ve bu son uyarı Peygamber'in, zamanla, sözlerine karşı gelinmesinden zamanla ne kadar nefret ettiğini gösteriyor:—

Allah'a ve Resûlüne karşı gelen kimseye, içinde ebedî kalacağı cehennem ateşinin olduğunu bilmediler mi? İşte bu, büyük bir rezilliktir.[297] Tevbe Sûresi (ix) 63

Allah'a ve Resûlüne savaş açanların ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya çalışanların cezası; ancak öldürülmeleri, yahut asılmaları veya ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi, yahut o yerden sürülmeleridir. Bu cezalar onlar için dünyadaki bir rezilliktir. Ahirette de onlara büyük bir azap vardır. Mâide Sûresi (v) 33

Dokuzuncu Sûre'nin sondan bir önceki ayetinde Muhammed normalde Allah'a ait olan niteliklerden birini kendisine mal ediyor:—

Andolsun, size kendi içinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki, sizin sıkıntıya düşmeniz ona çok ağır gelir. O size çok düşkün, mü'minlere karşı da çok şefkatli ve merhametlidir. Tevbe Sûresi (ix) 128 [298]

---

[296] Mu'alim, ibn 'Abbas bu ayetin, Yahudilerin Ezra'ya ('Uzaire) Tanrı'nın Oğlu demeleri, Hıristiyanlar'ın İsa'yı, Tanrı'nın Oğlu Kabul etmeleri ve Mekke'deki kafirlerin meleklere Tanrı'nın kızları demesi hakkında olduğunu söylüyor. "Allah'ın laneti" onların hepsinin üzerindedir. *Sketches from Eastern History,* kitabının üçüncü bölümünde, Nöldeke geniş bilgisi ve yorumsal kavrayışıyla Kuran'ın gelişmesi ve kökleri hakkındaki yorumunu sunmaktadır. Nöldeke'nin sözü geçen kitaptaki yazısı, bu önemli konudaki en önemli sözlerden biri olup dikkatlice incelendiğinde çok değerli olmaktadır.

[297] Mujahid ikiyüzlülerin bazılarının kendi aralarında Peygamber ile dalga geçtiklerini söylüyor, "o bizi cezalandırsaydı ve Cennetten hiç işaret gelmeseydi ne olurdu. Sonra bu vahiy indi." *Tafsir-i-Husaini*, cilt i, sayfa 261.

[298] Nöldeke ise, Zamakhshari ve Jalalu'd-Din as Syuti' den Itqan'ın hükmü ile alıntı tağtığı bu ayeti Mekkeli bir ayet olarak yerleştiriyor. *Geschicte des Qorans*, sayga 169.

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

Bu tür bölümlerden yalnızca birkaç tane mevcuttur. Allah ile kendi hükmünü birleştirmek, Allah'a gösterilmesi gereken itaatin aynısını istemesi, ya da kendisine ya da Allah'a karşı itaatsizliğin açıkça cezalandırılacağı şeklindeki ifadelerin hepsi Peygamber'in Medine'deki gücünün çoğaldığını bildiğine ilişkin ifadelerdir. Çünkü Muhammed her aşamada kendisine daha büyük bir üstünlük tanıyor. Çünkü artık Mekke'de eskiden tanıyamayacağı ya da en azından tanımadığı üstünlükler bulunmaktadır.

BELİRLİ SÛRELERİN YAZILIŞ BİÇİMLERİ

Medine Sûrelerinde farklı bir yazı biçiminin kullanıldığı açıktır. Yazı tarzı artık çok düz ve Mekke Sureleri'nde bulunan o şiirsel ateş artık yer almıyor. Buna rağmen ara sıra hala muhteşem bir güzelliğe sahip bazı ayetler var, ve hiç bir çeviri onları tam anlamını vererek çeviremiyor, örneğin:—

> Allah kendisinden başka hiçbir ilah olmayandır. Diridir, kayyumdur. Onu ne bir uyuklama tutabilir, ne de bir uyku. Göklerdeki her şey, yerdeki her şey onundur. İzni olmaksızın onun katında şefaatte bulunacak kimdir? O, kulların önlerindekileri ve arkalarındakileri (yaptıklarını ve yapacaklarını) bilir. Onlar onun ilminden, kendisinin dilediği kadarından başka bir şey kavrayamazlar. Onun kürsüsü bütün gökleri ve yeri kaplayıp kuşatmıştır. (O, göklere, yere, bütün evrene hükmetmektedir.) Gökleri ve yeri koruyup gözetmek ona güç gelmez. O, yücedir, büyüktür. Bakara Sûresi (ii) 255 [299]
>
> Göklerin ve yerin hükümranlığı yalnızca O'nundur. Diriltir, öldürür. O her şeye hakkıyla gücü yetendir.
>
> O, ilk ve sondur. Zâhir ve Bâtın'dır. O, her şeyi hakkıyla bilendir. Hadîd Sûresi (lvii) 2-3

Kuran'ın Arapça'daki düzenlemesi öylesine karışıktır ki, Peygamber'in aklından geçen hiç bir şey açık değildir, ve okuyucusu için mantıklı bir tarih belirlemesi çok zordur. Ancak, göstermeye çalıştığımız gibi, bölümler tarihsel bir sıralamaya konduklarında, Muhammed'in İslam'ın içerisinde dini bir hüküm sistemi kurarken geçirdiği gelişme az da olsa takip edilebiliyor. Kuran bu şekilde okunduğunda ilgi çekmektedir, kendisinin iddiaları hakkında ne düşünürsek düşünelim, Kuran'da büyük bir adamın davranışlarından söz edilir. Yalnızca bu şekilde okunduğunda, Kuran'ın yazılış biçiminin zamanla nasıl değiştiği ortaya çıkıyor. Tarihsel yorumda bulunan yorumcular son Sûrelerin ne kadar bezdirici olduğunu anlıyorlar, "eğer Arapça'nın inanılmaz güzellikteki değişkenliği olmasaydı- bu, daha çok yazarın o çağdaki konuşmalarından değil, o zamanki konuşma tarzından kaynaklanmaktadır- Kuran'ın son Sûreleri okunamaz hale gelirlerdi." Stanley Lane-Poole şöyle diyor, "Arapça dilinin zengin belagatı olmasa Kuran'ın sonundaki bölümleri okumak delirtici olurdu, ama Arapça en sıkıcı hikayelere ve en uzun cümlelere bile güzellik katmaktadır. Zamanla şiirden düz yazıya geçtiğimizi düşünüyoruz. Ama metinde geçen düz yazı, eski zamanlara ait şairsel düşünceyi ve cümleler içerisindeki müziksel atonasyonu tashih edecek kadar mükemmel değildir."[300]

Hüseyin bu ayet hakkında, "O size çok düşkün, mü'minlere karşı da çok şefkatli ve merhametlidir" sözlerinin şu anlama geldiğini söylüyor:—

حق سبحانهٔ هیچ پیغمبری را یکجا بدو اسم از اسمای خود اختصاص نداد مگر پیغمبر ما را

"Kutsal Tanrı bizim Peygamberimiz dışında hiç bir peygamberi kendisinin iki ismiyle nitelendirmemiştir." *Tafsir-i-Husaini,* cilt i, sayfa 275.

"Akrima Peygamber hakkında söyle diyor, "Sen Allah'ın kendisini nitelendirdiği gibi nitelendiriliyorsun, "sevgi dolu olan, merhametli olan"" *Khalasatu't-Tafasir*, cilt ii, sayfa 327.

[299] Bu çok ünlü olan Ayatu'l-Kursi, ya da "tahtın ayeti"dir.

[300] Lane, *Selections for the Kur'an*, giriş sayfaları cv, cvi

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

KURAN'IN BÖLÜMLERININ YAKLAŞIK TARİHSEL DİZİLİŞİ

A	Kuran'daki Sûre numarası
B	Jalalu'd-Din as-Syuti 'nin sıralaması
C	Nöldeke'nin sıralaması
D	Muir'in sıralaması

A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
1	96	96	103	21	112	103	74	41	25	56	56
2	68	74	100	22	53	85	111	42	35	70	67
3	73	111	99	23	80	73	87	43	19	55	53
4	74	106	91	24	97	101	97	44	20	112	32
5	111	108	106	25	91	99	88	45	56	109	39
6	81	104	1	26	85	82	80	46	26	113	73
7	87	107	101	27	95	81	81	47	27	114	79
8	92	102	95	28	106	53	84	48	28	1	54
9	89	105	102	29	101	84	86	49	17	54	34
10	93	92	104	30	75	100	110	50	10	37	31
11	94	90	82	31	104	79	85	51	11	71	69
12	103	94	92	32	77	77	83	52	12	76	68
13	100	93	105	33	50	78	78	53	15	44	41
14	108	97	89	34	90	88	77	54	6	50	71
15	102	86	90	35	86	89	76	55	37	20	52
16	107	91	93	36	54	75	75	56	31	26	50
17	109	80	94	37	38	83	70	57	34	15	45
18	105	68	108	38	7	69	109	58	39	19	44
19	113	87	96	39	72	51	107	59	40	38	37
20	114	95	113	40	36	52	55	60	41	36	30

(devamı bir sonraki sayfadadır)

© Muhammadanism.org — All Rights Reserved.

A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
61	42	43	26	79	78	28	10	97	76	3	8
62	43	72	15	80	79	39	14	98	13	61	47
63	44	67	51	81	82	29	6	99	98	57	62
64	45	23	46	82	84	31	64	100	59	4	5
65	46	21	72	83	30	42	28	101	110	65	59
66	51	25	35	84	29	10	23	102	24	59	4
67	88	17	36	85	83	34	22	103	22	33	58
68	18	27	19	86	2	35	21	104	63	63	65
69	16	18	18	87	8	7	17	105	58	24	63
70	71	32	27	88	3	46	16	106	49	58	24
71	14	41	42	89	33	6	13	107	66	22	33
72	21	45	40	90	60	13	29	108	65	48	57
73	23	16	38	91	4	2	7	109	64	66	61
74	32	30	25	92	99	98	113	110	61	60	48
75	52	11	20	93	57	64	114	111	48	110	60
76	67	14	43	94	47	62	98	112	5	49	66
77	69	12	12	95	62	8	2	113	9	9	49

HÜKÜMLÜLERİN LİSTESİ

Arapça yorumlar Baidawi, Zamakshari ve Ibn ‘Abbas’dan’dır. Farsça yorum ise Hüseyin’e aittir. Khalasut’t-Tafasir diye bilinden Urdu dilindeki yorumlar, Qur’an-i-Majid (Shi’ah); Holy Qur’an İngilizce’de basılmış olan Qadiani bir yorumdur (Woking de basılmıştır.) Kıyaslama amaçlı olarak Farsça ve Urdu dillerinde kullanılan ayetlerin çevirileri kullanılmıştır. Nadhir Ahmad ve Ahmad Shah’ın çevirileri aynı nedenlerden dolayı kullanılmışlardır. Bukhari, Tirmidhi , bilinen ve güvenilir diğer hükümler, diğer bir çok ünlü Müslüman yorumcunun yorumları ve İslam hakkında yazılmış olan bir çok kitaptan alıntılar kullanılmıştır. Metinde, Nöldeke’nin *Geschichte des Qorans,* Muir’in *Life of Muhammad,* Margoliouth’ın *Muhammad* kitaplarından da söz edilmektedir. Metin içinde her alıntı yapılan yerin kaynağı hakkında bilgi verilmiştir.